

ଜଳନଦୀପତା ।

ରାଜ୍ୟ ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଗଜ ହୋଇ-
 ଗଲା । ଗଜ ସ୍ଵରୂପର ସନ ୧୯୦୨ ସାଲ
 ବିଦ୍ୟାୟ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସନ ୧୯୦୩ ସାଲ
 ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା । ଅନ୍ୟ ଧାତୁମାନଙ୍କ ସହିତ
 ଅମ୍ଳମାନଙ୍କର ନବବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତ । ଏହି
 ଶୁଭ ଘଟଣା ସମ୍ଭାଗେ ଅନନ୍ତକାଳର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
 ସ୍ଵରୂପ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ ଠାରେ ପ୍ରାଣୀ ଓ ଭକ୍ତି ସହିତ
 ଅଶେଷ ଧ୍ୟାନବାଦ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛୁ କି ତାହାଙ୍କର ଅପାର କରୁଣାପାତ୍ର
 ଅମ୍ଳମାନଙ୍କର ଗ୍ରାହଣ ଅନୁଗ୍ରାହକ ଏବଂ
 ଧାତୁମାନଙ୍କ ଉପରେ ସର୍ବଦା ପଞ୍ଚତ ହେଉ
 ସେମାନେ ନବବର୍ଷରେ ନବ ଓ ପୁଣ୍ୟମାନ ଲାଭ
 କରନ୍ତୁ । ଏବଂ ଉତ୍କଳବାସିନୀକୁ ପ୍ରତି ବ ୩୨ ବର୍ଷ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ କାଳ ଯେଉଁ ସ୍ନେହ ଓ ଦୟା ଦେଖାଇ
 ଆସିଅଛନ୍ତି ତାହା ସ୍ଥିର ରହୁ । ଅନ୍ୟମାନେ
 ତହିଁର ସୋଗ୍ୟ ହେବା ତାରଣ ସାଧ୍ୟମତେ
 ନେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।

ନବବର୍ଷକୁ ପୁଣିରେ ଅତିବାହିତ କରୁବା
 ଆଶାରେ ଲୋକେ ନବବର୍ଷର ପ୍ରଥମଦିନ ଶୁଭ
 ଉତ୍ସବର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହା
 ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ମାତ୍ର ସନ ୧୯୦୩ ସାଲର
 ପ୍ରଥମଦିନ ଭାରତରେ ବିଶେଷ ମହୋତ୍ସବର
 ଦିନ ବୋଲି ଚିରକାଳ ସ୍ମରଣ ରହିବ । ନବ
 ସମ୍ରାଟ ଏହିଅର୍ଥ ସମ୍ପ୍ରଦାନରୁ ମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ
 ଉପଲକ୍ଷରେ ଭାରତରେ ଯେଉଁ ଅନିତ ଉତ୍ସବ
 ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ସହିତ ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ
 ତାହା ଅନୁପମ ଅଟେ । ଗଜା ପ୍ରଜା ସମସ୍ତେ
 ସେହି ଅନିତରେ ମଗ୍ନ । ଅନ୍ୟ ଦୂର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକା-
 ବେଳେ ବିଦାୟ ହୋଇ ଯାଇ ନାହିଁ । ଯେଲେ-
 ଗଭେନ ଜଣା ନ ହୋଇ ବରଂ ବଢ଼ି ବଢ଼ିଅଛି
 ଏବଂ ବୃଦ୍ଧିମନ୍ତର ଉପଦ୍ରବମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
 ଶାନ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ତଥାତ ଭାରତବାସିନୀଙ୍କେ
 ପ୍ରମୋଦ ଗଜଭକ୍ତି ବଳରେ ସେ ସମସ୍ତ ପାସୋର
 ଗଜୋତ୍ସବରେ ଅନିତରେ ମାତାଅଛନ୍ତି ।
 ତାରଣ ଇଂରଜ ସମ୍ରାଜ୍ୟର ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ଏବଂ
 ଉଦାର ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର
 ଅର୍ଦ୍ଧ ବିଦାୟ ଏବଂ ସେମାନେ ବହୁଦୃଷ୍ଟିତା
 ଦ୍ଵାରା ଗୃହିତଅଛନ୍ତି ସେ ଏମନ୍ତ ଗଜା ଆଉ ପାଦ-
 ଦେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଅଭ୍ୟୁଦୟରେ
 ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ବାଧା ବିଦୂ ଶସ୍ତ୍ର ଦେ-
 ଶମ୍ଭେଶ୍ଵର ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ଘର୍ଷଣା କରନ୍ତୁ ଏବଂ
 ତାହାରେ ଭାରତର ଯେତେ ଆଶା ରହିଣା
 ସମ୍ପାଦ ହେଉ । ଏ ଉତ୍ସବକାଳରେ
 ଲୋକର ଏହାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

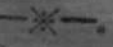
ଦକ୍ଷିଣାପାର୍ଶ୍ଵର ଏବଂ ସିଦ୍ଧଲତ୍ଵାପରେ ବିପୁଳ
 ତାଳପତ୍ର ବା ଦାନ୍ତୁପତ୍ରର ଗୁଣ ଅଛି ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେକ ବର୍ଷଦେଲା ଏତେ ଦାନ୍ତୁ-
 ପତ୍ରଉତ୍ପତ୍ତି ହେଉଅଛି ଯେ କେତେ ବିକୟ
 ହେଉ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍ପତ୍ତି, ଖରଚକୁ ବଳ-
 ପତ୍ରଅଛି । ବିକୟ ବୃଦ୍ଧିର କିଛି ଉପାୟ ନ
 ହେଲେ ଏ ବ୍ୟବସାୟ ମାଟି ହୋଇଯିବ ।
 ଏଥକୁ ସଦାଯୋଗୀ ସଙ୍ଗୀନମା ପଦ୍ମରାଜକୁ ବ
 ଗକର୍ତ୍ତମେଘା ଗୁଣା ବିକୟ ନିମନ୍ତେ ସେମନ୍ତ
 ରେଷ୍ଟା ନରୁଅଛନ୍ତି ଦାନ୍ତୁପତ୍ର ସମ୍ବଳରେ ସେପରି
 କିଛି କରନ୍ତେ କି ? ଏ ବ୍ୟବସାୟ ମଧ୍ୟ ଅନେକ
 ଲଭିବେପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତି ଅବଶ୍ୟ
 ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଅଟେ ।

କେଞ୍ଚରବର ଅର୍ଥ ବିଷୟ ଇଂଲଣ୍ଡର
 ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ପୁସ୍ତକର ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଗଜାଙ୍କର
 ଅଭିଷେକାଦି ସକଳ କିଣ୍ଠୁ ଏହାଙ୍କଦ୍ଵାରା ମଙ୍ଗଳର
 ହୁଅଇ । ଯେଉଁ ମହାଶୟ ଏ ପଦ ଲୋକ କରୁ-
 ଥିଲେ ଅଜଳୁ ବ ୧୨ ନ ଦେଲା ତାହାଙ୍କର
 ମୂଲ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ତାହାଙ୍କର ନାମ ଅର୍ଥ ବିଷୟ
 ପ୍ରେକ୍ତେରତ । ସେ ଏକ ସାମାଜ୍ୟ ସୈନ୍ୟର
 ପୁତ୍ର । ସନ ୧୮୨୧ ସାଲରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରି
 ଅନୁପୋର୍ତ୍ତ ବିଶ୍ଵ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପୁଷ୍ୟାତ ସହିତ
 ବି, ଏ, ପାଠ କରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଘାତୁ
 ସନ ୧୮୧୨ ସାଲରେ ଏହି ଉଚ୍ଚ ପଦ ପାଇ-
 ଥିଲ । ତତ୍ପର ହୁଅଇ ତାହାଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ସୁରୁଷ
 ଏହିପରି ସର୍ବଜାଣି ଥିଲେ ।

ଅକ୍ତିଦ୍ଵା ବ୍ୟାଧି ଏହି ଧର୍ମଧାମରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇଅଛି । ଅଧୁନା ଆଫ୍ରିକାରେ ଏହି ବୈ-
 ଦ୍ୟାଜାନ୍ତ ଲୋକମାନେ ଗୋର ପଡ଼ନ୍ତି ଅଭୁ-
 ରଂଠି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ନିଦ୍ରା ମହାନିଦ୍ରା
 ରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ଆଫ୍ରିକାର ଉତ୍ତରପ୍ରାନ୍ତରେ
 ଅତି ଅଳ୍ପସମୟ ମଧ୍ୟରେ ୩୦,୦୦୦ ଲୋକ ମ-
 ଦ୍ୟାକ୍ରମ୍ପା ଭେଗରେ ଚିରଶାବକପାୟ ଗୋର
 ଅଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟାଧିର ନିଦ୍ରା ଓ ଚିରଶା ବରୁ
 ବୃଦ୍ଧିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଚିକିତ୍ସା ସମିତ ଗଠିତ
 ହୋଇ ସେଠାରୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲେ ।
 ସେମାନେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ସ୍ଥିର କରି ପାର
 ନାହାନ୍ତି । ଉକ୍ତ ବ୍ୟାଧି ନିକଟ ଓ ଭାରତବର୍ଷକୁ
 ଯେପରି କି ଆସେ ସେଥିପାଇଁ ସାବଧାନ ହେ-
 ବାର ସହ ଲାଗିଛି ।

ଗତ ତା ୨୭ ରଖରେ ଦର୍ଶାଠାରେ ତ୍ରିବା-
 କୁରର ମହାବଳାଙ୍କ ତମ୍ବୁରେ ଏକ ବୃଦ୍ଧ
 ଅର୍ଜୁନାଶ୍ରୁ ହୋଇଗଲା । ମହାବଳାଙ୍କର ନିଜର

ବଧା ଏକ ପକ୍ଷୀ ଯର ଅଟେ, ତାହା ରକ୍ଷା ପାଇ-
 ଅଛି । ମାତ୍ର ତହିଁ ସଲଗୁରେ ଥିବା ରକ୍ଷକଗାଳୀ
 ଓ ଲୋକଲୋକର ବସାଠାମୁମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଡ଼
 ଯାଇଅଛି । କି ଅ ଦେଖି ସରଂ ଲୋକ ସେଠା-
 ରେ ଜମା ହୋଇ ଜଳ ଛାଡ଼ି କିଛି ଲାଗିର
 ଦେଲେ ମାତ୍ର ତହିଁ ରକ୍ଷା ହେଲ ନାହିଁ । ତତ୍ପର
 ହୁଅଇ ଦୁର୍ଘଟା ଲୋକମାନେ ଦର୍ଶାଇ ଅବଦ୍ୟ
 ଶୀତ କି ଯୋଗ୍ୟାର୍ଥେ ସ୍ଥାନେ ନିଅଁ ନାକ୍ରପ୍ତ-
 ବାରୁ ଏହି ଅର୍ଜୁନାଶ୍ରୁ ଘଟିଲା । ଏହି ଦାରଣକୁ
 ସେଠାରେ ଏତେ ତମ୍ବୁ ଯୋଡ଼ିବାର
 ଶୁଣାଯାଏ ।

ନାଗସୁ ମାମୁଣ୍ଡର ଅତ୍ୟନ୍ତବାଦ ଅଧି-
 ବେଶକ କରା ମାତ୍ର ତା ୨୭ ରଖରେ ଶେଷ
 ହୋଇଅଛି । କିଏ ଦିନ ଏକ ବହୁପଦ ତା ୨୪
 ରଖରେ ଅତ୍ୟନ୍ତବାଦ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅବଧାରଣ
 ହୋଇଥିଲା । ତହିଁପରେ ବିକ୍ରମଦ୍ୟାଳୟ ସମ-
 ଚାର ନିପୋର୍ତ୍ତ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ତାହା ସାହେବଙ୍କ ବି-
 ସ୍ଵଦ୍ୟାଳୟ, ନିକଟତର ସରକାରୀ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ
 ବିଭୂର ବିଭାଗର ପାର୍ଥକ୍ୟ ସାଧନ, ଦେଶୀୟ
 ଲୋକଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ନିପୋର୍ତ୍ତ
 ନିୟମ ପ୍ରସାର ଦିଆଯି ପ୍ରଧାନ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧି-
 ବେଶକ ମାନ୍ୟତାରେ ବିକ୍ରମଦ୍ୟାଳୟ ହୋଇ-
 ଅଛି । ସମ୍ପ୍ରତି ସରକାର କାଳରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ-
 ବାଦର ଚୈକିକଦଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟର୍ଥନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ବିଶେଷ ପ୍ରମାଣର ଧ୍ୟାନବାଦ ଦେଇଥିଲେ ।
 ବାସ୍ତବରେ ସେମାନଙ୍କର ଅବଦ୍ୟ ତ୍ରେଷ୍ଣା ଏବଂ
 ଅବଶ୍ୟାନ ପରିପ୍ରମଦ୍ଵାର ଏହି ଅଧିବେଶକ
 ସର୍ବାଂଶରେ ସମ୍ପାଦ ହୋଇଥିଲା ।

ଗତ ତା ୨୭ ରଖରେ ଶେଷ ହେବା ସର-
 ନାଥ ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦକୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ବନ୍ଦେଇ
 ଓ ସିନ୍ଧୁରେ ବୃଦ୍ଧିର ସାବ୍ୟସ୍ୟ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 ସଂଖ୍ୟା ୧୯୮୭ ଜଣା ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ମଧ୍ୟପ୍ର-
 ଦେଶରେ ୨୫୦୦ ନିହିଅଛି । ସୁଦର୍ଂ ମୋଟରେ
 ଗତ ସମ୍ପାଦକାରୁ ଦେହହଜାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।
 ଯେଲଗରେଇର ମୂଲ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିବା
 ଉପରେ ଅଛି । ଉକ୍ତ ସମ୍ପାଦକ ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ
 ୧୪,୩୦୦ ମଧ୍ୟରୁ ବିମୋଇଲେ ୧୨,୩୦୦ ପକ୍ଷା-
 ତରେ ୧୨୩୪ ଅକ୍ଷା ଓ ଅସ୍ଵାୟା ସୁଲ ପ୍ରଦେଶ-
 ରେ ୧୨୩୯ ଏବଂ ତାହାକାରେ ୧୩୦୨ ଦଃ-
 ଥିଲା । ସରସ୍ଵତୀନା ଏବଂ ତାପମିରରେ ଏ ବେଳେ
 ଅର୍ଦ୍ଧୋ ନାହିଁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ସାମାଜ୍ୟରେ
 ଅଛି ଏବଂ ମାତ୍ରାକ ପଞ୍ଚମ୍ବର ପ୍ରଭୃତରେ ଏ ବୈ-
 ଗର ମୂଲ୍ୟ ସୁଦର୍ଂ ଏବଂ ସର୍ବସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଣା ।

ପୁସ୍ତକମାନ ଶିକ୍ଷା ସମିତିର ଅଧିକେଶନ ଗତ ମାସ ତା ୨୭ ରଖରେ ଦର୍ଶାଇ ଅରବ୍ୟସ୍ତୁଲର ଦ୍ଵାରାରେ ହୋଇଥିଲା । ବମ୍ବେର ମାନ୍ୟବର ଆଗାଖାନ ସମ୍ମୁଖରେ ଅସନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ । ମାନ୍ୟବର ବମ୍ବେର ଗବର୍ଣ୍ଣର, ସ୍ଵଳପ୍ରଦେଶର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର, ସର ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚପଦେଶ, ଲାହୋର ନବାବ, ସୁଆର ନବାବ ପ୍ରଭୃତି ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅନାମ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସମ୍ମୁଖ ପ୍ରଦାନପତ୍ର ଏକ ସରସ ବକ୍ତୃତାରେ ପ୍ରତିପନ୍ନ ହେଲେ କି ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକମାନ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପକ କରନ୍ତା ପୁସ୍ତକମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାନର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଞ୍ଜନକାରୀ ଏକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ଏକ ଅଶ୍ରୁକା ଶିଳ୍ପିନୀର ଶେଷ ଉପାୟ ଅଟେ । ସେ କହିଲେ କି ଏକବିଂଶି ଶତାବ୍ଦୀରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧ ହେଲେ ସେପରି ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପିତ ହେବ ଏବଂ ଉପଲମ୍ବକର ଉଦ୍ଵାର ହେବ । ଗୁରୁତର ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କର ସମବେତ ହେଉଥିଲେ ଏବେ ଶିକ୍ଷା ଉଠିବା ବିଚିତ୍ର ନହେ । ମାତ୍ର ଏକମନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

‘ମଟୋରକାର’ (motorcar) ନାମକ ନବାବିଷୟ ଗାଡ଼ିର ପରିଚୟ ଦେଇ ସଦସ୍ୟୋର୍ଥୀ ‘ପ୍ରକାଶକ’ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ତାହା ଚଳାଇବାର ପଦ୍ଧତି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେହି ଗାଡ଼ି ଦେଖିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବାସକଲରେ ଗଲେ, ତହିଁ ପାଇଁ ଗୋଡ଼ାର ଦରକାର ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପକ୍ଷୀ ସଜ୍ଜକ ଦରକାର ନାହିଁ ସଜ୍ଜକରେ ଶୁଣିବାର ନୁହେଁ । ଟ ୮୧୦୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଶ୍ରେଣୀ ଗାଡ଼ିରେ ଗଲକ ସହିତ ଜ ୮ ଶ କସି ଏକ ଘଣ୍ଟାରେ ମା ୧୫ ମାଇଲରୁ ମା ୩୮ ମାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଇ ପାଇଲୁ । ସଜ୍ଜକ ବାଟ ଦେଲେ ଲାଭ ହୁଅନ୍ତି । ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏକା ଜଗନ୍ନାଥ ସଜ୍ଜକ ଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସି ପ୍ରଧାନ ଓ ବଡ଼ ସଜ୍ଜକ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପକ୍ଷୀ ହୋଇ ନାହିଁ । ପକ୍ଷୀସଜ୍ଜକ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ସରକାରୀ କ୍ୟାମ୍ପ ଅଟମନ୍ତ ଅଧିକ ଦୋଲି କଲିକତାପୋର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ସାହସ ସେ ଦିଗକୁ ଯାଉ ନାହିଁ । ତାହା କି ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ‘ମଟୋରକାର’ ଅଥବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଶୁଣ୍ୟ ଗାଡ଼ିର ଚିନ୍ତା କରନ୍ତା ରୁଥା । ଦିପର ବହୁତ ଦାମ୍ୟା ପ୍ରାଧିକ ସଜ୍ଜକମାନ ପକ୍ଷୀ ହେବ ସେଥିର ପ୍ରସମ୍ପା ସଙ୍ଗେ କଲିକତାପୋର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଦେବା ଉଚିତ ।

ଗା ଅବୈଧ ଉପାୟରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରବା ଦେଖୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲ । ମାତ୍ର ବିଗ୍ରହ ଦାସଗୋକୁ ବିନା ଦଣ୍ଡରେ ମୁକ୍ତି ଦେଲେ । ଏହି ବିଗ୍ରହରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ମୁଖ ନ ହୋଇ ଦ୍ଵାରକୋର୍ଟକୁ ଉପୋର୍ଟ ଦେବାରେ ଦ୍ଵାରକୋର୍ଟର ବିଗ୍ରହପତି ପ୍ରିନସେପ ଓ ଷ୍ଟୁଫେନକ ଏକଲକ୍ଷରେ ଏହି ମୋକଦ୍ଦମାର ସୁନବିଗ୍ରହ ହେଲା । ବିଗ୍ରହପତି ଦ୍ଵୟ ଓଷମାନ ଦାସଗୋ ପ୍ରତି କଠିନ ପରାମର୍ଶମତ ୧୫ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଓଷମାନର ସହକାଶୁ କୈଳାସ କରକର ବିଗ୍ରହ ସୁନଗ୍ରହ ଦେବା ପାଇଁ ନୁଆଖାଲର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଅଛି । ଦ୍ଵାରକୋର୍ଟଙ୍କର ଏହି ନ୍ୟାୟ ବିଗ୍ରହରେ ସାଧାରଣ ସମ୍ମୁଖା ହେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପ୍ରାକ୍ଷ ଦେଶରେ ଛିଣ୍ଡା ବୁଢ଼ଦାସ ବଡ଼ା ଉତ୍କଳମାନେ ଦିନକୁ ଦଶଟଙ୍କା ଉପାର୍ଜନ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ଦେଶର କାରଗରମାନେ ଏବେ ପାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଜଣେ ଫରସିସ ଛିଣ୍ଡିକ ରୂପ ଧରି ଉତ୍କଳଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ସେମାନଙ୍କର ଛିଣ୍ଡା କରବା ପ୍ରଣାଳୀ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କେଉଁଠାରେ ବରୁଣ କଥା କହି ଲୋକଙ୍କ ଚିତ୍ତକୁ ଦୃଷ୍ଟା ଦରସାଇ ପାରେ ଏହା ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳରୂପେ ଜଣାଅଛି ଏବଂ ଉତ୍କଳମାନେ କମିକ ଶିକ୍ଷାଦାସ ଏମନ୍ତ ନିପୁଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଏହାକୁ ଅନୁହତ । ଅପଥା ଦୟା ପ୍ରକାଶରେ ଉତ୍କଳଙ୍କର ଉପାଦ ବଡ଼ର ମାତ୍ର ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଉତ୍କଳର ଅବସ୍ଥା ବୁଝି ଦୟା ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅବସର କାନ୍ତି ପାଇବେ ? ଅମ୍ବେମାନେ ଜାଣୁ ଜଣେ ଲୋକ ଏକ କଳାଳତ ନିଜାନ୍ତ ଦୂରବସ୍ଥାରେ ଏକ ପୁସ୍ତକଣୀ ନିକଟରେ ବସିଥିବାର ଦେଖି ତାକୁ କହିଲ “ତୁ ମୋର ଗାଈକ ସଦାଶେ କେସବ ଗାସ ଗୁଣ୍ଡି ଦେବୁ ତୋତେ ଯୋଡ଼ିବ ପରସା ଦେବ ।” ଉତ୍କଳ ଉତ୍ତର କଲ “ମଲ, ମୁତ ଘେସବ ବୁଲି ଆସିଲେ ପାସସେର ଗୁଣ୍ଡଲ ଆଣିବ, ଘାସ ଗୁଣ୍ଡି ବସ ବସି !” — ଦୁଃଖିକ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ କ୍ରୁପ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଭିତରର କଥା ଜାଣିବା ସହଜ ନୁହେଁ ।

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ସଜା, କୁମ୍ଭିଦାର, ମହାନଦ, ରୁମ୍ଭେ ପ୍ରଭୃତି ସରକ ଶ୍ରେଣୀର ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଗୁରୁତର ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ

ବାହାଦୁରଙ୍କ ନାମର ଶ୍ରେଣୀ ଅବେଦନପତ୍ର ଗତ ମାସ ତା ୨୮ ରଖର ପ୍ରକାଶକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏହା ଯଥାସ୍ଥାନକୁ ପଠା ଯାଇଅଛି କି ପଠାଯିବ ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାକୁ ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଅଧିକାରୀମାନେ କେବଳ ତିକାକୋଲର ସାମାନ୍ୟ ଏକ ଅଂଶ ଛଡ଼ା ସମସ୍ତେ ଓଡ଼ିଆ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଜିଲ୍ଲାର ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲେହେଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତେଲକ୍ଷୀ ଗ୍ରାହରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ହେବା ଦେଖୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଜାନାପ୍ରଦାର ଅସୁବିଧା ଓ କଷ୍ଟଭୋଗ କରବାକୁ ହେଉଅଛି । ଏହା ଏକ ଅନାମ୍ୟ ଅନେକ ଉତ୍କଳ ସୁକ୍ତି ଦେଖାଇ ଅବେଦନକାରୀମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି କି ମାନ୍ୟ ଦତ୍ତାତ୍ତ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲକୁ ଏକ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରୁ ସମ୍ଭାଳପୁର ଜିଲ୍ଲକୁ ଅନ୍ତର କରି ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆଗଣୀ ପ୍ରଦେଶକୁ ଏକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏକ ଏକ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧୀନ କରାଯାଉ । ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ସେ ଅବେଦନଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ଲର୍ଡ କର୍ଜନ ବାହାଦୁର ଏଥିର ସୁବିଚାର କଲେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ଅଶେଷ କୃତଜ୍ଞତାର ଯାକ ହେବେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ନାମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚିରସ୍ମରଣୀୟ ହୋଇ ରହିବ । ଅମ୍ବେମାନେ ସକାନ୍ତକରଣ ସହିତ ଏହି ଅବେଦନପତ୍ରର ଯୋଗଦତା କରୁଅଛୁ ।

ଦର୍ଶା ଦରବାର ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ଲର୍ଡ କର୍ଜନ ବାହାଦୁର ଗତମାସ ତା ୨୯ ରଖ ବେଳ ତା ୧୧ ଖି ବେଳେ ଦର୍ଶାର ରେଲଷ୍ଟେସନରେ ଶାସ ରେଲଗାଡ଼ିରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ଦରବାର ନିମନ୍ତଣରେ ସେ ନଗରରେ ସମବେତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଛତ୍ର ସଜକର୍ମିଣ୍ଡଣ, ସ୍ଵାଧୀନ ଏବଂ କରଦସକଲ୍ୟକର୍ତା, ବିଦେଶୀୟ ସଜପ୍ରଦାନିଷ, ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥେସନଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ରକ୍ଷକ ସୈନ୍ୟଦଳ ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ବାହ୍ୟଦଳ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ସୁସଜ୍ଜିତହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ । ମହାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟଙ୍କର ରେଲଗାଡ଼ି ପ୍ରବେଶ ମାତ୍ରେ ଗୋ ୩୧ ଟା ଗୋପ ସମ୍ପର୍କୀ ହେଲ ଏବଂ ସେ ଅବତରଣ କରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଶିଖ୍ଠାଳାପ କରୁଥିଲେ । ମି ୧୫ ନଟ ଉତ୍ତରୁ ସମ୍ପ୍ରାଦେଶ ଉତ୍କଳ ଅବ କନଟ ଓ ତାହାଙ୍କର ସୁହର୍ଗାଙ୍କର ଗାସହେତୁ ପହଞ୍ଚିଲେ । ମିଳି ପ୍ରକାଶ ମହୋଦୟ ହିଁର ଦୂରଦିନ ପୂର୍ବେ ଜିଲ୍ଲାରୁ ବମ୍ବେରେ

ଜାହାଜରୁ ଓହ୍ଲାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ତାହା-
 ଳର ସଂଯୋଗର ଅବ୍ୟର୍ଥତା ହୋଇଥିଲା ।
 ରେଳଗାଡ଼ିରୁ ଅବତରଣ କରିବାବେଳେ ପୁଣି
 ଗୋ ୩୧ ଟା ଗୋପ ଫଏର ହେଲା ଏବଂ ବାଦ୍ୟ
 ବାଜିଲା । ପ୍ରଧାନ ଗଜା ଓ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ-
 ମାନଙ୍କର ଭେଦ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଉତ୍ତରୁ ଯେଉଁ
 ଗଜାମାନେ ହାତୀମାଡ଼ାରେ ଯୋଗ ଦେବାର
 ପୁର ହୋଇଥିଲା ସେମାନେ ରେଳ ଷ୍ଟେସ-
 ନରୁ ବାହାର ଯାଇ ଅପରାଧ ହାତୀ ଉପରେ
 ଚଢ଼ିଲେ । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ
 ଏବଂ ଗଜହାତୀ ଷ୍ଟେସନରୁ ପଦାକୁ ଅଧିକା-
 ମାତ୍ର ଲକ୍ଷଣ ସୈନ୍ୟଦଳ ସମ୍ମୁଖୀ ପରେଟ
 କଲେ ଏବଂ ଚଢ଼କରୁ ମହୋଦୟମାନେ
 ହାତୀଉପରକୁ ବିକଳ କଲେ । ଅଗେ
 ପଛେ ଯେମନ୍ତ ରଞ୍ଜିବାର ଶୁଖିଲା ପୁଅକୁ
 ହୋଇଥିଲା । ଠିକ୍ ୧୨ ଘାଣ୍ଟେଲେ ପୁଲିଶ
 ଚଢ଼ି ପଛେ ସୈନ୍ୟସରଦାର ଓ ସିପାହି,
 ଜଗସ, ଭୃତ୍ୟା, ଶରୀରରକ୍ଷକ ପ୍ରଭୃତି ଆଗେ
 ଚାଲିଲେ । ପ୍ରଥମ କେତେକ ହାତୀ ଉପରେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଏବଂ ଗଜହାତୀଙ୍କର
 ସଙ୍ଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପଛରେ ଦୁଇ ମହୋ-
 ଦୟଙ୍କର ହାତୀମାନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ
 ଗଜାମାନଙ୍କର ହାତୀମାନ ମନଃ ଗମକ କଲେ ।
 ହାତୀପଛେ ପ୍ରଦେଶୀୟ ଶାସକଭୂମିମାନଙ୍କର
 ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଚଢ଼ି ପଛେ ଘୋଡ଼ା ଉପରେ
 କେତେକ ସୈନିକ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଚାରୀ ଓ ଦେଶୀୟ
 ଗଜା ଏବଂ ଚଢ଼ି ପଛେ କେତେକ ଘୋଡ଼ା
 ଗାଡ଼ ଚାଲିଲା । ହାତୀମାନେ ଯୋଡ଼ା ହୋଇ
 ଚାଲିଥିଲେ । କିଛି ସମ୍ଭାଗରେ ମହୋଦୟମାନେ
 ପଦୁସିଦ୍ଧମାନେ ଗୋ ୩୧ ଟା ଗୋପ ଫଏର
 ହେଲା । ସେଠାରୁ ଗଜପୁର ସଡ଼କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସାର ମହୋଦୟମାନେ ହାତୀଉପରୁ ଗହଣରେ
 ଥିବା ଗଜାମାନଙ୍କର ହାତୀ ସମସ୍ତ ବିଦାୟ କରି-
 ଦେଇ ସଂଯୋଗରେ ହାତୀରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଘୋଡ଼ା
 ଗାଡ଼ିରେ ବସି ପୁଂ ବସାକୁ ଗମନ କଲେ ଏବଂ
 ଗୋ ୩୧ ଟା ଗୋପ ଫଏର ହେଲା । ଅତି
 ସମସ୍ତେ ଯାତୀ ଲାଜି ଯେ ଯାହା ବସାକୁ ଚାଲି
 ଗଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କା ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ହାତୀ ଥିଲେ ଏବଂ
 ଚଢ଼ି ମଧ୍ୟରେ ୫୫ ହାତୀରେ ଗଜାମାନେ ବସି-
 ଥିଲେ । ଦେଶୀୟ ଗଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସବାପ୍ରେ
 ବସେଇର ଗୁଲୁଅର ଚଢ଼ି ପଛେ ସଂଯୋଗେ
 ଗାଈଦରବାଦର ନିଜାମ, ହିବାକର, ମହମ୍ମଦ,
 ହାଜୁର, ଶୁଆଲଅର ମହାସଜାମାନେ ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାସଜା ଓ ଗଜାମାନେ ସ୍ତ୍ରୀ ମର୍ଯ୍ୟା-
 ଦାତମେ ଚାଲିଥିଲେ । ପ୍ରଧାନ ଗଜାମାନେ
 ପ୍ରଥମେ ଚାଲିଲେ । ତା'ର ପଛରେ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ
 ଚାଲିଲା । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଏବଂ

ଶିଳ୍ପକାରୀମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲେ । ଗଜହାତୀ ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ସମସ୍ତେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଥିଲେ । ମହାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟ ସେ ସମସ୍ତରେ
 ଯେ ସଂଯୋଗ ବନ୍ଧୁକା ଦିଗରେ ଚଢ଼ିରେ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀ ଦେଇଥିଲେ । ସେ କହିଲେ
 କି ଗଜା ଏତେବେଳେ ସୁଦ୍ଧା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ
 ଗଢ଼ିବା ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜାମ କରବାପକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥି-
 ଯାରଣ, ବର୍ତ୍ତମାନ କମ୍ପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି
 ଏହା ଦେଖାଇବା ଏବଂ ଗଜାକୁ ଶିଳ୍ପ
 ବ୍ୟବସାୟ ଲେଖ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଅବ୍ୟ-
 ସମନ୍ତ ଶିଳ୍ପୀ ଲାଜି ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେ-
 ମାନେ ପୁରୁଣାକ୍ରମେ ଶିଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟର
 ଗୌରବ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଏହା ପ୍ରମାଣ-
 କରୁଛି ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ମୁଖ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାୟ ।
 ଅନ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଯେ ଗଜାକୁ ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ତ-
 ରେଉର ଦୁଇବସ୍ତାକୁ ଲାଭବାର ଦେଖି ତାହା-
 ଳର ଗୁଣ ଦୁଃଖ ହୋଇଅଛି । ଏତେକଡ଼
 ମହୋଦୟବେଳେ ଏକଦିବ ହେବା ସମ୍ଭାବି
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଯୋଗରେ ଚଢ଼ିର ଚଢ଼ି ପ୍ରଜା-
 ନୀର ହୋଇପାରବ ସେ ଚଢ଼ିର ଦୁଃଖ ଦେଉ-
 ଥିବା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଦେବ ଏବଂ କ୍ରମେ
 ଉତ୍ତର ଲାଭ । ବିଦେଶୀୟ ଅନୁକରଣଦ୍ୱାରା
 ଦେଶୀୟ ଶିଳ୍ପକୁ ରକ୍ଷା ବା ଉତ୍ତର ଦେବ
 ନାହିଁ । ନିଜ ଶିଳ୍ପକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅବ-
 ସ୍ୟତ । ଯେବେ ପ୍ରକୃତରୂପରେ ଦେଶୀୟ
 ଉଚ୍ଚ ସମ୍ଭାଗୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶିଳ୍ପରକ୍ଷାପ୍ରକଳ୍ପ
 ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ ତେବେ ତାହା ରକ୍ଷା
 ପାଇବ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ।
 ଏହିଦେହୁ ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀସମ୍ପର୍କେ ବିକଳେ ଶିଳ୍ପ
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଯଥା ।
 ୧- କେବଳ ଦେଶୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୃହୀତ ହେବ
 ୨- ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏମନ୍ତ ଦେବ ସମ୍ଭାଗ ବା
 କେବଳ ଶିଳ୍ପ ବ୍ୟବସାୟର ପରିଚୟ ମିଳିବ ।
 (୩) ଯେଉଁପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପ ଦ୍ରବ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଯାହା
 ଉତ୍କଳ କେବଳ ସେହି ସମସ୍ତ ବାଣି ରକ୍ଷାପିତ ।
 ଅଥବ ସମସ୍ତେ ଗୃହି ପାରବେ ସେ ଏହା ଦାତ-
 ନୁହେଁ କି ଅନ୍ୟସଂଗ୍ରହର ଲେଖିମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେ-
 କମାୟ ସାମାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଯୋଗାଇବାର ସ୍ଥାନ
 ନୁହେଁ । ଉତ୍କଳବାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍କଳ ନିମନ୍ତେ ଏ
 ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଘଡ଼ିଅଛି । ଦୃଷ୍ଟିଆରେ ସମ୍ଭା ରକ୍ଷା-
 ଦେଲ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଦୁଇ ଦେଖି-
 ବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ । ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ବଦଳଣ
 ଏ ପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।
 ଦରବାର ଲାଭାଦର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ସମ୍ଭାବକୁ
 ରହିଲା ।

ଦର୍ଶନ ଦରବାର ।
 ଦର୍ଶନ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳର ଯେମନ୍ତ ଗେ
 ଜାମ ଦର୍ଶନଦରବାର ହୋଇଅଛି ତେ
 ଏଠାର ଉତ୍କଳଗୁଡ଼ିକୁ ଏଠା ଦରବାର ବୋ
 ବାକୁ ହେବ । ଗର୍ବ କଲେ ଦର୍ଶନ ଦରବାର
 ଓ ଦର୍ଶନ ଦରବାର ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ସମା-
 ସେଠାରେ ଅନେକ ଗଜା ମହାସଜାମାନେ
 ଏକଦିବ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି
 ହୋଇଅଛି । ସେଠାପରି ଏଠାରେ ହାତୀମାନ
 ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇଅଛି । ଏମନ୍ତ ପ୍ରାୟ
 ଅତି କୌଣସିଠାରେ ହୋଇ ନ ଥିବ । ପୁଣି
 ସେଠାରେ ଗୁଲୁମତୋଡ଼ି, ଜୁମାସଜାଦ ପ୍ରକଳ୍ପ
 ଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଦର୍ଶନୀ ଯାତୀପକ୍ଷରେ ଗାଡ଼ି
 ଗୁଲୁମା ଦରବାର, ସେମାନଙ୍କର ଅତି ଗୁଲୁମା
 ଉଚ୍ଚତ ନୁହେଁ । ପ୍ରଭେଦ ଏତଦ୍ଦ ସେ ସେଠାରେ
 ବୁଝୁ ପରିମାଣରେ ଏବଂ ଏଠାରେ ଅତି ପ୍ରତି-
 ମାଣରେ ସେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର
 ଦର୍ଶନୀ ଲତ୍ତ ଖାଇବା ସଙ୍ଗେ 'ପ୍ରମାଦବା'
 ଶବ୍ଦର ଯୋଗ ଅଛି ଏଠାରେ ତାହା ଅର୍ଥାତ୍
 ଯେମନ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦର୍ଶନୀ ଦେଖା କି ଗଜ
 ତେମନ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦର୍ଶନୀର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯାତ
 ଦ୍ରବ୍ୟ, ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ଅତି ଉତ୍କଳ ଅନ୍ତର ରହିବାର
 ଦେଲ ଏବଂ ତୁମ୍ଭ ମଧ୍ୟେ ଅଟେ ।
 ଏ କରଣରେ ଠିକ୍ ଦରବାରଦତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍
 ଗତ ଗୁଲୁମା ଉତ୍କଳ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।
 ଉତ୍କଳବଦନ ଦେବଳ ଅଭ୍ୟାସ ସଦାତା
 ହାତୀମାନଙ୍କୁ ବନାରେ ବୁଲାଇ ନିୟା ଯାତୀମାନ
 ଏବଂ ତାହା ଦେଖି ଉତ୍କଳର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲେଖକ ମନରେ ପୁଣିତ ହୋଇଥିଲା ।
 ଗୁଲୁମାଦର ପ୍ରାଦୀପାଳକୁ ନିହେଦ ଗାଡ଼ି
 ବାଜିବାର ଅରମ୍ଭ ଦେଲା । ଏକାକୀ ବସନଗ୍ରୀ,
 ଗୁଲୁମତୋଡ଼ି, କରେଦୁରା ହାତୀ ଦେବଳି,
 ତୋଧୁବଜାର ଓ ବଦସିନଜାର ଏହି ପାଞ୍ଚ
 ସ୍ଥାନରେ ବସିଥିଲା, ଏହି ଗଜମାନଙ୍କରେ ପୁଣି
 ବିଦ କଳ୍ପ ଯାତୀମାନ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇଥିଲା ।
 ଏହି ସମସ୍ତ ସତୀତ ଏବଂ କେବଳ ଗୁଲୁମା
 ବଳିପୁ ଦରବାର ମୁଖପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜାହାର ତୁମ୍ଭ
 ପାଖରେ ସତୀତମାନ ଯୋଗାଯାତ ଦେବଦା
 ଚଢ଼ିର ତୋରଣ ଉପସ୍ଥିତ ଏହାଛଡ଼ା କେବଳ
 ନୃପ, ନିର୍ମଳକର, ଅଦାଲତ କର୍ତ୍ତାପରିମାନ ଏବଂ
 ତାହାର ପ୍ରକଳ୍ପ ସରକାରୀପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତି ପ୍ରକାଶ
 ଅଦବେ ସୁଶୋଭିତ ହୋଇଥିଲା । ଚଢ଼ିମଧ୍ୟେ
 ଅଦାଲତକର୍ତ୍ତାପକ୍ଷର ଗୋଟି ଅତି ମନୋହର
 ହୋଇଥିଲା । ତେବେ କରଣବାର୍ଯ୍ୟ
 ଚଳି ପର ଦାତାପ୍ରକାରେ
 ସେ ଚଢ଼ିମଧ୍ୟରେ
 ଗାଡ଼ି ଅଗ୍ରମୁଖରେ

ଭାବନାଗୋଚାର ଦୃଶ୍ୟ ଅନେକଙ୍କର ମନକୁ
ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ଭୌତଧର୍ମର
କଳାକୁ ପ୍ରଶଂସାକାମୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାଶାଳୀମାନଙ୍କୁ
ସ୍ଥାନର ଶୋଭା ନଗରର ଅନ୍ୟ କୌଣସି
ଅଂଶରେ ନ ଥିଲା ।

ସକାଳ ଅଠବାଦୀବେଳେ ଜେଲଖାନାକୁ
ନିଜର କରକ ଉଲ୍ଲାସ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜ ଏ ଶ ଶ୍ଵୀ ଥିଲେ ।
ଦବା ଉ ୧୧ ଶା ବେଳେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ଵର
ସାହେବ ନିଜକୋଠିକୁ ସମସ୍ତ ଗଜା ଏବଂ
କେତେକ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ତରୋପାୟ କର୍ମଗୁଣ୍ୟ ଏବଂ
ଦେଶୀୟ ଉଦ୍‌ଲୋକଙ୍କୁ ଅହ୍ଵାନ କରି ସ୍ଵସ୍ଵକ୍ତିକ
ପାଠମାନଙ୍କ ଉପରେ ବସାଉ ସ୍ଵୟଂ ଏକ ଦାଠି-
କେ ରଜି ଦରବାରକୁ ନିଜେ କଲେ । ଦାଠିକ
ସ୍ଵରରେ ପୂଜାପଠ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁ-
ହେ ଅର୍ଥାତ୍ ସମାଗ୍ର ଉପାଦାନ କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵ
ସୁଦ୍ଧ ଗଠଲ ଏବଂ ମାକମିଲନ ସାହେବମାନେ
ମାତାରେ ଗୁଲିଥିଲେ । ଚହ୍ଵିପଇକୁ ଦାଠି-
କେ ଏହି କମରେ ଗୁଲିଥିଲେ । ସତ୍ୟା—

ସମାଗ୍ର ଉପାଦାନ କଲେକୃତ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର
ସାହେବ କଲେକୃତମାନେ, ଅନଗୁଲର ଡେ-
କମିଶନର, ଚହ୍ଵିପଇର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର
ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ପରେ ସତ୍ୟାକମେ
ସାହେବ ମହାପାତ୍ର, ଡେକାନାଲ, ବଉଦ,
ମା, କମ୍ପାନିଜ, ଡାଲଚେକ, ହିଗ୍ଗୋଲ,
ସିନ, ଖଣ୍ଡପଡ଼ା, ରଣପୁର, ନରସିଂହପୁର,

ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଗଜା-
କଉତ୍ତରୋପାୟ କର୍ମଗୁଣ୍ୟମାନେ,
ଓ ସୁକନ୍ଦାର କମିସନରମାନେ
ଆକମେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ
ର ଚନ୍ଦ୍ର ବାହାଦୂର, ବାହି
ବାହି ଗଜନାଗସୁଣ ଦାସ
କରକ ଦାସ । ସର୍ବସୁଦ୍ଧା
ସା ଏହି ଦର୍ପଣାଶା ଅତ୍ୟନ୍ତ
ସୁଲ ଏବଂ ଏହା ପୁଣ୍ୟ
ର ଦେଖା ନଥିଲା । ଏହାକୁ
ଅକର୍ଷଣ ବୋଲିବାକୁ
ସମାପାଇଁ ସମସ୍ତ ବାପରେ
ସତ୍ତ୍ଵର ଦୁଇପାଠରେ
କେ ଛାଡ଼ାହୋଇ ଶାନ୍ତି-
କ୍ତି ଜନତାରେ ସାହାର
ଦରବାରମଣ୍ଡପଟି ପଥୋ-
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା
ଅମଳିତ ଏବଂ ଶ୍ରୀ
ବସିବାର ପ୍ରାଦ ପାର-
ଆ ବେଳେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ

କମିଶ୍ଵର ସାହେବ ଓ ସଙ୍ଗବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଦର-
ବାର ମଣ୍ଡପ ନିକଟରେ ଦାଠିରୁ ଓଢ଼ାଇ ଗଜା
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସଙ୍ଗମାନେ ମଣ୍ଡପରେ ପ୍ରବେଶ କରି
ସେ ସାହା ସ୍ଥାନରେ ବସିଲାକୁ କମିଶନର
ସାହେବ ମହୋଦୟ ଆସାସୋପାଧ୍ୟାୟ ଉଦ୍ୟ-
ବର୍ମ ଏବଂ କଲେକୃତ, ସବ୍‌ଜଜ, ତେପୁଟି
କଲେକୃତ ପ୍ରଭୃତି କର୍ମଗୁଣ୍ୟ ପରବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ
ମଣ୍ଡପରେ ପ୍ରବେଶ କରି ବେଦାନ୍ତପରେ ବସିଲେ
କିଷ୍କିଣ୍ଡଣ ଉତ୍ତରୁ ସେ ଦ୍ରାଘ୍ୟମାନ ହୋଇ
ସମ୍ପର୍କର ଘୋଷଣାପତ୍ର ଇଂରାଜୀରେ ପାଠ
କଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଅଗ୍ରୀଷ୍ଠାଶା ବାବୁ ସୁଦାମ
ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ଚହ୍ଵିପଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଓଡ଼ିଆଅନୁବାଦ
ପାଠ କଲେ ସତ୍ୟା—

ଗଜା ଓ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଆଦେଶାନୁସାରେ ।

ମହନାୟକ ଉତ୍କଳସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ମହନାୟକ
ଅଭିଷେକୋତ୍ସବର ପାଳନ ନିମିତ୍ତ
ଗୋଟିଏ ଦିବସ ନିରୂପଣାର୍ଥ
ଘୋଷଣା ପତ୍ରି ।

ଏଡ଼ିଉଆର୍ଡ଼, ଗଜା ଓ ସମ୍ରାଟ୍ ।
ଯେହେତୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଏକୋତ୍ତ-
ର-ଉତ୍କଳସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଶତବର୍ଷର ଜାନୁଆର ମାସର
ଦ୍ଵାବିଂଶତିତମ ଦିବସରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭୃତ୍ୟୁଣ୍ୟ
ସୁଖପୁରଣାୟା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗଜା ଉଦ୍‌ଲୋକଆଙ୍କ
ପରଲୋକପ୍ରାପ୍ତି ହେବାରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ପର-
ମେଶ୍ଵରଙ୍କ କରୁଣାକମ୍ପେ ଗ୍ରେଟ୍ କ୍ରିଗ୍‌ଜ ଓ ଅମ୍ଭ-
ଲିଖିତୁପ ସମ୍ମୁକ୍ତ ଗଜ୍ୟର ଗଜା, ଧର୍ମର ରକ୍ଷା-
କର୍ତ୍ତା, ଉତ୍କଳର ସମ୍ରାଟ୍, ସପ୍ତମ ଏଡ଼ିଉଆର୍ଡ଼
ଖ୍ୟାତି ଓ ଉପାଧି ଧାରଣପୂର୍ବକ ସିଦ୍ଧାପନ
ଆଭେଦଣ କଲୁ ;

ଏବଂ ଯେହେତୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଗଜା-କାଳର
ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଏକୋତ୍ତ-
ର-ଉତ୍କଳସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଶତବର୍ଷର ଜୁନ ମାସର ଚତ୍ଵ-
ବିଂଶତିତମ ଓ ଉପମ୍ଭର ମାସର ଦଶମ ଦିବସ-
ମାନଙ୍କର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗଜନାୟ ଘୋଷଣା-
ପତ୍ରମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଅମ୍ଭେମାନେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ
ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ଓ ଆଶୀର୍ଵାଦକମ୍ପେ
ବୁଝୁତ୍ତର-ଉତ୍କଳସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଶତବର୍ଷର ଜୁନ ମାସର
ଚତ୍ଵବିଂଶତିତମ ଦିବସରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଗଜନାୟ ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ପାଳନ କରିବାର
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗଜନାୟ ଅଭିପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ ଓ
ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲୁ ;

ଏବଂ ଯେହେତୁ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ
ଅନୁଗ୍ରହ ଓ ଆଶୀର୍ଵାଦକମ୍ପେ ଅମ୍ଭେମାନେ ବିଗତ
ଅଗଷ୍ଟ ମାସର ନବମ ଦିବସ ଶନିବାସରେ ଉକ୍ତ
ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛୁ ;

ଏବଂ ଯେହେତୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗଜା ଓ
ଅଭିଳାଷ ଏହି ଯେ ଉକ୍ତ ଉତ୍ସବର ପାଳନରୁ ଉକ୍ତ
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସମଗ୍ର ଅନୁରକ୍ତ
ପ୍ରଜାଗୁଣଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟରୂପେ ଜ୍ଞାପନ କରିବ
ବିହ୍ଵତ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେବ
ପାଇଁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗବର୍ଣ୍ଣର, ଲେଫ୍ଟେନେଣ୍ଟ
ଗବର୍ଣ୍ଣର ଓ ଶାସକାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରଧାନ
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ, ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅଗ୍ରସ୍ଵାଧୀନ ଦେ-
ଶୀୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ଗଜନାୟକ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ-
ଗୁନ ଓ ସାମନ୍ତମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଉତ୍କଳସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସକଳ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଭିନ୍ଧ-
ମାନଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ବିହ୍ଵତ ;

ଏଣୁକରି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହି
ଗଜନାୟ ଘୋଷଣାପତ୍ରକମ୍ପେ ତାହା ଜ୍ଞାପନ
କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉକ୍ତ ଅଭିଷେ-
କୋତ୍ସବର ପୂର୍ଣ୍ଣକରଣ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ଅଭି-
ପ୍ରାୟରେ ହୁଏତ୍ତର-ଉତ୍କଳସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଶତବର୍ଷର
ଜାନୁଆର ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିବସରେ ଦର୍ଶାରେ
ଗୋଟିଏ ମହୋତ୍ସବକୁ ଦରବାର ବସାଇବା
ନିମିତ୍ତ ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକଦ୍ଵାରା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଉପସ୍ଥିତ, ବିଶ୍ଵାସଗୁଜନ ଓ ପ୍ରିୟତମ ମନ୍ତ୍ରୀ,
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଗଜପ୍ରଭିନ୍ଧ ଓ
ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରେଲ୍, କେଉଁଲିଖ୍ଟନର ଜର୍ଜ
ନାଥେଲିଏଲ୍ ଲର୍ଡ଼ କର୍ମନଙ୍କ ପ୍ରତି ଉତ୍ତରପତ୍ର ଓ
ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ ; ଏବଂ ଅମ୍ଭେମାନେ
ଅଦେଶ କରୁଅଛୁ ଯେ ଉକ୍ତ ଦରବାରରେ
ଏହି ଘୋଷଣାପତ୍ର ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଏଥିରେ
ସମ୍ପର୍କ ଥିବ ସେମାନଙ୍କର ଅବଗତ ନିମିତ୍ତ
ପଠିତ ହେବ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସେଣ୍ଟ ଜେମସ୍ ଗଜପ୍ରାସାଦକୁ
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗଜକୃତ ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷର ଏକ-
ସହସ୍ର ନଅ ଶତ ଦୁଇ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ
ପ୍ରଥମ ଦିବସରେ ପ୍ରଭୃତ ।

ପରମେଶ୍ଵର ଗଜା ଓ ସମ୍ରାଟଙ୍କ

ଦୀର୍ଘଜୀବା କରନ୍ତୁ ।

ସେହି ଘୋଷଣା ଏକଶ୍ରୀ ଉକ୍ତ ଅନୁବାଦ
ସବ୍‌ଜଜ ସାହେବ ବାହାରେ ଶ୍ରେଣୀବଦ୍ଧରୂପେ
ଛାଡ଼ାହୋଇଥିବା ସୈନ୍ୟଦଳ ସମ୍ମୁଖରେ ପାଠ
କଲିଉତ୍ତରୁ ସୈନ୍ୟମାନେ ବ୍ୟସ୍ତମତେ ସଲମି
କରୁକ ପଏର ଏବଂ ଉକ୍ତସ୍ଵରରେ ଜୟଧ୍ଵନି
କଲେ । ତଦନନ୍ତର ମଣ୍ଡପମଧ୍ୟରେ ସେହିପରି
ଜୟଧ୍ଵନି ହେଲା ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବ
ଉପାଧି ଘୋଷଣା ଏବଂ ସମ୍ମାନ ପାରୁଥିବିକଟ
ବିଭରଣ କଲେ । କେବଳ ମଧୁରଭଞ୍ଜର ଗଜ
ମହାଗଜାପଦ ପାଠକାର ପକାଣ ହେଲା ଏବଂ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସମ୍ମାନ ସାଂସଦିକ୍ତ
ପାଇଲେ । ଯଥା—

- ସ୍ୱୟଂ ହରିବନ୍ଧୁର ବୋଷ ବାହାଦୁର ।
- » ଜଞ୍ଜେଶ୍ୱର ଚନ୍ଦ୍ର ବାହାଦୁର ।
- ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱୟଂ ଚୌଧୁରୀ ।
- » ଶୋଷାଲିଗୁଜ ମାରବାଡ଼ି ।
- » ଅନାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ।
- ମୌଲିକ ରଫିଉଦ୍ଦିନ ମହମ୍ମଦ ।
- ଜାଜି ନାଜର ମହମ୍ମଦ ।
- ବାବୁ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦର ମହାପାତ୍ର ।
- » ରଞ୍ଜନସିଂହ ସ୍ୱୟଂ ।
- » ମୋହନୀମୋହନ ମହାପାତ୍ର ।
- » ସୋରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମୁଖର୍ଜୀ ।
- » ଜନକାନାଥ ବୋଷ ।
- » ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟଂ ।
- » ରମଣଚରଣ ସ୍ୱୟଂ ।
- ଚୌଧୁରୀ ଅଜିତ ମହାପାତ୍ର ।
- ବାବୁ ଶ୍ରୀଧର ସଞ୍ଜୁକାସୁକ ।
- ଚୌଧୁରୀ କୃଷ୍ଣନାଥ ଦାସ ।
- ବାବୁ କୈଳାସଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱୟଂ ମହାପାତ୍ର ।
- » ସୁଧାଚରଣ ଦାସ ।

ପରଶେଷରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାହେବ
ସଭ୍ୟଗୁଣଙ୍କୁ ସମ୍ମୋଦନପୂର୍ବକ ଇଂରାଜୀରେ ଯାହା
ହେଲେ ତାହା ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।
ଯଥା—

Chiefs and Gentlemen;

You have now listened reverently to the loving message which His Imperial Majesty has graciously vouchsafed us, formally announcing His Ascension to the Throne and subsequent Coronation as successor to His Imperial Mother, the great, good and beloved Sovereign, who in the memorable year of 1858 first assumed the direct Government of India, and who during the years of her long reign, so endeared herself to her subjects all over her world-wide empire that, her memory is for ever enshrined in their hearts.

The sentiment of loyalty is deeply ingrained in the Indian mind. There is no country where the divine element is more universally associated with royalty than in India. The king as the symbol of authority and the visible embodiment of Government nowhere evokes greater personal attachment than in India, where His Imperial Majesty has been acclaimed

with unbounded enthusiasm by prince and peasant alike.

It is our humble duty to approach the throne with the tribute of our respectful homage; and I congratulate the Province, and I congratulate myself, that on this great, auspicious and historical occasion, it should be my proud privilege as the Head of the Divisional Administration to convey the royal message to you and also to be the mouth-piece of my countrymen in voicing the feeling of deep-rooted loyalty, which, actuating as it does all classes, has drawn together the Tributary Chiefs from afar, who at considerable personal sacrifice have come here to do honor to their Sovereign, which has gathered under this roof the best and most honored representatives of all sections of the community, and which is inspiring the vast crowds outside to vie with one another in testifying to their joy and delight.

The Solemn occasion also accentuates the strength, the cohesion, the solidarity of the Great Empire which though composed of many lands and inhabited by many peoples of divers creeds and races, is united by the firm bond of a common allegiance to the Sovereign and an intense devotion to his August person and the Royal Family,—a devotion which in the present instance has been deepened by the fact, that His Imperial Majesty is no stranger to the country, having visited it as heir to the throne somewhat more than a quarter of a century ago.

We all join in praying fervently to the Almighty God that the reign of His Imperial Majesty and His august, consort may be a long and prosperous one, and that it may tend further to tighten the bonds that knit the different units of the Empire together and to inspire all His subjects of whatever race, with a feeling of common interest and common brotherhood.

It remains for me to discharge the pleasant duty of felicitating the recipients of honors and distinctions which I have already announced. The list has necessarily to be kept down,

so that these marks of special favour may be duly valued and appreciated; but those who as feudatory chiefs are assiduously working for the good of their subjects or who as Honorary Magistrates or members of Municipal and District Boards, are labouring disinterestedly in helping the Administration or who as wise landlords are promoting the welfare of their tenantry, or who again by their philanthropic and charitable efforts are furthering the cause of education or diminishing the sum total of human suffering, may rest assured that the good work is keenly watched by the Government and will not fail to receive suitable recognition.

ପରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ରାଜାମା
ସୁହସ୍ତରେ ଅଭର ପାନ ପ୍ରଦାନ କ
ଏକ ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତି ରତ୍ନଲେଖକୁ ବ୍ୟସ
ଅଭର ପାନ ବଣ୍ଟା ଯାଇ ଓ ୧୦୨
ରୋପ ଦମ୍ଭଯାଇ ଦରବାର ରଜା ହେ
ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅନମତ ମମତ୍ତରେ
ଯାହାରେ ଅପଣା ଦୋଷକୁ କଳେ
ଏହି ଦରବାରରେ ଦେଉଣ୍ଡର ମ
ଏକଶ୍ରୀ ଏକ ଉତ୍କଳସଭା ଏକଶ୍ରୀ
ନାମର ଅଭିନବପଣ ରତ୍ନସୁକ୍ତ ମୁ
ଅଧୀରରେ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କଠା
ଲେ । ଏ ସମ୍ପାଦ ବ୍ୟସ
ପଠାଯିବ ।

ସଦ୍ୟା ଦେବୀମାତେ
ଦେଲ । ସକଳ ଦୁରପାଶ
ସରେ ବଡ଼ ଶକ୍ତିଦୋର
କରେ ପ୍ରଦାଶିଣୀ, ଅଭର
ପାପାଳୀ ଶାନ୍ତ ପ୍ରଭୃତି ସ
ବସ୍ତା ଯାଉଥିଲା ଏକ
ବରବାଜମାନେ ଅଭର
ବେଷଜୀ କରୁଥିଲେ ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଫଳ ହୋଇଥି
ଲେ । ତାଙ୍କୁ ବଳି ଯା
ପ୍ରମାଣି ବେଷଜୀର ର
ଉତ୍ତେଷ ଶୋଭା ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି
ଠାରୁ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର
ଦା ଓ ଅଧିକେ ଅଧିକ
ମଧ୍ୟରେ ବାସ ଲାଭ
ମାରବାଡ଼ମାନେ ହ
ବେଷଜୀ କରୁଥିଲେ
ସକଳ ଓ ୨ ଶା
ବାରିରେ ଅଭର

ପ୍ରାୟ ଏକପଦ୍ୟ ଗୁଣିଗଣ । ସା-
 ଓ ମେମ୍ ଓ ରଜା କମିଶନର
 ଅଧିକାରୀ ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ
 ତଥା ବାରମ୍ବାର ଦେଖିଥିଲେ ।
 କାଳ ଅତିଅଳ୍ପ ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ
 ଏବଂ ଶୁଣିଲାମତେ ମସୃଣ
 ସଂଖ୍ୟା ୧୦୧୫ ହଜାରରୁ ଉ-
 ଠା ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ
 । ବାସ୍ତବରେ ଏମନ୍ତ ମହୋ-
 ସବାଳ ସାଜ ନାହିଁ ଅଥଚ
 ୫୦୦ କ୍ରା ଏଥିପାଇଁ ବସତ
 ନିମନ୍ତରେ ଏକା କିବାଦରେ
 ପ୍ରକାଶକ ଦେଖାଯାଇଅଛି ।
 ଲି ଯେତେବେଳେ ଗାନ୍ଧୀ-
 ଉପିଯାଇଅଛି ଓ ଦେବାଳୀ
 ବରେ ଗଜକର୍ମପରିମାନେ
 ଲାଜାନ୍ତି ତେତେବେଳେ
 କାହିଁକି ସଫଳ ହେବ?
 ଏବଂ ସାଧୁ ବଳ ହୋଇଯାଇ-
 ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଅଧିକ ବାଣ
 ପକରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟା ମଜୁର
 ଯି ଥିଲେ ।
 ଠାରୁ ନଗରର ନାଳ
 ଲକ୍ଷ ଆମୋଦ ନିମନ୍ତେ
 । ସମଗ୍ର, କଟକଚଣ୍ଡୀ
 ଲକ୍ଷେଶ୍ଵରୀ, ଦାଠନଜା
 ଲକ୍ଷ, ଝାଞ୍ଜିରମଙ୍ଗଳା,
 ଯାଜ୍ଞ ଏବଂ ମଙ୍ଗଳାବାଗ
 ଯାହା ହୋଇଥିଲା ।
 ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତପିଲ ଏହି
 ଧର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଥିଲା
 ରୁ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଏକ
 ଲ । କ୍ରମ ସ୍ଥାନରେ ରବି
 ସା ହୋଇଥିଲା । ଏହିରୂପେ
 ଶେଷ ହେଲା ।
 ଦରବାରକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ
 ମସିହା ହୋଇଥିଲା ।
 ସକାଳେ ଏବଂ ଅପରାହ୍ନରେ
 ପ୍ରକାର କ୍ରୀଡ଼ା ହୋଇ-
 ୨୩ ପ୍ରକାର ଥିଲା ଏବଂ
 ନୌଚିକ ଲାଗିଥିଲା । ସ୍ଥାନ-
 ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରକାର କରୁବାକୁ
 ଯେ ଥିବାର ହେବ ଏବଂ
 ରେ ଜଣାଇବୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

କୁଶିଳେ ଥିବା ମିଃ ସନ୍ତୋକଦଳ ମହିଳ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାତ୍ର-
 କ୍ଷେତ୍ର ଓ ତେଃ କଲେକ୍ଟର ନବୀନ ଜଣାର ମେହେରପୁର
 ସବ୍ଡିଭିଜନ ସରପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ଡି. ନ. ଚେନ ଏ ନଗରର ଶାନ୍ତିର ବଳ କଣ୍ଠର ଉପା
 ହୋଇଅଛି । ଗରବାର ସକାଳେ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା ।
 ମେଘ ବାହାରର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ପାଇଅଛି ।

ଦରବାର ଉପଲକ୍ଷରେ ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟେ ଅନେକଲୋକର
 ମେଳା ଏ ନଗରରେ ହୋଇଥିଲା । ଗରବାରଠାରୁ ଫେର
 ଶିବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ବାକର ନାନା ଶାନ୍ତରେ ନାନା
 ପ୍ରକାର ଉତ୍ସବର ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଅଛି ।

ଅପା ଅପରାହ୍ଣ ଗା. ଶା ବେଳେ ଏଠା କଳା ପଢ଼-
 ଅରେ ପୁଲ ପଲ ଓ ଶକ୍ତି ପ୍ରକାର ହାଟି ଦିଶିବ ।

ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲମାସଠାରୁ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନ ବଳଗ ବଜଲୀରୁ
 ଅନ୍ତର ହୋଇ ଅସାମ ସହର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ବଥା
 ହୋଇଅଛି ।

କଲିକତା ଉଲଟାକୁଳର ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଗୋଟିଏ
 ଗାଈ ଗେରକର କଂସାଈକ କିପରିକା ଅପରାହ୍ଣରେ ଦଉଣ
 ଅଚାଳରୁ ବ. ଶି ବାଦକ୍ରମ ପାଇଥିବାର ସ୍ଵାଦ
 ମିଳଇ । ଏ ଗେର ବାଗାଥିଲା ।

କଲିକତା ସୁନରପୁରର ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅପରାହ୍ଣ ୩
 ସଙ୍ଗେ କଲହ କର ଶାଠି ନଗରେ ଶୋଇଥିବା ସମୟରେ
 ଚାହା କୁଣାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହେଲା । ଶାଠିର ପଶର ଏମନ୍ତ
 ଯୋଡ଼ି ଯାଇଅଛି ଯେ ଚାହାର କଣ୍ଠକାର ଅପା ନାହିଁ ।
 ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲମାସରେ ଅଛି । ଲୋକଶା ବେତେ
 ନିଶ୍ଚର ।

କଲିକତା ବାରୁଲପୁରଠାରେ ଜଣେ ବନେଶ୍ଵରୀକ ଏକ
 ଗୋଟି ମୋବିଲମାନେ ଅଗାମୀକ ଧର ନେଇ ଶାଠିଥିବା
 ସମୟରେ ଜଣେ ଲୋକ ବାଟରେ ଜରି ବନେଶ୍ଵରୀଠାରୁ
 ଅପରାହ୍ଣ ହତ୍ତାଈକେବା ଅପରାହ୍ଣରେ ମା ୨୩ ପ୍ରମୟୁକ୍ତି
 ବାଦକ୍ରମ ପାଇଥିବାର ସ୍ଵାଦ ମିଳଇ ।

ସୁରୀୟା ଗରଭେଶ୍ଵର ଭଦ୍ରକୋଣ୍ଡା ଦେବୀଙ୍କ ସୁରୀୟା
 କଲିକତାରେ ମେଘ ପାଣି ସମୃଦ୍ଧ ହେଉଅଛି ଚାହିଁରେ
 ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫୫,୨୨,୦୦୦ କ୍ରା ପ୍ରାକର ହୋଇଅଛି । ଅଧିକ
 ୫୫,୦୦୦ କ୍ରା ହେଲେ ଅର୍ଦ୍ଧକୋଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯିବ ।
 କଟକରୁ ସ୍ଵୟଂ ସମ୍ଭବେ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇବାବେଳେ
 ଟିକା ଜିତିବାରେ ସନ୍ଦେହ କି ଅଛି ?

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟରେ ଗରବର୍ଷ କ ୧୧୧ ଶ କର୍ମପୂର୍ଣ୍ଣ
 ମହାମାସ ଲୋକରେ ମୁଖ୍ୟମୂଳରେ ପଠନ ହୋଇଥିବାର
 ସ୍ଵାଦ ମିଳଇ । ଏହାର ମଧ୍ୟରୁ ୫୨୪ ଶ ବୋଧାଈ
 ବଦଳରେ ମିଳିଥିଲା । ମହାମାସ ଦେବ ହେଉ କେହି ଗୁରୁ
 ଶକ୍ତି ପାଇଥିବାର ଦେଖା ଯାଇ ନ ଥିବ ଏବଂ ବୋଧାଈ ଓ
 ବହାର ଅଞ୍ଚଳରେ ମହାମାସ ଦେବ ପ୍ରକଳ ଥିବା ସମୟରେ
 ଅକାଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କ ୨୫ ଶ ଦରକର
 ପ୍ରକଳିକ କରେଣ ପୁରୁଣାର ପ୍ରକଳ ହୋଇଅଛି ।

ଅଗାମୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣବଦର ବନ୍ଦୋରେ ଗଠ ମାମ
 ଠା ୨୧ ରାତରେ ଏକ ପୁଲ ପ୍ରମାଣ କାର ହୋଇଥିବାର
 ସ୍ଵାଦ ମିଳଇ । ସମାଜର ଅଭିବେକକଳିତ ଅନନ୍ଦୋତ୍ସବ
 ସମୟରେ ଏ ଗୁଲ ସ୍ଵାଦ ଲୋକକୁ ଦୁର୍ବଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛି ।

କୃଷି ଅନୁସନ୍ଧାନ କର୍ମକାଳ ମଧ୍ୟରେ ବନା ଚାହିଁରେ
 କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ହେଉଥିବାର ସ୍ଵାଦ ମିଳଇ । ଉତ୍କଳରୁ
 ବନ୍ଧ୍ୟାପ ମାର୍ଚ୍ଚେନି ସାହେବ ଏହା ଚଳାଇବା ପକ୍ଷେ
 ଦେଖାରେ ସୁଖି କରୁ ନ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ମୁର ଶେଷକର୍ତ୍ତୃକର୍ତ୍ତ ମହୋତପୁର ଲକ୍ଷ ସୁରୀୟା
 ପାଣିକ ହଟକାର ମହାମାସ କଲିକତାଠାରେ ୫ ୧୦୦୦ କ୍ରା
 ଗୁଡ଼ା ପ୍ରାକର ନର ଅପରାହ୍ଣ ଲୋକରେ ପ୍ରକଳିତ ଥିବା ସୁରୀୟା
 ଦେବୀଙ୍କ ଅଗମୀ ଅପରାହ୍ଣ ଦର ହଟକାର ଟିକାରେ ବଦଳ
 ଚାହିଁରେ ନାନ ଉତ୍କଳ ସାହେବଙ୍କ ନାମାନ୍ତରେ କରୁବା
 କାରଣରାଜର ପୂର୍ଣ୍ଣକ ନିକଟରୁ ବଳର ଶିବା ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଅନୁମତି ନେଇଅଛି । ଏହି ଅଗମୀ କାର୍ତ୍ତିକ ସରଣ
 ବାସୁ ୫ ୧୫୦୦୦ କ୍ରା ରୁ ଉପା ହେବ ନାହିଁ ।

ଅଗାମୀଠାରେ ଗରା କୁମିକଳ ଉପରାହ୍ଣ ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ଦୁର୍ଗତନୀର ଅପରାହ୍ଣରେ ଗେଲ ଶିବା ଅପରାହ୍ଣ
 ହୋଇଅଛି ।

ପୁରୀ-ସମ୍ବାଦ ।

ଗର ୩ ୧୧ ରାତେ ସୁଲକ୍ଷମପୁର ଉପକ୍ଷେତ୍ରର ସାହେବ
 ମହୋତପୁର ଠାରେ ପଢ଼ୁ ଜଣାସୁଲ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ
 ବେତେଗୋଟି ପାଠଶାଳା ପରପରିକାନ୍ତେ ଠା ୨୦ ରାତେ
 ଏଠାରୁ ପ୍ରମାଣ କରୁଅଛି ।

ଗର ଶିବାର ରାତରେ ଏକଅଗ୍ରା ପୂର୍ଣ୍ଣବକ୍ତି ହୋଇ
 ସେହିଦିନଠାରୁ ହୁଇ ଚଳିତର ଶକ୍ତି ହୋଇଥିବାରୁ କର୍ତ୍ତମାମ୍
 କରେଣ ଶାନ୍ତ ପଢ଼ୁଅଛି ।

ଏଠାର ତେଃ ମାଃ ବାକୁ ସକଳଗୋର ଦାସ ଭେଟାନାଳ
 ମେକେକର ନିସ୍ତୁ ହୋଇ ଗର ୩ ୨୧ ରାତେ ଏଠାରୁ
 ପ୍ରମାଣ କରୁଅଛି ।

ଅଗାମୀ ପ୍ରକଳିକା ପଞ୍ଚମୀ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଏଠା
 ଜଣାସୁଲରୁ କ ୨ ଶ ଗର ମହୋତପୁର ହୋଇଅଛି ।

ଗର ଶୁକଳାଦିନ ଅଗାମୀକର ମାଲକ୍ଷେଟ ସାହେବ
 ମହୋତପୁର ଉପରାହ୍ଣରେ କରୁଅଛି ହୋଇ ମର
 ସୁରୀୟା ଅନୁଗପୁର ସାମନା ଚକ୍ରତାରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ।
 ଏ ସମୟରେ ବେତେକ ଲୋକ ମାଲକ୍ଷେଟ ସାହେବଙ୍କୁ
 ଚିତ୍ରିକ ପାର ପାଠୀ ସାହେବ କବେଚଗାରେ ଚକ୍ର
 ଉପରୁ ଅପରାହ୍ଣ ନିଷେଧ କର ଅପମାନପୂର୍ବକ ବାକ୍ୟ
 ତ୍ରୁପ୍ତୋକ କର ଲୋକମାନ ଅରମ୍ଭ କରୁଥିଲେ । ତେତେ
 ବେଳେ ଦୈକାତ ମିଉନିସିପାଲିଟି ଗଠପଦେସ୍ଵାରମାନ
 ବାକୁ ଜଗବନ୍ଧୁ ପାନାସୁକ ଉପରାହ୍ଣ ହୁଅନ୍ତେ ମାଲକ୍ଷେଟ
 ମହୋତପୁର ବାହାର ଚକ୍ରତା ସାହେବମାନେ ଅପରାହ୍ଣ
 ନିଷେଧ ଥିବା କଷ୍ଟ ପରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଜଗବନ୍ଧୁ ବାକୁ
 ସ୍ଵୟଂ ଚକ୍ରପାତ୍ରକାସୁକ ସିଦ୍ଧହାର ସିଦ୍ଧପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁଆଇ
 ସେହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକସାଧାରଣ ଅକାଧରେ ପାଇପାରିବାର
 କରୁବାକୁ ସାହେବ ମହୋତପୁର ଚାହା ଶୁଦି ଯେଉଁବେଳେ

ସାହେବ ମହୋତପୁରୁ ଅପମାନପୂର୍ବକ ବାକ୍ୟ କରୁଥିବା
 ଯୋଗରେ ପୁରୀ କ ୧୫ ଶକ୍ରଠାରୁ ମୁରୁଦିକା ନେଇ
 ଶକ୍ତି ଦେଇଅଛି ।

ପୁରୀର ଜଣେ ପ୍ରବକ ମହାକଳ ପାଟଣାହାଟସାହେବନାସ
 କୁମ୍ଭ ମହାତ୍ର ବରପୁତ୍ର ସୁନକାର ପରଦେକଗାମୀ ହୋଇ
 ଥିବାରୁ ଚାହାଙ୍କର ସ୍ଵପ୍ନାନ ଅକଳ ମହାତ୍ର ପଠାକ
 ଅନ୍ତୋଷ୍ଟିକ୍ତା ଉପଲକ୍ଷେ ସାତ ଗାଣ୍ଡ ଓ ଶୋଳ ଶାମଳ
 ଗାଣ୍ଡ, ଓ କୁରୁକ୍ଷିମାନଙ୍କୁ ପଥାବଧ ନିମନ୍ତେପୁତ୍ରକ କର୍ମ
 ଦେକନ ଏବଂ ଅନେକ ବାଞ୍ଚାମାନଙ୍କୁ ବାହା ଦାନ କର-
 ଥିଲେ । ଶାମଳ ପତ୍ରମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଦୂରମତ ସକାର
 କରୁହୋଇଥିଲା । ଉତ୍କଳ ମୁର ମହାକଳର ଅପରାହ୍ଣ
 ନିର୍ଦ୍ଧାର କରୁ ।

କୃତମିତ୍ର ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ପୁଣ୍ୟ ଲୋକେ କୃତ
 ଶ୍ରେଣୀ କରୁଅଛନ୍ତି । କାହାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଜାତି ହେଉଅଛି
 ଅନେକେ ବୁଝିନାହିଁ କାହିଁକି କରୁଅଛନ୍ତି । ମାଲେ
 ଲିଅ ଜୁଇ କୋଇ କେହି ଡାକ୍ତର ମତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।
 ବଡ଼ଦମ ପ୍ରଭୃତି ବନ ହେତୁ ଅବଦାନ ଅନେକ ବନ
 କରାଦାସି ସରକାର କର୍ମପୁର ଓ ଧନକାନ୍ତିମାନେ ଶ୍ରୀକାର୍ଯ୍ୟ
 ଚର୍ଚ୍ଚନାର୍ଥ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

କର୍ତ୍ତମାନ ପହରାଦେଇ ଅପଥା କଲମ୍ବ ଦେଖା
 ଯାଉଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଓ ଅନାମ୍ୟ ସେକକର
 ମଧ୍ୟରେ ବଚାବ ଯୋଗୁଁ ବୁଝି ଏବଂ କନ ଶ୍ରୀକାର୍ଯ୍ୟ ଜାଣିବେ
 କରଣେ କଲମ୍ବ ହେଉଅଛି ।
 ଅସ୍ କରକବାର ଅବସ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ଚୈତ୍ରୀୟ କୃତକାମ ବାସ	ଟ ୦ (
ଶ୍ରୀ ବାହି ଶ୍ରୀନାଥ ନାୟକ ବସିମସୁର କୋଠାର	ଟ ୦ (
ଶ୍ରୀନାଥ ଚନ୍ଦ୍ରାପୁର	ଟ ୦ (
ଶ୍ରୀ ବାହି ଗୋପାଳାଧର ମିଶ୍ର ଅଠମଲକ	ଟ ୦ (
” ହରକନ୍ତ ଚୈତ୍ରୀୟ ଗୁରୁକାର	ଟ ୦ (
” ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମସି ମନୋହର ଶରଣଜି	ଟ ୦ (
” ଉପନାଥ ନାୟକ ଦେଉଳ ନଦ୍ୟୋଗାହାର ସମାଜ	କରିବାଟି କଟକ ଟ ୧ (
” ଦ୍ଵାକ୍ଷକନ୍ତ ଶ୍ରୀକରନ ସଦେବଦାସ ପୁସ୍ତକାଳୟ	କଟକ ଟ ୧ (

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମୁକୁଟେଶ୍ଵର (ଦିଲ୍ଲୀ ଦରବାର ବର୍ଣ୍ଣନା)
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ /

ମୁକୁଟଦର୍ଶନ (ଉତ୍କଳ-ଉତ୍ସବ)
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ / ୧

ଉତ୍କଳ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦରଥଙ୍କ ରଚିତ ।
 ଲଳିତ, ଉତ୍କଳପାଠକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପୁସ୍ତକାଳୟ
 ପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ନିକ୍ସାମିକ
 ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ଏଇଠି ଦେଇ ଅଏଣ୍ଟମେଣ୍ଟ ।

କା
 ସାହୁର ଔଷଧ ।
 ଏହି ଔଷଧ ୩ । ୪, ଥର ବ୍ୟବହାର କଲେ
 ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଓ ବିନାକ୍ଳାଳାରେ ସବୁ
 ପ୍ରକାର ସାହୁ ଅସ୍ତମ ହୁଏ । ଏଥିରେ ପାଉଁଚ
 କମ୍ପା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥ
 ନାହିଁ, ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ର ଟ ୦ / ଅଣା ।

ପ୍ରାପ୍ତପ୍ରାଣ ଏଇଠି, ଦେ
 ହୋମିଓପାଥୀୟ, ଦାରବ୍ୟ ଔଷଧାଳୟ
 ବାଲେଶ୍ଵର ।

କାକର ମେଜର ସାହେବଙ୍କ ଅବସ୍ତର, ବିଶ୍ଵକର୍ମାଣୀ ସେହି **ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍ସାପାରି** ଅବସ୍ତର

ବିକ୍ରୟ ଜଗତରେ ଜକସ୍ତର ବର୍ତ୍ତାମଅଛି । ଏହା ଉତ୍କଳର ପ୍ରଭାବ,
 କରବାକୁ ଅମୋଗ, କାରଣସ୍ତ ଶେଷର ଉତ୍ତରା, ଧାର୍ଯ୍ୟୋକଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରମେଦ ଧୀ
 ଓ ଅବ୍ୟର୍ଥ ।

ଅସ୍ତର, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଖ୍ୟାଦପକ ଅବ୍ୟର୍ଥଦାର, ଅଲୋକକର ଅକ୍ଷୟମା
 ଜୁଲକ୍ଷି ସାମ୍ନୀ ଦେଉଅଛି ।

୧ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟା ସାର୍ସାପାରି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦେଓ କାମଗ୍ରାଭୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି -
 ଶଃସ୍ତନେହରୁପେ କହୁଅଛି ସେ "ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍ସାପାରି" ଦୁର୍ଗତ ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର
 ଦୁର୍ଗତ ହେତୁ ବିବିଧ ରୋଗ ଅଗ୍ରେଣ କରବା ପରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ।

୨ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟା-କରୁରନୁ ଦେଓ ରୋଡାଖୋଲରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 ବିଜ୍ଞାପନର ମୋହରେ ପଠ "ଜ୍ଞାନଜଳ" ଔଷଧ ମନୋହର, ଉପକାର ହେବା
 ପକାର ହେଲ ସେଥିରେ ପାଦ ଅଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା । ତନ୍ତୁ ନାସାଗମାକ
 ସାର୍ସାପାରି ଗୁଣ ସୁ ସୁଖି ପାରିବ ନାହିଁ । ମୋଡେ ଅକ୍ଷୟ ୩ ଦିନକ ପଠାଇଦେବେ
 ୩ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟା-ହରହର ମର୍ଦ୍ଦରାଜ ଦେଓ ଶରଣେବନ୍ତୁ ଦେ
 ପରଷାର କର ବଳ କର୍ମା ବୁଦ୍ଧି କରଦାକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍ସାପାରି ସର୍ବତ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ଅ
 ପ୍ରାପ୍ତପ୍ରାଣ :—ଉତ୍କଳର, ମେଜର ଏଣ୍ଟ ମୋମ୍ମାମ, କଲକତା, କମ୍ପା ଓ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କର ଅକ୍ଷୟ-ସେହି

“ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା”

କୃଷି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଭିନବ ଅନୁସାରେ
ରେକର୍ଡ଼ିଂ କର ।

କରୁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ! କିମ୍ପାସ ପ୍ରଶଂସିତ !!!

ଅଧ ଓ ଅକୃଷିମ ।

ଅତି କାହାରିକୁ ଅସ୍ତ୍ରାୟା ଗୁଣକ୍ଷିପ୍ତ ଦେଖି
ବା ବଳିତ ସାଲସା ବା ଉପାଦାନ ପ୍ରଭୃତି
ଦୌର୍ଗନ୍ଧ ପ୍ରକାର ଉଷଧ ସେବନ କରିବାକୁ
ଦେବ ନାହିଁ ଅତି କାହାରିକୁ ସେନ ଯନ୍ତ୍ରଣା
ହେନ କରିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ସେହେତୁ—

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା — ନିଜ ଗୁଣରେ
ଚିକିତ୍ସା ଜଗତର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର
କରୁଅଛି ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ସେରୁପ
ଦଳାରୁ ଟିକି କିମ୍ପା ଦେଉଅଛି ଦେଖ ବିଦେ-
ଶରୁ ସେହିପରି ସୁଖୀ ଅସାଧିତ ସୁଖାଭିପତ୍ତି
ଲଭ କରିଅଛି ଓ କରୁଅଛି ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—କବୋଭାବିତ ଉପା-
ୟରେ, ଦୈନିକିକ ପ୍ରକରଣରେ ଦୈନିକିକ
ଶକ୍ତି ସଂସାଗ ବୋଇଥିବାରୁ ଏହାର କିମ୍ପା
ଊଷଧ କରୁଥିବ ବେଗରେ ସର୍ବ ଶରୀର
ସମାପତ ବୋଇପଡ଼େ ଏବଂ ତାହାର ଅସେବ୍ୟ
ପାରିତ୍ୟ ଶକ୍ତି ଗୁଣରୁ ସଙ୍ଗେ ସେଗର ପ୍ରକ-
ରତା ଦମତ କରିବ ଏବଂ ୨୧ ମାତ୍ରା ସେବନ
ମାତ୍ରେ ସେନୋପସମ ସୁକ୍ଷ୍ମତା ଅନୁଭବ
କରାଯାଏ, ପୁଣି ୩୪ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସେଗର
ପୁଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପୁତନ କରି ନବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ନବ
ଉତ୍ସାହ ଓ ନବ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯିବ
ବୌଦ୍ଧିକ ଯାନ୍ତ୍ରିକତା ବଳ ସାମ୍ୟ ପୁଣି
ପେରି ଅସେ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ବ୍ୟକ୍ତ କୃଷି
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଗୁଣକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରକର ଓ ବିଜ୍ଞାପିତ
ଦେଉଥିବା କି ସୁଦେଖି କି ବିଦେଶୀ ସଦଳ
ପ୍ରକାର ସାଲସା, ସଦଳ ପ୍ରକାର ଉଷଧି କୃଷିମ
ଓ ଅସ୍ତ୍ରାୟା ଗୁଣକ୍ଷିପ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ସେଗକୁ ଭାବି
ରଖେ କରୁ—

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ।—ଦୈନିକିକ ଶକ୍ତି
ପ୍ରଭବରୁ ସେଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସେବ୍ୟ କରିବ
କଦାପି ପ୍ରକରମଣ କରେ ନାହିଁ । କରୁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର
ଓ ଭୃସୋଦର୍ଶନ ଫଳେ ଏହା ପ୍ରଭବନ ହୋଇ-
ଅଛି । ପୁଣି ଏହି ସ୍ତ୍ରାୟା ଅସେବ୍ୟକାରୀତା ଗୁଣ
ଥିବାରୁ ଏହି ଅବ୍ୟକ୍ତ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହି
ଊଷଧପ୍ରାକୃତ ଗୁଣରେ ଏପରି ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ
ଅଧିକାର କରିଅଛି ଯେଉଁଠାକୁ ଥରେ ଊଷଧ
ପ୍ରେରଣ ଦେଉଅଛି ସେଠା ଅଧିକାରିମାନେ
“ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା” ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ହୋଇ
କାରମାର ଉଚ୍ଚନ ଓ ଊଷଧ ପଠାଇବାକୁ ପଡ଼ି
ଲେଖୁଅଛନ୍ତି । କରୁ ଦାସପାତାଳରେ ଉପ-
ସ୍ତୁକ୍ତ ସେଗକୁ ଏହି ସାଲସା କ୍ୟବସ୍ଥା ହସ
ଯାଉଅଛି । ଅସିପ୍ତା, ଇଉସେପ, ଅମେରିକା,
ଅସିପ୍ତା ମହାଦେଶର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲୋକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍
ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚତର କୁଣ୍ଡାବ୍ୟାପୀ
କୃଷକଠାର ମୁକ୍ତସାଧ୍ୟ କଳା ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ
ସମାନ ଅଦରର ସହିତ ଗ୍ରହଣ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ସତ୍ୟ ଯେପରି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
କରୁ କରିବାକୁ ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ଶୁଭମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଅକ୍ଷୟ ହୋଇଥିଲା !!! କାସ୍ତ୍ରକ ଏରୁପ
ସଫଳତା ଏରୁପ ଅସେବ୍ୟକାରୀତା ଏରୁପ
ଅଲୌକିକତା ଊଷଧ ଏକାଧାରେ ଏତେ ଅଧିକ
ଗୁଣକ୍ଷିପ୍ତ ଇତିପୁତ୍ରେ ପୃଷ୍ଠା ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା—ଦୁର୍ବିଚାରକୁ ଶୋଧନ
କରିବାକୁ, ନୂତନ ରକ୍ତକ୍ଷିପ୍ତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ,
ବାତ, ପକ୍ଷାଦାତ, କଟିବାତ, ଅଶୁ ଗଣ୍ଡି ଫୁଲିବା
କୁଶ୍ରେୟ ହୋଇ ଫୁଲ ଉଠିବା, କୁଣ୍ଡୁଅଣ, ଛୁଇ
ଗରମ ଓ ଯାବର ଦା, କାଳ ଓ ବାଉର ଦା
ଦେହରେ ବା ଦସ୍ତ ଓ ପଦ ଚଳରେ ଯାଏ
ଗରମର ସାତା ବା କଳାଚକ୍ତ, ଧବଳ କୁଣ୍ଡ
ସେଗର ପ୍ରାଣସ୍ୱାବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି ରକ୍ତ ସମ୍ପୃକ୍ତ
ସମ୍ପ୍ରକାର ପୀଡ଼ା ଓ ଉପସର୍ଗ ଏବଂ ଚକ୍ତର
କୃଷ୍ଣହାସ୍ତକ, ସର୍ବଗାତ ପୁଣି ପାଦ ଓ ଗରମ
କଷର କିଡ଼ି ନାଶ କରିବାକୁ ଏହାପରି ସ୍ତ୍ରାୟା
ଅସେବ୍ୟକର ଊଷଧ କୃଷ୍ଣାୟ ନାହିଁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ।—ଚରଳ ଶୁକ୍ତ ବାତ
କରିବାକୁ ଶୁଷ୍କସାମ୍ୟ ମୁକ୍ତକୃଷ୍ଣ କରିବାକୁ—
ଦାସପାତ୍ର ସାମ୍ୟର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ—
ଶ୍ରୀ ସଦବାସରେ ସମତା ଜନ୍ମାଇବାକୁ,—ଚଥା
ସାବନାୟ ଶୁକ୍ତକ୍ୟାସ-ଅର୍ଥାତ୍—ମେଡ, ପ୍ରମେହ,
ଶୁକ୍ରମେହ, ଧାତୁକୌବ୍ୟ, କଞ୍ଚୁପୁଟ, କାରମାର
ଅଧିକ ବା ଅଳ୍ପ ପ୍ରସାଦ ଦେବା, ମେହକାର

ପ୍ରସାଦ ଜଳବା, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ପଡ଼ିବା, ମୁକ୍ତ-
କାଳରୁ ଶୁକ୍ତ ବା ପୂୟ-ରକ୍ତ ପଡ଼ିବା, ସ୍ୱପ୍ନଦୋଷ,
ପ୍ରସାଦ ସହିତ ବା ପରେ-ଦୃଶ୍ୟ ବା ଅଦୃଶ୍ୟ ଶୁକ୍ତ
ପଦନ, କମ୍ପା ମଳବେଗରେ ସାମ୍ୟ ନିର୍ଗତ
ଦସ୍ତମେଥୁନ ବା ଅଭରକ୍ତ ସଦବାସ ଦେହୁ ସୁର-
ଶକ୍ତି ସ୍ଥାନ, ମୁଣ୍ଡ ଉଦ୍‌ଭାବ, ଚିତ୍ତ ଅସ୍ଥିରତା,
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟପ୍ରକାର, ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥତା
ସାମାନ୍ୟ ସଦବାସ ବା ଉତ୍ତେଜନା ମାତ୍ର ଶୁକ୍ତ
ସ୍ଥଳର ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି ସାବନାୟ ଶୁକ୍ତକୃଷ୍ଣ
ବ୍ୟାଧି, ଲକ୍ଷଣ ଓ ଉପସର୍ଗାଦ ସମୂଳେ ଧ୍ୟାସ
କରିବାକୁ ଅବ୍ୟର୍ଥ ଓ ଅମୋଗ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ର ଗୁଣାବଳ ପ୍ରକାଶ
କରିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ଥରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର କରି ଦେଖ !
ସଙ୍ଗେ ଶୁଭଫଳ ଫଳକ । ସୁଧା ବୃଦ୍ଧି ଦେବ ।
କୋଷ୍ଠ ପରିଷ୍କାର ଦେବ । ଦେହରେ ଦ୍ୱିଗୁଣ ବଳ
ସମାପତ ଦେବ, ପୁଣି ତୁଳନ ଜଗଜାଣି ଦେବ
ସବଳ-ଦୃଷ୍ଟି ଓ କାନ୍ତିପୁଲ୍ଲ ଦେବ । ଶରୀରର
ଓଜସ୍ୱ କ୍ରମେ ବଢ଼ୁଥିବ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ସହିତ ବୌଦ୍ଧି
ପ୍ରକାର ବିଷାକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ସ୍ୱସ୍ଥ,
ଅସ୍ୱସ୍ଥ ଅକାଳ ବୃଦ୍ଧ ସମସ୍ତେ ସକଳ ଅବସ୍ଥାରେ
ସଦଳ ସମସ୍ତରେ ସେବନ କରି ଯାଉଛନ୍ତି, ଅଥଚ
ଦୌର୍ଗନ୍ଧ କଠିନ କିମ୍ପାମରେ ଅବକ୍ତ ହୋଇ
ରହିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ ।

“ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା” କୁମ୍ପ ସେଗର
ପ୍ରକୃତ ଊଷଧ ! ସେହେତୁ ଗୋଟିଏ ସେନାସୂକ୍ତା
ଅକ୍ଷୟାଏ ନୈରାଶ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ତାହାର ବହୁ
ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ-ବହୁ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର-ବହୁ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ-
କାରରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେଉଅଛି । ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ଓ
ବିତରଣ ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତ୍ରାୟକତା ଯାଉବେ
ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଟିକି ଟ ୧୦ ଟିକି ଟ ୩
୭ ଟିକି ଟ ୧୦୫ ଉଚ୍ଚନ ଟ ୨୦୧

ଡାକ୍ତରମାନ ଓ ସମାଜ ସ୍ତ୍ରାୟକ
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ଅକ୍ଷୟାର୍ତ୍ତା—
ଡାକ୍ତର କେମପ, ମେଜର ଏମ୍, ଏ, ଏମ୍, ଡି,
ଇଲେକ୍ଟ୍ରିସିଅନ, ନିଉସ୍ପିକ ଅମେରିକା । ଉଚ୍ଚତ
ବର୍ତ୍ତର ଏକମାତ୍ର ଏକେଡ଼ ଓ ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—
“ଡକ୍ଟରଲିଭ, ମେଜର ଏଣ୍ଡ୍ରୋଞ୍ଜାମ,” କଲକତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଲ ପାଠ୍ୟ ସହଜପରିପତ୍ତିସମା-
ଧାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ସାମାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୧
ସାମ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ସୁସ୍ତୁକ୍ତକେତାକି ନିକଟରେ
ଏବଂ ଅମ୍ବ ନିକଟରେ ଡକ୍ଟର ।
ଶ୍ରୀ ସୁଦର୍ଶନ ଚନ୍ଦ୍ରଶର୍ମା ।
ହୁଡ଼ାକାଟ, ଚତୁର୍

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏ, ଏକ, ଏକ, ଏକ ହୋଇଲେ ।
ଆର୍ଯ୍ୟଶାଳର ଓଷଧୀଲତା ।

ଶାଳିବାର ପୁଅ ଅବା
ଶାଳିବାର ବଢ଼ିବା ।

ସର୍ବପ୍ରକାର କୁରୁ ଏକମାତ୍ର ଅନ୍ୟର୍ଥ
ମହୋଷଧି ନଳକୂଳ, ପୁଷ୍କରକ କୂଳ, ସୁଲକ୍ଷ୍ମକୂଳ,
କୂଳ, ସକଳମ କୂଳ, ମାଲେରପୁ କୂଳ, ସକୃତ
ଓ ପୁାହାସପୁ କୂଳ ପ୍ରଭୃତି ସର୍ବବ୍ୟକୂଳ-
ଏହି ଓଷଧି ସେବନରେ ଅଗ୍ନେୟ ହୁଏ,
ଏହା ଶୋଥ ଓ ହୋଷ୍ଟବକ୍ତ ସେବନାଶକ ଅଟେ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ପରୁଷ	ଟ ୦ ୫
ଭାବମାସୁଲ	ଟ ୦ ୧୦
ଇଃ, ପିଃ, କମିଶନ	ଟ ୦ ୮
ସମାଜ	ଟ ୮
କରବାବସ	ଟ ୦ ୫
ସେଟ	ଟ ୦ ୫
ଇଃ, ପିଃ, କମିଶନ	ଟ ୦ ୮

ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହଣୀ ସାଲସା ।

ଏହା ସର୍ବ ରୁଚିରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ,
ଏହାର ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ବୃତ୍ତାନ୍ତ
ନିମ୍ନ ନାହିଁ । ବଳ ବେଳେ ଲୋକେ ଯେଉଁଠି
ମାନବୀୟତା ହାର୍ଦ୍ଦି କରୁଥାନ୍ତି ଓଷଧି ସେବନ
କାଳରେ ସେହିରୂପ ସବୁ କର ପାରିବେ । ଏହା
ପ୍ରଚଳିତ ଦେଶୀ ଓ ବିଦେଶୀ ସାଲସା ମଧ୍ୟରେ
ସମୋତ୍ତମ ଓ ନିରାକାର ଅଟେ । ଏଥିର
ଉପାଦାନ ସବୁ ଅନ୍ୟ ଓଷଧିରେ ଅପ୍ରାପ୍ୟ ।
ଏଥିରେ ପାରଦ ଅବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର
କଷାକୁ ବା ସଜିକାରକ ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଶିଶି ଟ ୫ ଭାବମାସୁଲ ଟ ୧୦
ଗତ ବରତତ ।

ଏହା ଉଚ୍ଚ ଗୁଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରେ
ଉତ୍ସାହକ ପ୍ରକାରର ଉପଦେଶ ସେଗ
ଅଗ୍ନେୟ କରବ । ବ୍ୟବହାରରେ କୌଣସି
ସନ୍ଦିଗ୍ଧାର ଉପୁ ନାହିଁ । ଏହା ପାବନକର
ଚର୍ମରୋଗ ଓ ନାନିଆ ଭଳି କରେ । ଏହା
ନିମ୍ନପିତ୍ତରୂପେ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଉଷ୍ଣରୋଗ
ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ନେୟ ହୁଏ । ଏଥିରେ କୌଣସି
ଅନୁଷ୍ଠାନକ ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ବାବସର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫ ଭାବମାସୁଲ ଟ ୧୦
ଦତ୍ତ ବିଲେପନ ।

ଏହା କୁରୁତ ଓ ପୁଷ୍କରକ ସର୍ବବ୍ୟକୂଳ
(ମାତୃ) ନାଶକ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ହୃଦ
କାରକ ଅଟେ । ଏଥିରେ ପାରଦ ଓ ଅନ୍ୟ
ପ୍ରକାର କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନକ ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ ।
ଏହା କୌଣସି ସନ୍ଦିଗ୍ଧାହୀନ ହୁଏ ।

ବାବ ସେବନ ସ୍ପେଷିକ
ବିଷ୍ଣୁକେଳ ।

ଏହା ଅମବାତ ସେବନ ନାଶକ ଓଷଧି ।
ଏହା ସହଜ ପ୍ରକାର ବାବସେନ ଅଗ୍ନେୟ
କରେ । ଗଣିକାତ ପୁଷ୍କରକ ଅବା ବସ-
ସୁଲକ ଯାହା ଅଗ୍ନେୟ କରବାରେ ଅତ୍ୟାହୁର୍ଯ୍ୟ
କରକ ଓଷଧି । ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ସର୍ବବ୍ୟକୂଳ
ବାବସେନର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଓ ଅନ୍ୟର୍ଥ ମହୋ-
ଷଧି ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ଟ ୫ ଭାବମାସୁଲ ଟ ୧୦
ଇ, ପି, କମିଶନ ଟ ୮

ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହଣୀ ।

ମେଢ଼ ସେବନ ଅନ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି ।
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପ୍ରକାର ଓଷଧି ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଠିକ୍ ଓଷଧି ଅଭାବର ଦଶକଣ ମଧ୍ୟରୁ
ନଅକଣ ଏହି କୁସୁମକ ସେବନୁ ତତ୍ତ୍ୱ ପାଇ-
ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଳମାତ୍ରର ସ୍ପେଷିକ ଏହି
ରସ୍ୱାଦକ ସେନ ଅଗ୍ନେୟ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ।
ଏହା ସେବନ କଲେ ସହଜ ପ୍ରକାର ମେଢ଼
ସେନ ଓ ଚକ୍ରକର ପାତ୍ରା ଶୁକର ଦ୍ରାବ ମୁନୁନା,
ରକ୍ତମୁକ୍ତ, ମୁକ୍ତକୂଳ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବନାରେ ଶୁକର
ଚରଲତା ପ୍ରଭୃତି ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅଗ୍ନେୟ ହୁଏ ।
ଏହା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ବାଧକ ପ୍ରଦର ଓ ରୁଚି ସେବ
ଅଗ୍ନେୟ କରବ ।

ଏହା ନିମ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଶ୍ର ବିଟ ବରତତ ।

ପାନେନ ପରିଚାୟକେ

କବିରାଜ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କର କବିରାଜଙ୍କର
ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ।
ଅଧୁନୋପାୟ ଓଷଧୀଲତା, ତୌଧୁ-
ବଳାର, ବରତ

ଏହି ଓଷଧୀଲତାରେ ଅଧୁନୋପାୟ ଶାସ୍ତ୍ରୋକ୍ତ
ସର୍ବପ୍ରକାର ଓଷଧୀକ ଦ୍ୟାୟ ଓ ସୁଲକମୂଲ୍ୟରେ
ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ । ମୋହସରର ସେନିମାନେ ସେଗର
ଅଦସ୍ତା ସର୍ବ ଅଶାର ବିକଟ ସହ ଲେଖିଲେ
ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ସହର ପ୍ରେରଣ ହୁଏ ।

କୃତ୍ରିମ ଉକ୍ତ

ଅକ୍ତକାଳ ଶିଶି ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ମୁରଖପକ୍ତିର
ଅଭାବ ହୋଇଥାଏ, ସୁରଖ ଶକ୍ତି ସେ ଦେବଳ
ଶୁଣମାନଙ୍କର ଅଗ୍ରକ ପ୍ରେମ ପଦାର୍ଥ ଏପରି ନୁହେ
ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୋତନୀୟ, ବ୍ରାହ୍ମୀଗୁର
ଗୋଷ୍ଠିଏ ସୁରଖ ପକ୍ତି ବର୍ତ୍ତକ ମହୋଷଧି, ସ୍ତ୍ରୀ-
ମେଧାବିଶିଷ୍ଟ ବାଳକମାନଙ୍କର ଏକ ଅଧିକ
ଅଧିକାରୀକ ଶୁଣମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ବିଶେଷ
ଉପଯୋଗୀ, ଏହାହୀନ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁଣାୟ ଦୂର
ହୁଏ ମଧୁସ୍ୟ ଗୋଷଣ କରେ ଚର୍ମରୁ ତେଜ ଦୂର
ହୁଏ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଶରୀରରେ ବଳ ସମ୍ପଦ ହୋଇ-

ଥାଏ । ସେହି ମାନଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ଦାରୁଣତ୍ୱ
ସର ହୋଇ ମସ୍ତକ ଗରମ ହୁଏ ଏବଂ ଏକ
ବିଷୟରେ ମତ ପ୍ରେର ଓ ଥାଏ ଗୁଣିଲେ ମତ୍ତା;
ହୁଏ ନାହିଁ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ହୁଏ ଉଦାତ୍ତ ଲାଗଣର ଏହା
ସଦ୍ୟ ପଲପ୍ରତ ।

ଏକଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୮ ୯

ଶାଳିବାର କଠକିକା ।

ଏହି ଓଷଧି ସର୍ବମ୍ଭ ପ୍ରାୟଶଚାରେ ଏକମାତ୍ର
ମହୋଷଧି, ସେନିମାନଙ୍କର ସୁଲକାରଣ ବସତଃ
ସର୍ବମ୍ଭ ସୁଲକ ହେଉଥାଏ, ସେମାନେ ଏହି ଓଷଧି
ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ
ପଲଲକ ହର ପାରିବେ ଏବଂ ଧାତୁ ତୌକାଲ୍ୟ
ଉପଶମ ହେବ । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ବାହୁଲ୍ୟ
ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ନିଷ୍ପତ୍ତୋକ୍ତ । ଅଗ୍ନେୟ ସେବନ
କଲେ ସମସ୍ତ ଅବଗତ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଏକ ଶିଶିର ଓଷଧିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫ ମାତ୍ର ।

କଳ୍ପଜାରୁପାୟନ ।

(ଦେଶୀୟ ସାଲସା)

ଏଥିରେ ଉପଦେଶ (ଗରମା) ସତ, ପାବ-
ଦାତ ଦୋଷକରକ ପଦାର୍ଥରେ ତଳା, ଓ
ତଳା, ଦାତ; ଷୋଟଦୋଷୁର ଓ ବାବ
ପ୍ରଭୃତି ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅଗ୍ନେୟ ହୁଏ । ଅଧିକତ୍ୱ ଏହା
ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର କର ଶରୀରର ପୁଷ୍ଟି ସାଧନ
କରେ ଏହା ସମସ୍ତ ରୁଚିରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ।

ଏକ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫ ମାତ୍ର ।

ଏକଶିଶିର ଦେଲେ ଟ ୪୯ ବା ଲଗେ ।
ତୌଧୁର ବଳାର } ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କର କବିରାଜ
ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା
ବରତ } ଅଧୁନୋପାୟ ଓଷଧୀଲତା ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ବିଜ୍ଞାପନ ଉପାଦାନର ଶ୍ରୀ
ଚଳଇତିତରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ସର୍ବା,
ପ୍ରଥମଥର ସଦାସେ

ଧାତୁପ୍ରତ	ଟ ୦ ୮
ଅଧିକମୂଲ୍ୟ	ଟ ୮ ୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକ୍ ଟ ୧୦ ୯	

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ମେତ୍ତେ ହୁଏ ହେଲେ,
ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଶ୍ରୀ ୩ ଶାଳି ଲଗା କରବ ନାହିଁ ।
କୃତ୍ରିମ ଓ ଉଦାତ୍ତର ସଦାସେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ
ଥରର ଦେହା ଓ ତୁରୁଗଣ ସାଧାରଣେ ହେବ ।
ଅଧିକ ତଳ ସଦାସେ ସୁରକ ବଦୋକପ୍ତ
ହୋଇପାରିବ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ସତେ ପଠାଇ
ବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ବିଜ୍ଞାପନର ସତର ନକ୍ଷେ ତଳପାଠକାର ପ୍ରକ୍ରିୟା,
କ୍ଷମା ଉପକରଣ ସାଧାରଣତଃ ମୂଳ ଓ ପ୍ରମୁଖ
ହେବ

ଅଭିଷେକ ବର୍ଣ୍ଣନା ତା ୩ ରାଜା ଜାନୁଏରୀ ସନ ୧୯୦୩ ମସିହା

ଅଭିଷେକ ବର୍ଣ୍ଣନା ।

ସର୍ବଶୋଭାପୂର୍ଣ୍ଣାସାଦମଧ୍ୟମଦ୍ୱାରାସିଦ୍ଧାସନୋ-
ପରାକ୍ରମାକମାନଂ ପ୍ରେକ୍ଷାବନ୍ତୁ ଶ୍ୟାମଲ୍ଲିଖଣପର-
ବେଷ୍ଟିତପାଞ୍ଚ ଦେଶଂ ମହାସାସନୁତଂ ଶ୍ରୀମଣ୍ଡଳେ-
ଶ୍ୱରଂ କାଚପ୍ରଣୀ ଅପମ୍ନଂ ଦର୍ଶୟନ୍ତୀଦମାଦା ।
ଗଙ୍ଗାଦିଗର୍ଭଜଳପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱବର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭେ-
ର୍ଗଙ୍ଗାଦମିଶ୍ରଣପୁରୁଷମୁଖଲିଭେଃ ।
ପୌରୋହିତ୍ୟେଃ ପଠିତମହାକୃତାଭିଷେକଂ
ସିଦ୍ଧାସନେ ସଖି ସମାକ୍ଷ୍ୟ ସପ୍ତେକ୍ରତ୍ୟାକ୍ତଂ । ୧ ।
ସମୁଦ୍ଧାକାଚପ୍ରଣୀମାମବିରକ୍ତଗାହା
ତୁଗୋଲଗ୍ନାବମନୁରାବ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଂ ଧରଣୀ ।
ବାମେତବାମକରଦଞ୍ଜରଲେ ସ୍ତ୍ରୀତାତୁ
ସିଦ୍ଧାସନେ ସଖି ବିଲୋକୟ ମଣ୍ଡଳେଶଂ । ୨ ।
ଦୁବ୍ୟୋଧଲକ୍ଷ୍ମଣମନସ୍ତୃପଦଶ୍ରଦୟୋ
ଦଶ୍ରାୟମାନମହାଶିବିତବାମରାଗଃ ।
ସାମ୍ୟଂ କରେଇ ଗିରଜାର୍କଦରସ୍ୟ ଦାୟେ
ସିଦ୍ଧାସନେ ସଖି ବିଲୋକୟ ମଣ୍ଡଳେଶଂ । ୩ ।
ଧର୍ମାବତାରନରସିଦ୍ଧବିଶ୍ୱାକ୍ଷଂ
ସ୍ତ୍ରୀଦରହସ୍ତତଦ୍ୱାରବିଶୋଭମାନଂ ।
ରହୋହସ୍ତସ୍ତଦୟନେ ସୁବିତସଶୋଭଂ
ସିଦ୍ଧାସନେ ସଖି ବିଲୋକୟ ମଣ୍ଡଳେଶଂ । ୪ ।
ମୁକ୍ତାଧିକାଳ ପଦକଞ୍ଜୟନେ କିବେଦ୍ୟା-
ଦଂପୁଷ୍ପକେମ୍ବୁକ୍ତରହଣିଆଭିରସ୍ୟ ।

ନୀରାଜତଂ ଚ ପରପାଳତ ଭୃପବନେଃ
ସିଦ୍ଧାସନେ ସଖି ବିଲୋକୟ ମଣ୍ଡଳେଶଂ । ୫ ।
ପ୍ରୋଭାସିତାହୁମିଶ୍ରତୁଷଣତୁଷିରାଙ୍ଗୀ
ବର୍ଣ୍ଣାୟୁଷଂ ବିବୁଧୟୁକ୍ତ ଶରୀପଜାଶଂ ।
ସୌଶୀଗତାମରପୁଷ୍ପତ ବଦନ୍ତୁ ଧୀରଃ
ସିଦ୍ଧାସନେ ସଖି ବିଲୋକୟ ମଣ୍ଡଳେଶଂ । ୬ ।
ଦ୍ରୁମ୍ୟାଦସୈ ନ୍ୟପରଶୋଭିତବାଦ୍ୟଦେଶ
ମୁସ୍ତପ୍ରତାପଦକାଶିତବୈରବୁନଂ ।
ଲୋକସୟେ ପରରରସିତକାର୍ତ୍ତିଚନ୍ଦ୍ରଂ-
ସିଦ୍ଧାସନେ ସଖି ବିଲୋକୟ ମଣ୍ଡଳେଶଂ । ୭ ।
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଦାକ୍ଷିତମମ୍ନଂ ପରତଃ ସ୍ତ୍ରୀତାଭଃ
ସମାଜତଂ ଚତୁରନ୍ତୁମରକୋପଧାର୍ତ୍ତଃ ।
ସୁବେ ଦଦାଗତକାର୍ତ୍ତିଭିରଧିମାଭଃ
ସିଦ୍ଧାସନେ ସଖି ବିଲୋକୟ ମଣ୍ଡଳେଶଂ । ୮ ।
ସଦୁକ୍ତପଦ୍ମବଦବୋଧନକୃଷ୍ଣରାବ-
ସ୍ତେକଃ ଶରଂଶୁରଭିତୁତତମୋହରବର୍ଗଃ ।
ନିଷଂକଂ ଭୁବମିମଂ ପରଶାସ୍ତ୍ରୀ କତ୍ୟଂ
ସିଦ୍ଧାସନେ ସଖି ବିଲୋକୟ ମଣ୍ଡଳେଶଂ । ୯ ।

ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗାଧୀଶ୍ୱରେଶ
ଶ୍ରୀ ବିମଳାଥଦେବ ବର୍ମଣା
ବିରଚିତଂ

ଉତ୍କଳ ଦିପିକା

ମାଗାଦିକ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 10th January 1903.

ଅଗ୍ରମ ୧୩୯
ପଞ୍ଚାଦେସ ୧୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କର

ନୂତନ ପତ୍ରିକା ।

ପତ୍ରିକା ୧୮୭୫ ସନ ୧୯୦୦ ଓ ୧୯୦୧
ଇଂରାଜୀ ସନ ୧୯୦୩ ୧୯୦୪ ମସିହାର ପୂର୍ବପର
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏ ପତ୍ରିକା
ଶୁଭପାରେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃତ୍ତନ୍ତ ଏବଂ ବିଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବ-
ସ୍ଥାପନକୁ ଅଟେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାଠକରେ ଦୈନିକ ଘଟଣା
ମନୁଷ୍ୟକ ଲେଖିବା ସମାପ୍ତେ ସ୍ଥାନ ରହିଅଛି
ସୁତରାଂ ପୂର୍ବଠାରୁ ଚିତ୍ତ ବଦଳ ହୋଇଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ

ବତ୍ତପତ୍ରିକା ୫ ୦ ୧

ହେପତ୍ରିକା ୫ ୦ ୯ ୭

ଭାବମାସର ବତ୍ତପତ୍ରିକା ୫ ୧ ଶୁକ୍ଳ ୫ ୦ /

ହେପତ୍ରିକା ୫ ୧ ଶୁକ୍ଳ ୫ ୧ ଶୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୫ ୦ ୯ ୭ । ବତ୍ତପତ୍ରିକା ୫ ୧ ୦ ଶୁ ଏବଂ
କେଲେ ଭାବମାସର ପତ୍ରିକା ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କର ସମ୍ପୂ

ସେକ୍ରେଟରୀ

NOTICE.

Wanted a Tahsil Amin for the Kothdesh
Khasmahals on a Salary of Rs. 20 a month.
Applications with testimonials will be
received by the undersigned up to the 15th
January 1903. Preference will be given to
one, who has experience in accounts, survey
and settlement.

The candidate must be ready to furnish
cash security for Rs. 200.
Kothdesh Khasmahal
office
Dist. Puri
Dated Nimapara
The 29th December
1902
Gourisyam Mahanty
Tehsildar.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅମ୍ଭର ଗୋଲପକର ତୁମ୍ଭେ ଦେଖିଛ କି ?
ଏହା ଗୋଟିଏ ବିଶୁଦ୍ଧ ଇଂରାଜୀ କେବେତଥକ
ସୂକ୍ଷ୍ମରେ ନିର୍ମିତ ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଏହା ଅମ୍ଭର ବିଶେଷ
ଅଦେଶରେ ନିର୍ମିତ । ଏହାର ରଙ୍ଗ କଦାପି ନଷ୍ଟ
ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପ୍ରକୃତ ସୁବର୍ଣ୍ଣପରି ଗୋଧୂସ ଏହାର ଲେଖକ

ଚରସ୍ତାୟୀ ଅଟେ । ଅଙ୍ଗୁଳର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗରେ ଅଂଗୋଟି
ଉତ୍କଳ କୃଷିମ ଗୋଲକୃତ ସ୍ତର
ଘଟିତ ଓ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଗୋଟିଏ

ବଡ଼ ଅକ୍ଷରକୁଳ କୃଷିମ ସ୍ତର ବା ମୋଡ଼ ଘଟିତ
ଏହା ଦୁଇସହସ୍ର ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ସ୍ତରକୁ
ଅଙ୍ଗୁଳପରି ଦେଖାଯାଏ ।

ବିକ୍ରୟମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଗୋଟାକୁ ୫ ୧ ୯

୫ ୧ ୯ ୯ରେ—ଗୋ ୧୨ଟା "ଗୋଲପକର"

ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ କେବେତଥକ
ସୂକ୍ଷ୍ମରେ ନିର୍ମିତ ଚେନ୍ ସହର ଉତ୍କଳବ୍ୟାଞ୍ଜ
ରୂପାର ଓଁ ।

୫ ୧ ୯ ୯ରେ—ଗୋ ୨୮ଟା "ଗୋଲପକର"

ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଚେନ୍ ସହର ଅଲବୋ
ସିଲଭର ଦୁଇ ଓଁ ।

Miss. K. K. Ker
No. 36 Cathedral Mission Lane
CALCUTTA.

ADVERTISEMENT.

IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT
COLD!

It's so fatally easy to let that cold turn
into Ague and fever.

But it's easy also, to find a good remedy
in Batliwalla's Ague Mixture or Pills for it
which are equally usefull in Malarious,
Intermittent, and Bilious Fevers, and mild
form of Plague. Surgeon-Major Jayakar
says: That it is a safe and reliable remedy.

Batliwalla & Co.'s Cholera, specific for
cholera and Batliwalla's Ague Mixture or
Pills may be had of DR. H. L. BATLIWALLA
Worli-Dadar Bombay, and everywhere.
At Re 1 per bottle. Discount to the Trade.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

Is the property of the Policy
Holders and all profits made
are allotted to them. A safe and
profitable investment.—For full
particulars apply to

H. J. BELL
Agent Cuttack.

NOTICE.

Wanted a Second Clerk for the Khurda
Khasmahal office on a Salary of Rs. 35 per
month. Preference will be given to those
who have experience in correspondence
work. Applications will be received by the
undersigned up to the 15th January next.

Khurda Sub-Division
office
Khurda, The 13th
December
1902
J. E. Friend Pereira
Sub-Divisional
officer

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ।

ଗତ ତା ୨୭ ରାଜରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରେମଶେଷଦ୍ୱାରା ୧୯୮୧୭ ମୂଲ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ତହିଁ ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର ମୂଲ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ୧୪୩୦୦ ଥିଲା । ଅତଏବ ଶେଷ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଅଳ୍ପ ଏବଂ ଏହି ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଧାନତଃ ପଞ୍ଜୀକ ଏବଂ ସାମାନ୍ୟରେ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶରେ ଘଟିବାର ଏବଂ କମ୍ପେନ୍ସରେ ପୂର୍ବଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଣା ପଡ଼ିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଗତ ତା ୨୭ ରାଜ ଉପମୂଲ୍ୟରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଶରତର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମିତ୍ୱ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ୧୯୮୨୭ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କରେ ୧୯୯୭ ଗାଏ ୧୭୭୭ ଥିଲା । ତହିଁ ପୂର୍ବ ସପ୍ତାହର ମୋଟ ୧୯୭୮୭ ଥିଲା । କମ୍ପେନ୍ସରେ ପ୍ରାୟ ୨୨୦୦ ଉଣା ପଡ଼ିଥିଲା ଦେବଳ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ୩୨୨୦ ବରିବାରୁ ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଥିଲା । ଦେଶୀୟ ଶକ୍ତିରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅନ୍ତର ହୋଇଥିଲା କାରଣ ସେହିମାନେ କର୍ତ୍ତାମାନ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟମ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଦେବଳ ଉପମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବା ମାନ୍ସାଳ ପ୍ରଦେଶର ଅରକ୍ଷିତ ଗଜା ଗତ ରକ୍ଷକାର ବର୍ତ୍ତମାନେ, କାଳଗ୍ରାସରେ ପଡ଼ିତ ଦେବାର ଶୋକସମ୍ପାଦ ତାରସୋଗେ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଥିଲା । ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏଥି ପାଇଁ ଅଧିକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ, କାରଣ ସେମାନେ ତାହାକୁ ସମାଜର ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମି ମାନ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କବାକ ବସର ଚତୁର୍ଥ ପୁରୁଷ ଥିଲେ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଏବଂ ତାରଣର ଅଭାବେ ଦରବାରରେ ସେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ କିଛି ସଙ୍ଗେ ୭ ଦୌର କାଳ କଥ ଏମନ୍ତ ଗୋଷିଗଲ ସେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଶ୍ରେୟମତୀକୁ ଅସି ସେହିଠାରେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରାଣ ବାହାର ଗଲା । ତାହାଙ୍କର କନ୍ୟା ବ ୪୪ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଗୁଣେଣି ପୁତ୍ର ରଖି ଯାଇଥିଲେ ।

ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ା ମାଲଗାପୁ ଉତ୍କଳ ଅପ କରଣ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦରବାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷହର ଅଗାମୀ ଜାକୃତ୍ୟ ମାସ ତା ୧୦ ରାଜରେ ପେଶକର ଠାରୁ ଯିବେ । ସେଠାରୁ

ତା ୧୫ ରାଜରେ ମାଲଗାପୁ ଓ ତା ୧୭ ରାଜରେ ଉଦ୍ୟଗରେ ରହି ରଖିଲେ ଠାରେ ତା ୧୭ ରାଜରେ ପଦ୍ମହ ସେଠାରେ ତା ୧୯ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ତା ୨୦ ରାଜ ଠାରୁ ତା ୨୪ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିରଟ, ତା ୨୫ ରାଜ ଠାରୁ ପିରୁୟାସ ମାସ ତା ୧ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାପୁର, ପିରୁୟାସ ମାସ ତା ୨ ରାଜ ଠାରୁ ତା ୫ ରାଜ ଯାଏ ଗୁଆଲପୁର ଏବଂ ତା ୬ ରାଜ ଠାରୁ ତା ୧୦ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରା, ତା ୧୧ ରାଜ ଠାରୁ ତା ୧୪ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୟପୁର, ତା ୧୫ ରାଜ ଠାରୁ ତା ୧୮ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଚନର ଠାରେ ରହିବେ । ବୋମ୍ବାର ଠାରେ ପିରୁୟାସ ମାସ ତା ୨୦ ରାଜରେ ପଦ୍ମହର ପ୍ରିର ଦୋର ଅଳ୍ପ ଏବଂ ଶରତବର୍ଷ ଉତ୍କଳା ପୂର୍ବରୁ ଅଭେ ପୁକା ଠାରୁ ଦିବାର ମାନ୍ୟ ଅଛି । ବୋମ୍ବାର ଠାରୁ ବଲ୍ଲଭକୁ ପ୍ରଦାନର ଦେବାର କଳ ଅବଧି ପ୍ରିର ଦୋର ନାହିଁ ।

କଟକ ଦରବାର ଉପରସରେ ବିବିଧ ଉତ୍ତର ।

ଗତ ତା ୨ ରାଜ ଶୁକ୍ରବାର ଅପରାହ୍ଣ ୧୫ ଖା ସମୟରେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦମ୍ଭିକ୍ଷରେ ଗୁପ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ଦୋଠି ଦରାରେ ଯାଇ ସତ୍ୟମାନଙ୍କ ଅମରଣ ମତେ ଗୋଷିବ ଉଦ୍ୟାତ ସମ୍ପର୍କର ଅଭେଦ ହୋଇ ସମ୍ପ୍ରାୟ ୭ ଠା ବେଳେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଅନେକ ସାହେବ ମେମ ଓ ଦେଶୀୟ ସଜା, ଜମିଦାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକର୍ମ, ଅନେକ ଅନ୍ୟ ଦେଶୀୟ ମହଲମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏକଦିଗରେ ବାହୁରୁପୀ କାନ୍ଥଅପିଲ ଓ ଗୋଷିପୁଅ ନୁତ୍ୟ, ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ କାନ୍ଥସରଣୀ ଓ ସରକାରୀ କମାସା କଲିକତା ଦେଲ । ମୁସଲମାନଙ୍କର ଇଂରେଜୀ ବାଦ୍ୟଦଳ ସମୟେ ବାଜା ବଜାଉଥିଲେ । ଇଂରେଜୀ ଓ ଦେଶୀୟ ଜଳପାନର ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା । ଉପରେ କି ୨୩୨୦ ଗଜକାନ୍ଥ ସୁସଜ୍ଜିତ ପାଏ ମାଲକର ନୃପ ଓ ନୁତ୍ୟ ଛାଡ଼ା ସମସ୍ତଙ୍କର ଚିତ୍ ଅଧିକାରୀ କରିଥିଲେ ଓ ବଡ଼ କୌତୁକକର ହୋଇଥିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଅନ୍ତେ ବେଶମ ଲାଗିଲା । ଦିବାକଳା ଓ ଗିଲସ ଗେଷମା ଅନେକ ହୋଇ ଥିଲା, ଦୋଠିଠାରୁ ଯାତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇପାଏର ବେଶମା ଚମତ୍କାର ଓ ମନୋହର ହୋଇ ଥିଲା । ଶେଷରେ ଅଭୟକାଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ପୂର୍ବରୁ ବାଣ ପ୍ରତି ବଡ଼ ଉତ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ଅତି ସନ୍ତୋଷ ଲାଭକରି ଅନଳମନରେ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ । ଏହି ବ୍ୟାପାର ଅଧିକାରୀ ପରପାଶାରେ କବାକ

ଦୋରସ୍ତକାରୁ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ଓ ତାହାଙ୍କର ଗୁଣାଧିକାରୀଙ୍କର ପାଟ ଅଟନ୍ତି । ଏପରି ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଇଂରେଜ ଓ ଦେଶୀୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଦାକାଳ ଓ ସଦାକାରୁ ଗୁଣର ଅଧିକାର ଅଟେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ତା ୪ ରାଜ ରକ୍ଷକର ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଏଠା ଦେଶୀୟ ଦୁର ବା ଶେକରରେ ଦେହେର ଗଜା ଜମିଦାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁଲୋକଙ୍କର ସମ୍ମିଳନ ହୋଇଥିଲା । ଗାଠ ବାଦ୍ୟ, ଅଭୟକାଳ ପ୍ରଭୃତି ଅମୋଦ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ରେଡ଼ ସମ୍ପଦ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ହୋଇଥିଲା ।

ତା ୨ ରାଜ ମଙ୍ଗଳବାର ସାୟଂକାଳରେ ଶାସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟସ୍ତଦ ଦାସଙ୍କ ଗୃହରେ ଉତ୍କଳୀୟ ମୁଦ୍ରମଣ୍ଡଳୀର ଗୋଷିବ ସମ୍ମିଳନ ହୋଇଥିଲା । କିଛି ସମ୍ପାଦକ ଗୋଷିବୀ-ଦରବାର ଉପରସରେ ଉତ୍କଳର ଚତୁର୍ଦିଗରୁ ସମାଗତ ଗଜା, କୁସାମୀ, ଉତ୍କଳ ବୈଦ୍ୟବର୍ଗ ଓ ଅନ୍ୟ ସଦରର ସମ୍ମାନୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଦାସ ମହୋଦୟଙ୍କର ଅମରଣ ମତେ ଗୋଷାରେ ସମ୍ମିଳନ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସମାଧାୟକ ସୁଦର ଚତୁର୍ଦିଗ ଅଲୋକତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଗୁଣାଧିକାରୀଙ୍କର ବାସସଦୋପ କାମର ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲା । ବାଜ-ସମ୍ପଦେ ଗୋଷିବ ଓ ତାହା ସଙ୍ଗୀତ ହୋଇଥିଲା । ଚନ୍ଦନକୁ ଏବଂ ମହଲା ପଦ୍ୟବେଶରେ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଏକ ଗାଠ ଗାଠଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଗଜା ଜମିଦାର ଓ ବହୁ ଶକ୍ତିକର ବର୍ଗଙ୍କ ସମ୍ମିଳନରେ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରିଥିବା ବ୍ୟତୀତ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଦାୟମାନ ହୋଇ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍କଳର ଗଜାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଏବଂ ଦୁରକ ଘଟଣା । ଚନ୍ଦନକୁ ବାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟସ୍ତଦ ଗୁଣ ଓ ଗୋଷିବ ପଦ୍ୟ ପାଠକରେ । ଚନ୍ଦନକୁ ବାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟସ୍ତଦ ଦାସ ଏବଂ ତାର ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଗୋଷିବ ସୁଦର୍ଶ ବକୃତା ପ୍ରଦାନ କରି ଏବଂ ଗରେ ଚନ୍ଦନକୁ ସେବା କରିବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦୁରଗୋଷିବ କାଳରୁ ଜନ୍ମକୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଷିବ ପଦ୍ୟ ପ୍ରଦାନକୁ କରିଥିଲେ । ତହିଁପରେ ବଙ୍ଗ ଦେଶର ସୁଦର୍ଶା ବାଦ୍ୟ କାଳକରଣ ବାଦ୍ୟମାନ ଗ୍ରାହ୍ୟ ମଧ୍ୟସ୍ତଦ ଦାସଙ୍କ ସରଗର୍ଭ ଉପଦେଶକୁ ସମ୍ପର୍କ କରି ଗଜାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶକରଣ ପ୍ରକାଶକରଣ ଦେଖାଇବାର ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ପରଶେଷରେ ଅଠଗଜା ଗଜା ପ୍ରସାଦ ହେଉ ଥିଲା ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ ଗଜା ମହୋଦୟ କଟକରେ ଏହି ପରି ସମ୍ମିଳନ ଗୋଷିବ ଚନ୍ଦନ ଆଦି କର ଯାଉ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିବର୍ଗଙ୍କୁ ମତ ପ୍ରଦାନରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ମୁଖ ସମ୍ପଦ ବେନୁହେଉ ଯାଏ । ଉତ୍କଳର ବାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟସ୍ତଦ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରତି ଦାସ

କଲେ । ଅକଳର ସକୋପାପର ଶ୍ରବଣ ଓ
ଦାୟସଦୋପ ପ୍ରଦର୍ଶନ କର ସମସ୍ତେ ସ୍ୱପ୍ନଦା-
ୟସୁଖେ ସାଧକଲେ ।

—*—

ସମ୍ମାନ ବିଚାରଣ ।

ସମ୍ମାନର ମୁକ୍ତଗୋସ୍ଥର ଉପଲକ୍ଷରେ
ଉପର ଉପାଧି ବିଚାରଣ ଦେବାର ସାଦା ଶୁଣା
ପାଇଥିଲା ତାହା ଦେଖିବାରେ ଅସଲ । କିନ୍ତୁ
ତା ୧ ରାଜର ଅଭିଭାବ୍ୟ ଉପାଧି ଶେଷରେ
ସାଧୁଗଣଙ୍କୁ ବାହାରକୁ ଏକ ପୃ ୨୨ ଶୁ
ସ୍ତୁତି ଅଧିକାର କରୁଅଛି । ସମ୍ମାନଦୋଷ
ତାହାରେ କି ଶ ଶ ଗୁଣା ଭରସାପାତ୍ରରେ
ଏକ କି ଶ ଶ ଗୁଣା ଅଲଗାକ ସମ୍ମାନ ପାଇବାର
ସୋମ ହୋଇଅଛି । ଭାରତପତ୍ର, ଭାରତ-
ସମ୍ମାନ, ଦୈନିକପତ୍ର, ସୈନିକ ପ୍ରଭୃତି
ସମ୍ମାନ ଏବଂ ମହାରାଜା, ଗଜା, ଗୟା ବାହାଦୁର,
ଜନାକ ବାହାଦୁର, ଶାଳ ସାହେବ, ଗୁଣ ସାହେବ
ପ୍ରଭୃତି ଦେଶୀୟ ପଦ୍ମାକ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ
ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ବିସ୍ତାରିତ ତାଲିକା ପ୍ରକା-
ଶିତ ହେବାର ସ୍ଥାନ ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ପତ୍ରିକାରେ
ହୋଇନାହିଁ । ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି କହିଲୁ ନିରସ୍ତ
ହେଲୁ । ପୂର୍ବରେ ଅଧିକାଂଶ ସମ୍ମାନ ସରକାରୀ
କର୍ମଗୁଣ ବିଶେଷତଃ ଇନ୍ଦ୍ରପୋଷାଙ୍କ ଗୁଣରେ
ପଡ଼ିଅଛି । ବିଭିନ୍ନସ୍ତ୍ର ଭାରତୀୟ ସେନାପତି
ମହାମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦାମୋଦର ଭୈରବ ନକ୍ଷତ୍ର-
ଶେଖର ଗୋଷିକ ସମ୍ମାନ ଉପାଧି ପାଇଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ଭାରତର ବଜ୍ରଲତା-ପତ୍ରି ମହାମାତାଲେଖି
କର୍ମକ ମହୋଦୟା ପ୍ରଥମ ଶେଖର ଗୋଷିକ
ଦୈନିକପତ୍ରପତ୍ର ସମ୍ମାନଦୋଷ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ ଏଠା ଦରବାରରେ
ଘୋଷଣା ହୋଇଥିବା ମତେ ଏକମାତ୍ର ମୟୂର-
ଭୈରବ ଗଜା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗଜପତି ରାଜ ଦେବ
ମହାରାଜା ପଦ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ବିଳମ୍ବରେ
ମୟୂରଭଞ୍ଜପତ୍ରର ଉତ୍ତର ସମ୍ମାନ ଦେଲେ ବଡ଼
ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶା ପଦ୍ମାବତୀ
ପ୍ରଦେଶ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଦୃଷ୍ଟି ଅଧିକ
ଅବଶ୍ୟକ କର ପାରେ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ବିବେ-
ଚନ ନ ହେଲେ ଶୁଭଭାବ ନାଲରେ କେହି
ସମ୍ମାନ ଦେବେ ବୋଲି ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା
କରୁଅଛୁ । ତାହା ନ ହୋଇ କହି ବଦଳରେ
ମାତାକର କର୍ମକର ସାହେବଙ୍କର ଏହି
ସାଧୁତା ବାକ୍ୟ ମିଳିଲା ଯେ ଯେଉଁମାନେ
ସମ୍ମାନର ନାନା ହିତକାରୀ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମା-
ନଙ୍କ ପ୍ରତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବିଶେଷ ମନୋ-
ସେଧ ରହିଅଛି ଏବଂ ସମ୍ମାନପତ୍ରରେ ତାହା
ଫଳିତ ହେବ । ଯେଉଁମାନେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧରେ
ନିଜ ସାଧନରେ ହିତକାରୀରେ ସମ୍ମାନ

ରତ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାହା ପ୍ରୟୋଜନ କ
ହେଲେହେଁ ଅସଙ୍ଗତ ହୋଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର
ଅଧିକା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବା ପ୍ରକ୍ରେ ଏଠା ଦର-
ବାରରେ ଏପରି ଦୁଇ ଏକ କଥା ଘଟିଲା ଯେ
ତାହା ବରଂ ଅମର୍ଯ୍ୟଦା ପରି ଜଣାଗଲା । ଉପାଧି
ଦାନଠାରୁ ସମ୍ମାନ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦାନ ନିମ୍ନତର
ବ୍ୟାପାର ବୋଲି ସମସ୍ତେ କୁହୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର
ଯେଉଁମାନେ ପଦ ପାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ
ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦେବା କି ସମ୍ମାନପତ୍ରକ ଦେଲେ ?
ସେହି ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅଧିକାଂଶ ଅନେକେ ମାଳ-
ଶ୍ରେଣୀ, ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ମେମ୍ବର, ମିଉନିସିପାଲିଟି
ରେଅରମାନଙ୍କୁ ଦିଆଗଲା ଏବଂ ଏ ପଦ୍ମିକାର
ସମ୍ମାନ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡର ଜଣେ ମେମ୍ବର
ବୋଲି ତାହାକ ଦ୍ୱାରରେ ଖଣ୍ଡେ ପଡ଼ିଗଲା ।
କିନ୍ତୁ ଦେଉଳରେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରବା
ସେମନ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଯୋଗ୍ୟତା ବୋଲି ବିବେଚନ
ହୋଇଥିଲା । ତାହାଦେଲେ ବାକ ଯେଉଁମାନେ
ରହିଗଲେ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଦୌର ଅପେକ୍ଷର
ବା ଗ୍ରାମ୍ୟ ପଞ୍ଚାୟତ ସେମାନଙ୍କର କିଛି ଦାବା
ନାହିଁ ? ବରଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାକୁ ବାଛି
ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦେଉଥିଲେ ଅଧିକ ଭଲ ହୋଇ-
ଥାନ୍ତା । ପରଲି ସୁଲ ପିଲଙ୍କ ପରି ଜଣାନ୍ତୁ
ତାକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦାବାବା କି ଭଲ କଥା ? ଏ
କଥା ଅବା କେତେ ଧରଣ । ଅତର ପାନ
ବ୍ୟାଧି ବେଳେ ଗଜାମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚସ୍ତରେ ତାହା
ହୋଇଥିଲା । କେହି ଭଲ କର୍ମଗୁଣ ସେମାନଙ୍କୁ
ନିଜ ଆସନରୁ ତାକ ନେଇ ରୋଗୀରୁଥିଲେ
ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରି ନ ଥାନ୍ତା କି ? ଗଜ-
ଦରବାର ଦେବଳ ଗୋଷିକ ମର୍ଯ୍ୟଦାପତ୍ରକ
ବ୍ୟାପାର । ଆମନ୍ତର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସମ୍ମାନର
ଶିଳ୍ପ ସୁଃ ଦେବା ସୁନ୍ଦର ନୁହେଁ । ଏହି କାର-
ଣରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ସାଧାରଣ ଗୁଣ
ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲୁ । ଭରପା କରୁ
ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରମ କୁହୁଥିଲେ କେହି ଅନୁଗ୍ରହ
କରି ତାହା ଲାଗି ଦେବାର କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର
କରବେ ।

କଟକ ଦରବାର

ଗଜ ପ୍ରକାଶିତ ଉଦ୍ଧାର

ତା ୨ ରାଜ ଶୁକବାର ଗଣ ୧ ୧୩ ଠାରୁ
ତା ୩ ଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦରବାର ମସ୍ତକରେ କଲ-
କତାରୁ ଅସିଥିବା ଥିବତର ଦଲର ଅଭିନୟ
ହୋଇଥିଲା । ସୁଦର୍ଶି ଦର୍ଶନ ରୂପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକମନରେ
ସମସ୍ତେ ଶୁଣୁ ଥିଲେ । ଯେଉଁ ଅଭିବାଦା ନାଟ-
କର ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଅଭିନୟ ଏ ଦଳ ଦେଖା-
ଇଲେ ତାହା ଏଥିପୂର୍ବେ କେତେ ଧର ଏଠାରେ

ଦେଖା ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ପୂର୍ବେ ଅସିଥିବା
ଦଲର ଅଧିକାଂଶ ଅଭିନେତା ଏ ଦଳରେ
ଥିଲେ ଏବଂ କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ତାହା ଭଲ ନ
ଲଗିଲେହେଁ ଦେଖିବାରେ ଆଲକ୍ଷ୍ୟ କ ଥିଲା ।

ଏହି ଗଣରେ ସହରର ନାନା ସ୍ତାନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଗଣ ପରି ଲାଲା ପାଲ ପ୍ରଭୃତି ହୋଇଥିଲା ।

ତା ୩ ରାଜ ଶୁକବାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହେଉ ଦବା
ଗୁଣରେ କମିଟି କୌଣସି ଉପକର ଅନୁଷ୍ଠାନ
କରି ନ ଥିଲେ । ଗଣରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଣ ପରି ଥିବ-
ତର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କହି ଅଭିନୟରକବାର
ଗଣରେ ମଧ୍ୟ ଥିବତର ଦଳ ଅଭିନୟ ଦେଖାଇ
କିଦାୟ ହୋଇ ଗଲେ । କମିଟି ଲୋକଙ୍କୁ ଯେତେ
ଅନୁମ ପ୍ରଦାନ କରବେ ବୋଲି ଥିବତରର
ବନୋବସ୍ତୁ କରୁଥିଲେ ଫଳେ କେତେ ଦେଲି
ନାହିଁ ଅଧିକକୁ ବେଶ୍ୟାନୁତ୍ୟ-ଗୀତ ସମ୍ପର୍କରେ
ସେ ଅପରି ଅଧିକକୁ ହୋଇଥିଲା ଏହି ଦଳରେ
ବଙ୍ଗଲାର ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ବେଶ୍ୟାଥିଲେ ତତ୍ତ୍ୱ
ସମ୍ପର୍କତଃ ଗଙ୍ଗାକୁଳବାସିନୀ ବୋଲି ତାହାକ
ପ୍ରତି ତାହା ଶଣ୍ଠି ନାହିଁ ଏବଂ ଏଠାରୁ ଅନେକ
ଗୁଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ନେଇ ଗଲେ ଯହିଁରେ ଏ ଏଠାର
ଓ ଅନ୍ୟସର ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଉତ୍ତମ ନର୍ତ୍ତକୀଦଳ
ଉଦ୍ଘାହତ ଓ ପ୍ରତିପାଳିତ ହୋଇଥାନ୍ତେ ।

ତା ୪ ରାଜ ରବିବାର ଅପରାହ୍ଣ ସମୟରେ
ଏଠା ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ଜୁବିଲ ନଗରରେ
ଗରବମାନଙ୍କୁ ଗୋଳା ହଥ ହୋଇଥିଲା । ଗୟ
ଦରବାରର ବୋଷ ବାହାଦୁର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶ
କରୁଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଗୋଳା ଦେବାର
ଘୋଷଣା ହୋଇଥିଲା ଓ କେତେ ଦୁଃଖି ଦେ-
ବାର ସମ୍ଭାବନା କଲନା କର ହୋଇଥିଲା ।
କଦମ୍ବପାରେ ଭୋଜନ ସାମଗ୍ରୀ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ
ଅସ୍ଵୋଚ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଗୋଳା ଦେଖିବା
ନାରଣ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବ ସହଯତ୍ର ଶ୍ରୀ
ସହ, କଲେକ୍ଟର ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଶାହେବ
ଓ ଦେଶୀୟ ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଗମନ କରି
ଥିଲେ । କେତେକେ ଦେଶୀୟ ରତ୍ନଲେଖ
ସଞ୍ଚେଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମ କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଏ କରୁଥିଲେ ।
ଦରବାର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦୁଇ ସତ୍ରପୁରୁ ଅଧିକ
ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଗୟ ବାହାଦୁର ଅଧିକ
ତାଲି ୩୪ ପ୍ରଦାନ କରାମିତ ଓ ମାତ୍ରାଧିକ
ଉପରେ ପୁର ମିଠାଇ ଦଧିପ୍ରଭୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା
ଥିଲେ । ଗରବମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ଭୋଜନ କରି
ଯଥାଭଙ୍ଗା ମଙ୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ଘେନି ଯାଇଥିଲେ ।
ତଥାପି ସାମଗ୍ରୀ ବଳ ପଡ଼ିଥିଲା । ଭୋଜନରେ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦେବାର ସମସ୍ତେ ବାଟରେ କହି ଯାଉ
ଥିଲେ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବ୍ୟକ୍ତ ସନ୍ତୋଷ କରବ
ରୂପେ ଗଜ ଉପକର ଯୋଗ୍ୟ ଅନୁଗ୍ରହରେ
ସମ୍ମାନ ହୋଇଅଛି ଏବଂ କହି ପାଇ ସୟ

ବାଦାୟର ଏକ ବାଦାୟ ସଙ୍ଗୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ଧର୍ମ୍ୟବାଦ ଦେଖୁଅଛୁ ।

ଗର ସୋମବାର ଦିବସ ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ
ସୁଲ ବାଲକମାନଙ୍କର କୀର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିଲା ।
କୀର୍ତ୍ତା ସଂଖ୍ୟା ଗୋ ୧୪୫ ଥିଲା । ଉନ୍ନତ ସୁଲର
ଶୁଣ୍ଠମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୀର୍ତ୍ତା ଦେଖିବାକୁ ହୋଇଥିଲା
ଲଗିଥିଲା । ମୌତ ପୁରସ୍କାର ଟଙ୍କା ୧୫
ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ ଓ କ
ଲେଜିୟଟ ସୁଲର ଶୁଣ୍ଠମାନେ ୧୨୦ ଙ୍କା ପୁର
ସ୍କାର ପାଇବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲେ ଓ ସେମା
ନେ କୀର୍ତ୍ତାରେ ସୁସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବାର ଦେଖା ଯିବାରୁ
ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ପୁରସ୍କାର ୧୦ ଙ୍କା
ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ବାଲୀ ପୁରସ୍କାର ଟଙ୍କା ସର୍ବେ
ସୁଲ ମେଡିକେଲ ସୁଲ ଓ ମିସକ ସୁଲ ଶୁଣ୍ଠମାନେ
ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ । ଅପରାଦ୍ୱରେ ସୁଲ
ବାଲକମାନଙ୍କୁ ମିଶ୍ଟାକ ଭୋଜନ ଦିଆ ହୋଇ
ଥିଲା । ଉନ୍ନତ ସୁଲର ଶୁଣ୍ଠମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର
ସ୍ୱା ସୁଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଶୁଆଦାର ସ୍ୱର
ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସୁଲ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବାରୁ
ସମସ୍ତ ବାଲକମାନେ ମିଶ୍ଟାକ ଭୋଜନର ନିରୁପିତ
ଦିବସର କଥା ବିଦତ ନ ଥିଲେ । ସୁତରା
ସେମାନଙ୍କର ଅବଗତାର୍ଥେ ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍‌ସ୍ ଦିଆ ହୋଇ
ଥିଲା ଏପରି ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍‌ସ୍ ଦ୍ୱାରା ଅମଳ୍ଲଣ କରିବାରେ
କେହି ଆପତ୍ତି କରୁନଥିଲେ । ସୁଲ ବାଲକର
ଏପରି ଆପତ୍ତିକୁ ଏଠା ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର
ପ୍ରଧାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବିଦ୍ରୋହ ସ୍ୱରାବ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ
କରୁଥିଲେ ଓ ସେହି ଶୁଣ୍ଠ ଅମଳ୍ଲଣ ରକ୍ଷା ନ
କରିବେ ତ କୁ ଶାସ୍ତି ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ
ବୋଲି କହୁଥିଲେ । ବାଲକମାନେ ଧର୍ମର ପାଇ
ଅମଳ୍ଲଣ ରକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ଆମ୍ଭେମାନେ
ଯେତେ ଦୂର ବୁଝୁଅଛୁ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍‌ସ୍ ଦିଆ ହୋଇ
ନ ଥିଲା ମାତ୍ର ବାଲକମାନଙ୍କୁ ଦୋଷଦେଇ ଧର୍ମର
ଦେବା ଉଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବରଂ ସେମାନଙ୍କ
ର ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରଶଂସା କରବା ଉଚିତ
ଥିଲା । ଯାହା ହେଉ ବାଲକମାନେ ମିଶ୍ଟାକ
ଭୋଜନ ରକ୍ଷାକରୁଥିବା କରୁଅଛନ୍ତି ଓ କେହି
ଅନୁକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଅଗସ୍ତ୍ୟର ଦରବାର ଉତ୍ସବ ଶେଷ ହେଲା
ଏବଂ ଉତ୍ସବର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁଲର
ସୁବିକାଗ୍ରସ୍ତରେ ନିର୍ବାହ ହୋଇଥିବାରୁ କା
ର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟିର ସଭ୍ୟଗୁଣ ଅଶେଷ ଧର୍ମ୍ୟବା
ଦର ପାତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଟକ ପ୍ରଦର୍ଶନ

ସକ ୧୮୮୮ ସାଲରେ ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆରମ୍ଭ
ହୋଇ କ୍ରମାଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହୋଇସାର ଏହି

ଥର ସଖ୍ୟ ବର୍ଷରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହା ଚରଣ
ମାତ୍ର ତା ୩ ଉତ୍କଳ ଗଜବାରରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ
ଥିଲା । ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦ୍ରବ୍ୟର ସଖ୍ୟା ୧୦୩୮ ରୁ
୮୧୦ କୁ ଓହ୍ଲାଇ ଥିଲା । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ୟାନ
ଶାଳ ସବୁଜ ଫୁଲ ସଲ କୃଷିକାର ଦ୍ରବ୍ୟର
ସଖ୍ୟା ୭୦୧ ଥିଲା । ବାଲୀ ଶିଳ୍ପାଦିମାନଙ୍କ ଦ୍ରବ୍ୟ
ଓ ପଶୁ ଆଦି ଥିଲା । ଏଥର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦ୍ରବ୍ୟର
ସଖ୍ୟା ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା କମ ହୋଇଥିଲା
ବେଶ୍ୱରର ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ।
ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରଥମ ଦିବସ ଗୁଜରାଟୀମାନଙ୍କ ସଦାଶେ
ଓ ଦୁର୍ଲଭ ଦିବସ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଯିବି ଥିଲା ।
ଦୁର୍ଲଭ ଦିବସରେ ଯେଉଁମାନେ ୧୦୮ ଦୁଇ
ଅଣା ହୁସାବ ଫିସ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଯିବି ଥିଲା । ଚତୁର୍ଥ ଦିବସରେ
ଜନ ସାଧାରଣ ବିନା ଫିସରେ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁ
ମତି ପାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଫିସଦାର ପର ଦିବସରେ ଜନ ସାଧାରଣ ଦେଖି
ପାରୁ ଥିଲେ ବେଶ୍ୱରର ଉତ୍ସବ ଦିବସରେ ସାଧାରଣ
ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଫେରି
ଅସିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଓ ତହିଁ ପର
ଦିବସ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସାଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ଫିସା ନ
ଦେବାକୁ ଅନେକ ଲୋକ ଏଥର ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ
ବନ୍ଧକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବୋଧ ହୁଏ ଦୁଇଅଣା
ଫିସ ଦେବା ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି
ମାତ୍ର ସାଧାରଣକୁ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଇ ଦିଆ
ହୋଇଥିଲେ ଲୋକେ ଏତେ ଦୂରଦୂରରେ ପଡ଼ି
ନ ଥାଆନ୍ତେ ।

ଗରବର୍ଷ ପର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶଦ୍ୱାରା
ଶୁଣ୍ଠ ଶାସ୍ତିକୁ ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ବିଧିମତେ ଏଥର
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଯିବାର ଥିଲେ ଏକ କିମ୍ପା ରାଶିର
ବକୃତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯଥା—

Chiefs, Ladies and Gentlemen;

Once more we meet to hold our
annual Show which embodies our
modest efforts to create a taste for
horticulture, and to encourage and
resuscitate the once flourishing local
industries and save them from ex
tinction.

We are a little earlier than usual,
as we were anxious to secure the
attendance of the chiefs and other
distinguished visitors who have
assembled in this capital town of
Orissa for the Coronation Darbar.

The measure of success attained
by us so far, though not very large,
has nevertheless been such as to
inspire us with the hope that, if we
continue to persevere, the future is

full of promise, for has not there
been a gradual and perceptible
improvement in the quality and
number of exhibits from year to year?

There is nothing lovelier in creation
than flowers and foliage. They
soothe and charm the eye, soften
the heart, ennoble the mind, and
take us instinctively to the great
Dispenser of all things, so that with
every nation and in every country
they form naturally the first offerings
of a devout and grateful soul, and
nowhere more so than in India.
In the whole range of Sanscrit
Literature there is nothing sweeter
than the scene in Sakuntala where
the guileless sylvan maidens shew
their tender solicitude for plants and
treat them as if they were imbued
with life. This feeling like every
thing else has not escaped the general
degeneracy that has overtaken the
Indian social organism. But happily
the cloud has begun to lift; contact with
our friends and fellow-subjects from
the West has produced a general re-
awakening, and we are beginning to
learn from them among other things
how to improve the indigenous flowers
and plants and introduce foreign ones.
The very creditable show before us is
the result. Similarly with arts and
industries. For various causes, econo
mic and otherwise, they were in a
moribund condition, but there is indi
cation that the worst is over and that
a brighter future awaits them.

That there is no lack of skill, and
that the "hand hath not lost its cunning"
in Orissa is clear from the suc
cess that my friend Mr. Das has been
able to achieve in his workshop with
local artizans. In Nayagar and
Dhenkanal, the dwindling families of
ivory workers still turn out exquisite
specimens of their art. In Talcher
there is at least one blacksmith whose
finished products would compare
favourably with similar articles else
where. In Tigiria and Baramba the
impoverished weavers still carry on
their struggle against heavy odds in
the manufacture of cotton fabrics in
which the best looms may well be
proud. In Khandpara, my friend the
venerable chief has, both by example
and precept, done much to preserve
the indigenous arts from ruin.

It is open to all of us, each in his own way, to help in reviving and extending all those industries which were at one time regarded as the finest in India, by extending our patronage to them, and by employing capital in diminishing the cost of production.

It is permissible for us to contemplate that the Delhi exhibition of Indian wares, which is being held under the highest auspices, has the same object in view as we have, and I can do no better than to invite attention to the words of admonition which the Viceroy addressed at the opening ceremony to the aristocratic and cultured classes of this country, and to express the hope that the encouragement which has thus come from above will give a fresh and lasting impetus to our work.

ବନ୍ଧୁତାର ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ତ୍ତୀ ଏହି କି ଏଥର ଅଭିଷେକ ଦରବାରରେ ମହାରାଜା ସଜା ଜିମିଦାର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଏ ଜଗତକୁ ଆସିବାର ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ନୀତିରୀ ଏଥର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଶିବିର ଗଠନ ପିତା ଯାଇଅଛି । ମାତ୍ର ଫଳ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଯଦି ଆଶାପ୍ରଦ । ଫଳ ପୁଷ୍ପ ଠାରୁ ମନୋହର ପଦାର୍ଥ ଏ ସୃଷ୍ଟିରେ ଅଧିକତର କିଛି ନାହିଁ ଓ ଏହା ପ୍ରାୟ ଉପହାର ପଦାର୍ଥ ଅଟେ । ଭାରତ ଅପେକ୍ଷା ଅନ୍ୟସ୍ଥରେ ଏପରି ଅଧିକ ଆଦୃତ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଶକ୍ତିମାଳାରେ ଏଥିର ଉତ୍ତମ ପରିଚୟ ମିଳଇ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ସହିତ ଫଳ ପୁଷ୍ପର ମଧ୍ୟ ଅଧୋଗଞ୍ଜ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସ୍ତୁ ପରି ପଦ୍ମପରି ପବନ ଏହା ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଲାଗିଅଛି ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହାର ଉନ୍ନତରେ ସଚେତ୍ନ ହୋଇଅଛୁ, ସେଥିର ଚିନ୍ତା ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଅଟେ । ସେହିପରି ଶିଳ୍ପଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉନ୍ନତରେ ମଧ୍ୟ ଚେତ୍ନା ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ପରାଧିକ କୁହେ ମଃ ଦାସଙ୍କ ଶିଳ୍ପଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର କାର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ଘର ସେଥିର ପରିଚୟକୁ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଗତଜାତରେ ଭାରତ ପ୍ରକାରର ଶିଳ୍ପଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉ ଥିବାରୁ ଦେଖାଯିବ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତି ଆଦର ଥିବା ପ୍ରକାଶ କରି ସାବେନ ମହୋଦୟ ଶିଳ୍ପାଦିପ୍ରମାଣ ଦ୍ରବ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସାହ ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟୟ ଲାଗିବ କରବା ନିମନ୍ତେ ସଚେତ୍ନ ଦେବାପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଥିଲେ ଓ ପରିଶେଷରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଦର୍ଶନ ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଅଭିପ୍ରାୟ ସମାନ ଅଟେ ଓ ଭାରତ ପ୍ରତିନିଧି ଦର୍ଶୀ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ

ପିତାମହୀ ସମୟରେ ଯେଉଁ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି ଆଶା କରୁଁ ତାହା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରିବ ।

ଦର୍ଶୀ ଦରବାର ।

ଦର୍ଶୀ ଦରବାର ରୂପ ଯେଉଁ ମହାଦାୟାର କଳ୍ପନା ଓ ଜଳନା ଏକବର୍ଣ୍ଣରୁ ଲାଗିଥିଲା ଏବଂ ସହିର ମଙ୍ଗଳାଚରଣ ଗଳ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ଉତ୍ତରକର ଅପାର କରୁଣା, ସମ୍ରାଟ ଏଉଜାର୍ଜ ସମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରବଳପ୍ରତାପ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଭାରତପ୍ରତିନିଧି ଲର୍ଡ କର୍ଜନ ବାହାଦୁରଙ୍କର ଅସାଧାରଣ ବୃଦ୍ଧି ଓ ସହରେ ଅତି ଚମତ୍କାରରୂପେ ଗଳ ଗୁରୁବାର ନବ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମଦିନରେ ସୁସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ ଦର୍ଶନ କିଛି ବିବରଣ ଯାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲୁ । ଦରବାରମଣ୍ଡପ କଥା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ତାହା ଏଡ଼େ ବୃହତ୍ତ ସେ ସେଥିରେ ୧୪୦୦୦ ଲୋକ ବସିବାର ସ୍ଥାନ ଥିଲା । ତାହାଛଡ଼ା ସୈନିକ ଶସ୍ତ୍ରର ସମସ୍ତ ପ୍ରକୃତିକର ଛିଡ଼ା ଦେବାର ସ୍ଥାନ ଥିଲା । ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ସଜପତାକା ଉଡ଼ିବାର ଭୁକ ଖୁଣ୍ଟା ଯୋଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦର୍ଶନ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ସୈନିକ-ବାଦ୍ୟଦଳମାନ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ । ମଣ୍ଡପର ବାହାରେ ପଡ଼ିଗଲେ ୩୭୦୦୦ ସୁପ୍ରିକ ଦଳବନ୍ଧୁ ଗୋଷ୍ଠି କଳା ସୈନ୍ୟ ସଥାବିଧି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଭାରତସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଭୁତ ବଳର ପରିଚୟ ଦେଉଥିଲେ । ବାହାରର ଏହି ଦୃଶ୍ୟଟି ଦର୍ଶନ ମାନଙ୍କର ମନ ଦରଣ କରୁଥିଲା । ମଣ୍ଡପର ଭିତରର ବ୍ୟାପାର ତତ୍ତ୍ୱ ଅଧିକ ଚମତ୍କାର । ଦିବା ଦଶଦିଗ୍ଘା ପୂର୍ବରୁ ଦରବାର ମଣ୍ଡପରେ ତାମ୍ବୁଳ ଓ ଛତ୍ରପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ହେବାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଏବଂ ୧୧୫ ଖା ସମୟରେ ମହାମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ଓ ସମ୍ରାଟ ଦ୍ଵାରା ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ବେଳକୁ ସଭାଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ବନ୍ଧୁ ଓ ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦେଶିକ ଶାସକଙ୍କର ଓ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ବନ୍ଧୁମାନେ ପ୍ରାୟ ଶତାଧିକ ଭାରତୀୟ ସାଧାରଣ ଓ କରଦ ଗଜକ୍ୟବର୍ଗ ଏବଂ ବିଦେଶୀୟ ସଥା;—ଜାପାନ, ଶ୍ୟାମ, ଅପଗାକସ୍ତାନ, ଚେପାଲ, ପାରସ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଗଜାଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏବଂ ଇଂରାଜ ଔପନ୍ୟବେଶିକ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ବେଶଭୂଷା ଅତ୍ୟନ୍ତ ହିଲମଲ ଦିଶୁଥିଲା । ମଧ୍ୟେ ବାଦ୍ୟ ବାଜୁଥିଲା । ମହାମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ଲର୍ଡ କର୍ଜନ ବାହାଦୁର ମଣ୍ଡପରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତେ ସମ୍ମାନ

ତୋପସ୍ତକ ହେଲା ଏବଂ ସଥାବିଧିରେ ବେଶଭୂଷାରେ ଗଜକ୍ୟବର୍ଗ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଆସନଗଣ କଲ ଉତ୍ତରୁ ଦରବାର ପିଠିଲ । ଏହି ସମୟ ନିୟମମାନରେ ପ୍ରାୟ ଅଧ୍ୟାହ୍ନ ଗତ ହେଲା ଏବଂ ଠିକ ୧୨ ଖା ବେଳେ ଘୋଷଣା ପଠିତ ହେଲା । ତାହା ଶେଷ ହୁଅନ୍ତେ ୧୦୧ ଗୋଟା ସମ୍ମାନ ତୋପ ସ୍ତମ୍ଭ ହେଲା, ସୈନ୍ୟମାନେ ସମ୍ମାନପତ୍ର କଲେ, ସଜପତାକା ଉଡ଼ିଲା ଏବଂ ବାଦ୍ୟ ବାଜିଲା । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ମହାମାନ ଭାରତପ୍ରତିନିଧି ମହୋଦୟ ଦଣ୍ଡାସ୍ତମାନ ହୋଇ ବନ୍ଧୁତା ଗୃହଣ କଲେ । ସେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ଦରବାରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଅଭିପ୍ରାୟ ବିଷୟରୂପେ ଉତ୍ତରାଦେଇ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଠାରୁ ପାଇଥିବା ପତ୍ର ପାଠ କଲେ । ତହିଁର ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ତ୍ତୀ ଏହି କି “ବିଲତରେ ଆମ୍ଭର ଗଜମୂଲ୍ୟ ଧାରଣ କରିବାର ଉତ୍ସବ କାଳରେ ଅତି ଭାରତବାସୀ ସେଠାକୁ ଆସିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ଥିଲେ । ଭାରତର ସମସ୍ତ ଗଜା ପ୍ରଜା ଏବଂ ସର୍ବକାଷ୍ଠ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେବାର ସୁଧା ନିମନ୍ତେ ଦର୍ଶନୀରେ ଏହି ଦରବାର କରିବାର ଆଦେଶ ଦେଇଅଛି । ଆମ୍ଭେ ଭାରତ ବାସିଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ନେହ କରୁ ଏବଂ ସେମାନେ ଆମ୍ଭ ଓ ଆମ୍ଭର ସିଦ୍ଧାସନକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାନ୍ୟ ଓ ଭକ୍ତି କରିବାର ଆମ୍ଭେ ଅବଗତ ଅଛୁ । ଆମ୍ଭେ ସ୍ଵୟଂ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଏ ସମୟରେ ଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାନ୍ତୁ । ଅବକାଶ ନ ଦେବାରୁ ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ଵରୂପ ଆମ୍ଭର ବିଶିଷ୍ଟ ଭାଇଙ୍କୁ ପଠାଇଲୁ । ଅନୁକାଳ ପରେ ଯୁବଗଜଙ୍କୁ ସପତ୍ନୀର ଭାରତ ଦେଖିବା ନୀତିରୀ ପଠାଇବାର ଇଚ୍ଛା କରିଅଛୁ । ଭାରତର ପ୍ରଥମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ଭର ମାତା ସୁନୀୟା କନ୍ଦୋରସ୍ତା ଯେଉଁ ଦୟାଶୀଳ ଓ ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁକର୍ମରେ ଭାରତ ଗଜ୍ୟ ଶାସକ କରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚମତ୍କାରରୂପେ ଭାରତବାସୀ ସଜ ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଭକ୍ତି ଓ ସ୍ନେହଲଭ କରିଥିଲେ ସେହି ମଞ୍ଜରେ ଭାରତ ଶାସକ କରିବାକୁ ଆମ୍ଭେ ସିଦ୍ଧାସନରେ ବସିବା ହଜିବୁ ଏହାକୁ ଚେତ୍ନା କରିବାକୁ ମନସ୍ତ କରିଅଛୁ । ଭାରତର ସମସ୍ତ ଗଜା ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଗୁଣେ ପୁନବାର ଆଶାସ ଦେଉଅଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ସାଧକତା, ମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ବନ୍ଧାଭାକୁ ଆମ୍ଭେ ସର୍ବଦା ମନୋଯୋଗୀ ଏବଂ ଆମ୍ଭେ ଆଶା କରୁ ଯେ ଭାରତର କୃପାରେ ଆମ୍ଭର ସଜକୁ କାଳରେ ଭାରତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସୁଖ ଓ ସୌଭାଗ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ” । ଏହି ପତ୍ର ପାଠ କରି ପ୍ରତିନିଧି ମହୋଦୟ କହିଲେ କି ସମ୍ରାଟ

କର ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟ ଦାନରେ ସମସ୍ତ ଭାରତବାସୀ
 ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ ଏବଂ ରାଜନୀତିରାଜ୍ୟମାନେ
 ଉତ୍ସାହ ସହଜ ହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ କରିବେ । ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନ
 ନୀତିରୀ ନିକଟରେ ନିଜ ଓ ସୈନ୍ୟ ଓ ଅଭିଯୋଗ
 ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସାହାଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ
 ଦମନରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମ୍ପଦ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଇଂରାଜ ସରକାରରେ
 ସେପରି ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ଅଧିକ କିଛି
 ଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ତଥାପି ଗତ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ସେମା-
 ନେ ସରକାରରୁ ଯାହା ଗ୍ରହଣ କେଉଁଅଛନ୍ତି ତହିଁର
 ବ୍ୟତୀତ କିଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧ ଦେବାକୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ନିଜ
 ସେମାନେ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର
 ଦଳ ବୃଦ୍ଧି । ସେମାନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ବଡ଼ ବଖା
 ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅତି ଧୀରଭାବରେ ସହ୍ୟଅଛନ୍ତି ।
 ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା
 ଏକାନ୍ତ ଉଚିତ ଅଟେ ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ଯଥେଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । କିପରି
 ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଠିକ୍ କରି-
 ବାର ସମସ୍ତ ନୁହେଁ । ଏବର୍ଷ ପସଲର ଅବସ୍ଥା
 ଅଗାଧ୍ରୁତ ଜଣାଯାଏ । ସେଦେବ ଏହି ଅବସ୍ଥା
 ସ୍ଥିର ରହେ ଯେବେ ସରକାରଙ୍କର ଅଧିକ
 ଅବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନୁ ଅନୁକୂଳ ଦେଖା
 ଯାଉଅଛି ତହିଁରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନ ଘଟେ ତେବେ
 ଉଚିତ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯିବ ଏବଂ କେତେକ ମାସ
 ଉତ୍ତରୀ ତାହା ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଅତୀତପରି
 ଅତି କେତେକ କଥା କହି ମହାମାନ୍ୟ ମହୋ-
 ଦୟ କଳ୍ପନା ଶେଷ କଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ
 ପରେକ ସେକ୍ଟରସ୍ତ ସରକାରଙ୍କର ଏକ ପରେ
 ଏକ ଦେଖାକୁ ବେଳ ମହାମାନଙ୍କ ସମୀପରେ
 ଭେଟାଉଲେ । ମହାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟ ଏବଂ ରାଜ-
 କୁମାରୀ ଦୁର୍ଗାମାତା ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ
 ବାଦ୍ ଶ୍ରବଣ କଲେ ଏବଂ ଏହି ଭେଟ ଉତ୍ତରୁ
 ସରୁ ରଙ୍ଗ ହେଲା ଏବଂ ସରୁ ଖାଲି ହେଲା
 ବେଳକୁ ଅପରାଧୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବାଜିଲେ । ଏବଂ
 ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସମସ୍ତ ଜଣର ଶେଷକାଳ ଏବଂ
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେବାନୀଅମ ନାମର ବୃଦ୍ଧ ଏବଂ
 ସ୍ୱପ୍ନକିତ ପ୍ରାସାଦରେ ସରକାରୀ ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ସଦୃଶ ବୈଦ୍ୟୁତକ ଅଲୋକର ଶ୍ରେଣୀମାନ
 ଜଳୁଥିଲା ଏବଂ ପରାଧିକ ସମ୍ପାଦି ବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରେଣୀକ
 କରୁଥିଲେ । ସେ ସମୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ଲଟ
 କର୍ଜନ ସମ୍ପାଦକର କୁଶଳ ଜାମଜାଣେ ଯେଉଁ
 ବକ୍ତୃତା କରୁଥିଲେ ତାହା ଅତି ଚମତ୍କାର ହୋଇ-
 ଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥା ମଧ୍ୟରେ ସେ କହିଥିଲେ
 ଶ୍ରୀ ବିଜ୍ଞାନର ଚେଷ୍ଟାରେ ସେମାନୁ ଦୁର୍ଗା ଦାସ
 ଦେଉଅଛି ଏକଦିନ ସମସ୍ତ ସଂସ୍କୃତ ସେ ସମ୍ପାଦ
 ସ୍ୱପ୍ନ ଶ୍ରୀରାଜରେ ବସି ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ

କରିବେ ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିପ୍ରାୟ ହେବ ।
 ଏକେବଳ ଗୁଣ୍ୟ ଭାରତବାସୀଙ୍କର ଦେବ ଏବଂ
 ଅନୁମୋଦନ ଅଗା କର ନ ଯାଉଁ । ମାତ୍ର
 ସମ୍ପାଦକର ପରାଧିକ୍ୟ ହେଉ ନ୍ୟୁ ଯେବେ
 ଭାରତରେ ରହି ଏଠାର ସାମନ ଭାର ପ୍ରକାଶ
 କରନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ ଅମ୍ଭାମାନଙ୍କର ସୌଭା-
 ଗ୍ୟର ସୀମା ରହିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମର
 କିମ୍ପା ଓ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦମାନ ଯଥା-
 ବିଧିରେ ସମ୍ପାଦନ କରି ଗତ କାଳ ମହାମାନ୍ୟ
 ବଜ୍ରଲଟ ବାଦ୍ରେ ଏବଂ ରାଜକୃତ୍ୟା ବସ୍ତାକୁ
 ବିଦାୟ ହୋଇ ଅସିଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ଉତ୍ସବ
 ଶେଷ ହେଲା । ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ
 ନିର୍ବାହ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନ
 କେବଳ ଏକଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାରର
 ବିଦ୍ୱାଦରେ କିଛି ଯାଇଅଛି ତାହାର କିଛି
 ବିଶେଷ କିଛି ହୋଇ ନାହିଁ ।

ମସଲରେ ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ।
 ଏ କଲର ନାକାସ୍ତ୍ର କରେ ଏହି ଉତ୍ସବ
 ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ମଙ୍ଗଳରେ ଅନେକଗୁଣିଏ
 ପଦ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ସ୍ତ୍ରୀକା-
 ରୀକରୁ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରାବା ଅସମ୍ଭବ ।
 ଏଗୁଡ଼ିକ ସେ ସମସ୍ତର ସାଦୃଶ୍ୟ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ
 ହେଲା । ଯଥା ;—

ଦେବୀପତ୍ନୀ— ଏଠାର ସରକାରୀକଲ
 ଅଧିକାର ଏବଂ କେତେକେମାନ କମିଟିର ସଭାପତି
 ଶ୍ରୀ ସୁକୁ ସେ, ଏହି ଚେକିତସକ ସାଦେବ ଓ
 କମିଟିର ସମ୍ପାଦକ କମିଟାର ବାହୁ ପ୍ରଜାସନର
 ମର୍ଦ୍ଦିନଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଏହି ମହତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧ-
 ରଣରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛି । ଜାନୁଆରୀ ମାସର
 ତା ୧ ରଖାକୁ ତା ୨ ରଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହର ମଧ୍ୟ-
 ରେ ଅନନ୍ଦପ୍ରୋତ ପ୍ରବାହକ ହୋଇଥିଲା । ଅବାଳ
 ଗୁରୁସମସ୍ତେ ଅନନ୍ଦରୁତ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍ସବରେ
 ଯୋଗଦାନ କରୁଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀ ସହରଃ ସ୍ତ୍ରୀ
 ପତାକାଦରେ ପୁସ୍ତକ ହୋଇଥିଲା ଓ ସ୍ତ୍ରୀକେ-
 ଯାତନ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ତା ୧ ରଖା ପ୍ରାତଃ-
 କାଳରୁ ନଦବର ବାଦ୍ୟମାନ ଉତ୍ସବ ଯୋଗଣା
 ହଲା । ଉତ୍ସବର ପ୍ରାୟମ୍ଭରେ ଗୋଲର ଦ୍ରାଘିଣ
 ଶ୍ରୀମାନେ ଲଇହେଇ କବରେ ଭେଜକ କର-
 ଥିଲେ ଓ ସରୁପତି ମହାପାତ୍ର ସ୍ୱପ୍ନ ଅମମ ଓ
 ଦରପ୍ରମାଦକୁ ବସ କରଣ କରୁଥିଲେ । ତତ୍-
 ପରେ କାଳୀକ ଶ୍ରେଣୀ— ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ସହପ୍ର-
 ଦାଶ୍ୟାକରୁ ଶ୍ରୀ ବଲଦେବ ଲାଭିକର ପ୍ରସାଦ
 ବରଣକ ହୋଇଥିଲା ଓ ସେମାନେ ଅନନ୍ଦ
 ଚିତ୍ତରେ ସମ୍ପାଦକର ସ୍ୱେଧୁକ କରୁଥିଲେ ଦଦା
 ତା ୧ ଖାଠାକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇ ଓ ଗାଧା-
 ଠାକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲର ସଂକୀର୍ତ୍ତ ହୋଇ

ଥିଲା । ଠିକ୍ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ସୁଲର ସମାଜେ
 ଇଂରାଜୀ ନାଟକ ସଙ୍ଗୀତ ଗାନ କର କର
 ପରଦୁମଣ କରୁଥିଲେ । ଏ ଦୃଶ୍ୟଃ ଅତି ସୁନ୍ଦର-
 ଦର ହୋଇଥିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ଦେବା ମାତ୍ରେ
 ସହରଃ ଅଲୋକମାଳାରେ ବହୁସିତ ହେଲା ।
 ସ୍ତ୍ରୀକାସ୍ତ୍ର ଲେନେ ଅପରାଧୀ ଗୁରୁକୁ ଅଲୋକ
 କରୁଥିଲେ । କମିଟାର ଦୃଶ୍ୟକର ବାସ କବଚ ଓ
 ମହାନକ ବଳ ସାହୁର କୋଠାର ସାନ ସିନ୍ଧା ଓ
 ଗେଷକାଳ ସଂକୋରୁତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି
 ଗ ୧ ଖା ସମୟରେ ଅଦାଲତ କରେଣ୍ଟ କରୁଥିଲେ
 ଅଭିଷେକୀ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା । ଏହି ଗ ୧ ଖା
 ଠାକୁ ସବ ଉଭୟକ କରେଣ୍ଟ ଦବାରେ ଓଡ଼ିଆ
 ସାକ୍ଷୀ ହୋଇଥିଲା । ଏ ଶୀତଳରେ ଏ ସାକ୍ଷୀ
 ଦଳ ଗୋପାଳର ସାକ୍ଷୀ ବୋଲି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓ
 ସାଧାରଣଙ୍କର ଏ ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରତି ବଡ଼ ଶ୍ରଦ୍ଧା
 ପୁରଣ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭିତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତା ୨
 ରଖା ଜାନୁଆରୀ — ଏ ଦିନ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ୱପ୍ନ
 ମାନଙ୍କର କୀର୍ତ୍ତା ଓ ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇଥିଲା ।
 ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତମକୀର୍ତ୍ତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ପୁର-
 ସାର ଲକ୍ଷରେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଅଠପଦ ଚକ୍ଷୁ ପଦ୍ମା-
 ନାଦ ଶ୍ରେଣୀକ କରୁଥିଲେ । ଏହି ଗ ୧ ଖାଠାକୁ
 ସକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଦାଲତ କରେଣ୍ଟ ଦବାରେ
 ଓଡ଼ିଆ ସାକ୍ଷୀ ହୋଇଥିଲା । କଦବା ପୁସ୍ତକରୁ
 ଅଧିକ । ଅଧିକରୁ ସ୍ୱପ୍ନ ସରକାରୀକଲ ଅଧି-
 ସର, ମୁଦସର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଭାଗରେ
 ପ୍ରାୟ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁର୍ଗା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାକ୍ଷୀଗୁଳରେ ଉତ୍ସ-
 ସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଦକ୍ଷିଣ ପାଳ ଦେଉଥିଲା ।
 ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ କେତାର ଅଭାବ ନ ଥିଲା ।
 ତା ୩ ରଖା ଜାନୁଆରୀ—ସୁଲ ପ୍ରତିଅରେ
 ଦରପ୍ର ମୁଖଲମାନଙ୍କର ଭେଜକ । ସନ୍ଧ୍ୟା
 ସମୟରୁ ଏହି ଗ ୧ ଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀ ବାହି
 ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥସ୍ତ୍ରୀ ଜନବେଦକ ବଜାଲା ସାକ୍ଷୀକ
 କରୁଥିଲେ ଦବାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦସରର ଅନନ୍ଦ
 କରୁଥିଲେ । ଏ ଦିନର ମାଳ ସିନ୍ଧା ଓ ଦୃଶ୍ୟ
 ଗୀତ ଅତି ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା । ଏହା ନାମରେ
 ସାକ୍ଷୀକ ବକ୍ତୁ ଅଭିନୟ ଓ ନୃତ୍ୟ ଗୀତାତ
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ପ୍ରାୟ । ସକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋପାଳର
 ସାକ୍ଷୀ । ତା ୪ ରଖା ଜାନୁଆରୀ ଶ୍ରୀକନାର ବିଶାଳ ।
 କମିଟାର ଶ୍ରୀ ବାହି ପ୍ରଜାସନର ପଦବକ୍ତ
 ଦେବେକ ସୁଲୋଚନ କଲ ବଦଳକୁ କମଦ
 କର ସନ୍ଧ୍ୟାଠାକୁ ଏହି ଗ ୧ ଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁଳ
 ଗୀତାଦ ଦେଖାଇ ଲେପକ ନରର ସମ୍ପୋଷ
 କରୁଥିଲେ । ତା ୫ ରଖା—ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଦେବେକ
 ଏହି ଗ ୧ ଖାଠାକୁ ଗ ୧ ଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦକ୍ଷ
 ସ୍ତ୍ରୀ ଦବାରେ କରୁଥିଲେ ସେମା ବାକିଲକ
 ଦୃଶ୍ୟ ଗୀତ ହୋଇ ଉତ୍ସବ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।
 ସେମା ବାକିକ ପ୍ରକରେ ପ୍ରାୟ ରଖାତ ବଦା

ସରକ ଦେଲ ମାତ୍ର ବନ୍ଧୀର ଲଢ଼ି ପରି ପସ୍ତା-
ଇବା ଭଳି ଅତୁ କହୁ ଫଳ ଦେଲ କାହିଁ ।

ଅଶୁଅପଦା—ଗ୍ରାମସ୍ତ୍ର ଦେବୀର ଭେଦକୁ
ଇଲକାର ଜିହାଦର ବାବୁ କୁଞ୍ଜବଦାଣୀ
ସମ୍ପ୍ର, ଉକ୍ତ ଇଲକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅମଳମା-
ନକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଚଳତମାସ ତା ୧ ଉତ୍ତରୀ
ଶୁକ୍ରବାର ଅଶୁଅପଦା ସର୍କର ଅଧିକାରୀ
ତା ୨ ପୂର୍ବ ସବୁଜିଉଜନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସମ୍ପ୍ରାର
ଉତ୍ତରୀ ସାମ୍ବରେ ଓ ଅଧିକାରୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଞ୍ଜି-
ଅରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀକାର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏକ
ମହୋତ୍ସବ ମନଲିଖିତରମା କର ଗ୍ରହଣ ଶେଷ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୃତ୍ୟକାଣ୍ଡ ଚଳିଦଲର ନୃତ୍ୟ କରୁ-
ଥିଲେ । ବମ୍ ପ୍ରଭୃତି ଅତସବାଳି ମଧ୍ୟ ହୋଇ
ଥିଲା । ସେଠାର ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ
କମଳିତ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି, ବେସରକାରୀ ଭଦ୍ର-
ଲୋକ ଓ ଯୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ଏବଂ କଙ୍ଗାଳ ପ୍ରଭୃତି
ମିଶ୍ରୀତ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ଜଣର ଭୋଜା ହୋଇଥିଲା ।
ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗର ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁପରିଣ୍ଡେଣ୍ଟ
ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ସାହେବ ମହୋତ୍ସବ ଗସ୍ତରେ ସେହି
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଥିବାରୁ ଅମଳଗମତେ ସହାକ
ମନଲିଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ଏବଂ କିଛିକାଳ ଅବସ୍ଥାନ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅନୁମତି ବଢ଼ାଇଥିଲେ ।

ତେଣ୍ଡାହୋଡ଼ା—ଏହା ବାଲୁବିଶି ପ୍ରଗଳ୍ଭର
ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ । ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ଡାକଘର
ଓ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ଅଛି । ଉତ୍ତର ଉପଲକ୍ଷରେ ଉକ୍ତ ସ୍କୁଲଗୃହ
ସହିତ ହୋଇ ସେଠାରେ ଚଳତ ଜାନୁୟାରୀମାସ
ତା ୧ ଓ ୨ ଉତ୍ତରୀ ନାଳା ପ୍ରକାର ଆମୋଦ
ପ୍ରମୋଦ ହୋଇଥିଲା । ସେକେଟସ୍ ମହାଶୟ
ଦୁନିଆଁ ମିରାଣ ରହେମତ ଅଲିବେଗ ଗ୍ରାମର ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ଅମଳଗ
ତର ଅପର ସାଧାରଣ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କର
ଆମୋଦପ୍ରମୋଦର ସୁବିଧା କରୁଥିଲେ ଓ ଅତ-
ସବାଳର ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଆୟୋଜନ ହୋଇଥିଲା ।
ଏକଦଳ ଫିଲମାନଙ୍କର ମୋହରମ ପ୍ରାୟ ଅଖଡ଼ା
ନାହାରିଥିଲା । ଜୟତଳଙ୍ଗ ନାମକ ନିକଟସ୍ଥ
ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମର ଶ୍ୟାମଦାସର ଗମଲାଳା ସମ୍ପ୍ର-
ଦାୟ ଅସି ଧ୍ରୁବରଭିକର ସୁଅଙ୍ଗ ବାହାର କର
ଅଖାଗତରୂପେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଆସାୟିତ କର-
ଥିଲେ । ସକ୍ଷେପରେ ସେ ଦୁଇଦଳର ଆମୋଦ
ପ୍ରମୋଦ ଓ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ସୁନ୍ଦର
ହୋଇଥିଲା । ୨ ଦଳର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା
ଉତ୍ତରୀ ଭୋଗ ପ୍ରାୟ ତା ୨ ଦିନା ସମୟରେ
ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଜଳ ଅଦାଳତରେ
ପ୍ରେମ୍ଭୂଲରେ ମୁନସି ମହେମୁଦ ଅଲି ସଭାପତି
ସଭାପତି ଆସନ ପ୍ରଦାନ କରି କଟକ ହଲଟିଆ
ମୋହର ମୁକ୍ତି ଗୋଲମ ସମଦାନଙ୍କୁ ଅନୁସ୍ରେଷ

କରବାରୁ ସେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ ପାଠ କଲେ ଓ
ଉକ୍ତ ସ୍ଥଳରେ ଏକଦଳ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାୟ
ପାଞ୍ଚଶତ ଲୋକ ନିସ୍ତର ଭାବରେ ଆଗ୍ରହ ସହଜ
ଭାବୀ ଶ୍ରବଣ କରୁଥିଲେ । ଏ ସ୍ଥଳରେ ଉତ୍ତରୀ
କରବା ଉଚିତ ଯେ ତେଣ୍ଡାହୋଡ଼ା ସର୍କର
ଜାନୁନିଗୋ ମହାଶୟଙ୍କ ସହ ଓ ପରଶ୍ରମରୁ
ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିପାଟୀରୂପେ ସମ୍ପାଦିତ
ହୋଇଥିଲା । ଅବଶେଷରେ ବମକାଳ ଓ ଜୟ-
ଧନ ସହଜ ସର୍ବ ଭଙ୍ଗହେଲା ।

ଦେବୁଡ଼ା—ଏଠାର ଦେଶରୁ ଚୈତ୍ୟୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ବାବୁ ନୈଳାସରନ୍ତ ସମ୍ପ୍ର ମହାଶୟ ନିମନ୍ତର
ଅନ୍ତରୀକ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭକ୍ତି ସହକାରେ ଭୋଗଭର,
କମର୍ଦା ଓ କଞ୍ଚା ପରଗନାରେ ସେହି ସବୁ
ଅଳ ରୁଗ୍ଣ ନିଗ୍ରହ୍ୟ ଅକ୍ଷମ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତ ଲୋକଙ୍କୁ
ସ୍ତ୍ରୀମୂଳ ମୋକାମକୁ ଆଣି ପରିଗୋଷ୍ଠିରୂପେ
ଲୋକନ କରଣ ବ୍ୟସ୍ତାନଙ୍କୁ ବ୍ୟସ୍ତାନ କରୁଥିଲେ ।
ସହିରେ ନିଜଗଡ଼ ଓ ଗ୍ରାମ ଆଲୋକମଳାରେ
ଭୂଷିତ କରୁଥିଲେ । ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ଆଗ୍ରହ
ସହକାରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାକୃତ୍ତ ପ୍ରକାଶ
କରୁଥିଲେ । ଗ୍ରାମସ୍ତ୍ର ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନଦଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଗ୍ରାମବାସିଙ୍କୁ ଘେନି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସହ-
ନାଥ ଘୋଷ ସମାପ୍ତ କଲାଣାର୍ଥ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନ
କରୁ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମମାନ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ପୁସ୍ତକ
ସମାପ୍ତକ ଜୟଦୋଷଣା କରୁଥିଲେ । ମହାଶୟ
ମହାଶୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକସ୍ତ୍ର ଏଠା ମଧ୍ୟଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟା-
ଳୟର ଶ୍ରଦ୍ଧାବର୍ଗଙ୍କୁ ଘେନି ପୁସ୍ତକ ଚାଞ୍ଚା କର-
ଥିଲେ । ସହି ଶେଷରେ ମହାଶୟଙ୍କ ଗଡ଼ରେ
ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନ ଓ ସାହାଦ ଆମୋଦଦ୍ୱାରା ସହି ଶେଷ
ହୋଇଥିଲା ।

ବିଆରପୁର—ଶ୍ରୀ ସ୍ୟାନାଥ ମାସନ୍ତ ଓଭସ
ସାମନ୍ତ ସଃ ୯୫ ଶ୍ରେଣୀକାର, ଅତସବାଳି ଓଗେର
ଏବଂ କେତେକ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆହାର ପାଳାଦ
ଉତ୍କଳମତେ କରୁଥିଲେ । ଯୋଷ୍ଟାଧିକରେ
ସାମାନ୍ୟମତେ ସରକାରୀ ସରସାରୁ ଶ୍ରେଣୀ
କରୁଥିଲେ ଓ ଆଉଟ ଯୋଷ୍ଟାରେ ମଧ୍ୟ ସେ
ଦିନ ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇଥିଲା । ନାହା ଦେଖିବା
ସକାଶେ ସହି ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ଲୋକ
ଅସିଥିଲେ ।

ବୋଠପଦା—ଏଠା ମହଲୁଙ୍କର ଧ୍ରୁବଟର
ଦଳ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉତ୍କଳ । ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ
ଉପଲକ୍ଷେ ଉକ୍ତ ଦଳ ଏହି ନୂତନ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ
ଦିବସରେ ତାଙ୍କର ଅଭିନୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ ।
ଅଭିନୟ ସ୍ଥଳରେ ଅନେକ ଭଦ୍ରଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ
ଥିଲେ । ଅଭିନୟର ବିଷୟ ଥିଲା “ସଦୁକ୍ଷ
ଧୂସ” ମୋଟରେ ଅଭିନୟ ଉତ୍ତମ ହୋଇ
ଥିଲା । ଅଭିନୟର ଅନ୍ତରାଳରେ “ନବ ସମାପ୍ତକ
ଜୟ” ସୂଚକ ଗୋଟିଏ ସୁଲଳତ ପଦ୍ୟ ଶ୍ରୁତ

କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନଙ୍କ ମୁଖରୁ ଅମୃତ ବର୍ଷିଲ ପ୍ରାୟ ବୋଧ
ହୋଇଥିଲା ।
କୁଅଁପାଳ—ଏଠା ଯୋଷ୍ଟାଧିକରେ ଶ୍ରେଣୀ-
କାର ହୋଇଥିଲା ଓ ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ
ଉତ୍ତମ ଭୋଜା ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ
ଗ୍ରାମର ଅଃ ପ୍ରାଃ ସ୍କୁଲର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ବାବୁ
ହେମଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ପ୍ରଭୃତି ଶ୍ରେଣୀକାର ଓ ବାଲ-
ଭୋଜା କରୁଥିଲେ ।

ହଙ୍କଡ଼ି—ଶ୍ରୀ ସାରଦା ଦେବୀଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଓ
ସ୍କୁଲ ନିକଟରେ ପ୍ରାଚୀନକାଳରୁ ନଦୁବତ
ବାଦ୍ୟ ଓ ସର୍ୟାଠାରୁ ଶ୍ରେଣୀକାର ଓ ଅତସ-
ବାଳା ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ମନ୍ଦିର
ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଚଳାଚଳ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ନୃତ୍ୟ ଗୀତାଦ
ଓ ନାମ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆମୋଦ
ହୋଇଥିଲା । ଅହର ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ କନକପୁର
ସ୍କୁଲଗୃହ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସଜ୍ଜିତ ଉତ୍ତମ ସୁସଜ୍ଜିତ
ଓ ଆଲୋକିତ ହୋଇଥିଲା । ତା ୨ ଉତ୍ତରୀ
ଶୁକ୍ରବାର ଶ୍ରୀ ସାରଦାଦେବୀଙ୍କ ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ
କଙ୍ଗାଳ ଓ ଗଉଡ଼ମାନଙ୍କର ଏବଂ ତା ୩ ଉତ୍ତରୀ
ଶନିବାର ଉକ୍ତ ସ୍କୁଲଗୃହରେ ସ୍କୁଲବାଳକ
ଓ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଭୋଜା ହୋଇଥିଲା ।
ଏପର ତା ୪ ଉତ୍ତରୀ ରବିବାର କଣ୍ଠାପତାରେ
ଉକ୍ତ ଗୋପାଳ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରଭୃତି ଶ୍ରୀ ଦର୍ଶ-
ବାମନ ଜାଉଙ୍କ ମନ୍ଦିରଠାରେ ଉତ୍ତମ ଭୋଜା
ହୋଇଥିଲା । ସ୍କୁଲ ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ ଗୋପାଳ-
ଚରଣ ଦାସ ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ପ୍ରଧାନ
ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଥିଲେ ।

ଦୋଳଗ୍ରାମ— । ପ୍ର । ଦୋଳଗ୍ରାମ । ମୌ ।
ରୁଆଣୀ ସାମଲ ସେରପୁର ମୌଜାର ଗମଦାର-
ମାନେ ଉତ୍ତରଦିନ ଗୋଟିଏ ସହ ଜଳାଗୟ
ଆରମ୍ଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଠାରେ କୌଣସି ରୁହଣ
ଜଳାଗୟ ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ବିଶେଷ
ଜଳକଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା । ଉକ୍ତ ଜଳାଗୟର ଖନନ
କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲେ ଗଉଡ଼ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର
ଜଳକଷ୍ଟ ଦୂର ହେବ ଓ ଜଳାଗୟରେ ପ୍ରାୟ
୪୦୦ କା ଖରକୁ ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମାଚ ।

ଉତ୍କଳତା-ଖେଳେଟ ।
ମା ୧୦, ୧୧, ୧୨, ୧୩, ୧୪, ୧୫, ୧୬, ୧୭, ୧୮, ୧୯, ୨୦, ୨୧, ୨୨, ୨୩, ୨୪, ୨୫, ୨୬, ୨୭, ୨୮, ୨୯, ୩୦, ୩୧, ୩୨, ୩୩, ୩୪, ୩୫, ୩୬, ୩୭, ୩୮, ୩୯, ୪୦, ୪୧, ୪୨, ୪୩, ୪୪, ୪୫, ୪୬, ୪୭, ୪୮, ୪୯, ୫୦, ୫୧, ୫୨, ୫୩, ୫୪, ୫୫, ୫୬, ୫୭, ୫୮, ୫୯, ୬୦, ୬୧, ୬୨, ୬୩, ୬୪, ୬୫, ୬୬, ୬୭, ୬୮, ୬୯, ୭୦, ୭୧, ୭୨, ୭୩, ୭୪, ୭୫, ୭୬, ୭୭, ୭୮, ୭୯, ୮୦, ୮୧, ୮୨, ୮୩, ୮୪, ୮୫, ୮୬, ୮୭, ୮୮, ୮୯, ୯୦, ୯୧, ୯୨, ୯୩, ୯୪, ୯୫, ୯୬, ୯୭, ୯୮, ୯୯, ୧୦୦, ୧୦୧, ୧୦୨, ୧୦୩, ୧୦୪, ୧୦୫, ୧୦୬, ୧୦୭, ୧୦୮, ୧୦୯, ୧୧୦, ୧୧୧, ୧୧୨, ୧୧୩, ୧୧୪, ୧୧୫, ୧୧୬, ୧୧୭, ୧୧୮, ୧୧୯, ୧୨୦, ୧୨୧, ୧୨୨, ୧୨୩, ୧୨୪, ୧୨୫, ୧୨୬, ୧୨୭, ୧୨୮, ୧୨୯, ୧୩୦, ୧୩୧, ୧୩୨, ୧୩୩, ୧୩୪, ୧୩୫, ୧୩୬, ୧୩୭, ୧୩୮, ୧୩୯, ୧୪୦, ୧୪୧, ୧୪୨, ୧୪୩, ୧୪୪, ୧୪୫, ୧୪୬, ୧୪୭, ୧୪୮, ୧୪୯, ୧୫୦, ୧୫୧, ୧୫୨, ୧୫୩, ୧୫୪, ୧୫୫, ୧୫୬, ୧୫୭, ୧୫୮, ୧୫୯, ୧୬୦, ୧୬୧, ୧୬୨, ୧୬୩, ୧୬୪, ୧୬୫, ୧୬୬, ୧୬୭, ୧୬୮, ୧୬୯, ୧୭୦, ୧୭୧, ୧୭୨, ୧୭୩, ୧୭୪, ୧୭୫, ୧୭୬, ୧୭୭, ୧୭୮, ୧୭୯, ୧୮୦, ୧୮୧, ୧୮୨, ୧୮୩, ୧୮୪, ୧୮୫, ୧୮୬, ୧୮୭, ୧୮୮, ୧୮୯, ୧୯୦, ୧୯୧, ୧୯୨, ୧୯୩, ୧୯୪, ୧୯୫, ୧୯୬, ୧୯୭, ୧୯୮, ୧୯୯, ୨୦୦, ୨୦୧, ୨୦୨, ୨୦୩, ୨୦୪, ୨୦୫, ୨୦୬, ୨୦୭, ୨୦୮, ୨୦୯, ୨୧୦, ୨୧୧, ୨୧୨, ୨୧୩, ୨୧୪, ୨୧୫, ୨୧୬, ୨୧୭, ୨୧୮, ୨୧୯, ୨୨୦, ୨୨୧, ୨୨୨, ୨୨୩, ୨୨୪, ୨୨୫, ୨୨୬, ୨୨୭, ୨୨୮, ୨୨୯, ୨୩୦, ୨୩୧, ୨୩୨, ୨୩୩, ୨୩୪, ୨୩୫, ୨୩୬, ୨୩୭, ୨୩୮, ୨୩୯, ୨୪୦, ୨୪୧, ୨୪୨, ୨୪୩, ୨୪୪, ୨୪୫, ୨୪୬, ୨୪୭, ୨୪୮, ୨୪୯, ୨୫୦, ୨୫୧, ୨୫୨, ୨୫୩, ୨୫୪, ୨୫୫, ୨୫୬, ୨୫୭, ୨୫୮, ୨୫୯, ୨୬୦, ୨୬୧, ୨୬୨, ୨୬୩, ୨୬୪, ୨୬୫, ୨୬୬, ୨୬୭, ୨୬୮, ୨୬୯, ୨୭୦, ୨୭୧, ୨୭୨, ୨୭୩, ୨୭୪, ୨୭୫, ୨୭୬, ୨୭୭, ୨୭୮, ୨୭୯, ୨୮୦, ୨୮୧, ୨୮୨, ୨୮୩, ୨୮୪, ୨୮୫, ୨୮୬, ୨୮୭, ୨୮୮, ୨୮୯, ୨୯୦, ୨୯୧, ୨୯୨, ୨୯୩, ୨୯୪, ୨୯୫, ୨୯୬, ୨୯୭, ୨୯୮, ୨୯୯, ୩୦୦, ୩୦୧, ୩୦୨, ୩୦୩, ୩୦୪, ୩୦୫, ୩୦୬, ୩୦୭, ୩୦୮, ୩୦୯, ୩୧୦, ୩୧୧, ୩୧୨, ୩୧୩, ୩୧୪, ୩୧୫, ୩୧୬, ୩୧୭, ୩୧୮, ୩୧୯, ୩୨୦, ୩୨୧, ୩୨୨, ୩୨୩, ୩୨୪, ୩୨୫, ୩୨୬, ୩୨୭, ୩୨୮, ୩୨୯, ୩୩୦, ୩୩୧, ୩୩୨, ୩୩୩, ୩୩୪, ୩୩୫, ୩୩୬, ୩୩୭, ୩୩୮, ୩୩୯, ୩୪୦, ୩୪୧, ୩୪୨, ୩୪୩, ୩୪୪, ୩୪୫, ୩୪୬, ୩୪୭, ୩୪୮, ୩୪୯, ୩୫୦, ୩୫୧, ୩୫୨, ୩୫୩, ୩୫୪, ୩୫୫, ୩୫୬, ୩୫୭, ୩୫୮, ୩୫୯, ୩୬୦, ୩୬୧, ୩୬୨, ୩୬୩, ୩୬୪, ୩୬୫, ୩୬୬, ୩୬୭, ୩୬୮, ୩୬୯, ୩୭୦, ୩୭୧, ୩୭୨, ୩୭୩, ୩୭୪, ୩୭୫, ୩୭୬, ୩୭୭, ୩୭୮, ୩୭୯, ୩୮୦, ୩୮୧, ୩୮୨, ୩୮୩, ୩୮୪, ୩୮୫, ୩୮୬, ୩୮୭, ୩୮୮, ୩୮୯, ୩୯୦, ୩୯୧, ୩୯୨, ୩୯୩, ୩୯୪, ୩୯୫, ୩୯୬, ୩୯୭, ୩୯୮, ୩୯୯, ୪୦୦, ୪୦୧, ୪୦୨, ୪୦୩, ୪୦୪, ୪୦୫, ୪୦୬, ୪୦୭, ୪୦୮, ୪୦୯, ୪୧୦, ୪୧୧, ୪୧୨, ୪୧୩, ୪୧୪, ୪୧୫, ୪୧୬, ୪୧୭, ୪୧୮, ୪୧୯, ୪୨୦, ୪୨୧, ୪୨୨, ୪୨୩, ୪୨୪, ୪୨୫, ୪୨୬, ୪୨୭, ୪୨୮, ୪୨୯, ୪୩୦, ୪୩୧, ୪୩୨, ୪୩୩, ୪୩୪, ୪୩୫, ୪୩୬, ୪୩୭, ୪୩୮, ୪୩୯, ୪୪୦, ୪୪୧, ୪୪୨, ୪୪୩, ୪୪୪, ୪୪୫, ୪୪୬, ୪୪୭, ୪୪୮, ୪୪୯, ୪୫୦, ୪୫୧, ୪୫୨, ୪୫୩, ୪୫୪, ୪୫୫, ୪୫୬, ୪୫୭, ୪୫୮, ୪୫୯, ୪୬୦, ୪୬୧, ୪୬୨, ୪୬୩, ୪୬୪, ୪୬୫, ୪୬୬, ୪୬୭, ୪୬୮, ୪୬୯, ୪୭୦, ୪୭୧, ୪୭୨, ୪୭୩, ୪୭୪, ୪୭୫, ୪୭୬, ୪୭୭, ୪୭୮, ୪୭୯, ୪୮୦, ୪୮୧, ୪୮୨, ୪୮୩, ୪୮୪, ୪୮୫, ୪୮୬, ୪୮୭, ୪୮୮, ୪୮୯, ୪୯୦, ୪୯୧, ୪୯୨, ୪୯୩, ୪୯୪, ୪୯୫, ୪୯୬, ୪୯୭, ୪୯୮, ୪୯୯, ୫୦୦, ୫୦୧, ୫୦୨, ୫୦୩, ୫୦୪, ୫୦୫, ୫୦୬, ୫୦୭, ୫୦୮, ୫୦୯, ୫୧୦, ୫୧୧, ୫୧୨, ୫୧୩, ୫୧୪, ୫୧୫, ୫୧୬, ୫୧୭, ୫୧୮, ୫୧୯, ୫୨୦, ୫୨୧, ୫୨୨, ୫୨୩, ୫୨୪, ୫୨୫, ୫୨୬, ୫୨୭, ୫୨୮, ୫୨୯, ୫୩୦, ୫୩୧, ୫୩୨, ୫୩୩, ୫୩୪, ୫୩୫, ୫୩୬, ୫୩୭, ୫୩୮, ୫୩୯, ୫୪୦, ୫୪୧, ୫୪୨, ୫୪୩, ୫୪୪, ୫୪୫, ୫୪୬, ୫୪୭, ୫୪୮, ୫୪୯, ୫୫୦, ୫୫୧, ୫୫୨, ୫୫୩, ୫୫୪, ୫୫୫, ୫୫୬, ୫୫୭, ୫୫୮, ୫୫୯, ୫୬୦, ୫୬୧, ୫୬୨, ୫୬୩, ୫୬୪, ୫୬୫, ୫୬୬, ୫୬୭, ୫୬୮, ୫୬୯, ୫୭୦, ୫୭୧, ୫୭୨, ୫୭୩, ୫୭୪, ୫୭୫, ୫୭୬, ୫୭୭, ୫୭୮, ୫୭୯, ୫୮୦, ୫୮୧, ୫୮୨, ୫୮୩, ୫୮୪, ୫୮୫, ୫୮୬, ୫୮୭, ୫୮୮, ୫୮୯, ୫୯୦, ୫୯୧, ୫୯୨, ୫୯୩, ୫୯୪, ୫୯୫, ୫୯୬, ୫୯୭, ୫୯୮, ୫୯୯, ୬୦୦, ୬୦୧, ୬୦୨, ୬୦୩, ୬୦୪, ୬୦୫, ୬୦୬, ୬୦୭, ୬୦୮, ୬୦୯, ୬୧୦, ୬୧୧, ୬୧୨, ୬୧୩, ୬୧୪, ୬୧୫, ୬୧୬, ୬୧୭, ୬୧୮, ୬୧୯, ୬୨୦, ୬୨୧, ୬୨୨, ୬୨୩, ୬୨୪, ୬୨୫, ୬୨୬, ୬୨୭, ୬୨୮, ୬୨୯, ୬୩୦, ୬୩୧, ୬୩୨, ୬୩୩, ୬୩୪, ୬୩୫, ୬୩୬, ୬୩୭, ୬୩୮, ୬୩୯, ୬୪୦, ୬୪୧, ୬୪୨, ୬୪୩, ୬୪୪, ୬୪୫, ୬୪୬, ୬୪୭, ୬୪୮, ୬୪୯, ୬୫୦, ୬୫୧, ୬୫୨, ୬୫୩, ୬୫୪, ୬୫୫, ୬୫୬, ୬୫୭, ୬୫୮, ୬୫୯, ୬୬୦, ୬୬୧, ୬୬୨, ୬୬୩, ୬୬୪, ୬୬୫, ୬୬୬, ୬୬୭, ୬୬୮, ୬୬୯, ୬୭୦, ୬୭୧, ୬୭୨, ୬୭୩, ୬୭୪, ୬୭୫, ୬୭୬, ୬୭୭, ୬୭୮, ୬୭୯, ୬୮୦, ୬୮୧, ୬୮୨, ୬୮୩, ୬୮୪, ୬୮୫, ୬୮୬, ୬୮୭, ୬୮୮, ୬୮୯, ୬୯୦, ୬୯୧, ୬୯୨, ୬୯୩, ୬୯୪, ୬୯୫, ୬୯୬, ୬୯୭, ୬୯୮, ୬୯୯, ୭୦୦, ୭୦୧, ୭୦୨, ୭୦୩, ୭୦୪, ୭୦୫, ୭୦୬, ୭୦୭, ୭୦୮, ୭୦୯, ୭୧୦, ୭୧୧, ୭୧୨, ୭୧୩, ୭୧୪, ୭୧୫, ୭୧୬, ୭୧୭, ୭୧୮, ୭୧୯, ୭୨୦, ୭୨୧, ୭୨୨, ୭୨୩, ୭୨୪, ୭୨୫, ୭୨୬, ୭୨୭, ୭୨୮, ୭୨୯, ୭୩୦, ୭୩୧, ୭୩୨, ୭୩୩, ୭୩୪, ୭୩୫, ୭୩୬, ୭୩୭, ୭୩୮, ୭୩୯, ୭୪୦, ୭୪୧, ୭୪୨, ୭୪୩, ୭୪୪, ୭୪୫, ୭୪୬, ୭୪୭, ୭୪୮, ୭୪୯, ୭୫୦, ୭୫୧, ୭୫୨, ୭୫୩, ୭୫୪, ୭୫୫, ୭୫୬, ୭୫୭, ୭୫୮, ୭୫୯, ୭୬୦, ୭୬୧, ୭୬୨, ୭୬୩, ୭୬୪, ୭୬୫, ୭୬୬, ୭୬୭, ୭୬୮, ୭୬୯, ୭୭୦, ୭୭୧, ୭୭୨, ୭୭୩, ୭୭୪, ୭୭୫, ୭୭୬, ୭୭୭, ୭୭୮, ୭୭୯, ୭୮୦, ୭୮୧, ୭୮୨, ୭୮୩, ୭୮୪, ୭୮୫, ୭୮୬, ୭୮୭, ୭୮୮, ୭୮୯, ୭୯୦, ୭୯୧, ୭୯୨, ୭୯୩, ୭୯୪, ୭୯୫, ୭୯୬, ୭୯୭, ୭୯୮, ୭୯୯, ୮୦୦, ୮୦୧, ୮୦୨, ୮୦୩, ୮୦୪, ୮୦୫, ୮୦୬, ୮୦୭, ୮୦୮, ୮୦୯, ୮୧୦, ୮୧୧, ୮୧୨, ୮୧୩, ୮୧୪, ୮୧୫, ୮୧୬, ୮୧୭, ୮୧୮, ୮୧୯, ୮୨୦, ୮୨୧, ୮୨୨, ୮୨୩, ୮୨୪, ୮୨୫, ୮୨୬, ୮୨୭, ୮୨୮, ୮୨୯, ୮୩୦, ୮୩୧, ୮୩୨, ୮୩୩, ୮୩୪, ୮୩୫, ୮୩୬, ୮୩୭, ୮୩୮, ୮୩୯, ୮୪୦, ୮୪୧, ୮୪୨, ୮୪୩, ୮୪୪, ୮୪୫, ୮୪୬, ୮୪୭, ୮୪୮, ୮୪୯, ୮୫୦, ୮୫୧, ୮୫୨, ୮୫୩, ୮୫୪, ୮୫୫, ୮୫୬, ୮୫୭, ୮୫୮, ୮୫୯, ୮୬୦, ୮୬୧, ୮୬୨, ୮୬୩, ୮୬୪, ୮୬୫, ୮୬୬, ୮୬୭, ୮୬୮, ୮୬୯, ୮୭୦, ୮୭୧, ୮୭୨, ୮୭୩, ୮୭୪, ୮୭୫, ୮୭୬, ୮୭୭, ୮୭୮, ୮୭୯, ୮୮୦, ୮୮୧, ୮୮୨, ୮୮୩, ୮୮୪, ୮୮୫, ୮୮୬, ୮୮୭, ୮୮୮, ୮୮୯, ୮୯୦, ୮୯୧, ୮୯୨, ୮୯୩, ୮୯୪, ୮୯୫, ୮୯୬, ୮୯୭, ୮୯୮, ୮୯୯, ୯୦୦, ୯୦୧, ୯୦୨, ୯୦୩, ୯୦୪, ୯୦୫, ୯୦୬, ୯୦୭, ୯୦୮, ୯୦୯, ୯୧୦, ୯୧୧, ୯୧୨, ୯୧୩, ୯୧୪, ୯୧୫, ୯୧୬, ୯୧୭, ୯୧୮, ୯୧୯, ୯୨୦, ୯୨୧, ୯୨୨, ୯୨୩, ୯୨୪, ୯୨୫, ୯୨୬, ୯୨୭, ୯୨୮, ୯୨୯, ୯୩୦, ୯୩୧, ୯୩୨, ୯୩୩, ୯୩୪, ୯୩୫, ୯୩୬, ୯୩୭, ୯୩୮, ୯୩୯, ୯୪୦, ୯୪୧, ୯୪୨, ୯୪୩, ୯୪୪, ୯୪୫, ୯୪୬, ୯୪୭, ୯୪୮, ୯୪୯, ୯୫୦, ୯୫୧, ୯୫୨, ୯୫୩, ୯୫୪, ୯୫୫, ୯୫୬, ୯୫୭, ୯୫୮, ୯୫୯, ୯୬୦, ୯୬୧, ୯୬୨, ୯୬୩, ୯୬୪, ୯୬୫, ୯୬୬, ୯୬୭, ୯୬୮, ୯୬୯, ୯୭୦, ୯୭୧, ୯୭୨, ୯୭୩, ୯୭୪, ୯୭୫, ୯୭୬, ୯୭୭, ୯୭୮, ୯୭୯, ୯୮୦, ୯୮୧, ୯୮୨, ୯୮୩, ୯୮୪, ୯୮୫, ୯୮୬, ୯୮୭, ୯୮୮, ୯୮୯, ୯୯୦, ୯୯୧, ୯୯୨, ୯୯୩, ୯୯୪, ୯୯୫, ୯୯୬, ୯୯୭, ୯୯୮, ୯୯୯, ୧୦୦, ୧୦୧, ୧୦୨, ୧୦୩, ୧୦୪, ୧୦୫, ୧୦୬, ୧୦୭, ୧୦୮, ୧୦୯, ୧୧୦, ୧୧୧, ୧୧୨, ୧୧୩, ୧୧୪, ୧୧୫, ୧୧୬, ୧୧୭, ୧୧୮, ୧୧୯, ୧୨୦, ୧୨୧, ୧୨୨, ୧୨୩, ୧୨୪, ୧୨୫, ୧୨୬, ୧୨୭, ୧୨୮, ୧୨୯, ୧୩

କଟକର କବ୍ୟ ମାଗିକେଟି ଓ ଡୋ କଲେକ୍ଟର ମି-
 ଠେ, ଅଧିକାରୀ ଉପ, ମନମନସିହର ମାଗିକେଟି ଓ
 କଲେକ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।
 ମୌଲିକା ସମ୍ପଦ ଭଲବରଅଛି ଏଥ ଶେଡ଼ର ସବୁଦେଖି
 କଲେକ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।
 ଅଗାମୀ ଓକାଳତ ପଦସା ଅଗାମୀ ଡିପ୍ୟୁଟିମାସ
 ୧୯, ୧୯୧୦ ତାରିଖରେ କଲକତା ଦେବଦ୍ୟାଳୟ
 ଦ୍ଵିତୀୟ ବୃତ୍ତରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବ ।
 ଅଗାମୀ ମୋକାଦ୍ଦ ପଦସା ଅଗାମୀ ଡିପ୍ୟୁଟିମାସ
 ତା ୧୯ ୧୧ ତାରିଖରେ କଲକତା, ବୌଦ୍ଧା ୯ ବିନ-
 ତାଠାରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବ ।

ଏ ନିଉସରେ କର ଦେବାଠାରୁ ମନମନସିହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅକାଶ ମେଘାହର ସ୍ଵର ଏକା କୁହୁର ହସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
 ମାତ୍ର ବୁଦ୍ଧି ହୋଇନାହିଁ ଏକ ଉପକ୍ରମ ଅକାଶ ପରିସାର
 ଅଛି । ଶୀତର ବଳ କହୁର ଉପା ପଡ଼ିଅଛି ।
 ଅମଳମୋନ ବରଦକାଦ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହେଉଅଛି ।
 କର କାଳଠାରୁ କଲେକ୍ଟର ପଦକାଦ କଲେକ୍ଟର ଓ
 ସ୍ଵଳମାନ ପଡ଼ିଅଛି ।
 ଦରକାର ଉପକ୍ରମରେ ଏ ନିଉସ ଅସିଥିବା ଶକା ଓ
 କମପାରିମାନେ ଅଧିକାର କାହାର ଶାନ୍ତି ।
 ମହାମାତ୍ରା ଉପକ୍ରମ କଲେକ୍ଟର କାହାରୁ ଅଧିକ ହବା
 ପ ୧୯ କା କେବେ କହିବୁ ସାମାଜିକ ଭେଦ, ସଦା ବାଦି-
 ସ୍ଵର, ହେବୁ ପଥରକୋଇଲ ଶ୍ରମିକମାନ କମଳା ଓ ପର୍ବନ
 ପଦକ ତା ୧୯୧୦ ଉପକାର ପ୍ରାୟ କର ୧୦ ଖାବେଲେ
 କଲକତାରେ ପ୍ରବେଶ ହେବେ ।
 ହସ୍ତୀ ଦରକାର ଶ୍ରମିକର ଅନାବଦ୍ୟକ ଦରମାଣ ଅସମ୍ଭା
 ତା ୧୯ ଉପକାରୁ କଲମ ହେବାର ଧରଣ ହେବ । ବାକ
 ଓ କଲେକ୍ଟର ତା ୧୯ ୧୯ ଉପରେ କଲମ ହେବ ।

ପ୍ରେକ୍ଷକପତ୍ର

ପଞ୍ଚପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କ ପଦାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁ-
 ମାନେ ଦାୟୀ ହୋବୁ

ମହାଶୟ !
 ଏହିକ କଟକ ଆକାଶନୁର୍ଗତ ଅତି ଦେଉଳ
 ଅନୁମୁଖୀ (ବାସିକ ଦରକାର) ଶକ ତା ୧୯୧୩
 ଶକବାର ଶେର ୮ ଦିଆ ଠାରେ ଅରମ୍ଭହୋଇ
 ତା ୨୮ ଉତ୍କଳରକବାର ଅପରାଧ ୫ ଦିଆ ଠାରେ
 ସମାପ୍ତି ହେଲା । ଏ ବର୍ଷ ମେଳାରେ ୨୦୦୦ ଦୁଇ-
 ଦୁଇର ଲୋକଙ୍କର ସମାଗମ ହୋଇଥିଲା । ଶକ-
 ବାର ଉପକର ଓ ଭଲକ ଏକ ରକବାର ନାମ-
 ସମ୍ପର୍କିକାର ବାଦାକ୍ରମ ହୋଇଥିଲା । ଏ
 ବର୍ଷ ଆଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀ ବଳ ପଡ଼ିଥିଲା । ବାରଣ ଏ
 ସମାପ୍ତରେ ଶାନ୍ତର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକଳ ଥିଲା ସତର
 ଅମରତ ଲୋକେ ଅସିପାର ନ ଥିଲେ ।

କଲମଦ
 ଶ୍ରୀ ରଘନାଥ ନାୟକ
 ଦେଉଳସ୍ଥିଲ ଦେଖ ପଶିବ
 ୧୯୧୩ ୧୨ ୧୯୦୩

ମହାଶୟ !
 କା । କଟକ । ମୌ । ନାକପୁରର ଗୋଟିଏ
 ବାଲୁକାଘରେ ଶୁକ୍ରପକ୍ଷିଏ ଅଛି; ତାହାର ବୁଦ୍ଧି
 ଦେଖି ବା ଶୁଣି ଦେବ କୁହୁର ନ ହେବ । ସେ
 ଶୁକ୍ରପକ୍ଷି ପ୍ରକୃତକ ଗୋଟିଏ ଲୋକାଏ ଅଛି ।

ପ୍ରସବ କରେ, ଏହା ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ନାନା
 ସ୍ଥାନରୁ ବହୁ ଲୋକଙ୍କର ସମାଗମ ହେଉଅଛି ।
 ଉତ୍କଳର କ ଅନୁର ଲାଲା, ପ୍ରୋକ୍ତ ଶୁକ୍ରପକ୍ଷ-
 ଠିକ ବସନ୍ତ ଉପକଳ କେଲେ, ଅନୁଗଞ୍ଜିମାନୁ
 ଭୂମା ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କୌଶଲର ଶିକ୍ଷାପଣ-
 ନରେ କାହାର ହୃଦୟରୁ ସମ୍ପର୍କିକା ଭୁଲକ ହୁଏ ?
 ଅନ୍ୟ ଜଗତପତ୍ର, ଅନ୍ୟ ଭୂମର ମହିମା ।

୧୯-୧୨-୦୨ } ଅପରାଧର ଅନୁମୁଖୀ
 ଦେଲକାବଳାର } ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାକର ମିଶ୍ର
 କଟକ }

ମହାଶୟ !
 ଜଣେ ସ୍ଵାର୍ଥେ ପ୍ରାକ୍ତିକ କୌଶଳି ଯତ୍ନମାନଙ୍କ
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ନିମନ୍ତେ କର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁ-
 ଥିଲେ ଇତିମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ସୁଦକାଶୋଚି
 ଦିଶିଲା । ତେବେ ସେ ଉପକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି
 ଅନ୍ୟ ଦେବାସନା କରପାରିବୁ କି ନା ?
 ଏ ବସନ୍ତରେ ଗଞ୍ଜର ସମେତ ହେବାରୁ
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ବଶେଷତଃ ସୁଦା ପ୍ରାକ୍ତିକ ସମିତ-
 ମାନଙ୍କୁ ବିନୀତ ଅନୁରୋଧ ଏହି ସେ ଏକାର
 ସମସ୍ତ ମାମାଂସା ସୁକାର କଲେ ଭେଦାସତ
 ହେବ । ଇତି ।

ଅପରାଧର ଏକାନ୍ତ ବସନ୍ତ
 ଶ୍ରୀ ବାଞ୍ଚାନିଧିକର ୧୨ ଶିକ୍ଷକ
 ତା ୨୦ ୧୯୦୩ }
 କାଶୀପୁର } କାଶୀପୁର: ଅଃ ପ୍ରାଃ ସ୍ଵା ର

ମେ ସା ଗୋଷ୍ଠୀ । ବା । ସେପ୍ଟେମ୍ବର ତା ୧୯ ୧୯୦୩
 ଶ୍ରୀ ବାଞ୍ଚାନିଧିକର କମିତାର ପ୍ରଥମ ସଭାରେ
 ଉପାଦେୟ ଶ୍ରୀ ହୋଇଥିବ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ପ୍ରି

ଶ୍ରୀ ବାଞ୍ଚାନିଧିକର ପଦପତ୍ର	୫ ୯
ଧର୍ମ ମହାନ୍ତ ହୋଇ ପଦପତ୍ରର କୋଷପତ୍ର	୫ ୯
ବାମନ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ମନିକର୍ତ୍ତା ସହ ସ୍ଵର	୫ ୯
ବାସୁଦେବମହାନ୍ତ ତାଲିକା	୫ ୯
ଦୟାଧର ମିଶ୍ର ବାସୁଦେବ	୫ ୯
ଅହେତୁ ଭେଦ ପଞ୍ଚନାୟକ	୫ ୯
ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ	୫ ୯
ଉଚ୍ଚ ମୋକ୍ତିକ ମହାପତ୍ରୀ ବାସୁଦେବ	୫ ୯
କବିତା ଦାସ ଶ୍ରୀମତୀ ବାସୁଦେବ ସ୍ଵର	୫ ୯
ମହାଦେବ ପତ୍ର ମେଘବଳ ବୋଧି କଟକ	୫ ୯
ଶ୍ରୀମତୀ ଦିବ୍ୟ	୫ ୯
ମାୟା ଦେବତା	୫ ୯

ବିଜ୍ଞାପନ !
 ପଲେନ ପରିଚାୟରେ
 ବସନ୍ତ ଶିକ୍ଷକ କର ବସନ୍ତହର
 ଅନୁମୁଖୀ ।
 ଅନୁକୋଷର ଉତ୍କଳାୟ, ବୌଦ୍ଧା-
 ବଳ, ବସନ୍ତ
 ଏହି ଉତ୍କଳାୟରେ ଅନୁକୋଷ ଶାସ୍ତ୍ରାଳୟ

ସମସ୍ତକାର ଉତ୍କଳାୟ ତ୍ୟାସ୍ୟ ଓ ସ୍ଵଳକ ମୂଲ୍ୟରେ
 ପ୍ରାପ୍ତକ୍ୟ । ମୋସଫଳର ଭେଦିମାନେ ଭେଦର
 ଅବସ୍ଥା ଅର୍ଥ ଅଶାର ହିତତ ସତ ଭେଦିଲେ
 ସ୍ଵକ୍ୟବସ୍ତା ସତର ପ୍ରେକ୍ଷକ ହୁଏ ।

କୃତ୍ରିମ ଭୃତ

ଅକ୍ରମାଳ ଶିକ୍ଷ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟଶକ୍ତିର
 ଅଭାବ ହୋଇଥାଏ, ସ୍ଵଳକ ଶକ୍ତି ସେ ଦେବଳ
 ଶିକ୍ଷମାନଙ୍କର ଅଭାବ ପ୍ରସ୍ତ ପଦର୍ଥ ଏପରି ନୁହେଁ
 ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କହିଁ ପ୍ରସ୍ତୋକକାରୀ, ପ୍ରାକ୍ତିକ
 ଗୋଟିଏ ମୂଲ୍ୟ ଶକ୍ତି ବର୍ଦ୍ଧକ ମହୋଷୟ, ଯୁକ୍ତ-
 ମେଧାବଶିଷ୍ଟ ବାଳକମାନଙ୍କର ଏକ ଅଧିକ
 ଅଧ୍ୟୟନଶୀଳ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ବଶେଷ
 ଉପଯୋଗୀ, ଏହାପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳାୟ ଦୁଇ
 ହୁଏ ମସ୍ତିକ ଗୋଷ୍ଠୀ କରେ ତହର ତେଜ ବୁଦ୍ଧି
 ହୁଏ ଏକ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତରେ ବଳ ସହଜ ହୋଇ-
 ଥାଏ । ସେହି ମାନଙ୍କର ସାମାଜ୍ୟ ତାଲିକାକୁ
 ଘର ହୋଇ ମସ୍ତିକ ମରମ ହୁଏ ଏକ ଏକ
 ବସନ୍ତରେ ମତ ସ୍ଥିର ତ ଥାଏ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ନିତ୍ୟ-
 ହୁଏ ନାହିଁ ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ହୁଏ ଉତ୍କଳାୟ ଉତ୍କଳ ଏହା
 ସଦ୍ୟ ପଳପ୍ରତ ।

ଏକ ଟିକିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨ ୯

ଶ୍ରୀ କବଳିକର ଚର୍ଚ୍ଚିକା ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମୁଖକାରେ ଏକମାତ୍ର
 ମହୋଷୟ, ସେହିମାନଙ୍କର ସ୍ଵଳକାରଣ ବଶତଃ
 ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ଵଳକ ଦେଉଥାଏ, ସେମାନେ ଏହି ଉତ୍କଳ
 ବ୍ୟକ୍ତିକା କଲେ ଅତି ସମସ୍ତମଧ୍ୟରେ ବଶେଷ
 ଶକ୍ତିକର ହର ପାରିବେ ଏକ ଆକ୍ରମିକାଳ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମ ହେବ । ଏହା ସମ୍ଭବରେ ବାସୁଦେବ
 ଅନୁମତ ନିମ୍ନସ୍ଵୋକଳ । ଅଭେଦାତ ସେକତ
 କଲେ ସମସ୍ତ ଅଭେଦ ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଏକ ଟିକା ଉତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ମାତ୍ର ।

କଲ୍ପତରୁର ସାଧନ ।

(ଦେଖିବୁ ସାଧନ)
 ଏଥିରେ ଉପକ୍ରମ (ଭରମା) ଶକ, ପାଦ-
 ଦାଦପୋଷକକର ଶକ୍ତରେ ତଳା ଓ
 ତଳା ଧାନ; ଶୋକଦୋଷୁଦି ଓ ବାତ
 ପ୍ରକଳ ନିଷ୍ଠୁ ଅଭେଦନ ହୁଏ । ଅଧିକରୁ ଏହା
 ଉତ୍କ ପରିସାର ଦର ଶକ୍ତରେ ପ୍ରକ୍ତି ସର୍ଥ
 କରେ ଏହା ସମସ୍ତ ଉତ୍କରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ।
 ଏକ ଟିକିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ମାତ୍ର ।
 ଏଦେଶ ଉତ୍କଳିକି ନେଲେ ଟ ୨୯ କା ଲାଗେ ।
 ତୌଧୁଷ ବଳାକ } ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ କର ବସନ୍ତ
 ବସନ୍ତ } ଅବସ୍ଥା
 ଅନୁକୋଷର ଉତ୍କଳାୟ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କର ଅବିଷ୍କୃତ-ସେହି
 “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାରସା”
 ବ୍ରହ୍ମସି ବରଣ୍ଡମେଣ୍ଟର ଆଇନ ଅନୁସାରେ
 ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କୃତ ।
 ବଡ଼ ପଦ୍ମାକ୍ଷିତ ! ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସିତ !!!
 ଅଦ ଓ ଅକୃତ୍ରିମ ।

ଅତି କାହାରିକୁ ଅସ୍ତ୍ରାୟୀ ଗୁଣବତ୍ତ୍ୱ ଦେଖି
 ବା ବିଲଗ୍ନ ସାଲସା ବା ଜ୍ଞାନଜନ ପ୍ରଭୃତି
 ଦୌରାସି ପ୍ରକାର ଔଷଧ ସେବନ କରିବାକୁ
 ଦେବ ନାହିଁ ଅତି କାହାରିକୁ ସେନ ସନ୍ଧ୍ୟା
 ଭୋଗ କରିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ—
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାରସା —ନିଜ ଗୁଣରେ
 ଚକ୍ରସ୍ତା ଜଗତର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର
 କରୁଅଛି ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାରସା :—ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ସେରୁପ
 ଦକାରୀ ଶିଶି ବୃଦ୍ଧମ୍ବୁ ହେଉଅଛି ହେଉ ବିଦେ-
 ଶରୁ ସେହିପରି ସୃଷ୍ଟି ଅସାଧିତ ସୁଖ୍ୟାଚିପକ୍ଷ
 ଲାଭ କରୁଅଛି ଓ ବରୁଅଛି ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାରସା :—ବନୋଭାବିତ ଉପା-
 ସ୍ତରେ, ଦୈନିକିକ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଦୈନିକିକ
 ଶକ୍ତି ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ବୃଦ୍ଧ
 ଔଷଧ ବଦୁମ୍ବୁ ବେଗରେ ସର୍ବ ସମ୍ଭାର
 ସଂସାରିତ ହୋଇପଡ଼େ ଏବଂ ତାହାର ଅସ୍ବେଚ୍ଚ୍ୟ
 ତାରତା ଶକ୍ତି ଗୁଣରୁ ସଙ୍ଗେ ସେଗର ପ୍ରଦ-
 ଲତା ଦମନ କରନ୍ଦ ଏବଂ ୩୧ ମାତ୍ରା ସେବନ
 ମାତ୍ରେ ସ୍ବେଚ୍ଚୋପସମ ସୁସ୍ବିକତା ଅନୁରକ
 ବସନ୍ତାସ, ପୁଣି ୩୪ ସମ୍ରାଦ ମଧ୍ୟରେ ସେଗର
 ଦୁଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପୁାନେ କରି ନବ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ, ନବ
 ଉପାଦ ଓ ନବ ହଲେକର ପ୍ରାପ୍ତ ହସନ୍ଦିବସ୍ତୁ
 ଗୌରବ ତାହୋତର ବଳ ସାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି
 ଶେଷ ଅସେ ।

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କ ଅବିଷ୍କୃତ, ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ସେହି **ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାରସା** ଅଦ ଓ ଅକୃତ୍ରିମ ଅସ୍ତ୍ରାୟୀ ଗୁଣ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ସେରୁପ ; ଚକ୍ରସ୍ତା ଜଗତରେ ନବସୂତା କର୍ତ୍ତାମୟ । ଏହା ରକ୍ତଦୁଷ୍ଟିର ପ୍ରୁଲ୍ଲାସ, ସାସଦୋଷ ନାଶ କରିବାକୁ ଅମୋଗ, ବାତପ୍ରସ୍ଥ ସେଗର ରରସା, ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରମେଦ ସୀତାରେ ଅଦ୍ବିତୀୟ ଓ ଅବ୍ୟର୍ଥ ।

ଅସଂଖ୍ୟ, ଅସାଧିତ ସୁଖ୍ୟାଚିପକ୍ଷ ଅବ୍ୟର୍ଥକାର, ଅଲୌକିକତାର ଅନୁକ୍ରମତାର ଉଲ୍ଲଗ୍ନ ପ୍ରଦାଣ, ଜ୍ଞାନକୁ ସାକ୍ଷୀ ହେଉଅଛି ।

୧ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା ସାର ସୁଭଲ ଦେଓ ବାମଣ୍ଡାରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି :—“* * * ମୁଁ ନିଃସନ୍ଦେହରୂପେ କହୁଅଛି ଯେ “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାରସା” ବ୍ରହ୍ମସି ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର କରିବା ଓ ରକ୍ତ-ଦୁଷ୍ଟି ହେତୁ ବିବିଧ ରୋଗ ଆଗେନ୍ୟ କରିବା ପକ୍ଷରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ” ।

୨ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା-ଗଜୁରଚନ୍ଦ୍ର ଦେଓ ରେଭାଖୋଲରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି :—“* * * ବଞ୍ଚିପକର ମୋହରେ ପଡ଼ି “ଜ୍ଞାନଜାନ” ଔଷଧ ମଗାଉଲି, ଉପକାର ହେବା ଦୂରେ ଥାଉ ଅଦ୍ବି-ପକାର ହେଲ ସେଥିରେ ପାସ ଅଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ଜାଣିପାଳକର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାରସାର ଗୁଣ ମୁଁ ସୁଦ୍ଧି ପାଇବି ନାହିଁ । ମୋତେ ଅଦ୍ବିତୀୟ “ଉଚ୍ଚନ ପଦାର୍ଥଦେବେ” ।

୩ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା-ହରିହର ମର୍ଦ୍ଦରାଜ ଦେଓ ଶଲିକୋଟରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି :—“ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର କରି ବଳ ସାର୍ଯ୍ୟ ଚାହିଁ କରିବାକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାରସା ସମତା ଅସୀମ ଅସେ” ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧାନ୍ତ :—ଜିବଲିଉ, ମେଜର ଏଣ୍ଡ ହୋଷ୍ଟିମା, ବଲିକତା, ବସା ଦୋସାଦ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ବ୍ୟକ୍ତ ଗୁଡ଼ିଏ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ରାଜକୃତ୍ତେ ପ୍ରଚଳନ ଓ ଉତ୍କଳପତ
 ଦେଉଥିବା କ ସୁଦେଶୀ କ ବଦେଶୀ ସତ୍ତଳ
 ପ୍ରକାର ସାଲସା, ସତ୍ତଳ ପ୍ରକାର ଔଷଧି କୃତ୍ରିମ
 ଓ ସମ୍ପାଦୀଗୁଣକରିଷ୍ଣ ଅର୍ଥାତ୍ ବେନଲୁ ଭାବି
 ରଖେ କିନ୍ତୁ—

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ବୈଦ୍ୟାଳୟ ଶକ୍ତି
 ପ୍ରଭବରୁ ସ୍ୱେଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗୋଚର କରନ୍ତୁ ଏ
 କହାଯି ପ୍ରଦଗ୍ଧମଣ କରେ ନାହିଁ । କହୁ ପତ୍ତଣୀ
 ଓ ବୁଝାବୁଝିତ ଫଳେ ଏହା ପ୍ରତିପଦ ହୋଇ-
 ଅଛି । ପୁଣି ଏହି ପ୍ରାୟା ଅଗୋଚରକାରୀ ଗୁଣ
 ଥିବାରୁ ଏହି ଅବ୍ୟକ୍ତ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହି
 ଔଷଧସମ୍ପାଦନ ରାଜ୍ୟରେ ଏପରି ଉଚ୍ଚସ୍ତାନ
 ଅଧିକାର ହରିଅଛି ଯେଉଁଠାରୁ ଥରେ ଔଷଧ
 ପ୍ରେରଣ ହେଉଅଛି ସେଠା ଅଧିକାରିମାନଙ୍କେ
 “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସାର” ପ୍ରସିଦ୍ଧାଗା ହୋଇ
 ବାରମ୍ବାର ଉଚ୍ଚନୀ ଔଷଧ ପଠାଇବାକୁ ପସ
 ଲେଖୁଅଛନ୍ତି । କହୁ ଦାସପାଠାଳରେ ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ବୈଦିକ ଏହି ସାଲସା ବ୍ୟବସ୍ଥା କର
 ଯାଉଅଛି । ଅସିନ୍ଧା, ଇଉସେପ, ଅମେରିକା,
 ଅପି ଡା ମହାଦେଶର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରୋକ ପ୍ରଦ୍ୟତ
 ବ୍ୟବହାର ହେଉଅଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚତର ଉର୍ଦ୍ଧାର୍ଥୀ
 ରାଜ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତ୍ୟାପୀ ଗଳା ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ
 ସମାନ ଅଧିକାର ସହିତ ପ୍ରକୃତ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ସତ୍ୟ ଯେପରି ବୁଝାଣୁ
 କହୁ କରବାକୁ ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ଶୁଭମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
 ଅବଦୃତ ହୋଇଥିଲ !!! ବାସ୍ତବ ଏକୃପ
 ସମ୍ପର୍କ ଏକୃପ ଅଗୋଚରକାରୀ ଏକୃପ
 ଅଲୈକବତା ଔଷଧ ଏକାଧାରେ ଏବେ ଅଧିକ
 ଗୁଣସମ୍ପନ୍ନ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗରକ୍ତ ଶୋଧନ
 ଦରବାରୁ, ନୂତନ ରକ୍ତରକ୍ଷିତା ସୃଷ୍ଟି କରବାକୁ,
 ବାତ, ପକ୍ଷାଘାତ, ହୃଦ୍‌ବାତ, ଅସ୍ତ୍ର ଗଣ୍ଡ ପୁଲିକା
 କୁଣ୍ଡେଇ ହୋଇ ପୁରୁ ଉଠିବା, କୁଣ୍ଡିଅଣ, ହୃଦ୍‌
 ଘରମି ଓ ପାଗର ଗା, ନାଳ ଓ ଚାଉର ଗା
 ଦେହରେ ବା ଦସ୍ତ ଓ ପଦ ଉପରେ ପାଗ
 ଗରମର ସାଦା ବା କଳାଚନ୍ଦ୍ର, ଧବଳ କୁଣ୍ଡ
 ସ୍ୱେନର ପ୍ରାୟାସପ୍ରା ଇତ୍ୟାଦି ରକ୍ତ ସମ୍ପାଦୀ
 ସମସ୍ତକାର ଯାତ୍ରା ଓ ଉପସର୍ଗ ଏକ ଚକ୍ରିର
 ବସ୍ତୁପାୟକ ଯତ୍ନଶୀଳ ପୁଣି ପାଗ ଓ ଘରମି
 ବସର ଜଡ଼ ମାଣ କରବାକୁ ଏକାପରି ପ୍ରାୟା
 ଅଗୋଚରକାରୀ ଔଷଧ କୃତ୍ରିମ ନାହିଁ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତି ଗାତ୍ର
 କରବାକୁ ଶୁଭକ୍ଷଣେ ସ୍ୱେଦସୃଷ୍ଟି କରବାକୁ—
 ଦ୍ରାସପାତ୍ର ଗର୍ଭନର ପରିମାଣ ଦୃଢ଼ କରବାକୁ—
 ଶ୍ରୀ ସଦ୍‌ବାସରେ ସମତା କରାଇବାକୁ,—ତଥା
 ସ୍ୱାକ୍ଷୟ ଶୁକ୍ଳବାସ-ଅର୍ଥାତ୍—ମେଦ, ପ୍ରମେଦ,
 ଶୁକ୍ରମେଦ, ଧାତୁକୌଶଲ୍ୟ, ବହୁମୁଖ, ବାରମ୍ବାର
 ଅଧିକ ବା ଅଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାନ ଦେବା, ମେଦବାତ,

ପ୍ରସ୍ତାନ ଜଳବା, ଲୁଗାରେ ଦାଗ ପଡ଼ିବା, ମୂତ୍ର-
 ନାଳରୁ ଚୁକ ବା ପୁସ-ରକ୍ତ ପଡ଼ିବା, ସ୍ୱପ୍ନଦୋଷ,
 ପ୍ରସ୍ତାନ ସହିତ କା ପରେ-ଦୁଷ୍ୟ ବା ଅଦୁଷ୍ୟ ଶୁକ୍ର
 ପତନ, କମ୍ପା ମଳବେଗରେ ଗର୍ଭ୍ୟ ନିର୍ଗତ
 ଦ୍ରୁମ୍ଭେଥକ ବା ଅଭରକ୍ତ ସଦବାସ ଦେହୁ ମୁକ୍ତ
 ଶସକ୍ତି ଗ୍ରାହ, ମୁଣ୍ଡ ଦୁର୍ଭରକା, ଚରୁର ଅସ୍ଥିରକା,
 ନିର୍ଭଦ୍ରପ୍ରସୂତା, ଚନ୍ଦ୍ରା କରବାକୁ ଅସମର୍ଥତା
 ସାମାନ୍ୟ ସଦବାସ ବା ଉତ୍କଳନା ମାତ୍ର ଶୁକ୍ର
 ସ୍ୱଳପ ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି ଯାବତ୍ୟସ୍ତୁ ଶୁକ୍ରଦୃଷ୍ଟି
 ଦାସ, ଲକ୍ଷଣ ଓ ଉପସର୍ଗାଦ ସମୂଳେ ଧ୍ୟସ
 କରବାକୁ ଅବ୍ୟର୍ଥ ଓ ଅମୋଦ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ଉପସର୍ଗାକର ପ୍ରକାଶ
 କରବା ବାହୁଲ୍ୟ, ଅରେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖ !
 ସଙ୍ଗେ ଶୁଭଫଳ ଫଳକ । ଶୁଧା ଦୃଢ଼ ଦେବ ।
 ବୋସ୍ତ ପରିଷ୍କାର ଦେବ । ଦେହରେ ଦ୍ୱିଗୁଣ ବଳ
 ସଂଗ୍ରହ ଦେବ, ସୁଖି ଦୁର୍ବଳ ଜୟଗର୍ଭ ଦେବ
 ସବଳ-ଦୁଷ୍ଟା ଓ ଦାନ୍ତି-ସୁକ୍ତ, ଦେବ । ଶସ୍ତ୍ରର
 ଓଜକ କ୍ରମେ ବହୁଥିବ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ସହିତ ବୌଦ୍ଧି
 ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିକୁ ଦୂରୀକର ସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ସ୍ୱପ୍ନ,
 ଅସ୍ୱପ୍ନ ଅବାଳ ଦୃଢ଼ ମମତ୍ତେ ସତଳ ଧବସ୍ତାରେ
 ସତଳ ସମୟରେ ସେବନ କରି ପାଇଲୁ, ଅଥଚ
 ଦୌର୍ଗଣ୍ଡି କଠିନ ନୟମରେ ଅବକ୍ତ ହୋଇ
 ରହିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ ।

“ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା” କୁନ୍ ସ୍ୱେଗର
 ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ ! ଯେହେତୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱେଗାସୃକ୍ତା
 ଅକ୍ଷୟାଏ ନୈରସ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ତାହାର ବହୁ
 ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ବହୁ ପ୍ରଶଂସାସହ ବହୁ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରସ୍ତୁତା-
 ତାରେ ଶ୍ରୀ ଦେଉଅଛି । ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ଓ
 ବିକରିତ ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାଦେଶିକା ପାଇବେ
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ଟ ୨ ୯ ୯ ଶିଶି ଟ ୩ ୯ ୯
 ୬ ଶିଶି ଟ ୧୦ ୯ ଜାନନ ଟ ୨୦ ୯

ଭାବମାପୁର ଓ ସମାବି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ଅବସର୍ଗା—

ଭାଲୁର ଜେମସ୍, ମେଜର ଏମ୍, ଏ, ଏମ୍, ଡ,
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋସିଅନ୍, ଇଉର୍ସ୍ଟ ଅମେରିକା । ଶରଭ,
 ବର୍ଷରୀ ଏକମାସ ଏକେକ ଓ ପ୍ରାପ୍ତିପାଦ,—
 “ଉଚ୍ଚକର, ମେଜର ଏମ୍ ଡୋକ୍ଟାମ୍,” ବଲିକତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁର ପାଠ୍ୟ ସହକର୍ମକର୍ମପତ୍ରମା-
 ଶୀତ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ସାମାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ସୁସ୍ୱଦ୍‌ବିକେତାଙ୍କ ନିକଟରେ
 ଏକ ଅମ୍ଳ ନିକଟରେ ଦଳକ ।
 ଶ୍ରୀ ସୁଦର୍ଭର ଉଦ୍‌ଗମୀ ।
 ପୁରୀବାଟ, ଦୁର୍ଗତ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Wanted a Sub-oversoer under the District Board of Balasore on a salary of Rupees 35 with consolidated horse allowance of Rs 15 a month, in place of the permanent incumbent Nahu Panch Kori Mukherjya deceased. Bone need apply who is not qualified under the recent rules published by Government in their Notification No. 3334 L. S. G. dated the 20th December 01.

Applications will be received by the Chairman, District Board, Balasore up to 20th January 1903.

Balasore Dis. office } R. Dutt
 The 31st December 02 } for Chairman

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମୁକୁଟୋସ୍ତକ (ଦକ୍ଷୀ ଦରବାର ବର୍ଷିକା)
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮
 ମୁକୁଟଦର୍ଶନ (ଉତ୍କଳ-ଉତ୍କଳ)
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୯

ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦରଥଙ୍କ ରଚିତ ।
 ଗଜକୃତ ଉତ୍କଳପାଠକଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକ
 ପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । କବଚ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ବଞ୍ଚେଇବା ପ୍ରକାଶକାର ଶର୍ମା
 ଚଳଇଣ୍ଡିଆରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଯଥା :—
 ପ୍ରଥମଥର ସଦାପେ
 ଧାତୁପତ୍ର ଟ ୦/୮
 ଅଧସ୍ତମୂଳ ଟ ୨/୯
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୂଳ ଟ ୩/୯

ମାତ୍ର ବୌଦ୍ଧି-ବଞ୍ଚେଇବା ସେତେ ଯତ୍ନ ହେଲେ,
 ଉତ୍କଳ ଶର୍ମା ଟ ୦/୮ ଶାନ୍ତ ଉତ୍କଳଦେବ ନାହିଁ ।
 ଦୃଢ଼ତା ଓ ଉତ୍କଳପୁଅର ସଦାପେ ଶର୍ମା ପ୍ରଥମ
 ଥରର ଦେହା ଓ ଉତ୍କଳଗଣ ଉତ୍କଳମେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ବନ ସଦାପେ ସୁତର ବଲୋକସ୍ତ
 ହୋଇପାରିବ ।
 ଉତ୍କଳପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳପ ସଙ୍ଗେ ପଠାଇ
 ନାକୁ ଦେବ ।
 ଏକ ଉତ୍କଳପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୧୦୯ ଉତ୍କଳପତ୍ର ଟ ୧୦୯
 ଉତ୍କଳ ପତ୍ରମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳପତ୍ର ଟ ୧୦୯ ଓ ପ୍ରମୁଖ
 ଦେବ

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

କଟକ
ସଂସ୍କୃତ

CUTTACK, SATURDAY THE 17th January 1903.

ଶୁକ୍ରବାର ୧୭୧୦ ଶାଳ ସମ୍ବତ୍

ଅଗ୍ରମ ୯୩୯
ପଞ୍ଚମେଷ ୯୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କର
ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ରବାର ୧୭୧୦ ଓ ୧୭୧୧
ରଂଗା ସତ ୧୯୦୩/୧୯୦୪ ମସିହାର ପୂର୍ବପର
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏ ପତ୍ରିକା
ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାଚୀନ ହେତୁ ଏବଂ ବିଶୁଦ୍ଧ ବିଧି-
ଧାରା ଅଟେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାଠକଙ୍କୁ ଦୈନିକ ସମ୍ବେଦ
ମନୁଷ୍ୟକ ଲେଖିବା ସମାପଣ ପ୍ରାକ୍ତ ରହିଅଛି
ସତରଂ ପୁସ୍ତକରୁ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ
ବିକ୍ରୟପତ୍ରିକା ୧୦ ।
ଶ୍ରେଷ୍ଠପତ୍ରିକା ୧୦ ।

ଡାକମାସୁଲ ବିକ୍ରୟପତ୍ରିକା ଶ ୧ ଶୁକ୍ର ୧୦ /
ଶ୍ରେଷ୍ଠପତ୍ରିକା ଶ ୧ ଶୁକ୍ର ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୧୦ । ବିକ୍ରୟପତ୍ରିକା ଶ ୧୦ ଶୁ ଏକଟି
କେଲେ ଡାକମାସୁଲ ପ୍ରଦାନ କାହି ।

ଶ୍ରୀ ଗୌରୀନାଥଙ୍କର ସମ୍ପୃ
ସେକ୍ରେଟରୀ

WANTED

An Amin for Surveying the demarcated boundaries of the Reserved Forests of the Angul Division, Orissa for a period of two months certain and prospects of employment for a further 3 months. The pay while employed on field work will be Rs. 30 per mensem, and when engaged on plotting work at Head Quarter, Rs. 15 per mensem. Apply with certificates to Forest Officer, Angul Division, Orissa.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅମୃତ ଗୋଲପକର ଭୁମ୍ବେ ଦେଖିଛ କ ?

ଏହା ଗୋଟିଏ ବିଶୁଦ୍ଧ ରଂଗା କେବେକି ଅନ
ସୃଷ୍ଟିରେ ନିର୍ମିତ ଅଙ୍ଗୁରୀ ଏବଂ ଏହା ଅମୃତ ବିଶେଷ
ଅଦେଶରେ ନିର୍ମିତ । ଏହାର ରଙ୍ଗ କଦାପି କଷ୍ଟ
ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପ୍ରକୃତ ସୁବର୍ଣ୍ଣପତ୍ର ବୋଧହୁଏ ଏହାର କେମାତି
ବିଶ୍ୱାସୀ ଅଟେ । ଅଙ୍ଗୁରର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଗରେ ଅଠଗୋଟି
ଉତ୍କଳ ବୃକ୍ଷମାନୋଲୁହ ଗ୍ରାହ
ଶରତ ଓ ମଧ୍ୟରାତ୍ରେ ଗୋଟିଏ
କଳ ଅଳ୍ପଦୂରକୁ ବୁଲିମାଗିବା ବା ମୋତି ଶରତ
ଏହା ଦୁଇସବୁ ସତ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ଗ୍ରାହକ
ଅଙ୍ଗୁରପତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ।

ବିକ୍ରୟମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଗୋଟାକୁ ୧୧
୧୨୧ରେ—ଗୋ ୧୨୧ "ଗୋଲପକର"
ଅଙ୍ଗୁରୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ କେବେକି ଅନ
ସୃଷ୍ଟିରେ ନିର୍ମିତ ହେବ ସହିତ ରଂଗାବ୍ୟାପ୍ତ
ରୂପାର ଓ ।

୧୨୧ରେ—ଗୋ ୧୨୧ "ଗୋଲପକର"
ଅଙ୍ଗୁରୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ତେଜ ସହିତ ଅଲବୋ
ସିଲଭର ଦୃଷ୍ଟି ଓ ।

Miss. K. K. Ker
No. 36 Cathedral Mission Lane
CALCUTTA.

ADVERTISEMENT.
IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT
COLD!
It's so fatally easy to let that cold turn
into Ague and fever.

But it's easy also, to find a good remedy in Batliwalla's Ague Mixture or Pills for it which are equally usefull in Malarious, Intermittent, and Bilious Fevers, and mild form of Plague, Surgeon-Major Jayakar says : That it is a safe and reliable remedy. Batliwalla & Co.'s Cholera, specific for cholera and Batliwalla's Ague Mixture or Pills may be had of Dr. H. L. BATLIWALLA Worli-Dadar Bombay, and everywhere. At Re 1 per bottle. Discount to the Trade.

NEW YORK LIFE
INSURANCE COMPANY
Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to
H. J. BELL
Agent Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମୁକୁଟୋପକ (ବିଶା ଦରବାର ବର୍ଣ୍ଣନା)
ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ।
ମୁକୁଟଦର୍ଶନ (ଉତ୍କଳ-ଉତ୍କଳ)
ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ।

ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦରଥଙ୍କ ରଚିତ ।
ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳପାଠକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଦୁଇସବୁ
ପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ।

ଗତ ତା ୩ ରାଜ୍ୟରେ ଶେଷ ହେବା ସାମ୍ରା-
 ହିତ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଯେଲଗଣେ-
 ମୁକ୍ତ ବହିଷ୍କାର ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରାୟ ୨୫୦ ଲକ୍ଷ
 ହୋଇ ୧୪,୨୮୭ ରେ ରହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗତ
 ବର୍ଷର ଏହି ସମ୍ପାଦକ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ୧୫,୨୭୭
 ଥିଲା । ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପାଦନା
 କେବଳ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ୧୪୮୦ ରୁକି ଏବଂ
 ବମ୍ବେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୧୨ ଶତ ହ୍ରାସ
 ହୋଇ ନିଟ ରୁକି ୨୫୫ ସହସ୍ର ୧୭,୧୧୭
 ରେ ରହିଥିଲା ।

କଟକ ଦରବାର ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଗତ ତା ୩ ରା-
 ଘର ପରିକାରେ ଅନୁମୋଦନ ଯାହା ଲେଖି
 ଥିଲୁ ତହିଁରେ ପୁରୀରାଜ୍ୟର ପ୍ରାୟ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଶିଳ୍ପ ନୁମ ହୋଇଥିବାର ଜଣେ ସମ୍ପ୍ରଦେଶକ
 ସୂଚକ କରା ହେବାକୁ ତାହା ସଂଶୋଧନ
 ପୂର୍ବକ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ କି ମାନବର କମିଶନର
 ସାହେବଙ୍କ ଦରବାର ଯାହା ବେଳେ ତାହାଙ୍କ
 ପଦାଧିକାରୀ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପୁରୀର ରାଜା ବିଳେ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଦରବାରରେ ମଧ୍ୟ ରାଜା ମଣ୍ଡଳୀ
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରାୟ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ସମ୍ପାଦନା
 ପାଇ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ସମ୍ପାଦନା ହୋଇଥିଲେ ।

ପୁରୀରାଜ୍ୟର ପ୍ରବନ୍ଧରେ ନୂଆଖାଲିର
 ଫେଲିକ୍ସସାହେବ ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ରେଫରରେ
 କାରଖାନା କରବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ
 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟର ଜଳମାନେ
 ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ଉପରେ ଏହି ମର୍ମରେ ଆଦେଶ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ କଲିକତା ଦାଇକୋର୍ଟରେ
 ବାରଖୁଣ୍ଟା କରବାର ଦରଖାସ୍ତ କାହିଁକି ନାମଜୁର
 ହେଲେ ସେଥିର କାରଣ ତଦନ୍ତ ହେବାର ଅବ-
 ସ୍ୟକ ଅଟଏବ ଉକ୍ତ କାରଣ ନ ଜାଣିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦରଖାସ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ରହିଅଛି । ଶେଷ
 ନିଷ୍ପତ୍ତି କି ହେବ ଜାଣିବାକୁ ଅନେକଙ୍କର ଉତ୍-
 ସେନ ରହିଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଦେଶର ଶିକ୍ଷାବିଭାଗରେ ଏକ
 ଜଣ ଭାଇରେକୃତ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କ
 ଉପରେ କେହି ସର୍ବାର ନ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଭାଇରେକୃତ ଜେଜେର ନାମରେ ଏକ
 ଜଣ ନିୟୁତ ହେବାଦ୍ୱାରା ସେ ଅଧିକ ମୋଚନ
 ହୋଇଅଛି । ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଓଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ଶିକ୍ଷା-
 ବୋର୍ଡର ଜୁନିୟର ସମ୍ପର୍କ ଅରେଞ୍ଜ ସାହେବ
 ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି
 ବୋଧ ହେଉଅଛି ଭାଇର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ

ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଭାଇରେକୃତ ଜେଜେର ବିଳ-
 କରୁ ଅମଦାନୀ ଦେବେ । ଭାଇର ଶିକ୍ଷା
 ବିଭାଗର କୌଣସି ଉଚ୍ଚତମ କର୍ମଚାରୀ ନିୟୁତ
 ନ ହେବାରୁ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ଅନେକ
 ଦେବାର ଶୁଣାଯାଏ ।

ଦକ୍ଷିଣ ଅର୍ପିନାର ଅରେଞ୍ଜର ପ୍ରଦେ-
 ଶରେ କେବେ ଶତ ଲାଭକାରୀ ମିଶ୍ର ଗୋଟିଏ
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀରୁ
 ନାମା ଦ୍ରବ୍ୟ ଖୋବ ବିକ୍ରୟ କରିବା ସେ
 ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସାୟ ଅଟେ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 କେହି ଭାଇକାରୀ ତହିଁରେ ଦାନ ଦେଇ
 ନ ଥିଲେ । ସେଠାର ଶ୍ରୀବାଲମାନେ
 ଏଥିରେ ହିଁଷା ବହୁ ଗୋଲମାଲ କରୁଅଛନ୍ତି
 କାରଣ ଭାଇକାରୀଙ୍କ ସେମାନେ ଦେଖି ପାରନ୍ତି
 କାହିଁ ଅଧିକ ଲୁକିକାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଲେଉଟି
 ଗୋଲମାଲର ଫଳ ଯାହା ଦେବ ଦେଖାଯିବ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହିମାନେ ଏ ବ୍ୟବସାୟ ଅରମ୍ଭ
 କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ସାହସକୁ ଅନ୍ୟ
 ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଅଶା କରୁ ରାଜନୀତି
 କୁପାୟ ସାଧୁବନ୍ଧୁରେ ବିଦ୍ୱା ଗଠିବ କାହିଁ ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବାହାଦୂର
 ବୃତ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଯେ ସୁକୁମାରୀ ଏକଦାବାଦ
 ଜଳରେ ସକ୍ରାମକ ଶ୍ରେଣ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛୁ
 ଏବଂ ସଦାସି ପେଲଗଣୀତର ସମ୍ପର୍କରେ
 ଲେଖନୀରେ ଆବାମୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ମାଗିଲେ ଉ-
 ପଲକରେ ସେ ଜଳକୁ ଅସନ୍ତି ତାହା ହେଲେ
 ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣ ବୁକି ହେବାର ଅଶକ୍ୟ ଅଛି ।
 ଅବଶ୍ୟକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବାହାଦୂର ଆଦେଶ
 ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି କି ଚଳତ ଜାତଅଶ୍ୟ ଏକ
 ଅସନ୍ତା ସେଦୁଅଶ୍ୟ ଏହି ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ
 ବମ୍ବେର ଦରବାର ସମସ୍ତ ଜଳ ମାନୁଜି ଦରବାର
 କେବେକ ଜଳ ବଙ୍ଗଳା ଦରବାର କରିଦେବା,
 ମୁକ୍ତେର ସାହାବାଦ ପ୍ରଭୃତି ଜଳ ମଧ୍ୟରେ
 କୌଣସି ରେଭେନ୍ ଷ୍ଟେସନରେ ଏକଦାବାଦ,
 କଲିକତା, କରକତା, ପଣସ ଏବଂ ବମ୍ବେରୁ
 ଷ୍ଟେସନମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମାଗିଲେ
 ସକାଶେ ଶୁକ୍ର ବିକ୍ରୟ ହେବ କାହିଁ ।

ଏଠାର ଜଣା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁ-
 ଦ୍ୱରେ ପୁରୀରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ କଲିକତା ଦାଇ-
 କୋର୍ଟରେ ସେହି ମୋକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଶତ
 ସୋମବାର ତହିଁର ବିରୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ।
 ଦାଇକୋର୍ଟର ବିରୁଦ୍ଧପକ୍ଷରେ ଉକ୍ତ ପକ୍ଷର
 ବାରଖୁଣ୍ଟାମାନଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚିତର ଶୁଣି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେ-
 ଟଙ୍କ ନାମରେ ଏହି ମର୍ମରେ ରୁକି ନାସ କର

ଅଛନ୍ତି କି, ରାଜ୍ୟ ମାମଲ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ
 ମିସଲରୁ ନିଜ ମିସଲକୁ ଉଠାଇ ଅଶିବା ବିଷୟ
 ଜଣା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ଆଦେଶ କାହିଁକି ରହିବ
 ନ ଦେବ ତହିଁର କାରଣ ସେ ଦିଏ ନ
 ମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଇବେ । କାରଣ ମାମଲର ସେ
 ସମୟରେ ସେ ଉଠାଇ ଅଶିଅଛନ୍ତି ସେ ସମ-
 ସୂରେ ତାହା କରବାର କୌଣସି ଉପସ୍ଥଳ
 ହେଉ କାହିଁ ଏକ ହେବଲ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଥବା
 ବିରୁଦ୍ଧ ନିମନ୍ତେ ଉଠାଇ ଅଶିବା ଅଇକ ସକାଶ
 ଅଟେ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଚଳି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ବିରୁଦ୍ଧ
 କର ନାହାନ୍ତି ।

ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷରେ ନିୟୁତ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରସଂସନାୟ କାର୍ଯ୍ୟର ପୁରସ୍କାର ସ୍ୱରୂପ
 ଶାବକଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ରୁଲ ଜାରି ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯଥା—
 ମାନୁଜି ଦାଇକୋର୍ଟର ଜଳ ମାନ୍ୟବର
 ସର ଭି, ବାସ୍ୟମଧ୍ୟସ୍ତରଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ଗୁରୁତ୍ୱ
 ଟ ୫୦୦୦୯ ଟା ।

ମାନୁଜି ଦୁରସ୍ତ୍ୟା ପୁରୀର ଉପକୋର୍ଟର
 ବି, ଶାବକଣା ବାର୍ଷିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଟ ୧୨୦୦ ଟା
 ଦକ୍ଷିଣର ୧୨ ଶ୍ରେଣୀର ସରଦାର ଗୁମସ୍ତୀ
 ମାଧବଚର୍ଚ୍ଚକ ବାର୍ଷିକ ଟ ୩୦୦୦୯ ଟା ମୁକ୍ତର
 ସରକାମି ରୁମି ।

ମାନ୍ୟବର କଲିକତା ଶାବକଣା ଗୁରୁତ୍ୱ
 ମନ୍ତ୍ରୀ ଶାବକ ବାହାଦୂର କାଳୀ ଜଳର ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟକ ସି, ଅଇ, ର, କୁ ପରିକ ଜଳର ସରକା
 ଶ୍ରୀମରେ ବାର୍ଷିକ ଟ ୧୨୦୦୯ ଟା ମୁକ୍ତର ରୁମି ।

ଅଭିଷେକ ଉତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷେ ଏଠା ତାଲିକା
 ସୁଲର ଶ୍ରେଣୀରେ ଅସଖା ମଧ୍ୟରେ କେବା କର
 ଓ ସୌଜେ ନାଟକାଭିକୃତ ଦଳ ସଜ ଗତ
 ଶୁଭୁବାର ଓ ଶକିବାର ଗସରେ ତାଲିକାମାନ
 ଠାରେ ବଙ୍ଗଳା ନାଟକାଭିକୃତ ଦେଖାଇଥିଲେ ।
 ସରମଣ୍ଡର ଦର୍ଶନ ମୁକ୍ତୀରେ ପୁଣି ଦୋଇଥିଲା
 ଓ ଅଭିକୃତ ଏକପ୍ରକାର ଭଲ ହୋଇଥିବାର
 ଶୁଣିଲୁ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ପକ୍ଷରେ ଏ ପ୍ରକାର
 ଗଜକୃତ ଦେଖାଇବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଓ ଅନୁଚିତ ।
 ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ-ଖାଇବା, ପଢ଼ିବା ଓ
 ବ୍ୟାୟାମ କାହା କରବା । ଏଦେହୁ ଏ ଉତ୍ସ-
 ବରେ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀ ଓ କାହାର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ମହାମାନ୍ୟ ବିଭାଗ ମହୋଦୟ କର୍ତ୍ତା
 ଦେଇଥିଲେ ଓ ସକାଶରେ ତାହା ହୋଇଅଛି ।
 ତଥୁକ ହୁଅଇ ଏଠା ଗେଜେଟର ସୁଲର ଶ୍ରେ-
 ମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣୀ ସକାଶେ ସେ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦତ୍ତ
 ହୋଇଥିଲା ତାହା ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଅଭିଷେକରେ
 ଶରତ ବନେ ଶ୍ରେଣୀ କର ନାହାନ୍ତି । ପଲକ

କାହା ଦେଉ ବା ନ ଦେଉ ଶୁଣିଲେ ନାଟ
ରଙ୍ଗରେ ମନ ବଳାଇଲେ ବିଦ୍ୟାଶିଖାରେ ବାଧା
ଦେଇ । ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଯେ ସରକାର ଅନେକ
ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ
ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ବ୍ୟୟ
ସାଧନ ଦେବ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଗଜବଳି ପ୍ରକାଶ
ପାଇବ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସାଜସଜ୍ଜା ସମ୍ପାଦନା ଲି-
ଖିଅଛନ୍ତି ବ ସାଜସଜ୍ଜା ଶାନ୍ତକର୍ମାଳୟ ବର-
ଦ୍ୱା ଗ୍ରାମର ଏକଗୁଡ଼ିଏଠାରେ କେତେକ ଦିନ
ଦେଲ ଏକ ବାବାଜୀ ଆସି ରହିଲେ ଅତିଥି
ହେଲେ । ଗୁଡ଼ିଏ ଗୋଟିଏ ବା ୮୯ ବର୍ଷ ବୟ-
ସର ନିଜା ମ ୩୪ ସବୁ ଜୁରଭେଗରେ
ନିଜା ଶାନ୍ତି ହୋଇଥିବାର ଦେଖି ଆପଣା
ହୃଦୟରୁ କି ଭେଦ ବାହାରକରି କିର ଆସିବା
ବେଳେ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ କିର ପ୍ରତିଦିବାର
କହିଲେ । ସକାଳେ ବାବାଜୀ ବାହାରି ଯିବା-
ବେଳେ ଗୁଡ଼ିଏ ଚାଟାକୁ ନ ଶୁଣି କିର ଆଶ୍ଚେର୍ୟ
ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟକାଇ ରହିଲେ । କି ୨୩
ନରେ କିର ପ୍ରତିଗଳ ଏକ ଏ କଥା ଗ୍ରାମରେ
ପ୍ରଚାର ହୁଅନ୍ତେ କିରଭେଗୀ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପଡ଼େ
ଅଳ୍ପ କୁଷ୍ଠ ଓ ଅପୁଣ୍ୟକର୍ମମାନଙ୍କର ଅସିବାର
ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ବାବାଜୀ ଗୁଡ଼ିଏଠାରେ ଏକ
ତୁଳସୀଚୌରୀ ନବଟରେ ଥିଲେ ଲଗାଇ ବସିଲେ
ଏକ ଆଉ ୨୩ ବାବାଜୀ ଚାଟାକୁ ସଜ୍ଜରେ
ମିଶିଗଲେ । ବାବାଜୀଙ୍କର ଭେଟି ଜଣ ପ୍ରତି ଏକ
ଗୋଟା ନିଜା ପାଠ ଛାଡ଼ିବ କିର ଏକ ଚିତ୍ତ
ରଖେଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାହା ଦେଇ
ଏତେ ଲୋକ ଆଜ୍ଞା ବା ଉତ୍ତମ ନେବାକୁ ଆସି
ଅଛନ୍ତି ଯେ ଦିନା ସହ ସେଠାରେ ଯାଆ ଲାଗି-
ଅଛି । କେହି ଚିତ୍ତ ଦକ୍ଷିଣା ମଧ୍ୟ ଦେବାର
ଶୁଣାଯାଏ । ଅଜ୍ଞା ଲୋଡ଼ିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ପୁଣ୍ୟର୍ଥକ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ବୋଲି କହୁଅ
ହୁଅ । ଏଥିର ପରମାମ କ ହେବ ଏ ପଛେ
ଜଣାଯିବ ।

ଅତିସେବକୋଷରେ ଅମ୍ଭମାନେ କେତେ
ଗୁଡ଼ିଏ ସମ୍ପଦ ଓ ଉତ୍ତମା ପଦ୍ୟ ଯଥାସମୟରେ
ପାଇଥିଲୁ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦେଉ ସେ ସବୁ ପ୍ରକାଶ
କରି ଧାରଣ କାହି । କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ସମ୍ପଦ
ଓ ଉତ୍ତମାପଦ୍ୟ ରଚୟିତାମାନେ ସ୍ତ୍ରୀ ବ୍ୟୟରେ
ଉପା କରାଇ ବାଣିଦେବା ଦ୍ୱାରା ଗଜବଳି
ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ଦର-
ନାର ବେଳେ ଉତ୍ତମ କମିଟି ଏ ପ୍ରକାର କର-
ତାମାନ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ଗୋଟିଏ ସବ-
କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଚାଶ ପୁସ୍ତକ ଉତ୍କଳ ରପ୍ତେତା-

ମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ବର୍ଜନାର୍ଥେ ପୁରସ୍କାର ଦେ-
ବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ । ଏଥର ସେପରି
ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ହେବାରୁ ସେମାନେ ଦୁଃଖ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ ସେମାନେ
ଅର୍ଥାପେକ୍ଷା ଯଶୋ ଲଭିବ ପ୍ରତ୍ୟାଶାରେ ଉତ୍ତେ-
ଜିତ ହୋଇ ଏହି ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ।
ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରବା ବଡ଼ କଥା
ନୁହେ । ସେବେ ଉତ୍ତମଭୋଗ୍ୟାଣରେ କିଛି
ଉତ୍ତର ଟଙ୍କା ଥାଏ ତାହା ଥିବାର ଭରସା
ହୁଅଇ ତାହା ଦେଲେ ଅନୁଭବ ଟଙ୍କା ବ୍ୟ-
ୟରେ ସଂସ୍କୃତ ଓ ଉପା ପ୍ରତ୍ୟେକ ରଚନା
ସକାଶେ ପ୍ରଥମ ଓ ୨ୟ ଏହିପରି ସକ୍ଷୟକା
ଗୁଣେଣ ପୁରସ୍କାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲେ ବଡ଼
ଉତ୍ତମ ହେବ । ବିଲମ୍ବନ ଦିଆ ଗଲେ ରଚୟି-
ତାମାନେ ନିରୁପିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତମର
ସେକଟେକ୍ଟ ନିକଟକୁ ରଚନା ପଠାଇ ଦେବେ
ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ପଞ୍ଚାଶ କରବାରେ ଅଧିକ
ସମୟ ଲାଗିବ ନାହିଁ ।

କୃତକର ଲୀନ ଇଂଲଣ୍ଡର ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜରେ
ପ୍ରଚାର କରବା ଅତିପ୍ରାୟରେ କୋଚକର ଗଜା
ଏବଂ ମାନ୍ୟକୃତାର ଅନ୍ୟ କେତେକ ଜଣ ଗଜା
ହେବାଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ପାଣି ସ୍ଥାପନ କରାଅଛନ୍ତି ।
ର ଏଲ ଏସ୍‌ମାଟିକ ସୋସାଇଟି ନାମକ ସଭା
ପୁଣିବେଚନାପୁସ୍ତକ ସ୍ତ୍ରୀ କରାଅଛନ୍ତି କି ବିଲ-
ତର ସେ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧିକାରୀମାନେ
କୃତକର ଉତ୍ତମାପଦ୍ୟ ଏବଂ ହୁଗୋଲ ଆପଣା
ସ୍ତ୍ରୀରେ ବିଧିମତେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
କରିବେ ସେ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୁଣମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଷୟରେ ରଚନା
ଲେଖିବାକୁ ଦିଆଯିବ । ଶୁଣମାନେ ନିଜ ନିଜ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ହେତୁମାତ୍ତରକୁ ରଚନାମାନ ଅର୍ପଣ
କଲେ ହେତୁମାତ୍ତରମାନେ ପଞ୍ଚାଶ କର ସୋସ-
ଇଟିକ ନିକଟକୁ ପଠାଇବେ । ସାହାକର ରଚନା
ଉତ୍କଳ ଦେବ ସେମାନେ ନିଜ ହେତୁମାତ୍ତରଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ପୁସ୍ତକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ଏବଂ ସବୋ-
ଲିଷ୍ଟ ରଚନା ସକାଶେ ସୋସାଇଟି ଗୋଟିଏ
ପଦକ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ପୁସ୍ତକ ଓ ପଦକର
ବ୍ୟୟ ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଡର ବାର୍ଷିକ ସଦରୁ ଦିଆଯିବ ।
ଚଳିତ ସନ ୧୯୦୩ ସାଲ ନିମନ୍ତେ ରଚନାର
ବିଷୟ ଏହିପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଇଅଛି ଯଥା—
“ଅନୁର ସମ୍ରାଟ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଜୀବନକରଣ
କର୍ମ ଓ ସଜ୍ଜିକାଳ ଏକ ଯତ୍ନବାସରେ ତାହା-
ଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ” । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କୃତକରୁ ସଭାକର୍ମର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳ
ସାହେବ ଅଟନ୍ତି ଯେ କି ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଏକାଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଉପକାର ହେବାର ଆଶ
ହୁଅଇ ।

ଅତିସେବକ ଦରବାର ଉତ୍କଳରେ ଜାନ୍-
ଆସମାସର ଆଦ୍ୟଭାଗରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର
ଜେନରଲଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରଧାନ ଗଜକର୍ମରଣ
ଏବଂ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଦର୍ଶିତେ ଥିବାରୁ
ନିଜକର୍ତ୍ତାରେ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତମ ସେହି ଜାନ୍‌ଆସ-
ମାସ ଶେଷଭାଗରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାର ପୁସ୍ତକ
ଅବଧାରଣ ହୋଇଅଛି ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି ।
ସମ୍ରାଜ୍ୟ ସେଠାର ଉତ୍ତମର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁ-
ଷ୍ଠାନ ସହ ବାହାରିଅଛି । ଯଥା ;—

ଜାନ୍‌ଆସ ତା ୨୨ ରଖ ସୋମବାର—
ସୁଲ ଶୁଣମାନଙ୍କର କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ଗୋଳା । ଉକ୍ତ
ସୁଲର ମାନେଜରମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା
କରିବାର ଭାର ନେଇଅଛନ୍ତି । ସୁକ୍ଷମତେ
ଏକାଧିକସ୍ଥାନରେ ଦେବ ।

ତା ୨୭ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର—ମରଦାଦ ବା
କିଶା ପଡ଼ିଆରେ ଦରମାମାନଙ୍କୁ ଗୋଳା ଦିଅ-
ଯିବ ଏବଂ ତାହା ବିନା ୧୨ ଖା ବେଳେ
ଅରମ୍ଭ ହେବ । ସନ୍ଧ୍ୟା ୧୨ ଖା ବେଳେ
ହୋଡ଼ିଦୌଡ଼ ପଡ଼ିଆରେ ଆରମ୍ଭବାଜା ଅରମ୍ଭ
ହେବ । ଲଣ୍ଡନ ଜଗରର ଶୁଣମାତ୍ର ଦ୍ରୋକ-
ନିମ୍ନମାନ ଏଥିର ଠିକା ନେଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ
ହୋଡ଼ିଦୌଡ଼ର ଟଙ୍କାର ଦାଣ ପୋଡ଼ାଯିବ ।

ତା ୨୮ ରଖ ବୁଧବାର—ସାଧାରଣ ସେବ-
ନାମ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲଙ୍କର
ଗହଣ ବିଜେ । ମହାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟ ଦଳବଳ
ଓ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଶୁଣ ଠିକ ଗ ୧୯
ମିନଟବେଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରାସାଦରୁ ଯାଆ କର
କେତେକ ପ୍ରଧାନ ସଭାକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସେକନା
ଦେଖି ପ୍ରାସାଦକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିବେ । ସେବ-
ନାମରେ ସୋଗଦେବା ଦାଣ ଧରଣ କରବାସି-
ମାନଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ଦାଣ ସେକନାମ ଉକ୍ତ ଦିନରେ ହେବା
ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟେ । ଏକଦିନରେ ହେଲେ
ଦାଣ ଦେଖିବାର ବ୍ୟସ୍ତତାରେ ସେକନା
କରବା ଓ ଦେଖିବା ଉତ୍ତମର ବ୍ୟାପାର
ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଦର୍ଶିତରବାର ସକଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଯିବାବଦ
ସମୟେ ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟଙ୍କ ବସ୍ତୁତା ସଂସେ-
ପରେ ଏଥିପ୍ରକାର ଉତ୍ତେଜ କରୁଅଛି । ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଗୋଟିଏ ହୁତକର ବିଷୟ କହିବ
ବିସ୍ତାରିତରୂପେ ଲେଖୁଅଛୁ ଯଥା—ସେକନାରେ
କି ଯତ ଏକିକ ମହାବଳୀ, ଗଜା ଓ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ
ଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଧିକାଂଶ ଗଜକର୍ମ ଦେ-

ଠେଣାଳା, ଘର ଉତ୍ପାଦନ ସଜାଜବା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେଲାପ୍ରକାରେ ନ କଣି
 ଦେଖାଯିବ ପ୍ରକାରେ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ କଣିବେ ବେଳେ
 ଦେଖାଯିବ ଶିଳ୍ପ ବ୍ୟବସାୟ ନିଶ୍ଚୟ ପୁନ-
 ଳୀକିତ ଓ ଉତ୍କଳ ହୋଇଯିବ କାରଣ ଦେଖାଯିବ
 ଶିଳ୍ପକରମାନେ ତାଙ୍କ ଶ୍ରମଜୀବୀ ଦ୍ରବ୍ୟର ଅଧିକ
 ଅଦର ଓ ଉଦାର ଆପଣାର ଲାଭ ଦେଖିଲେ
 ସେମାନେ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ଅନେକ ପରିମା-
 ଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଓ ତହିଁର ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ-
 ସାଧକରେ ଚେଷ୍ଟିତ ହେବେ । ଅତଏବ ଦେଖାଯିବ
 ଶିଳ୍ପବ୍ୟବସାୟର ଉତ୍କଳ ଦେଖାଯିବ ଲୋକଙ୍କ
 ହାତରେ ରହିଥିବ । ଏକଥା ସାଧାରଣ ଅଟେ ।
 କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ଏହି ଯେ କଲକତା ଦ୍ରବ୍ୟର
 ଉତ୍କଳରେ ହେଉ ଦେଖାଯିବ ଧନବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ରୁଚି
 ତହିଁପ୍ରତି ଅଧିକ ହୋଇଥିବ । ଆଉ କଥା
 ଚେଷ୍ଟିତ ଆଉ ପିକା ସୁଦ୍ଧା କଲକତା ନ ଦେଲେ
 ବାକିମାନଙ୍କର ଚଳି ନାହିଁ ଅନୁମାନଙ୍କର ନିଶେ
 ପିକାଖିଆ ବନ୍ଦ ହେଉଛି କି ସେ ଉପରେ ପଡ଼ି
 ପ୍ରଥମେ କଲକତା ପିକା ବ୍ୟବହାର କଲେ ମାତ୍ର
 କଲକତା ଦେଖାଯିବ ତମାରେ ପିକା କରନ୍ତେ
 ତାହା କଲକତା ପିକା ପ୍ରତି ନିକୃଷ୍ଟ ନ ଦେଲେ ଓ
 ମୂଲ୍ୟରେ ଅନେକ କମ ପଡ଼ିଲେ ତହିଁ ସେ
 ଦେଖାଯିବ ପିକା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଓ ଏବେ
 ସେ କଲକତା ପିକାକୁ ଦେଖାଯିବ ଭଲ ପସର ପିକା
 ଅପେକ୍ଷା ନିକୃଷ୍ଟ ବୋଧ କରିବ । ଅତଏବ
 ଦେଖାଯିବ ସମ୍ଭାଳିମାନେ କଲକତାଦ୍ରବ୍ୟକୁ ସାଧାରଣ
 ରୁଚି ପେଟରେ ଦେଖାଯିବ ଶିଳ୍ପ ବ୍ୟବସାୟର ଓ
 ଉଦାର ଏ ଦେଶର ଉତ୍କଳ ଅବଶ୍ୟ ସାଧକ
 ଦେବ ।

ଅଭିଷେକ ଉତ୍କଳ ଉପଲକ୍ଷରେ ସ୍ଥାନୀୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତମାନଙ୍କୁ କଳା ଏକକାର ଲୋକ-
 ଶାଳାମାନଙ୍କରୁ ଗତକାର ଜ ୧୦ ଶ ଲୋକାଏ
 ନବୀନ ଶିଳ୍ପ ଦେବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇ-
 ଥିବାରୁ ତଦ୍ୱାରା ଜ ୧୯୨୩ ଶ ଶିଳ୍ପ ପାଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ବ୍ରହ୍ମା ଗୋଲମାଲ ସମୟରେ ଉଦ୍‌ବିକ
 ବୋଲି କିଏ ଦେଖାଯିବାରୁ ଜ ୧୯୨୨ ଶ ଶିଳ୍ପ
 ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ସୁରୁ-
 ତର ଅପସ୍ୟ କରି ନ ଥିବା ଜ ୧୯୩୮ ଶ ଶିଳ୍ପ
 ନବୀନ, ଏକମାତ୍ର ଦିୟାଦ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକ ଲୋକ
 କରିଥିବା ଜ ୧୯୦୧ ଶ ନବୀନ ଏବଂ ଅନୁକୃଷ୍ଣ
 ଅବସ୍ଥାଗତ ଅପସ୍ୟରେ ମା ୨ ସରୁ ଅଧିକ
 ମିୟାଦପାଇ ନ ଥିବା ଜ ୨୨୨ ଶ ନବୀନକୁ
 ଦିଆ କରି ଶିଳ୍ପ ଦେଖାଅଛନ୍ତି । ଅନେମାନ
 ଦ୍ୱୀପପ୍ରକରେ କିଏ ଦିଏ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଜ ୮୨ ଶିଳ୍ପ ଏକାବେଳେ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବିକ

ଅପସ୍ୟରେ କିଏ ଦିଏ ଜ ୯୧ ଶ ଶିଳ୍ପ
 ନିୟମାଧୀନରେ ଶିଳ୍ପ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଯୋର୍ଡ଼େନ୍‌ଅ-
 ରରେ କିଏ ଦିଏ ପ୍ରାୟ ୪୦୦ କିଏ ଶିଳ୍ପ
 ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର
 ଲେକର ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି କି ଉତ୍କ-
 ଠର ଲୋକଶାଳାମାନଙ୍କରେ ଗର୍ଭମାନୁ ଯେବେ
 କିଏ ଦିଏ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯାହାକୁ ଶିଳ୍ପଦେବା ସମାଜ
 ପକ୍ଷରେ ନିଶ୍ଚୟ ନୁହେଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆ ସୁରୁପ
 ଅପଣାଏ ଦିୟାଦବର୍ଷରେ ଏକମାତ୍ର ଲୋକାଏ
 ହିସାବରେ କିଏ ଦିଏ ଏବଂ ଯୋର୍ଡ଼େନ୍‌ଅରରେ
 କିଏ ଦିଏ କିଏ ଦିଏ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ
 ଭଲ ଚରଣ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କଳା
 ସୁଦ୍ଧା ପାଇବେ ।

ଦେବୀନ ଅଦାଲତର ଉତ୍କଳାସରେ
 କିଏ ଦିଏ ଲୋକ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କର ଦେଶ
 ଟ ୧୦୦୯ କାରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ଏବଂ ଗରୀବ
 ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଠିକ ନୁହେଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଶିଳ୍ପ
 ଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ଦେଶ ସରକାର ନିକେ
 ଆଦାୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଜ ୧୯୨୩
 ଦେବୀନକିଏଦରୁ ଉଦ୍‌ବିକ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସେମାନଙ୍କର ମୋଟ ଦେଶ ଟ ୮୮୧୦୯ କାରୁ
 ସରକାରରୁ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଏହିପରି ଯେବେ
 ଲୋକ ଗତ କା ୧ ରାଜ ଜାନୁଆରୀରେ ଶିଳ୍ପ
 ପାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ୧୭-
 ୧୮୮ ଅଟେ ।

କଲକତାର ଜୀବନଶୈଳୀ ।
 ଅଲିପୁରର ପ୍ରାଣୀଶାଳା କଲକତାର ଦର୍ଶ-
 ନୀୟ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣୀ ।
 ଯେଉଁମାନେ କଲକତା ଗମନ କରିଅଛନ୍ତି
 ସେମାନେ ଅନୁଭବ ଥିବେ ଉକ୍ତି ସ୍ଥାନ ପରି-
 ଦର୍ଶନ କରି ଅସିଅଛନ୍ତି । କଲକତା ଗୋଲ-
 ଠରେ ଏକାକି ଗତ ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ ବଦରଣୀ
 ବାହାରଅଛି । ସେ ବର୍ଷ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ନିକଟରୁ
 ଦର୍ଶନୀ ପିସ ୩ ୧୯୨୨ କାରୁ ଓ ଉଦ୍‌ବିକ ଦାନ
 ଟ ୨୦୨୧ କାରୁ ମିଳିଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତି-
 ମାନଙ୍କର ଦାନର କଥା ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ।
 ମୁକ୍ତେରର ସ୍ୱୟଂ କମଳେଶ୍ୱରପ୍ରସାଦ ସିଂହ
 ଟ ୪୦୦୦ କଲକତାର ବାବୁ ରମାନାଥ
 ଦୋଷ ଟ ୧୦୦୦, କୁମ୍ଭିଲର ଜମିଦାର
 ସୈନ୍ୟଦ ଦୋଷେକ ଦାୟଦାର ଟ ୧୦୦୦,
 ବର୍ଦ୍ଧମାନର ମହାସିଂହା ଟ ୩୨୦୦ ଓ ମହା-
 ସିଂହା ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ଟ ୧୦,୦୦୦ ଦାନ କରିଥିଲେ ।
 ଶିଶୁ ଓ ସୁଲକ୍ଷ୍ମି ଶିଳ୍ପା ଦର୍ଶନସଂଖ୍ୟା ୧,୮୨,୩୧୦
 ହୋଇଥିଲା । ଅଲୋକା ବର୍ଷରେ ଅଲକ ଓ
 ଉଦ୍‌ବିକ ଶରଣ ଟ ୧୩୦୪୧ ୯୮ ୧ ଓ

ଜୀବନଶୈଳୀର ଶାନ୍ତୀ ଶରଣ ଟ ୧୪୩୭୨ ୮୭
 ହୋଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ଦର୍ଶନୀ ପିସ ନିୟମିତ
 ଗରଗରୁ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଦର୍ଶନୀ ଦରବାର କେମନ୍ତ ଦେଲ ?
 ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା ଅତି କାଲି ଉତ୍କଳରେ ପଡ଼ି-
 ଅଛି । ଅନେମାନେ ତହିଁର ଅଭିଷେକ ପାଠ-
 ମାନକୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଏହି ମହାସମାଲୋଚନା
 ସଂଯୋଗର ଚର୍ଚ୍ଚିତା କଲବାକୁ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ଶକ୍ତି ନାହିଁ ତମା ଏ ସୁଦ୍ଧା ସଫିକାରେ ପ୍ରାଣ
 ନାହିଁ । ଇଂରାଜଙ୍କ ସରକାରରେ ଏପରି ଚମତ୍କାର
 ଦରବାର କେବେ ଦେଖା ନ ଥିଲା । ସୁତରାଂ
 ମହାସମା ଚଳିବାର୍ତ୍ତୀ ସୁଧୁସ୍ଥିତଙ୍କର ଗରଗରୁ
 ସଂକଳର ଯେପରି ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି ତହିଁ ସତ୍ୟ
 ଏହାର ଭୁଲକା ଏବଂ ଏହାର ଚମତ୍କାର କଲକତା,
 ରତନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଜ୍ଞାଦନ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ବଡ଼ଲକ୍ଷ ମହାମାନ୍ୟ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଅପଣା-
 ରଣ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଲ ଏବଂ ଗଭୀରମାନର ଚୁକ୍ତିକୁ
 ସାକ୍ଷୀ ଦେଇଅଛି । ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ଦର୍ଶନୀ
 ଦରବାରକୁ ଏହା ଅନେକଦୂର ଦାନ ଯାଇଅଛି ।
 ବେଳେବେଳେ କେବଳ ଉଦ୍‌ବିକର ସରକାରୀ
 ଏବଂ ଅପରି ସମ୍ଭାଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯୋଗ ଦେ-
 ଥିଲେ । ଏ ଦରବାରରେ ସମ୍ପାଦକାଳୀ ଏବଂ
 କଲକତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପାଳି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଲ୍ୟର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଯୋଗ ଦେ-
 ଅଛନ୍ତି । ଏଦରଗରେ ଯେମନ୍ତ ଇଂରାଜରକାର
 ଅଧୀନ କଲ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଶାନ୍ତି
 ଅନ୍ୟଦରରେ ତେମନ୍ତ ଉଦ୍‌ବିକର ଶାନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ
 ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଅପରି ଉଦ୍‌ବିକ ଓ ଦର୍ଶନୀ
 ସର ପରିଚୟ ଏହି ଦରବାର ସମସ୍ତ ସୁଖ
 ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛି । ଏହାର ଉଦ୍‌ବିକା
 ରର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍‌ବିକ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଳ-
 ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଉଦ୍‌ବିକା ମିଶି ଓ କରକ ସଂଖ୍ୟା
 ଏବଂ ପ୍ରକାବର୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ ସଂଖ୍ୟା, ସମ୍ଭାଳି
 ଏବଂ ଅନୁଗ୍ରହ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାଣୀ ପାଇ କିଏ ଅନୁଗ୍ରହ
 ନ ଦେବ । ଉଦ୍‌ବିକ ଉଦ୍‌ବିକାବିକର ଉଦ୍‌ବିକ
 ଧର୍ମ ଏବଂ ଇଂରାଜଙ୍କ ସରକାରରେ ଦର୍ଶନୀ
 ଶାନ୍ତି ଶେଷ କରିବାଦ୍ୱାରା ତାହା ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ
 ହୋଇଅଛି । ସେହି ଦେଖି ଉଦ୍‌ବିକ ଏହା
 ପ୍ରଧାନକର ବା ଉଦ୍‌ବିକର କାହିଁକି ମୋଟ-
 ସର ଅନେକ ପ୍ରାମରେ ସାଧାରଣ ସମାସେକ
 ସହିତ ଲୋକେ ଉଦ୍‌ବିକ ପ୍ରତିପାଳକ ପ୍ରକଳ
 ସମ୍ପାଳକଠାରେ ପ୍ରକଳ ଅନୁଗ୍ରହ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବିକ
 ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପାଦ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରକଳ ପ୍ରାଣୀ
 ସମ୍ପାଳ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେବେ ସନେକ ନାହିଁ
 ଏ ନିଶ୍ଚୟରେ ମଧ୍ୟ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ପରି
 ପଡ଼ି ଯାଇଅଛି । ଉଦ୍‌ବିକ ସରକାର ନିଶ୍ଚୟରେ

ଏଥର ଦରବାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖପ୍ରଦ ହୋଇ-
 ଅଛି । କେବଳ ଗୋଟିଏ କଥାରେ ଲୋକଙ୍କର
 ଆଶା ସେତେ ବଢ଼ିଥିଲା ତେବେ ସମଲ ହେଲ
 ନାହିଁ । ତାହା ଏହି କ ପୁସ୍ତକ ଦରବାରର
 ଘୋଷଣାପତ୍ର ପରି ଏଥର ରଜନୈତିକ ଉନ୍ନତି
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନୁହେଁ କଥା ଶୁଣିବାରେ ଆସିଲା
 ନାହିଁ । ଏଥରର ଘୋଷଣା ପତ୍ରଟି ନିତାନ୍ତ
 ଘୋଷଣାପତ୍ର । ତାହା ପଠକ ଦେଲ ଉତ୍ତାରୁ
 ସମ୍ପ୍ରାପକ୍ୟ ରଜପ୍ରତିନିଧି କର୍ତ୍ତନ ବାହାଦୁର
 ସମ୍ପ୍ରାପକର ସେହି ପଦ ପାଠ କଲେ ସଦ୍ୟ
 କହିବେ ସମ୍ପ୍ରାପ ସ୍ତମ୍ଭ କହିଅଛନ୍ତି କ ସେ ତାହା-
 କର ସ୍ତମ୍ଭା ପାତାକର ସୁମାତର ଅନୁଗାମୀ
 ହେବେ ମାତ୍ର ସେ ମତର କିଛି ଉତ୍ତେଜ କର
 ନାହାନ୍ତି । ସୁଯୋଗ୍ୟ ପୁତ୍ର ଅପଣାର
 ଜଗନ୍ନାଥପାଦ— ବୃଦ୍ଧିମତୀ ଓ ଦୟାବତୀ
 ମାତାର ରଜମାତର ଅନୁସରଣ କରିବେ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଅଧିକ
 ଆପାତତଃ ଅନୁମୋଦନେ ଆଶା କରୁନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ସ୍ତମ୍ଭା ଉନ୍ନତୋତ୍ତମାଙ୍କର ସନ ୧୮୫୮
 ମାତର ଘୋଷଣାପତ୍ରରେ ସେହି ମତ ଘୋଷିତ
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଯାହା ଦୃଢ଼ରୂପେ ପ୍ରତିପାଳିତ
 ହେଲେ ଭାରତବାସିଙ୍କର ସୁଖଶାନ୍ତି ଓ ଉନ୍ନ-
 ତିର ଉତ୍ତରା ରହିବ ନାହିଁ ସେ ଘୋଷଣାପ-
 ତ୍ରର ଅର୍ଥୋ ଉତ୍ତେଜ ନ ହେବାରୁ ମନ
 ଚୁପ୍ ହେଲ ନାହିଁ । ସେହି ଘୋଷଣାପତ୍ର ପ୍ରାୟ
 ଅକ୍ଷୟକାଳୀ ଦେଲ ପ୍ରଚାରଣ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର
 ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତହିଁର ହିତକର ଉଦାର ମାତମାନ
 କାର୍ଯ୍ୟତଃ ପ୍ରତିପାଳିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବରଂ
 ତେବେ ସୁଲେ ତାହା ନ୍ୟୁନାଧିକରେ ଉପେକ୍ଷିତ
 ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ମହାମାନ୍ୟ
 ଲକ୍ଷ ବାହାଦୁର ନିଜ ବକ୍ତୃତାରେ ମଧ୍ୟ ସେହି
 ଘୋଷଣାପତ୍ରର ଉତ୍ତେଜ ବା ତାହା ଦୃଢ଼ରୂପେ
 ପ୍ରତିପାଳନ କରିବା ସମ୍ଭବରେ କିଛି କହି
 ନାହାନ୍ତି ବରଂ ସେ ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ
 ସେମନ୍ତ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଭାରତର ସଜା ପ୍ରଜା-
 ନିକର ବହୁ ଅର୍ଥକ୍ଷୁ ମତା ଅତି କିଛି ଦୁଃଖ
 ମାହି ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରଜାକାର ସେ ଶୀଘ୍ର
 କରବେ । ଅର୍ଥାତ୍ ସଜାମାନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାଧ୍ୟାୟ
 ସଦାସେ ସରକାରରୁ ଯାହା ରାଣ କରୁଅଛନ୍ତି
 ତହିଁର ଉଚ୍ଚ ବର୍ଗର ସ୍ତମ୍ଭ ଉଚ୍ଚ ଅଧିକ ଏବଂ
 ଅସନ୍ତା ମାର୍ଗମାପରେ ବଜେଟର ବିଷୟ ବେଳେ
 ସେବେ ତାହା ପ୍ରଚାର ଦେଖାଯିବ ତେବେ
 ଉପସ୍ଥାପନ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ବସ୍ତୁ ପାଇଥିବା ପ୍ରଜା-
 ମାନଙ୍କର ବିକ୍ରମ କିଛି ଶୁଣି ଦିଅଯିବ । ଏଥିରୁ
 ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ରାଜପ୍ରସ୍ତୁ ରଜା-
 ମାନଙ୍କୁ କିଛି ଶୁଣି ଦିଅଗଲା ଏବଂ ସୁଯୋଗ ପ-

ଟିଲେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ କିଛି ଶୁଣି ଦେବାର ଆଶା
 ଦିଆଗଲା । ଏଥୁ କିଏ ନ ଜାଣେ ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି-
 ଷାଦି ବିପଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଅକାତରେ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ଦର ଲୋକଙ୍କୁ ରକ୍ଷା
 କରନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟୟରୁ ଆୟ ଉତ୍ପତ୍ତି ହେଲେ
 ବିକ୍ରମ ଶୁଣି ଦିଅନ୍ତି ? ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ସାଧ୍ୟାୟଦେବା
 ସେମନ୍ତ ଆୟକୁ ବ୍ୟୟ ବଳ ପଡ଼ିଲେ ବିକ୍ରମ ରୁକି
 ନୋହିଲେ ବିକ୍ରମ ଦ୍ଵାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସ୍ଥିର
 ମତ ବୋଲି ଜନସାଧାରଣ ଦୃଢ଼ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ତାହା ସାଧାରଣ ଘଟକା ଅଟେ । ସେ କଥା
 ସମ୍ପ୍ରାପକର ଅଭିପ୍ରେକ ଭୁଲ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗମ୍ଭୀର
 ଏବଂ ମହାନକରେ ମହୋତ୍ସବର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ନାହିଁ । ମହାମତ୍ତ ଲକ୍ଷ କର୍ତ୍ତନ ବାହାଦୁର ଏ
 କଥା ନ ଜାଣନ୍ତି ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ
 ତାମ୍ଭମାନଙ୍କର ମନ ହେଉ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନେ
 ଅଦୃଷ୍ଟବାଦୀ । କପାଳ ଘିଟି ନାହିଁ ବୋଲି ଏମନ୍ତ
 ଉତ୍ତର କାଳରେ ସମ୍ପ୍ରାପକ ଦସ୍ତରୁ କିଛି ବିଶେଷ
 ଅଧିକାର ପାଇଲୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନୁମା-
 ନଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ଵାସ ସେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା
 ଯାହା ହେଉ ଇଂରାଜୀ ପରି କ୍ୟାମ୍ପବୀନ ପ୍ରଜା-
 ବସ୍ତୁର ରଜା କେବେ ପାଇବୁଁ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି
 ରଜା ଅପଲ ରହିଲେ କାଳେ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ଦୂର ହେବ । ଉତ୍ତର ସମ୍ପ୍ରାପକ
 ଦାର୍ଦ୍ଦିଣ୍ୟା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ତାହାକି ଉତ୍ତ ଭାରତ
 ବିଗଳୁ ଏମନ୍ତ ଆକର୍ଷଣ କରନ୍ତୁ ସେ ତାହାକି
 ରଜାହରେ ବିଶେଷ ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
 ସର୍ବୋତ୍ତମ ତାହାକର ସର୍ବ ଘୋଷଣା କରୁଥିବୁଁ ।

ମତସଲରେ ଅଭିପ୍ରେକୋତ୍ତର ।
 ପୁସ୍ତକପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତାରୁ ।

। ପ୍ର । ସୁଖ । ମୋ । କପାଳୀ ମୁକାମରେ
 ଭିନିବନ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ସାର-
 ଲେଇ, ଭଗବତୀ ପ୍ରଭୃତ ଦେବାଲୟମାନଙ୍କରେ
 ଯଥାକ୍ରମେ ମାଜଣାଦ ଓ ନଗରସଂକୀର୍ତ୍ତନ ନାଚ
 ପାନ୍ତ ଅତି ହୋଇଥିଲା । ତଦୁପରି ପଞ୍ଚାବତୀ
 ଶ୍ରୀ ବାବୁ କୌଣ୍ଡିଣ୍ୟମ ସରକାର ମହୋଦୟ
 ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ନିକଟରୁ ଗୁନା ଅଦାୟ କରି
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ସହସଦକାରେ ଏହି ଶୁଭ ଉତ୍ତରଣ
 ସମାପା କରୁଥିଲେ ।

। ମୋ । ତାମରପୁର ଏଠାର ବାରପଣ
 ଜମିଦାର ଗୁରୁବାର ଶ୍ରେଷ୍ଠକାର ବ୍ରାହ୍ମଣ ରତ୍ୟା-
 ଦିକ୍ ଭୋଜନ ଓ ଆତାସବଳା ବାଣି ପଏର
 କରୁଥିଲେ ସର୍ବରେ ଯାହା ହୋଇଥିଲା ।

। ତା । ରାଜ ଶୁକ୍ରବାର ସର୍ବରେ ଗୁରପଣି ଜମି-
 ଦାର ଶ୍ରେଷ୍ଠକାର ଶ୍ରୀମହାଜନ ଭଜନା ପଣ୍ଡାଙ୍କ
 ଯାହାଦଳର ଯାହା କରୁଅଥିଲେ ।

ଶ୍ରେଣସର—ଏଠାର ନାଏବ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନ-
 କୁମାର ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସହରେ କଚେରୀ ଓ ସୁଲ-

ଦରମାନ ସୁସଜ୍ଜିତ ନୂତନ ବାଜା ଓ ବିକ୍ରମରେ
 ଦେବାଲୟମାନଙ୍କରେ ପୂଜା ହୋଇଥିଲା ।
 ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଶ୍ରେଷ୍ଠକାର ବାଣି ଏବଂ ସମସ୍ତ
 ରାଣି ଯାହା ହୋଇଥିଲା । ପରଦନ ଶୁଣିମାନେ
 ମିଷ୍ଟାନାଭୋଜନ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅତି ଅନେକ
 ପ୍ରାୟ ଜ ୨୫୦ ଟା ଗରବ ଉତ୍ତମରୂପେ ଆହାର
 ଓ ଜ ୮୦ ଟା ଲୋକଙ୍କୁ ବନ୍ଧ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଲୋକଙ୍କୁ ୪୦ ୯ ହସାବରେ ପରସା ସୁବଦଳ
 ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆଉଟ୍ ପୋଷ୍ଟର ହେଉ ନି-
 ଷ୍ଟକଲ ପ୍ରାମାୟ ରୁଲୋକକଠାରୁ ଗୁନା ସପ୍ତହ
 କରି ଅନେକ ପରମାଣରେ ଶ୍ରୀଦ୍ୟ ମକ୍ତଦ
 କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ସରକାରୀ ଆଉଟ୍ ପୋଷ୍ଟ
 ରୂପରେ ମତସଲର ଅଧିକ ଲୋକ ନ ଅଧିକାରୁ
 ପ୍ରାୟ ଜ ୧୫୦ ଟା ଲୋକ ଆହାର କରୁଥିଲେ ।
 ସେମାନେ କିଛି ପରସା ମଧ୍ୟ କେଇ ଯାଇ-
 ଥିଲେ । ସର୍ବରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠକାର ଅଭସବାଜା ଓ
 ଯାହା ହୋଇଥିଲା । ଅନେକ ଉତ୍ତଲୋକମାନେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପାଇ-
 ଥିଲେ । ଶ୍ରୀଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ବଳ ପଡ଼ିବାରୁ ଆଉ
 ଦିନ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଦିଆ ଯାଇଥିବାର
 ଶୁଣିଲୁ ।

ପୁସ୍ତକ—ଜାନୁଆରୀ ତା ୧ ରାଜ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ
 ବିଦ୍ଵାର ସମ୍ମୁଖରେ ରଚିତ ଓ ସୁସଜ୍ଜିତ ମସ୍ତୁପ-
 ଠାରେ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ
 ସଭାରେ ଘୋଷଣାପତ୍ର ପାଠ ହୋଇଥିଲା । ସର-
 କାରୀ କଚେରୀ, ତାକଦର, ସୁଲ ପ୍ରଭୃତ
 ମଠବାଡ଼, ରଜବାର ଏବଂ କେତେକ ନଗର-
 ବାସିଙ୍କ ଦର ସୁସଜ୍ଜିତ ଓ ସର୍ବରେ ଆଲୋକ-
 ମାଳାରେ ଭୁଷିତ ହୋଇଥିଲା । ସବୁଠାରୁ
 ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଉପରେ ବସିଥିବା ଦାସାବଳୀର ବହୁ-
 ଦୁରବ୍ୟାପି—ଶୋଭା କସ୍ତୁରୀମୁଗକର ହୋଇ-
 ଥିଲା । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ମହୋଦୟ କଟକରୁ
 ଫେରିବାରୁ ଗତ ତା ୨ ରାଜ ମଜଲିସୀରେ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ତରମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ଏ ଦିନ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ସୁଲବାଳକ ଓ
 ଅପରାଧରେ କଜାଳମାନଙ୍କର ମହାପ୍ରସାଦ
 ଭୋଜନ ହୋଇଥିଲା । କଜାଳମାନେ ମଧ୍ୟ
 ଭୋଜନ ଉପରେ ବସ୍ତୁ ପାଇଥିଲେ । ଏ ଉପ-
 ଲକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀଲୋକର ବିଶେଷ ଭୋଗ ହୋଇ
 ଶ୍ରେଣ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ମାନ ଯଥାସ୍ଵ ବିଭବତ ହେବାର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭଲ ହୋଇଥିଲା । ଏ ଦିନ ସର୍ବରେ
 ଅଞ୍ଜଳାଓପାଳୀମାନେ ନାନ ସନ୍ଧ୍ୟାସା, ଦେବୀ-
 ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ଯାହା କେଇ କୋଠି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ କଚେରୀରେ ଯାହା ଓ
 ଅଭସବାଜା ଦେଖିବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଜବଦା
 ହୋଇଥିଲା । ଅଭସବାଜା ଉତ୍ତମ ହେଉଥିଲା

ଏଠା ଲୋକମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରାୟ ୩୦୦ ଶତକ ଏଠା ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଥିଲେ ।

ଏକପୁସା । ୧ । ଲୁଚିଙ୍ଗ — ଏଠା ସରକାର ଲକ୍ଷ୍ମଣଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ପୁଲିସ ଦେଉଳ କନସ୍ଟାବଲଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଦରମାନ ସୁସଜ୍ଜିତ ସେତା-ଲାଇ ଓ କାଳିଯୋଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି କାମ ଉତ୍ସୁକ ହୋଇଥିଲେ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ସୁକତା ଓ ପଞ୍ଚମ ସୋମବାର ରାତିରେ ଉତ୍ସୁକତା ଓ ଦର-ପ୍ରାଦି ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଉତ୍ସୁକତାରେ ଆଦାର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଠଦକତକ ସାର ରାତି ଉତ୍ସୁକତା ଯାହା ଲଢ଼ାଇ ଦେଉଥିବା ଓ ତର-ସହର ନଦୀର କାଢ଼ା ଓ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଦେବୀରୁ ଅଭିଷେକ ଲୋକମାନଙ୍କ ହୋଇଥିଲା । ଉପରେ ଉତ୍ସୁକତା କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଶ୍ରୀମାନ ରାଜକୋଷରୁ ଦକ୍ଷିଣ ସିଦ୍ଧାପତ ଗାନ୍ଧେବଣ ଉପଲକ୍ଷେ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ମଙ୍ଗଳନାଥ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଓ ମୁକ୍ତି ଦେବାବଦ୍ଧତା ଦେଖି କାଠ ଓ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ତୋମର ସିଂହ ଯୋଗୁଁ ମାଷ୍ଟର ଓ ମିଳି ଅସଦ୍‌ଲି ବେଗ ସଂକୀର୍ତ୍ତକଲ ଏ ସ୍ତୁତ୍ର ମୋପସଲ ଗ୍ରାମରେ ନିଜ ଦସ୍ତୁରୁ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରି ଏ ଦୁହେଁ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଗ୍ଧରେ ନିର୍ବାହ କରିଅଛନ୍ତି । ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଏମାନଙ୍କ ସାହସ ଓ ଗଜରୁ ।

ନିମାପତା — କୋଠଦେଶର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଚକ୍ରସିଲଦାର ବାବୁ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ମନୋମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ସ୍ୱୀକାର ଅନୁସାରେ ଏଠାରେ ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ସକାଶେ ବେତେକ ଲୋକ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୋଳ ରଖା ହୋଇଥିଲା । କୁଳକ ଚକ୍ର-ସିଲଦାର ବାବୁ ଗୌରୀଶ୍ୟାମ ମହାନ୍ତି ମାନ୍ୟବର ଲୋକ ଲୋକପ୍ରିୟ ସାହେବଙ୍କ ଅନୁମତି ଅର୍ଜନ ଉପରେ ଚଳାଉ ବେତେକ ଉତ୍ସବରେ ଶର୍ତ୍ତ କର ଅବଶିଷ୍ଟ କିଛି ଟଙ୍କା ପ୍ରାୟାଶାନ୍ତିରୂପେ ଅନ୍ତତଃ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରୁ ନିମନ୍ତେ ରଖାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କାରେ ଏହିପରି ଉତ୍ସବ ଦେଲେ କି ସମସ୍ତ କରସ ନଦୀର ଓ ଚୈତ୍ୟଗଣ ବାଦ୍ୟ ବାଜିଥିଲା । ଦୁର୍ଗାଜ ଅଠପାଠାରୁ ଦଶ ଦଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଲ ଉତ୍ସବାଳେ ପଢ଼ାଜା ଧରି ସମ୍ପାଦକ ମଙ୍ଗଳୋଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରପତ ହୋଇଥିବା ନିକତା ପାଠ କରି ଗ୍ରାମମାନ ଉତ୍ସବ ଓ ଦେବ-ଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ବାରଦଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଗର-ସଂକୀର୍ତ୍ତ କରି, ଅପରପୁରେ ପ୍ରାୟ ନିଗଣତାଧିକ ଉତ୍ସାହପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧାଦି ନିକରଣ ଓ ସମାପ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଉତ୍ସବ କାଳୀକରୁ ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ପୁଣିରୂପେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ କେତେକ ଜଣ ଅନ୍ତମ ଲୋକଙ୍କୁ ନିମ୍ନ ଓ ଲୁଗା ନିକରଣ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ବେତେକ ଓ ଅତ୍ୟଧିକା ଅମଳ ର ମନୋମୁଖ୍ୟ ଓ ଉତ୍ସବକ୍ରମ

କର ପଳାଦାର ଏବଂ ରାତି ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଚ ମନଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ସାଧାରଣଙ୍କ ରୂପ ସକାଶେ ନିମନ୍ତ ପାଞ୍ଚଦିନ ଉତ୍ସବକାଳ ବାଧା ପାଲ ହୋଇଥିଲା ।

ଦଳିନା, ଗଞ୍ଜା — ଏ ଦଶର ନଗର ରାଜା ମନୋଦୟ ନଗରରେ ସୁଲବାଳକମାନଙ୍କର ମିଷ୍ଟାନ୍ନଲୋକ ନିମନ୍ତେ ଟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବଦଳ ଅଛି । ସୁଦାୟ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କରେ ଉତ୍ସବ କରିବା ବାହାରି ଟ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ । ତାହା ଦରପ୍ରମାନଙ୍କୁ ବସୁଦାନ, ସୁଲବାଳକମାନଙ୍କୁ ମିଷ୍ଟାନ୍ନଦାନ, ପାପଦାନ, ବାଣଯୋଡ଼ା ଓ ନୃତ୍ୟଗୀତାଦି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯଥାସକ୍ଷରେ ବ୍ୟୟିତ ହୋଇଥିଲା ।

ରକତ ମାସର ପହିଲା ଦିନରେ ଏ ଗଞ୍ଜା ମୁଦାମର ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଓ ସପ୍ତକ ଶେଷରେ ଶେଖମାନଙ୍କୁ ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା । ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମ ଅଲୋକମାନଙ୍କରେ ଚତୁ-ଷ୍ଟକ ହୋଇ ନିମନ୍ତ ଦରଶନ କରୁଥିଲା । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଯାଏ ଯୋଡ଼ା ହୋଇ ଦର୍ଶନମୁଖ୍ୟର ଚତୁରେ ବିଷୁସ ଉତ୍ସାଦନ କରୁଥିଲା । ସେ ଗୁ-ଏବଂ ତହିଁ ପରି ସମ୍ପର୍କେ ନୃତ୍ୟାଦି ହୋଇଥିଲା । ତା * ଉତ୍ସବରୁ ତା ୨ ରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଉ ଏକ ଉତ୍ସବ ନିର୍ବାହଦଳ ଅତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଅନନ୍ତ କର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ତାହାପରେ ଦିନ ଏ ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ କର୍ମକାରୀଙ୍କର ଉଦ୍ୟାନମିଳନ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୩୦୦ ରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ମିଳନରେ ଭୁଲି ଲୋକ ପାଠ ଏବଂ ରାତିରେ ନୃତ୍ୟଗୀତାଦି ଦେଖି ଓ ଶ୍ରବଣ କରି ଏକ ବାଦ୍ୟରେ ନଦୀର ରାଜକୋଷରୁ ମଙ୍ଗଳ-ଦାନମା କରିଥିଲେ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ — ସିନପୁର ଅଧିକାରୀ ଦେବୀକ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅତ୍ୟୁକ୍ତ ଟ ୫୫ ଟଙ୍କା ପୁଣ୍ୟ ଏହି ଉତ୍ସବକର୍ତ୍ତା ରାଜକୋଷରୁ ସାମାନ୍ତ ଶାସନାଧୀନ ଦେବୀ ସମୟରେ ନଗରଠାରେ ବାରଦଶା କାଳରେ ସେହି ଗୋଷଣା ପଠିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଅନ୍ୟ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସହୋଦର ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁର ବିଦ୍ୟା-ଭୃତ୍ୟ ପାଠ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏତ୍ତଦର୍ଥ ଓ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅଲୋକ-ନାଶିତ୍ୱ ଅଭିଷେକ ଉତ୍ସବର ଦୋଷଣାପତ ଶ୍ରୀ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅମୃତ ପାଠ କରବାକୁ ଦେଲା । ସାଧାରଣଙ୍କ ଅବଗତ ନିମନ୍ତେ ଲେଖିଅଛି ଯେ ମତ୍ତକାଳ ମହାଲର ସୁପରିଷେଷେଷ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ଆଜ୍ଞା-କ୍ରମେ ଉତ୍ସବକ୍ରମ ଅଭିଷେକ ସମାପ୍ତ ହୋଇଣ ସତ ପୂର୍ବକୁ ଦଶମହୋତ୍ସବରେ ଉତ୍ସବ ସମସ୍ତ

ରକତମାସ, ସରଦାର, ଜାଗିରଦାର ମହାଲକ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ପଠିତ ଦେଲା । ସମସ୍ତେ ପୂର୍ଣ୍ଣବେଶ୍ୟାରେ ହୋଇ ଅସିଥିଲେ । ସରସ୍ୱଳ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ହୋଇଣା ପ୍ରଭୃତିସ୍ୱାର ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇଥିଲା । ମହୋତ୍ସବ ସୁବର୍ତ୍ତନ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଓ ତାଙ୍କର ଜଣେ ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ର, କଞ୍ଜେଲ ସାହେବ ଓ ତାହାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଅସନ ସୁତରା କରି ଥିଲେ । ତାହା ସୁଲର ସମକାଳେ ଉଲ୍ଲଭର 'God save the king' ଏହି ବାଦ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ସରସ୍ୱଳରେ ଉତ୍ସବ ଦେଲେ । ଗୋଷଣା ପାଠ ପୂର୍ବେ ବହୁସଂଖ୍ୟା ଦୋଷଧିକରେ ନଗର ସରସ୍ୱଳ ହେଲା । ସନ୍ଧ୍ୟାକ୍ରମେ ବିଷୁବକାଳ ମିଷ୍ଟାନ୍ନାପ କରି ସ୍ୱ-ଗୁଡ଼କୁ ପ୍ରଦାନମାନ କଲେ । ସୁନରସି ଅପରପୁରେ ଅନ୍ତସ୍ତ ଦରସରରେ ସମ୍ପାଦକ ପୁତ୍ର ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଗର୍ବାୟୁ ଦାନମା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ ପାର୍ଥନା ଦେଲା । ସକା-ର୍କଦଳ ସମସ୍ତ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ଲୋକଙ୍କଦ୍ୱାରା ପରି-କର୍ତ୍ତ ହେଲା । ଶ୍ରୀ ରକତାଧିକ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଓ ଅପରସର ଦେବୀଙ୍କୁ ଜୟ-ଧ୍ୱନରେ ପରପୂରକ ହେଲା । ଏହି ଅବସରରେ ଶ୍ରୀ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ରାଜା ମହାପାତ୍ର ଉପାଧି ପାଉ-ଥିବାର ତାହାସମ୍ପର୍କ ଉତ୍ସବକ ଦେବୀରୁ ସର୍ବ-ନେମାକଙ୍କର ଅନନ୍ତର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ ଓ କେତେକ ସାହେବଙ୍କ ଅଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନେକ ଦୋଷଧିକ ହୋଇ ଅବାଳ ବନିତାଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରି ଲଳ । ଯେପରି ରକପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟତା ପ୍ରତିମାନକ ପରେ ସେଠାର ଉତ୍ସବ ପୁଣିକ ଦେବୀର ପ୍ରସାଦ ହୋଇଅଛି ସେହିପରି ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ଦକ୍ଷୀ ଦରବାରକୁ ପ୍ରତିମାନକ ପରେ ସୁରକ୍ଷାରେ ସମୁଦାୟ ଉତ୍ସବ ପଞ୍ଜାଦିତ ହେବ ।

ରକତକାଳ — ଉତ୍ତମାଳ ଏହି ପ୍ରାନ୍ତ ନଗର ଅପୂର୍ବ ବେଶରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇଥିଲା । ପତ୍ତା ଦରପୁ ଓ ଅନ୍ତମ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ତଳ, ପରପା ଓ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଏକ ସୁଲ ପାଠକାଳର ସୁସଜ୍ଜିତ ପରକୋଷ ପୂର୍ବକ ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଲୋକ ନଗର ବି-ସମ୍ପାଦକ ଜୟଧ୍ୱନରେ ନଗର ବିଷାଣି କରୁଥିଲେ ପ୍ରତି ଦେବାଳୟ ମଧ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଗୀର୍ତ୍ତାରେ ଉପାସନା ହୋଇଥିଲା । ବାଦ୍ୟ ଓ ବସ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ନଗର ବିକର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ବାସୁଦିନ ରକ୍ତ-ବାଜରେ ଏପରି ମହୋତ୍ସବ ଦେବେ ନୟନ-ଗୋଚର ହୋଇ କହି । ୧୩୮ ଦଳ ଉତ୍ତମ ସାହା ବିକସ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦୁର୍ଗ ପାଠ କରି ନଗର ବାସିକୁ ଅମୋହର କରୁଥିଲେ । ୧୪୩ ସମ-ୟରେ ନିମନ୍ତ ଓ ଦର୍ଶନକ୍ରମେ ପୁର ସର

ମଣ୍ଡପ ପୁଣି ଦୋଇଗଲା । ସେ ସୁଲ ପାଠ-
ଶାଳାସ୍ଥପାନଙ୍କର କବିତା ଓ ଗୀତାଶ୍ରବଣାନ୍ତର
ସେମାନଙ୍କୁ ସୁମୁକାଦି ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।
ବେଙ୍ଗାଳି କବିଙ୍କୁ ମହାପାତ୍ର ସହସାଧାରଣଙ୍କୁ
ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝାଇ ଦେଲା ଉତ୍ତର
ସଭାପତି ମଧ୍ୟ ମେଳଣୁକ ସାହେବ ସହସ୍ରରେ
ସମାପକ ଜୀବମାସମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ସୁନ୍ଦର ଛବି
ଓ ମେଡେଲ ପ୍ରଦାନ ଗୌରବଦାରଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ
କଲେ ।

ଉପସର୍—ଏହି ଚାଲକାନୁଗତ କଥାତୋର
ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀରାଜନାଥ ରାଜଗୁରୁ ମହା-
ପାତ୍ର ମହାଶୟ ଅପଣାର ଠାକୁରବାଡ଼ର ଦ୍ଵାର
ଦେଶମାନଙ୍କରେ ନିକୂଳଗୁଣାସେପଣ କୃଷକ-
ରରଣ ଦେବତା ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟେ ଚଳାଇପ ଆଉ
ନାନାକଥା ପୁସ୍ତକାଳାଦିରେ ବେଷ୍ଟକ ପୁଣି ନାନା
ସୁଗନ୍ଧ ଧୂପପାଦିରେ ଅଲୋକପୂର୍ବକ ଠାକୁରଙ୍କୁ
କିରୀଟ ସଜ୍ଜାରବର୍ଣ୍ଣଜନ ଓ ମିଷ୍ଟାନ୍ନାଦି ନିବେଦନ
କରି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦୁଃଖୀ ଓ ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି
ଭୋଜନ କରଇ ଆଉ ଅଭଗର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ
ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତିବୀ ସହ ଦାନକରି ରାଜଗୁରୁ ମହାଶୟ
ପ୍ରଣାତ ରାଜରାଜ୍ୟର ପରିଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଲକ୍ଷଣକାଥ — ଏଠା ଏହାକୁ ହଲର ସମ୍ପା-
ଦକ ଓ ଏକମାତ୍ର ସୁରାଧିକାରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ
ଦୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥପୁତ୍ର ରୟ ମହାଶୟ (M. A.) ଏହି
ସୁଲର ଉତ୍ତମାନଙ୍କୁ ପାରତୋଷିକ ବିଭରଣ ଓ
ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଭୋଜନାଦିଦ୍ଵାରା ସମ୍ମାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ
ଏହି ସୁଲର ଦେଉ ମାଷ୍ଟର ମହୋଦୟଙ୍କଦ୍ଵାରା
ସ୍ଥାପିତ ବାଳିକାବିଦ୍ୟାଳୟର ବାଳିକା ବାଳିକା-
ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ଭୋଜନ କରାଇଥିଲେ ।
ଉକ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କ ଦେବମନ୍ଦିରମାନଙ୍କରେ ପୂଜା
ଓ ହୋମାଦିଦ୍ଵାରା ସମାପ୍ତ ଓ ସାମାଜିକର ସୁଖ
ପାଳି ଓ ଦାର୍ଦ୍ଦିନୀବଦ ପ୍ରାର୍ଥନା କର ହୋଇଥିଲା ।
ତାହାଙ୍କର ଭୋଗଦ୍ଵାରା ରମ୍ଭାବୃଷ ଓ ପୁସ୍ତକା-
ଳାରେ ପ୍ରଶୋଭିତ ଏବଂ ରାସିରେ ଅଷ୍ଟାଳିକା
ଅଲୋକମାଳାରେ ରଞ୍ଜିତ ହୋଇ ଅପୂର୍ବ ଶ୍ରୀ
ଧାରଣ କରୁଥିଲା । ନାନାପ୍ରକାର ଅଗ୍ନି କ୍ରୀଡ଼ା
(ଅଭସକାଳୀ) ଦର୍ଶନକରି ଦର୍ଶକଗୁଣ ମୋହିତ
ହୋଇଥିଲେ । ଦଶିପ୍ରକ୍ତ ଭୋଜନ ଓ ବନ୍ଧୁ ରଥ
ପାଉଥିଲା । ନୃତ୍ୟଗୀତି ସମସ୍ତ ରାସି ହୋଇଥିଲା ।

ଗଞ୍ଜାମ ବରଦ୍ଵୀପପୁରଠାରେ—ମୁକୁତୋତ୍ସବ
ଉତ୍ସବରେ ଶତ ତା ୧ ଉତ୍ତରେ ଯେଉଁ ଦର-
କାର ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ବଡ଼ଖେମୁଣ୍ଡି
ଚିତ୍ଟି, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି, ଧରାକୋଟ, ଟେକଲି ଓ
ସୁରଙ୍ଗୀର ରାଜାମାନେ ଏବଂ ଭରଲାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ
ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାନା ଶ୍ରେଣୀର ଉତ୍ତୁଲ୍ଲେଖ

ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଶ ଉତ୍ସବିତ ଥିଲେ । ଗଞ୍ଜାମର
କଲେକ୍ତର ଓ ଏକଶ୍ରୀଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପାର୍ବତୀ ସାହେବ
ଦରକାରର ସଭାପତି ହୋଇ ଘୋଷଣାପତ୍ର
ପାଠ କରୁଥିଲେ । ପାରଲଖେମୁଣ୍ଡିର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ରାଜଗୁରୁ ବି, ଏ, ପ୍ରଭୃତି ଜି ୧ ଶ
ସମ୍ମାନ ପତ୍ର ପାଇ ଥିବାର ପ୍ରଜାବନ୍ଧୁ ଅବଗତ
ହେଲୁ । ଦରକାର ଅପୂର୍ବ ଦ ୪ ଶା ବେଳେ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହି ଦିନ
ସକାଳେ ଦେବାଳୟମାନଙ୍କରେ ପୂଜା, ଦ ୧ ଶା
ବେଳେ ୧୫ ଶତ ଗରିବଙ୍କୁ ବସ୍ତ୍ରଦାନ ମଧ୍ୟାହ୍ନ
ରେ ଦୁଇସହସ୍ରାଧିକ କର୍ମାଳି ଭୋଜନ ଏବଂ
ଦ ୨ ଶା ବେଳେ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ସୁଲଉତ୍ସବର
ମିଷ୍ଟାନ୍ନଭୋଜନ ହୋଇଥିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମ-
ୟରେ ନଗର ଶେଷକାର ଏବଂ ରାସି ଦ ୧ ଶା
ବେଳେ କିରୀଟ ବାଣ ପୋଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ।
ଏହିଉତ୍ସବ ଉତ୍ସବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାର ଏକଦ-
ନରେ ନିର୍ବାହ ହୋଇଥିଲା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମାଦ ।

କାଳିକା ଗେଜେଟ

ମଧ୍ୟ ବର, ଇ, ଉତ୍ତର ଭରଣ ବସନ୍ତ ମାଟ୍ରେଟ ଓ
ଜେସ୍ଟି କଲେକ୍ତର ବଡ଼ ସଦର ମହାମାତ୍ର ବଦଳ
ହେବାର ଅବେଶ ରହିତ ହେଲେ ।
୨୨ ଗେଜେଟ ନବମାଟ୍ରେଟ ଓ ଜେ କଲେକ୍ତର
ମଧ୍ୟ ବର, ବସ୍ତ୍ର, ବସ୍ତ୍ର ଓ ମଲେ କଟକର ସଦର ମହାମାତ୍ର
ଅବସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ।

ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମାନସମ୍ପଦ ବନିଗର ଓ ଗଞ୍ଜାମର ସୁପ୍ର-
ତମ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବେ, ପ, ପୁତ୍ର ଗର ମଲକଦାର କୁ
ବାଜି ରମନ କଲେ ହେଠାକୁ ବୌଦ୍ଧ ଅଠମହିତ ଓ ବିନମାଳ
ପ୍ରଭୃତି ଗଞ୍ଜାମାନ ପରଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଗମନ କରିବେ
ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବଡ଼ କଲେକ୍ତର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବସ, ସନ,
ପିସର କେଠାପଡ଼ା ଦଳର ଗସ୍ତରେ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଅକାଶ
ମେଘାଚଳ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ବୃଷ୍ଟି ହୋଇନାହିଁ । ଶୀତ
ନିତାନ୍ତ ଉତ୍ତା ପଡ଼ୁଥିଲା । ବୌଦ୍ଧ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ସାମାନ୍ୟ ବୃଷ୍ଟି
ହେବାର ସୁଖାଶିଷ ।

ମେଘଅପାତ୍ର ହେଉ ଅସରମାନ ପ୍ରଭୃତିରୂପେ ବୌଦ୍ଧ
ପାଠ ନାହିଁ ।

ଅନେକ ଲୋକ କୁଳ ଓ ବାସରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ।
ଏଠା ବାହେନମେଣ୍ଡ କବଳା ବିପଳଶାହୁଙ୍କ ନାମରେ
ପଦ୍ମବଳ ଟଙ୍କା ଖାଇପିବା ଉଦ୍ୟାଗ ଅଭିଯୋଗରେ ଶୁକୁ-
ପୁକା ମୋତିଦମାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମାମଲରେ କବଳା
ମାଟ୍ରେଟଙ୍କ କବଳରେ ମା ୨ ସ ବାଦପାସପତ୍ର ହେବାକୁ
ଅସମ୍ଭବ କରାଯାଉଥିବାର ଅପିଲ କର ୫ ୧୦୦ ୧୫
ନାମିକରେ କଲର ପାଇଅଛି ।

ମହାତ୍ମା ୧୮୮୯ରୁ ୧୯୦୩ ମହୋଦୟଙ୍କର ପଦକ ବାସ-
ପାହୁଡ଼ା ସେନ ମନ୍ତ୍ରଣର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବେଳାରେ ସଦର
ମହତ୍ତ୍ଵ ଗର ସୁରକାର ସନ୍ଧ୍ୟା ବ ୪ ଶା ବେଳେ ଏ ନଗ-
ରରେ ପଦାର୍ପଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିମିତ୍ତ

ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଘାଟଠାରେ ସଂଗଠିତ ଓ ବାଦ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଦେଇ
ନାନା ଶ୍ରେଣୀର ଅନେକ ଲୋକ ରୁପିତ ହେଲେ । ତାହାଙ୍କ
ସେଠାକୁ ସଂଗୋଳ ଅବିଦା ସମୟରେ ପଥରେ ଅନ୍ୟ
ସମାଦେଷ ଓ ବଶେଷ ଜନତା ହୋଇଥିଲା ।

ମାନଙ୍କର ବକ୍ଷିଂ କଲେକ୍ତର ହସ୍ତୀଦରକାରର ଗର
ମଲକଦାର ବରଦ୍ଵୀ ମଗରର ପ୍ରତ୍ୟା ଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ମହାମାତ୍ର ବକ୍ଷିଂ କଲେକ୍ତର ବାହାଦୁର ଅଗାମୀ
ଦୁଧକାଳ ଜଳକ୍ରୀରେ ସଥା ସମାଦେଷରେ ପ୍ରବେଶହେବେ ।
ଦଳା ତାଙ୍କରେ ବାର୍ତ୍ତା ପଠାଇବାର ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣ
ମାର୍ଗଦର୍ଶ ସାହେବ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଅଗ୍ରମାନ
ଓ ଉତ୍କଳ ଏବଂ କଲକତା ମଧ୍ୟରେ ଥାପନ କରବା ବାନ୍ଧ
ସାହେବ ମହୋଦୟ ଉଚ୍ଚତରବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରେ ଅବେଦନ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷକା ବର୍ଷମେଣ୍ଡକ
ପଦ୍ମସାଧିନ ଅଛି । ସେ ପଦ୍ମଶା ସଦଳ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବୌଦ୍ଧ ଅବେଶ ହୋଇ ନ ପାରେ ।

ଗର ଲୋକସଙ୍ଗୀତ କାଗଜକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ କଲେ ଲାଠି-
ମାନେ ଅଧିକକାଳ କାଢ଼ି ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ନିଜର ମଧ୍ୟରେ
ଶେଷକାଗଜର ଅଲଗ କଲେମାନଙ୍କର ଅଧିକାଂଶୀ ପ୍ରକାଶ
ଅଧିକ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦାର୍ଦ୍ଦିନୀ ଲୋକ ଦେଖିବା
କରଇ । ନଗରରେ ପଡ଼ି ରୁ ଏବଂ କଲମାନଙ୍କର ପ୍ରକ-
ରକୁ ଦାର୍ଦ୍ଦିନୀବନ ଦସ କରବା ଏକାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ।

ହସ୍ତୀଠାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାୟା ଭରତେସ୍ତ ଉତ୍ତୋଷିକାୟା ଦେବାଳ
ଧାତୁକମିତ ପ୍ରତିମୁକ୍ତ ଗର ଉତ୍ସବମାସ ତା ୨୨ ଉତ୍ତରେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି ।

କଲକତା ଉପଲକ୍ଷେ ଗରମାସ ତା ୨୨ ଉତ୍ତରେ ଅସ-
ମାନଙ୍କର ଭରତେସ୍ତ ପରିଣତପି ବାରେ ମଦ ପଡ଼ୁଥିବା
ପିପାସା ଓ ନାଦେମାନଙ୍କର ବିଧବା ଏବଂ ଅନାଥ ବାଳକ
ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ସେହି ହେଳ ଦେଇଥିଲେ ଉତ୍ତରେ
ଜ ୧୦୦ ଶ ରୁପିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ବିଦା
ଅଧିକା-ଖର୍ଚ୍ଚା ମଧ୍ୟ ଦତ୍ତ ପାଇଥିଲା । ଗେଜେଟ ଏବଂ ନାଗ-
ଦ୍ଵାର ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ବିଧାନ କରବାରେ ବୌଦ୍ଧ
ବୁଝି ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ଅଗ୍ନିକଳଠାରେ କ୍ରମାଗତ ଭୂମିକମ୍ପ ହୋଇ ବାଗା-
ଶାନର ଭୂମିମାନ ଭିତ ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ
ଲୋକେ ସମ୍ଭୀତ ହୋଇ ବେଳଗାଡ଼ରେ ଦାସ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ନାନାଠାରେ ଭୂମି ରେଳଗାଡ଼ି ଧକ୍କା ବାଜିବାରୁ
ଜ ୨୫ ଶ ଲୋକ ହର ଏବଂ ଜ ୧୦ ଶ ଅଭାଦ ହୋଇଥିବାର
ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।

ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ଓ ନୂପରମାସ ମଧ୍ୟରେ ଜାପାନ ଦଳୀର
ଅପୋକଠାରେ ଜାତୀୟ ଶିଳ୍ପପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେବାର ସମ୍ଭାବ
ମିଳଇ । ଶିଳ୍ପଗ୍ରନ୍ଥ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏହା ଦେଖିବା ଉଚିତ ।
ଶନି ସୁମାନଙ୍କର ଚୂଡ଼ାସୁ କାଶିକ ଅଧିକରଣ ଗର ଉତ୍ସ-
ବମାସ ତା ୨୮ ଉତ୍ତରେ ହସ୍ତୀଠାରେ ହୋଇଥିବାର
ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଏ ଅଧିକରଣରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ସହସ୍ର
ପ୍ରତିଦିନ ସମ୍ପର୍କିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବର୍ଷମାନର ମହା-
ପଜା ସଦପତର ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ।

ପଦ୍ମବନ୍ଧୁ ଲେଖିପୁଳ ପିନ୍ଧିସେସର ହସ୍ତୀ ଦରକାରର
ପାଠ୍ୟ କଲକତାଠାରେ ଜାତୀୟ ପାର୍ବତେ ବୋଧିବ ମୁକ୍ତ
ହେଉଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଏଥିର ମଧ୍ୟ ପଦର ସହସ୍ର
ଟଙ୍କା ଅଟେ । ସେ ଗୋଗଦେବ ତାହା ୧୫ ୨୦୦ (କା
ସୁଧାସ ବସ୍ତ୍ରବିକାର ବିକ୍ରମନ ବାହାରିଅଛି ।

ଗ୍ରୀକଲଗଠାରେ ଅନେକ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଗଣକ ପଦ୍ୟ
ପୁକାକୁ ତାହା ଅବଶ୍ୟକ କର୍ତ୍ତା ଅଗାମୀ ବସ୍ତ୍ରକାଳରେ
ହୁଇପର ଲୋକ ବୋଧେକହେବେଠାକୁ ଯାଆ କରବାର
କ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଏମାନେ ତମିମହା ସୁଧାକାର ବ୍ୟବସାୟ
ସୁଧା ଗୋବଦାର ସୁଖାଧ୍ୟା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କର ଆବିଷ୍କୃତ-ସେହି
 “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପା”
 ଚିକିତ୍ସା ମଦର୍ସ୍ଟିମେଣ୍ଟର ଅନନ୍ଦ ଅନୁସାରେ
 ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଏ ।
 ବହୁ ସମ୍ପର୍କିତ ! ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସିତ ! ! !
 ଆଦି ଓ ଅନୁକ୍ରମ ।
 ଆଉ କାହାରକୁ ଅସ୍ତ୍ରାୟା ଗୁଣକରିଷୁ ଦେଖା
 ବା ବିଲଗ୍ନ ସାଲସା ବା ତ୍ୟାକଜନ ପ୍ରଭୃତି
 ଦୌର୍ଗଣ୍ଡ ପ୍ରଦାର ଔଷଧ ସେବନ କରିବାକୁ
 ଦେବ ନାହିଁ ଆଉ କାହାରକୁ ସେନ ସନ୍ତାନ
 ସ୍ତେନ କରିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ସେହେତୁ—
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପା — ନିଜ ଗୁଣରେ
 ବିକ୍ରମା ଜଗତର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର
 କରିଅଛି ।
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପା :—ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେରୁସ
 ଦୁର୍ଗଣ୍ଡ ଶିଶି ବିକୃତ୍ୟ ଦେଉଅଛି ଦେଖ ବିଦେ-
 ଶରୁ ସେହିପରି ଗୁଣି ଅସାଧାରଣ ସୁଖାଦିପତ୍ତି
 ଲଭ କରିଅଛି ଓ କରୁଅଛି ।

ଡାକ୍ତର ମେଜର ସାହେବଙ୍କ ଆବିଷ୍କୃତ, ବିଦ୍ୟମଣ୍ଡଳ ସେହି
ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପା ଅଦି ଓ ଅନୁକ୍ରମ
 ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ! ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନ,
 ବିକ୍ରମା ଜଗତରେ ନିବନ୍ଧନ ବର୍ତ୍ତାଇଅଛି । ଏହା ବିକୃତ୍ୟର ପ୍ରକାଶ, ପାଗଦୋଷ ନାଶ
 କରିବାକୁ ଅମୋଗ, ବାତପ୍ରସ୍ତ, ଘେନି ରରସା, ଧାତୁଦୌର୍ଗଣ୍ଡ ଓ ପ୍ରମେଦ ପୀଡ଼ାରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ
 ଓ ଅଦର୍ପୀ ।
 ଅସମ୍ୟ, ଅସାଧାରଣ ସୁଖାଦିପତ୍ତି ଅବ୍ୟର୍ଥତାର, ଅଲୌକିକତାର ଅନୁକ୍ରମତାର କୁଳକ୍ରମ ପ୍ରାପ୍ତ,
 କୁଳକ୍ରମ ସାମାନ୍ୟ ଦେଉଅଛି ।
 ୧ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା ସାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଓ ବାମସ୍ତ୍ରୀରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି:—“* * * ମୁଁ
 ନିମ୍ନୋକ୍ତଦ୍ରବ୍ୟେ ନିଦ୍ରୁଅଛି ଯେ “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପା” ଦୁର୍ଗଣ୍ଡ ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର କରିବା ଓ ରକ୍ତ-
 ଦୁର୍ଗୁ ଦେହୁ ବିକୃତ୍ୟ ସେନ ଅସମ୍ୟ କରିବା ପକ୍ଷରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ।”
 ୨ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା-ଗଉରୁଚନ୍ଦ୍ର ଦେଓ ରେଡ଼ାଗୋଲରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“* * *
 କଲିକତାର ମୋହରେ ପଡ଼ି “ତ୍ୟାକଜନ” ଔଷଧ ମନାଭଲ, ରୂପକାର ଦେବା ଦୂରେ ଆଉ ଅନୁ-
 ପକାର ଦେଖ ସେଥିରେ ପାଏ ଅଳ୍ପ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ଗାୟତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ
 ସାର୍‌ସାପା ଗୁଣ ମୁଁ ସର୍ବ ପାରବ ନାହିଁ । ମୋତେ ଅନୁର ୩ ଡ଼ଜନ ପଠାଇଦେବେ” ।
 ୩ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାରାଜା-ଦୁରଦର ମର୍ଦ୍ଦରାଜ ଦେଓ ଖଲିକୋଟରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“ରକ୍ତ
 ପରିଷ୍କାର କରି ବଳ ସର୍ଯ୍ୟ ରୁକି କରିବାକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପା ସମତା ଅପାର ଅଟେ” ।
 ପ୍ରାପ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ :—ଡ଼କଲିଡ଼, ମେଜର ଏଣ୍ଡ ମୋସାମ, କଲିକତା, ବିନ୍ୟା ବୋମ୍ବେ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପା :—ନବୋଦ୍ଭାବିତ ଉପା-
 ସ୍ତରେ, ଦୈନିକିକ ପ୍ରଦରଣରେ ଦୈନିକିକ
 କ୍ରିୟା ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ବିନ୍ୟ
 ଔଷଧ ବିନ୍ୟୁ ଦେଖରେ ସର୍ବ ପକ୍ଷର
 ସଂଯୋଗ ହୋଇପଡ଼େ ଏବଂ ତାହାର ଅସମ୍ୟ
 କାରଣା ଶକ୍ତି ଗୁଣରୁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ସେନ ପ୍ର-
 ଲତା ଦମ୍ଭ କରିବ ଏବଂ ୩୧ ମାତ୍ରା ସେତଦ
 ମାତ୍ରା ସେନୋପକ୍ଷମ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁକ୍ର
 କରିଥାଏ, ପୁଣି ୩୪ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସେନର
 ଦୂଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପାଦେଇ କରି ନବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ନବ
 ଉତ୍ସାହ ଓ ନବ ତଳେବର ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଦେବ
 ହୋବଦ ବାଲୋଚିତ ବଳ ସର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି
 ସେନ ଅଟେ ।
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାର୍‌ସାପା :—ନବଜାତ ଚିକିତ୍ସ
 ବିକ୍ରମିମେଣ୍ଟର ଗୁଣକରେ ପ୍ରଚଳିତ ଓ ବିଜ୍ଞାପିତ
 ଦେଉଥିବା ବି ସର୍ବୋତ୍ତମ ବି ବିଦେଶୀ ସତ୍ତ୍ୱ
 ପ୍ରଦାର ସାର୍‌ସାପା, ସଦନ ପ୍ରଦାର ଔଷଧି ଦୁର୍ଗଣ୍ଡ

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 24th January 1903. ଅକ୍ଷର ୧୩୯
ପୃଷ୍ଠା ୧୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ଶନାକା ୧୮୭୫ ସନ ୧୯୧୦ ଓ ୧୯୧୧
ଇଂରାଜୀ ସନ ୧୯୦୩/୧୯୦୪ ମସିହାର ପୁସ୍ତକର
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ କେରୁଅଛି । ଏ ପାଠି
ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାଚୀନ କବିତା ଏବଂ ବିଶ୍ୱକାବ୍ୟ-
ସ୍ତୋତ୍ର ଅଟେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାଠିରେ ବିଦିତକାବ୍ୟର
ମନୁଷ୍ୟାଦି ଲେଖିବା ସକାଶେ ସ୍ଥାନ ରହିଅଛି
ସୁତରାଂ ପୁସ୍ତକକୁ ବହୁ ବକ୍ରଦୋରଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ
ବକ୍ରପତ୍ରିକା ୪୦ ।
ଶ୍ରେଣୀପତ୍ରିକା ୪୦ ୯୨

ଡାକମାସୁଲ ବକ୍ରପାଠି ଖ ୧ ଶୁକ୍ଳ ୫୦ /
ଶ୍ରେଣୀପାଠି ଖ ୧ ଶୁକ୍ଳ ୫୨ ଶୁ ପ୍ରମାଣକୁ
୫୦ ୯୨ । ବକ୍ରପାଠି ଖ ୧୦ ଶୁ ଏକଟି
କେଲେ ଡାକମାସୁଲ ପଡ଼ିବ କାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କର ସମ୍ପୃ
ସେକେଟସ

WANTED

Temporarily for four months a Hd. Mohe-
rir and Tauljanavis, on salary Rs. 20 (twenty)
per mensem. Preference will be given to
one having knowledge of English and experi-
ence of office work. Applications to be re-
ceived up to the 28th instant by

Ganja P.C. } Indramani Mahanti
Kanika Hd. Clerk in charge,
18-1-C3. } Kanika Raj.

ମୋହର । ପ୍ର । କୋଠଦେଶ । ମୋ । ଡେଣୁ-
ଅରେ ୨୨୫୫ କମ୍ପର ପତ୍ରି ମଧ୍ୟରୁ ୧୧ କଡାକୁ
ଏ ୧.୫୭ ଏବଂ ୨୧ କଡାକୁ ଏ ୧. ୧୩ ବାବଦ
ଦୁଇଗୁଣ ପାହିପତ୍ରି ହଜିଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା କଣା-
ଉଅଛି ସେ ଯଦି ଉକ୍ତ ପତ୍ରି ଦେହୁ ପାଇ
କୋଣସି ପ୍ରକାର ଭୃତ୍ୟ କଲେ ସେଥିରେ ମୁଁ
ଦାସ୍ତୀ କରେ ।

୧୫୧/୧୧୦୩ } ଶିବ ଦେଓଆ ଓସେଇ
। ସା । ଡେଣୁଆ
। ପ୍ର । କୋଠଦେଶ
। କ । ପୁରୀ

କଟକ ଟ୍ରେନିଂ (କର୍ମିଲ) ସ୍କୁଲର ଅନୁର୍ଗତ
ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଇମେରୀ ଶିକ୍ଷକଶ୍ରେଣୀ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରବେ-
ଶାର୍ଥମାନେ ଅଗାମୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ତା ୪ ର
ଖରେ ଗୁସାକ ଦେବେ । ପ୍ରବେଶାର୍ଥମାନଙ୍କର
ମଧ୍ୟଶ୍ରେଣୀ ଉପରୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ-
ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅବେଦନକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କମ୍ପା. ଚତୁର୍ଥେ ଅମ୍ ନିକଟରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଆବେଦନ କରିବେ । ଉକ୍ତ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଏକବର୍ଷ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇ ପାରିଲେ, ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର
ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷକତା କମ୍ପା. ମଧ୍ୟଶ୍ରେଣୀ ବିଦ୍ୟାଳୟର
ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିକ୍ଷକତା ପଦ ସକଳରେ ମିଳି ପାରିବ ।

କଟକ } Madhusudan Rao
୧୫୧/୧୧୦୩ } Head Master,
Training School
CUTTACK.

ଅମ୍ଭର ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ବାବୁ ବିପ୍ରବରଣ ମହାଶୟ
ସା । ବାଲିଶୁଭର । ପ୍ର । ପାପନା । କ । କଟକ
ବସ୍ତ୍ର ନ ୧୨ ଷ, ଗୌରବର୍ଣ୍ଣ, ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାୟ

ପୁ ୪୫ ଟ ଦେବ । ଅମ୍ଭନିକଟରେ ଥାଇ ରବୁଣ
ଇଂରାଜୀରୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ୁଥିଲେ ।
କିନ୍ତୁ ଏକମାସ ଦେବ ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ପଢ଼ାପଢ଼ି
ସମ୍ପନ୍ନେ ଭାଜନା କରିବାରୁ ସେ ଏଠାରୁ ଯାଇ
ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଲୋକ ତାଙ୍କର ସହାନ
ପାଇ ନିକଟସ୍ଥ ପୁରୀର କ୍ଲେସନରେ ଆଣି ପଢ଼ୁଣାର
ଦେବେ ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ଟ ୫୯୩ ପୁରସ୍କାର ଦେବୁ
ବିଶେଷ କୃତ୍ତିଆ ଆବଶ୍ୟକ ଦେଲେ ପୁରୀର
କ୍ଲେସନକୁ ରୁଞ୍ଚିପାରିବେ ।

୧୫୧/୧୧୦୩ } ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମହାଶୟ
କାବର ଚତୁର୍ଥଲତାର

ମ. କୁଟୌସିକ (ଦର୍ଶା ଦରବାର ବର୍ଣ୍ଣନା)
ମୂଲ୍ୟ ୪୦ /

ମ. କୁଟୌଦର୍ଶନ (ଉଚ୍ଚଲୋ-ଉତ୍ସବ)
ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ୯୨

ଉତ୍ତମ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦରଥଙ୍କ ରଚିତ ।
ଗଳତ୍ୱଳ୍ପ ଉଚ୍ଚଲୋପାଠକ ନିମନ୍ତେ ଦୁଇସହସ୍ର
ପ୍ରସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର
ପ୍ରସ୍ତକାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to
H. J. BELL
Agent Cuttack.

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ।

JUDICIAL RECTITUDE.

We have been no less grieved than surprised to read in the proceedings in the High Court (as reported in the papers) of Puri Raja's case, that Mr. Fischer the District Magistrate made insinuations against the integrity and professional character of Mr. B. C. Seal. The only reasons for these remarks were that Mr. Seal, who had been engaged as a pleader in the case, had called on the Dy. Magistrate who was trying the case. We hope Mr. Fischer does not mean to lay down any rule of social morality interdicting all friendly relations between the members of the Bar and the Bench.

The members of the Bar and the Bench count among them the most educated and the best men in the country, and if these men have not yet learnt to distinguish between official and private life the moral state of the country must be deplorable.

As the Magistrate of the District, as the *ma' bap'* of the people, it should be Mr. Fischer's aim to educate his subordinates and the people (both European and Native) up to his own high standard of Judicial independence. Instead of that we find that Mr. Fischer made certain remarks tending to show that he had received informations about the case before he saw the records. These informations must have been received from extra judicial sources.

It has been brought to our notice that a certain European gentleman, who is the complainant in more than one case, has on several occasions indulged in the exchange of social courtesies of a more friendly nature than is implied, in mere calling on the Magistrate who were trying his cases.

The interest of a complainant in a case is greater than that of a pleader. We should like to know if Mr. Fischer has taken any official notice of the conduct of this European complainant or of the native and the European Magistrates who tried his cases.

ସରଳ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ମୁରଖାର୍ଥ ପାଇଁ ସମାପ୍ତ ରୋଗୀର ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ଦେଉଥିବାର

ସେହି ଭାଳିବା ଗତ ତା ୧୫ ରାଜରେ ବାଦୀ ସୁଅଣ୍ଡି ଚନ୍ଦ୍ର ମୋଟ ଟ ୨୨୨୨୫ ୯ କା ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାରୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାବଳୀ ଟ ୫୦୦ ୯ କା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଟ ୨୦୦ ୯ କା ଏବଂ ବାବୁ କାର୍ତ୍ତିକେନ୍ଦ୍ର ରାୟ ଚୌଧୁରୀ ଟ ୧୦ ୯ କା ଭେଦା ଦେଉଥିବାର ଉକ୍ତି ଭାଳିବାରେ ଲେଖାଅଛି ।

ବଙ୍ଗଳାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଟି ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ମାନ୍ୟବର ବୋର୍ଡିଲିକ ସାହେବ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବସର ପାଇଲେ ରେବନ୍ୟୁ ବୋର୍ଡିଲିକ ଫେରିଯିବେ ନାହିଁ । ମହାଶୟର ରେସିଡେଣ୍ଟ କର୍ମେଣ୍ଟ ସର ଜୋକାଲିଜ ରିପର୍ଟସର ଅସନ୍ତୁ ମାର୍ଗପାସରେ ଯେନସକ ନେବେ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟର କାହାଦୂର ସେହି ପଦରେ ବୋର୍ଡିଲିକ ସାହେବଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବୋର୍ଡିଲିକ ସାହେବ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ପଦର ଚ୍ୟୁର୍ସ ମାନ୍ୟବର ଫ୍ରେଜର ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଇ ମହାଶୟରୁ ସାକ୍ଷା କରାବେ ।

ସମାଦାୟକମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ଲାଭକ ସମ୍ପାଦକର ଅଭାଷେକୋସ୍ତବ ଉତ୍କଳରେ ସମସ୍ତର ନବାବ ଅପଣାର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଏକଲକ୍ଷ ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ଖଜଣା ଶୁଳ୍କ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଖଜଣା ଶୁଳ୍କକୁ ବଳନର ପ୍ରଜାବର୍ଗର ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ ଅଭିକ୍ରମ ନାହିଁ । ଏହି ଦେହୁ ପୂର୍ବ କାଳରେ ଖଜଣାଶୁଳ୍କ ରିକୋସ୍ତବର ଘୋଷିତ ଅଟେ ନୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ରିକୋସ୍ତବର କଥା ଦେଖିବ ଥାଉ ଥୋଇ ମରୁଡ଼ିରେ ସ୍ୱକା ଖଜଣା ଶୁଳ୍କ ବିଅନ୍ଧାକୁ ନାହିଁ । ସମସ୍ତର ନବାବ ମହୋଦୟ ଏ ଦେପର ସେହି ପୁସକର ଘୋଷିତ ଅନୁସର ବିଶେଷ ସୁଖ୍ୟାଦିଶୁଳ୍କକୋଇ-ଅଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚାବପ୍ରଦେଶାନ୍ତରୀତ ଶାଳନୋକାଳ ପ୍ରାମ-ରେ ସେଲେଗ ରସାର ଚାବା ସେଲ ଦେବେ ଲୋକ ମସ ପଡ଼ିବା ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଚାକାର ବିହନ କ୍ରମବସାତର ଶୁଖାଳ ଜଣା ଯିବାର ସମ୍ଭାବ ଏଥିପ୍ରକେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୋଇଥିଲା । ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟର ଅନୁସ୍ତେଷ କ୍ରମେ ଲାଗି ସ୍ତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଟ ମରାପଡ଼ିବା ଲୋକଙ୍କ ପରିକାରବର୍ଗକୁ ସିଦ୍ଧିପୂର୍ବକ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ମଞ୍ଜୁର କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ ହୋଇ ସେହି ଦୁର୍ଭିକାର ବିସ୍ତାରଣ ଅନୁ-ସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ଘୋଷିତ ବିମିଶନ ବସ୍ତାନ-ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବମ୍ବେର ବାଇକୋର୍ଟର ପ୍ରାମ

ରାଜ୍ୟପତ୍ର ମାନ୍ୟବର ସର ଜେନେରାଲ ସାହେବ ଚନ୍ଦ୍ର ସରାପତ୍ର ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସର-ପତ୍ର ମହୋଦୟ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଜଳନରଠାରେ ଦାର୍ଯ୍ୟାଗମ୍ କରାଅଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମହାଶୟରୁ ବଳସୁନ୍ଦର ମହତାବ ବାହାଦୁର ବସ୍ତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ-କ୍ଷର ପ୍ରଦଶ ନିରବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ଦକ୍ଷିଣ ଦରବାର ପ୍ରଭୃତି ଦେହୁ ମାନ୍ୟବର ବଜେଟର ଅବତାଣ କ ସୁଦାକୁ ତାହା-କର ଶୁଭ ଅଭିଷେକ କିମ୍ବା ସେ ସମୟରେ ହୋଇ ପାରି ନ ଥିଲା । ଉକ୍ତ ଶୁଭକିମ୍ବା ଅସନ୍ତା ଫେରୁଅଣ୍ଡମାତ୍ର ତା ୧୦ ରାଜରେ ଦେବାର ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । ସେ ଦତ ବଦାପ ୧୫ ସମୟରେ ବଙ୍ଗଳାର ମାନ୍ୟବର ଏକଟି ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ଏବଂ ମଧ୍ୟର ୧୨ ଥା ବେଳେ ମହାଶୟରୁ ଗବରେ ନିସାଦବେ । ଏହି ଶୁଭକିମ୍ବା ଉପ-ରାଜରେ ଫେରୁଅଣ୍ଡମାତ୍ର ତା ୧୫ ରାଜ ପୋମବା-ଠାରୁ ତା ୧୨ ରାଜ ସୁକୁବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଆ ଉତ୍ସବ ଦେବ । ଚନ୍ଦ୍ର ବିସ୍ତାରଣ ଗାୟୋନନ ଲାଗିଅଛି ।

ଗତ ତା ୧୦ ରାଜରେ ଶେଷଦେବା ସାପ୍ତା-ହନ ସରଦାସ ରିପୋର୍ଟରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ କମ୍ପେର ଓ ଦେହାୟ ଗୁଜରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକାବେଳେ ବନ କୋଇଅଛି । ବେକଲ ଗ୍ରାସ୍ତ ହୁଇ ହଜାର ଅଧର ଲୋକ ଅନିଦାନ ପାଉଅ-ଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରକୋପ ବଢ଼ିଅଛି । ସେଠାରେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପାଦକରେ ୧୯୦୧ ଜଣ କାର୍ଯ୍ୟଦାତ୍ର ଏବଂ ୪୦୦୦ ଜଣ ବିନା ପରାମରେ ଗାଏ ୧୫୭୫୯ ଜଣ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ବ ସମ୍ପାଦକ ମୋଟ ୪୫୩ ୧୯୦୧ ଥିଲା ।

ସେଲେଗ ରେଗର ମୂଲ୍ୟ ଏହି ସମ୍ପାଦକରେ ୧୨୨୭ ଥିଲା । ଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଏକା କମ୍ପେରରେ ୮୫୧୧ ଅର୍ଥାତ୍ ଅକେଟରୁ ବଢ଼ି ଅଧିକ । ବନ ପଞ୍ଚାବ ଏବଂ ସୁଲୁଗଳା ପ୍ରକୋକର ମୂଲ୍ୟ ୧୭୮୮ ହଜାରରୁ ଉଣା ଦୁହେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ପୁଞ୍ଜସମ୍ପା-ଦକୁ ବୃଦ୍ଧିଦେବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଅନୁମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନନ ସହର ସମାଦ-ପସରେ ପାଠ କଲୁ ବି ବମ୍ବେର ଦାଉକୋଟର ପ୍ରଧାନ ବିଭାଗର ସର ଜେନେରାଲ ସାହେବ ଦାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତରେ ପ୍ରେସର ଦେହାକୁ ଉକ୍ତ ବିଭାଗ

କଲପୁର ଅନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ୱରପତି ମାନ୍ୟବର ବହୁଦୂରୀନ ତାପ୍ତାବଳ ଏକତଃ ବିଶ୍ୱରପତି କଲପୁର ଦୋରଅଛନ୍ତି । ଏହି ଉଚ୍ଚପଦ ସେ ନିଜ ଯୋଜନାଦ୍ୱାରା ନିୟମାନୁସାରେ ପାଳିଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଦେଖାଯିବ ଲୋକଙ୍କ ଭାବରେ ଏପରି ସର୍ତ୍ତାବଳର ଘଟେ ନାହିଁ ବୋଲି ଅନୁମାନେ ତାହାଙ୍କ ମଙ୍ଗଳବାଦ ପ୍ରଧାନ କରୁଅଛୁ । ଦେଖାଯିବ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର ରମେଶଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ପ୍ରଥମେ କଲକତା ଦ୍ୱାରକୋଟର ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ୱରପତି ଦୋରଥିଲେ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଏକସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣେ ମାନ୍ୟବର ବିଶ୍ୱରପତି ଚନ୍ଦ୍ରମାଧବ ଦୋଷ ନିୟମାବଳୀରେ ସେ ପଦ ପାଇବାର ସ୍ୱଭାବିକ ଥିଲେହେଁ ତାହାଙ୍କ ଭାବରେ ତାହା ଘଟି ନ ଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନ୍ୟବର ତାପ୍ତାବଳୀର ଦାସ ସମ୍ପର୍କ ହେଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଥାନ୍ତେ ।

କି, ଏକ, ସମ୍ପର୍କର ପଳ ବାହାରିଅଛି । କିନ୍ତୁ ବର୍ଷ ୧୨ ଶ୍ରେଣୀରେ କି ୪ ଶ ଏବଂ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କି ୨୨୯ ଶ ଗାଏ କି ୨୩୩ ଶ ପାସ କରୁଥିଲେ । ଏବର୍ଷ ସଥାକମେ ୨୪ ଓ ୩୨୭ ଗାଏ କି ୩୫୧ ଶ ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ପଳ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥାନ୍ତେ । ଗତବର୍ଷ ପର ଏବର୍ଷ କଲକତାର ଉପକ କଲେଜ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଆନ୍ତୁ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା କି ୨୫ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଏହା ଏହି କଲେଜର କି ୧୫ ଶ ଅଟନ୍ତି । ପୁଣି ମୋଟ କି ୩୫୧ ଶ ମଧ୍ୟରେ ଉପକ କଲେଜର ହି କି ୧୪୭ ଶ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ଅଧେ ଅଟନ୍ତି ।

ଏଠା ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରୁ ୧୨ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉପକରୁ ବକ୍ସବର୍ତ୍ତୀ ଓ କରୁକରୁଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପ୍ରଥମସାରେ ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ୨ମ ସ୍ଥାନ ଲାଭଅଛୁ ଓ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ ଓ ଦାମୋଦର କର ଗାଏ କି ୪ ଶ ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ କଲେଜରୁ ଗତବର୍ଷ କି ୧ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୨ ଶ ପାସ କରୁଥିଲେ । ଏବର୍ଷ କି ୧ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୪ ଶ ଏବଂ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ କି ୨ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ବଡ଼ସୁଖର ବିଷୟ ଥାନ୍ତେ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଉଚ୍ଚ ଲେଖକ ଶ୍ରୀକର୍ଣ୍ଣର ମାନ୍ୟବର ପ୍ରେଜିଡ଼େଣ୍ଟ ସାହେବ ପୁଲିସ କମିଶନର ସମ୍ମୁଖେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ସାମ୍ନ ଗ୍ରହଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେଠାରୁ କଲକତାବାଟେ ବୁଢ଼ା ପ୍ରଦେଶକୁ ଯିବେ । ସାମ୍ନଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଉ ଅପ୍ରେଲମାସରେ ସଦଳରେ ସମାଜକୁ

ଯାହା କରବେ ଏବଂ ସେଠାରେ ପୁଲିସରପୋଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାକୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇମାସ ଲାଗିବ । ସୁତରାଂ ଅସନ୍ନା ନୂନମାସପୂର୍ବରୁ ବଙ୍ଗଳାର ଗହରେ ବସି ପାରବେ ନାହିଁ । ପ୍ରେଜିଡ଼େଣ୍ଟ ସାହେବ ମହୋଦୟ ସତ ୧୮୭୧ ସାଲରେ ସିଇଲିୟାକ ଦୋର ଭାରତକୁ ଆସିଥିଲେ । ତେତେବେଳେ ତାହାଙ୍କର ବୟସ କି ୨୩ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା । ସେ ସୁଖ୍ୟାଳ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କର ପଡ଼ୋସିତ ପାଇ-ଅଛନ୍ତି । ସତ ୧୮୯୪ ସାଲରେ ସେ ଗଞ୍ଜେଇ କମିଶନ ଦଳର ଜଣେ ସହସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏ ନିଗରକୁ ଆସିଥିଲେ । ପୁଣି ପୁଲିସ କମିଶନ ଦଳର ସମ୍ମୁଖେ ହୋଇ ଏବର୍ଷ ଏ କରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗ ବିଦାର ଓଡ଼ିଶାର ଶାସନ-କର୍ତ୍ତା ହେବା ପୂର୍ବେ ଦୁଇଥର ଓଡ଼ିଶା ଦେଖି ଯାଇଥିବା ଏକ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନ କମିଶନର ଥିଲ ବେଳେ ସମ୍ପଲପୁରର କରେଇମାନଙ୍କରେ ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷଣା ପୁନର୍ବାର ପ୍ରଚଳ କରୁଥିବାକୁ ଦୃଢ଼ ଅଶା ଦେଉଅଛୁ ତାହାଙ୍କ ଶାସନ କାଳରେ ଓଡ଼ିଶା ତାହାଙ୍କର ଅନୁକୁଳ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁବ ।

ଉଚ୍ଚସମ୍ରାଟ ଏକାଧାରୀ ସମ୍ପର୍କର ମୁକୁଟ ଧାରଣ ସମ୍ଭାଷ୍ୟ ଉପକମାନ କଲକତା ନଗରରେ ଚଳତ ମାସ ତା ୨୭ ଉଚ୍ଚରେ ଦେବାର ପ୍ରିର ହୋଇ ଥିବାରୁ ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗେଶର ବିଜ୍ଞାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି କି କଲକତାର କମ୍ପୁଟ କଲେଜର, ଖୁମ୍ବି କଲେଜର ସିପିମାଷ୍ଟର, ଦଲିଲ ରେଜିଷ୍ଟର ଓ ଖୁମ୍ବି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଙ୍କର କରେ-ଗ୍ରାମାନ ଏବଂ ରେଭନ୍ସା ବୋରଡ଼ିଙ୍ଗ ନିମକ ଓ ଅପୁ ମହଲମାମାନ ଛତ୍ରା କଲକତା ଦାବତ୍ରା ଏବଂ ବିଶ୍ୱପରଗଣାରେ ଥିବା ବଙ୍ଗୀୟ ଗବ-ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧିକାରୀ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କରେଗ୍ରାମାନ ଉପର ଲିଖିତ ତା ୨୭ରୁ ଜାନୁଆରୀରେ ବନ ହେବ । ସମ୍ରାଟଙ୍କର ମୁକୁଟୋତ୍ସବ ଗୋଟିଏ ଅତି ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ଗମ୍ଭୀର ମହୋତ୍ସବ ଥାନ୍ତେ । ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଗଜକର୍ମଗଣ ଏବଂ ପ୍ରଜାବର୍ଗଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଯୋଗ-ଦେବାର ଏକାନ୍ତ କାମନା । ଏମନ୍ତ ଶୁଭକା-ଳରେ ଯାହା କମ୍ପୁଟାବ କେତେକ କରେଣ ବନ ନ ହେଲା ଏହା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଥାନ୍ତେ । ସେ ସବୁ କରେଣ ଏକତ୍ର ବନ ହେଲେ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟର ଦେତେ ଶକ୍ତି ହୁଅନ୍ତା ଅନୁମାନେ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ଏବଂ କଲକତାର ବଣିକ ଓ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରଭୁ ଏହା ଗୋରବର ବିଷୟ ନୁହେଁ । ଗାଣାକରୁ ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-

ମେଣ୍ଟୁ ଅନୁଗ୍ରହ କର ଉକ୍ତ ଦିନ ସମସ୍ତ କରେଣ ବନ କରାବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଗୋଲି ସାହେବ ଆପଣା ଶାସ ଦୋଠାରେ ବସି ମୋ-କଦମା ଶୁଣୁଥିବା ଓ ସେଠାକୁ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଯିବାର ନିଷେଧ ଥିବା ଏବଂ ଓକର ମୁକ୍ତାରକ ବସିବାର ଅସନ ନ ଥିବା ଉତ୍ୟାଦ ହେଉସେଠା ଓକଲମାନେ ସତ୍ର କର ତାଙ୍କ ଅଦା-ଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେବା ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓ ଦ୍ୱାରକୋଟରୁ ଅନେଦନ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାର ସମ୍ଭାଷ୍ୟ ପସରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ । ଅନୁମାନଙ୍କର ମାଜି-ଷ୍ଟ୍ରେଟ ମଧ୍ୟ ଶାସ ଦୋଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ମାମଲ ମୋକଦମାର ବିଶ୍ୱର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିବାରୁ ସେ ସବୁ ଶ୍ରବଣ କରବା କାରଣ ଗବ-ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷଣ ନିର୍ମାଣ କରହେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଦାବମଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷଣ ଅନାଦେ ଦେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନୁହେଁ ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷଣ ନିର୍ମାଣ କରା-ଦେବାକୁ ଲିଖିତ ନୁହନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଶାସଦୋଠାରେ କୁଟିବସି ମୂଳ ଅଥବା ଅପିଲ ମୋକଦମା ବିଶ୍ୱର କରବା ଏବଂ ସମ୍ପର୍କାଧାର-ଶକ୍ତ ଅସୁବଧାରେ ପକାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅନୁମାନଙ୍କର ମାନ୍ୟବର କମିଶନର ଅବା ଜଜ-ସାହେବ କେହି ଶାସ କାମତାରେ ମାମଲ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ କମ୍ପା ଦ୍ୱାରକୋଟରେ ସେଠା ଧୁଆ ନାହିଁ । କେହି ନୁହନ୍ତି ଶାସ ଦୋଠାରେ ମାମଲ ଦିଅବା ଅଧିକ ସମତା ଓ ସମାନର ପର-ଶ୍ୱପୁକ ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ ତାହା ବୁଝି ନ ପାରୁ ।

‘ଗଜଜାତବାସିନୀ’ ନାମକ ଶସ୍ତ୍ରୀ ଏ ଉଚ୍ଚଲ ସାପ୍ରାକ୍ତ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନାମ ତା ୧୦ ଉଚ୍ଚଠାରୁ ବାହାରବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅନୁ-ମାନେ ତହିଁର ୧ ମ ଓ ୨ ଯୁ ସୁଖ୍ୟା ପାଇବାର ଦୃଢ଼ଜ୍ଞତା ସହିତ ସଂକାର କରୁଅଛୁ । ଏ ପଦିତା ତାଳତେର ଗଜଠାରେ ସେଠାର ଗଞ୍ଜୋର ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଉଅଛୁ । ଏହାର କଲେଜର ଠିକ ପ୍ରକାଶକୁ ବାବାଲେଖର ସମ୍ପାଦକାହୁଡ଼ା ପର । ଅଗ୍ରମ ବାସିନୀ ମୂଲ୍ୟ ୯ ୧ ୫ ଏବଂ ମାନେଜର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀରଥୀ ମିଶ୍ର ପଦ୍ୟାଳଙ୍କାର । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଚ୍ଚଲର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଭିନ୍ନ ନୁହେଁ । କେବଳ ପାଠକସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏହା ପ୍ରକାଶ ହେବାର ଲେଖା-ଅଛି । ନବୀନ ସହଯୋଗୀ ଶାର୍ଦ୍ଦାୟ ହୋଇ ଅସ-

ଶାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ହେଉ, ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା । ପରନ୍ତୁ ଦେବତା ସମାପ୍ତ-ପକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ପାଠକସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେବା ଏଥିରେ ଅସମ୍ଭାବ୍ୟର ସମ୍ଭେଦ ଅଛି । ଦ୍ରବ୍ୟର ଅଦର ଚର୍ଚ୍ଚାର ଗୁଣ ଓ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଗ୍ରାହକର ରୁଚି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ଶକ୍ତି ଓ ସଂକଳନକ୍ରମର ଦ୍ଵାରା ରୁଚି ଗଠିତ ହୁଏ । ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂକଳନ କ୍ରମରେ ଓଡ଼ିଶା ଅର୍ଥୋ ପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ଗଢ଼ିତା କଲୋଚନ । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ସମାପ୍ତପକ୍ଷର ଅଧିକ ପ୍ରଚାର କଷ୍ଟ ହେବ ? ସତେ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିବା ୨୨ ଶ୍ରେଣୀ ସମାପ୍ତପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରୁ କାହାରି ଅବସ୍ଥା ବେମଣ୍ଡ ସଫଳ ଲଗାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ନିଜର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟୟ ଉପଯୁକ୍ତରୂପେ ଯୋଗାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଅଛି । ସେହି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏଥିରେ ବୁଝା ହୋଇଅଛି, ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ସମାପ୍ତ-କାଦର ପାଠ । ମାତ୍ର ଦେଖାହୁଏ ଯେ ସମାପ୍ତ-କାଦ ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ-ସମାପ୍ତପକ୍ଷ-ପ୍ରଚାରଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜର ଜ୍ଞାନ ବା ଅନଳ ବଢ଼ାଇବାରେ ହେବୁ । ଅପେକ୍ଷା ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ବାଦ୍ ଦେଲେ ଅଧିକ ମଙ୍ଗଳ ହେବାରୁ ଅପେକ୍ଷା-ମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ । ଗଢ଼ିତାରେ ଅଧିକତର ଅବଦାନ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗଢ଼ିତା ଗଢ଼ା-କର ନିଜ ୨ ଏକକାର ପ୍ରକାଶର ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଧିକତର ଯତ୍ନ କରବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ମୁଖ୍ୟତଃ ଗଢ଼ିତା ଗଢ଼ାଲେଇ କରାଯିବ ଯିଜ୍ଞେଷୁ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଶକ୍ତଗୁରୁତ୍ଵ ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଶ୍ରୀରାମାୟା ଏ କରାଯିବ ଶ୍ରୀରାମାନନ୍ଦ କରବାର ଲିଖାଯିବ । ଗତ ସୋମବାର ସଂକଳନସମୟରେ ତାହାଙ୍କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟବୋଧ ଦର୍ପଣ ଗଢ଼ି-ବାଣୀ ସମ୍ପର୍କରେ ବାବୁ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ପତ୍ରିକା ଏବଂ ବାବୁ ଶଶିଭୂଷଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଆହ୍ୱାନମତେ ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇଥିଲା । କରବାରୀ ଅନେକ ପତ୍ରିକା ଓ ନାନାଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରାୟ ଶତା-ଧିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀରାମ ମହୋଦୟ ସଂଖ୍ୟା, ପୂଜା, ହୋମ ଇତ୍ୟାଦି ନିତ୍ୟ-କର୍ମ କ୍ରମରେ ହିତାଧିକାରୀ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ଓ ଦେବ ଦେବୀଙ୍କୁ ଗୀତା ପ୍ରାଦି ଦ୍ଵାରା ତାହା ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ । ତହିଁରୁ ଶୁଣିବାଗଲା ଯେ ସେ ଜଣେ ପତ୍ରିକା ଏବଂ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦୀ ଅଟନ୍ତି । ତହିଁପ୍ରକାରେ ଓ ପରେ

ଅନେକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚାହାଣ ସହଜ ସାମାଜିକ କରାଯାଇ ସଂକଳନ-କ୍ରମ ବ୍ୟବହାର ଓ ସଫାଳପରେ ଅନୁକୂଳ ହୋଇଅଛି । କଥିତ ହୁଅଇ ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀରାମାନନ୍ଦ ମହାଶୟ ଶକ୍ତଗୁରୁତ୍ଵର ଅବସ୍ଥାନ ବା ମଠ ଅଟେ ଏବଂ ତହିଁର ବାର୍ଷିକ ଅୟ ପ୍ରାୟ ୮୦୦୦ ଟଙ୍କା । ସ୍ଵାମୀ ମହୋଦୟ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ଗର୍ଭାବେ ଗର୍ଭାବେ ବାହାର ବ୍ୟୟ ପଞ୍ଚାବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-ପତ୍ରିକା କଳ ଏବଂ ବିକାରର ପ୍ରଧାନ ଗର୍ଭାବ ପ୍ରମଣ ପୂର୍ବକ ଏ କରାଯିବ ବାଟେ ଶ୍ରୀ ସେହି ଯାଉଅ-ଛି ଯେତାକୁ ଦକ୍ଷିଣର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗର୍ଭାବ ପ୍ରମଣ କର ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ । ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଶ୍ରେଣୀ ବହୁମୂଲ୍ୟ ପାଠକ ଶ୍ରୀ ୨୨ ଶ୍ରେଣୀ ପାଠକ ୧୨୨ ଶ୍ରେଣୀ ବେଦେବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେଜଣ ପତ୍ରିକା ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଅଛନ୍ତି । ଦୈନିକ କିମ୍ବାର ବାଧା ହେବୁ ରେ-ଗାଡ଼ି ପତ୍ରିକା ସେ ସତର ସାକରେ ପ୍ରମଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦୁଇପାଲକ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ-ରେ ଠାକୁରମାନେ ଏବଂ ଅନ୍ୟରେ ଶାରଦା-ଦେବୀଙ୍କ କାବୁ ପାଠକରୁ ବସାଇ ତହିଁର ରମଣ ସ୍ଵରୂପ ସେ କଲେ କରନ୍ତି । ସୁରାଂ ସାକା-ଦେବୀର ଦୋଷ ଗଣେ ନାହିଁ । ଦେବ ପାଠକ-ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ହିତାଧିକାରୀ ଏହା ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇପାରେ । ସ୍ଵାମୀ ମହୋଦୟ ଗତ କାଲି ଏ କରବାରୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ । ସେ ଏଠା-ର ୧୨ ଶ୍ରେଣୀ ପତ୍ରିକା ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଶାରଦା-ଦେବୀର କରବାର କଥିତ ହୁଅଇ ।

ଗତ ଅଗସ୍ତ ପାସରେ ମାଜ୍ୟବର ବଙ୍ଗେ-ର କର ଏ କରବାରୁ ଶ୍ରୀରାମାନନ୍ଦ କରବା କାଳରେ ତାହାଙ୍କର ସମୁଦ୍ଧ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ନିମିତ୍ତ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସାଧାରଣ ଭେଦା ଦ୍ଵାରା ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ତାହା ବ୍ୟୟ କରବାର ଶ୍ରୀ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନିମିତ୍ତ ଦ୍ଵୟରେ ଅର୍ପିତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ନିମିତ୍ତ ଅନେକଜଣ ସେକେଟରୀ ବାବୁ ଜାକଜାକାଥ ବୋଷ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଅୟ ବ୍ୟୟର ଦେଖାକ ପଠାଯିବାରୁ ତାହା ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ତା ୨୨ ରାଜ୍ୟ ଉତ୍କଳ-ପିତାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ଅୟ ଓ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ତହିଁର ଦେଖାକ ଉକ୍ତ ମହାଶୟଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଅୟ ପ୍ରକାଶ କରୁ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ସମ୍ପର୍କ ୧୨୩୮୮ ଅୟ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୧୨୩୫୫ ବ୍ୟୟ ରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ହୋଇ ୧୨୩୮୮

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏ ପକ୍ଷ ସଂକଳନକ୍ରମ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଭେଦାଦାନମାନେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ନିମିତ୍ତ ଅନ୍ୟକାଦର ପାଠ ଅଟନ୍ତି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସାଧାରଣ ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟବହାରରେ ଦୈନିକ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ ହେବ ।

ଅୟ ବ୍ୟୟର ଦେଖାକ ସତା—

ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ଅୟର ସମସ୍ତ	ଟ ୧୨୩୮୮
ଉପକ୍ରମକ୍ରମକ୍ରମ କ୍ରମାଳ	ଟ ୩୫
କାବୁ ଗୋଲୁଲାଇନ ଗୋଧୁଣ୍ଡ	ଟ ୫
ମହମ୍ମଦଗଞ୍ଜ ଅଲିଭୁ	ଟ ୩
ଶ୍ରୀରାମ ଚେ, ଲ, ଗୁପ୍ତ ନିମିତ୍ତକର	ଟ ୫୦
,, ବି, ସି, ମିସ — ଲଳ	ଟ ୨୦
ଦାକ ଚାଉମହମ୍ମଦ ମାଉବ	ଟ ୫
ଦାକମହମ୍ମଦ ଅଚାଷାହେବ	ଟ ୫
ସିଦ୍ଧବଦାଳ ଦୋଷେବ	ଟ ୨
ଗୁପ୍ତ ମହମ୍ମଦାଥ ମିସ ବାହାବୁ	
ନିମିତ୍ତର ପଟାମୁଗ୍ଗେର	ଟ ୫୦
କାବୁ ଗୋଲୁଲାଇନ ଦାସ	ଟ ୫୦
୧୨ ଶ ୧୨ ୧୨ ଲା ଲେଖାଏଁ	ଟ ୮
୧୨ ଶ ଏକଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ	ଟ ୨
	୧୨୩୮୮

ବ୍ୟୟ

ପୁସ୍ତକପ୍ରକାଶିତ ବ୍ୟୟର ସମସ୍ତ	ଟ ୧୨୩୫୫
କାହାଣୀର ମୁଦ୍ରା ଶ୍ରୀ ସହଜ	ଟ ୧୦୩୫୮
କମବାଣ ଗୋ ୧୫ ଟାକୁ	ଟ ୧୫
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ୧୫ ୧୫ ଟାକୁ ଟାକୁ ଟାକୁ	ଟ ୫୧
ଗାଡ଼ି ରକ୍ତା	ଟ ୫
ଦେବନ ଓ ତପସ୍ୟା ପାଠକମାନଙ୍କ	ଟ ୫୦
ସଂକଳନକୁ କରବାରୁ ଉଠାଇବାରେ	ଟ ୨୫
	୧୨୩୫୫
ଶୁଦ୍ଧ	ଟ ୧୦୪୩୮

ଏଠାର ଓଡ଼ିଶା ଏସୋସିଏସନ ବା ଉତ୍କଳ-ସଭା ଶ୍ରୀରାମାନନ୍ଦଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ପଠାଯିବା କାରଣ ସେହି ଅନୁକୂଳ ପକ୍ଷ ଏଠା ଦରବାରରେ ମାଜ୍ୟବର ନିମିତ୍ତର ସାହାଯ୍ୟ ଦ୍ଵୟରେ ଅର୍ପଣ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସାଧାରଣ ମଧ୍ୟସ୍ତର ଦାସଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷାଳାରେ ନିମିତ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ମନୋହର ଗୋଷାଧାରରେ ଅର୍ପିତ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ପ୍ରକାଶ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରୁ । ସତା—

To His Imperial Majesty Edward VII,
By the Grace of God, of the United Kingdom of Great Britain and Ireland

and of the British Dominions beyond the Seas, King, Defender of the Faith, Emperor of India.

May it please Your Imperial Majesty,

We the members of the Orissa Association representing all classes, castes and creeds of the population of the Province of Orissa beg to approach Your Imperial Majesty on the celebration of Your Imperial Majesty's Coronation, in association with the Gracious Queen Empress Consort, and beg to express our loyal devotion to the British Throne, and our respectful homage to Your Imperial Majesty.

In the progress made, peace and prosperity enjoyed in Orissa, during the century since its British occupation in 1804 we find ample reason to congratulate ourselves on the wisdom of our ancestors who invited the British army to occupy the Province.

We beg to offer our hearty and respectful congratulations to Your Imperial Majesty on Your Coronation as the Emperor of the largest country in the British Empire. We rejoice to think that to Your Imperial Majesty belongs by right the loyal devotion which an unprecedently beneficent and wise reign of over sixty years by Your Illustrious Mother, our late lamented Queen Empress, had mellowed into personal attachment.

Though Orissa is backward in the adoption and assimilation of Western ideas, it owns the Temple of Juggernath—the resort of millions of Hindu pilgrims—the centre of Hinduism—where the nation's feelings of loyalty and gratitude are brought to a focus and reflect in bright colors the benefits of British rule in India.

We are grateful to Your Imperial Majesty for the desire, as manifested in the celebration of a special Coronation ceremony in India, to draw its millions nearer to the Imperial Throne.

We pray to the Almighty Giver of all good to continue to us and our progeny the noble and invaluable privilege of living in peace, prosperity and progress under the shadow of Your Imperial Majesty's Throne.

ମୋକ୍ଷପଲରେ ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ପୂର୍ବପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ ।

ମାଜାଜୀ—ପେନସନ ସିରସ୍ତାଦାର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଜଗମୋହନ ଲାଲଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ରାମମୋହନ ଲାଲଙ୍କ ମହଲରେ ତା ୧ ରଖଠାରୁ ତା ୩ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାକାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହିମାନେ ଜଣିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥଳ ପୁରସ୍କାର ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ତା ୧ ରଖ ଅପରାହ୍ଣରେ ବାଲଲୀଳା, ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ନଗରସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ ରାତି ୧୦ ଘାଣ୍ଟ ସମୟରେ ବାବୁ ଜଗମୋହନ ଲାଲଙ୍କ ଗୃହରେ ଭୋଜା ହୋଇଥିଲା । ତାକ୍ରମରେ ଉତ୍ତମ ବେଶକାର ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରୋଳ—ମୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧପୁର ସର୍ବ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ମହୋଦୟ ସରକାରୀ ମଞ୍ଜୁର ୪ ୨୩ କା ଓ ନିଜର ଅଧିକାରୀ ଚପରସିଙ୍କର ରୋଡ଼ାଦ୍ୱାରା ଅଧିଷ୍ଠାରୁ ସଜ୍ଜିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁଣି ଓ ପତାକାରେ ସଜ୍ଜିତ ବେଶକାର, ନାମ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ବାଲକ ଭୋଜା କରାଯାଇଥିଲା । ପୁଲଣ ସର୍ବ ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ଷର ମହୋଦୟ ତାହାଙ୍କ ଅଧିକାରୀ କର୍ମଗୁଣ ଦର୍ଶାଦାର ଓ ଚୌକୀଦାରମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଭୋଜା କରାଯାଇଥିଲା ।

ସୋର—ଆକାର ସର୍ବଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ଷର ବାବୁ ଶ୍ରୀପଦ୍ମଚରଣ ଦାସଙ୍କ ଉତ୍ତମ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରମ୍ୟା ଲୋକଙ୍କର ଯିବାକୁ ଯତ୍ନ ଓ ଉତ୍ତମରେ ଜାକୁ ଅଭ୍ୟାସରେ ରୋଡ଼ାରେ ଶତାଧିକ ସୁଲ ବାଲକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ମୁଖ୍ୟ ଭୋଜନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏପରି ବେଶକାର ଓ ସହର ଗଞ୍ଜ ପ୍ରଭୃତି ଅଭିଷେକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତ ରାତି ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗଳାର ଭନି ରୁର ଯାହାଦଳକ ଯାହା ହୋଇଥିଲା ।

ଦଲିକଦାର ଅଭିଷେକୋତ୍ସବ ।

ଏହି ଉତ୍ସବର ଅପୌକକଦାୟ କମିଟିର ଗୋଟିଏ ଅଧିବେଶନ ଗତ ତା ୧୩ ରଖରେ ହୋଇଥିଲା । ସଭାପତି ପ୍ରକାଶ କଲେ କି ଭଲ ଉତ୍ସବରେ ଯାହା ଖରଚ ହେବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି ତହିଁ ସକାଶେ କମିଟି ଦ୍ୱାରରେ ୪ ୪୭୦୦୦ ଟଙ୍କା ଜମା ଅଛି । ଏଥିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିକାମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ କଲିକତାରେ ୨୯୦୦୦ ଦେଖାଯିବ ଏବଂ ୫୦୦୦ ଇଉରୋପୀୟ ସୁଲଭ ଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ଯାହାର ସୁଲଭ ଅଧିକାରୀ ତା ୨୨ ବା ୨୨ ରଖ ଦିନ ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଭୋଜ ଦିଆଯିବ ସେମନ୍ତ କି ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଷେକ ଉତ୍ସବ ଦେଖିବାର ଅସୁବିଧା ତ ହେବ ।

ଦରଦ୍ରମାନଙ୍କ ଭୋଜା ନିମନ୍ତେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଟଙ୍କା ରୋଡ଼ାଦ୍ୱାରା ସଗ୍ରହ କରା ନ ଯାଇ କମିଟି ହତାଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସୁତରାଂ ଅପୌକକରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଅଛି । ଏହି ଅସୁବିଧା ଓ କଷ୍ଟର କଥା ଅବଗତ ହୋଇ ଏ ନଗରର ଜଣେ ସମ୍ମାନୀ ମାରବାଡ଼ି ବାବୁ ରଜନଲୀଳ ଲୋହପୁଅ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଦାନୀୟା ସହୃଦ ଭଲକତା ଓ ତହିଁର ଅନୁଷ୍ଠାପ ସମସ୍ତ ଦରଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ଖୁଆଇ ବାର ଭାର ଏକାଦେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାରୁ ତଦନୁସାରେ ଅପୌକକ ହେଉଅଛି । ବଙ୍ଗାଳୀମାନଙ୍କୁ ତା ୨୨ ରଖ ଦିବାସରେ ଭୋଜା ସମ୍ପନ୍ନ ପଡ଼ିଆରେ ଭୋଜନ ଦିଆଯିବ । ସେମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୨୦୩୦୦ ହଜାର ମଧ୍ୟରେ ଦେବାର ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ମାରବାଡ଼ି ମହୋଦୟ ସେପରି ବଦାନୀୟକରେ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି କଙ୍ଗାଳ ସଂଖ୍ୟା ୫୦ ହଜାର ହେଲେ ସେ ସନ୍ତୋଷପୂର୍ବକ ଭୋଜନ ଦେଇ ପାରିବେ । ନଗରବାସୀମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଘର ଉପସ୍ଥଳରୂପେ ବେଶକାର କରିବା କାରଣ ପଡ଼ି ଲେଖା ଯିବାରେ ଅନେକ ଲୋକ ସମ୍ମତ ହେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବେଶକାର ସକାଶେ ଅନେକ ନିଜ ଘରମାନଙ୍କରେ ଭାଗ ବନ୍ଦା ଯିବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ବେଶକାରରେ ସମସ୍ତେ ଅନଳ ସହୃଦ ଯୋଗ ଦେବାର ସୁଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଏବଂ କେହି ବୁଦ୍ଧ ପରିମାଣରେ ତହିଁର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଭାରତର ଗୌରବ ।

ଭାରତକୁ ଇଂଲଣ୍ଡରେକ ସ୍ୱଜମୁଖରେ ଉତ୍କଳତମ ରତ୍ନ ବୋଲି ଅନେକେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ଏବଂ ଅଭିରଞ୍ଜିତ କୁହେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସ୍ୱଜମୁଖଙ୍କ ମୁହୂର୍ତ୍ତୁ ଏହା ଅଳ୍ପ ଶୁଣାଯାଏ ଏବଂ ସେହିଦେଲୁ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଇଂଲଣ୍ଡବାସୀମାନଙ୍କର ଏହି ଶ୍ରେଷ୍ଠବନ୍ଧ୍ୟ ପ୍ରତି ସେମନ୍ତ ସୁବ୍ୟବହାର କରିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ତେମନ୍ତ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଇଂଲଣ୍ଡରେକଙ୍କର ବିଶାଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତର ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନ ଇଂଲଣ୍ଡବାସୀଙ୍କୁ ସୁଯୋଗମତେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ସୁରଣ କରିବ ଦେଇଥିଲେ ଏ ଦେଶ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ମାୟା ମମତା ବଢ଼ିବା ଏବଂ ବିଶେଷ ମଙ୍ଗଳ ହେବାର ଅଶା ଦରଯାଏ । ଅନୁମାନଙ୍କର ଗବର୍ଣ୍ଣିତ ଲେନେରଲ ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ କର୍ଜନ ଦରବାର ଉପଲକ୍ଷରେ ସେତେ ବଳୁତା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ

ଦରକାର ସମ୍ପର୍କ ଶ୍ରେଣୀ ସମୟର ବକ୍ତୃତାରେ
 ଶୁଭକର ଗୌରବର ଅତି ସୁନ୍ଦରରୂପେ
 ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଶୁଭକାରୀଙ୍କର ବିଶେଷ ଉପ-
 ହାର କରିଅଛନ୍ତି । ବକ୍ତୃତାଟି ମହୋଦୟ
 ସେମନ୍ତ ସୁବକ୍ରା ତାହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି କିନ୍ତୁ
 ଶ୍ରେଣୀବେଳେ ସେ ମନ ପିତାଠିକ କଳ୍ପନା କରି-
 ଥିବାକୁ ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋହର ହୋଇଥିଲା
 ଏବଂ ସର୍ଥାତ୍ ତଥା ଅତି ପରପାତ୍ରରୂପେ ବ୍ୟକ୍ତି
 କରିଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବକ୍ତୃତା
 ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ କେବଳ
 ଶୁଭକର ଗୌରବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କିମ୍ପଲକ୍ଷିତ
 ତଥାମାନ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧାର କଲୁ ଯଥା,—

'To be King of the United Kingdom
 and of the British possessions beyond
 the seas is a great and noble title, but
 to be Emperor of India is in no respect
 less, and is in some respects greater,
 for powerful Empires extended and
 flourished here whilst Englishmen
 were still wandering painted in the
 woods, and when the British colonies
 were in the wilderness and Jungles,
 and India has left a deeper mark upon
 the history, the philosophy, and the
 religion of man-kind than any other
 territorial unit in the Universe.

ଏଥିର ସମସ୍ତ ମର୍ମ ଏହି ବ "ଇଂଲଣ୍ଡ
 ପ୍ରଭୃତି ସୁଲଭକ୍ୟ ଏବଂ ସମୁଦ୍ରପାର ଅପରାଧର
 କୁଟିଗାଧକାରର ଭଙ୍ଗା ଦେବା ଅଭିଚିନ୍ତ ଏବଂ
 ଗୌରବସୁକ୍ତ ପଦ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ମାତ୍ର
 ଶୁଭକର ସମ୍ପାଦ ଦେବା କୌଣସିମତେ ତଦ-
 ପେକ୍ଷା ଅଧିକାରିବାଦୀଙ୍କ ପଦ କୁହେ ବରଂ
 ଅନେକ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଗୌରବର ପଦ
 ଅଟେ । କାରଣ ଯେତେବେଳେ ଇଂରାଜମାନେ
 ଛଳ ଅଙ୍ଗ ଶ୍ରେ ବିଚିତ୍ର କରି ବନ ଗଦନରେ
 ବୁଲି ବୁଲୁଥିଲେ ଏବଂ ବୁଝିଣ ଉପନବେଶମାନ
 ବନ ଜଙ୍ଗଲ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ତେତେବେଳେ
 ଶୁଭକର ସମ୍ପାଦ ଓ ପରକାନ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବସ୍ତୁତ
 ଏବଂ ଉଦ୍ଧତ ଲାଭ କରୁଥିଲ । ଭବିଷ୍ୟତର
 ବସ୍ତୁରେ ଦର୍ପଣ ଏବଂ ମାନବ ଜାତିର ଧର୍ମ ସମ୍ପ-
 ରରେ ଶୁଭକ ସେମନ୍ତ ଗଣ୍ଡର ଚିତ୍ରର ପିକ୍ଷା
 ଦେଇଅଛି ପୁଥିଲର କୌଣସି ସଲ୍ୟ ତେମନ୍ତ
 ରଖି ପାର ନାହିଁ ।"

ଉପରଲକ୍ଷିତ ସତ୍ୟ ତଥା ଦେଖିଯୁ ଓ ବିଦେ-
 ଶୀୟ ଅତି ସମ୍ପାନ୍ତମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଯଥୋଚିତ
 ଉତ୍କଳ ଶ୍ରାଣରେ ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ କର୍ଲିକ
 କାହାଦୁର ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅନୁମୋଦନ
 ତାହାକୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।

ଉତ୍କଳଗଣର ସଜନୀୟ ସଂଯୋଗ ।
 ଉତ୍କଳଗଣ ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳଗଣା ପ୍ରଭଳିତ
 ଭୂମିଗଣ ଶୁଭକର ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ଏବଂ ବି-
 ଖ୍ୟାତ ପ୍ରଦେଶ । ମାତ୍ର ଏହାର ପ୍ରାଚୀନ ଗୌ-
 ରବ ସମ୍ପଦ ହୋଇଅଛି ଏ ଇଂରାଜୀର ସଜ-
 ରରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶମାନ ଯେ ପରମାଶରେ
 ଉଦ୍ଧତ ଲଭୁଅଛି ଏ ପ୍ରଦେଶ ଗୁଣ୍ୟରେ ସେପରି
 ବଢ଼ି ନାହିଁ ଏବଂ ଅବଧି ପତ୍ତିକୁ ପଡ଼ି ରହିଅଛି ।
 ଏଥିର ନାନା କାରଣ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ
 କାରଣ ଏହିକ ଉତ୍କଳଗଣ ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତୀୟ ଗବ-
 ଶିମ୍ପେଷଙ୍କ ଅଧୀନରେ ନ ରହି ଏହାର ପ୍ରଧାନ
 ଅଂଶ ଓଡ଼ିଶା ଗଙ୍ଗାୟୁଗୋବିନ୍ଦଙ୍କର ଗର୍ଭର
 ଦକ୍ଷିଣାଂଶ ଗଙ୍ଗାମଜ୍ଜା ମାନ୍ଦ୍ରୀଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ
 ଏବଂ ଅପର ଅଂଶ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
 ଶର ପ୍ରଧାନ ଭୂମିଗଣରୁ ଶାସନାଧୀନରେ ପଡ଼ି-
 ଥିବୁଁ ଏବଂ ଏହି ଅଂଶମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାସନର
 ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଂଶ ସ୍ୱରୂପ ପଡ଼ି ରହି
 ବାକୁ ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଷ୍ଟ
 ଅଭାବରୁ ଏ ଇଂରାଜୀୟପ୍ରଶାସକାର
 କଲ୍ୟାଣକର ଫଳ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
 ସମାନରୂପେ ଭୋଗ କରିପାର ନାହିଁ । ବରଂ
 ଅନ୍ୟଲୋକମାନେ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନିକଟରେ
 ରହି ପ୍ରଥମରୁ ଉଚ୍ଚପଦରେ ରହିବାକୁ ନିଜର
 ସ୍ୱାର୍ଥପ୍ରତ୍ୟ ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶା-
 ମାନଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡପେଟ ଦେଇ ତାହାକୁ ଏହିକାର-
 ଣରୁ ଓଡ଼ିଶାଙ୍କର ମନରେ ବହୁକାଳରୁ ଏପରି
 ରାଜ ଉପସ୍ଥ ହୋଇଅଛି ବି ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳଗଣ
 ଏବଂ ଶାସନାଧୀନ ନ ଦେଲେ ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଧତ ଦେବ ନାହିଁ । ସୁଖର ବିଷୟ
 ଯେ ଏହି ଲୁନ କେତେକ ବର୍ଷପୂର୍ବେ ସେମନ୍ତ
 ପ୍ରବଳ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେମନ୍ତ ନାହିଁ । ବଙ୍ଗାୟୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଉତ୍କଳର ଉଦ୍ଧତ ପ୍ରତି ଦେତେବ
 ବର୍ଷ ଦେଲ ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ
 ଓଡ଼ିଶାର ନାନା ଅଭାବ ଦୂର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କାରରେ ଅଗ୍ରସର
 ଦେବା କାରଣ ଉଚ୍ଚତ ସାମାନ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏଥିରେ ଏମନ୍ତ ସୁଲ ପକଅଛି ଯେ ବଙ୍ଗାୟୁ
 ଶାସନାଧୀନ ଓଡ଼ିଶାମାନେ ଲାଭ ଜାତ ବୋଲି
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ଦୟାକୁ ବହୁତ ଦେବାର
 ପୂର୍ବେ ସେପରି ମନେ କରୁଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ତାହା ନିରୁଦ୍ଧାନ୍ତାନ୍ତି ବରଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର
 ଦୟା ଓ ସୁବିଶ୍ୱାସୀତାବିଧି ବିମତ୍ୟ ଉପର ଅ-
 ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବାର ଦେଖି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଓ
 ମାନ୍ଦ୍ରୀଜର ଓଡ଼ିଶାମାନେ ବଙ୍ଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର
 ଅଧୀନରେ ଅଧିକା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି । କ. ୩୨ ଶ୍ରେ ପୂର୍ବେ ମଧ୍ୟ-

ପ୍ରଦେଶର ବିଦେଶମାନଙ୍କରୁ ଓଡ଼ିଶା ଶ୍ରାଣ
 ଅନ୍ୟାୟ ପୂର୍ବକ ଉଠିଯିବାକୁ ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କର
 ମେଉଁ ଅତଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ଓ
 ଯେତେ କଷ୍ଟଭୋଗ କରିଥିଲେ ମହାମନ୍ତ ମାନ୍ୟ
 ବର ପ୍ରେଜର ସାହେବ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ରଜେନ୍ଦରଲ ଲର୍ଡ଼ କର୍ଲିକଙ୍କ ସୁବିଶ୍ୱାସରେ
 ତାହା ବିଚାର ହୋଇଅଛି । ସୁତରାଂ ସେମାନେ
 ଅନେକ ପରମାଶରେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ତଥାତ ମୂଳ ଓଡ଼ିଶାକାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ବଙ୍ଗାୟୁ ଶା-
 ସନାଧୀନ ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କର ସଜ-
 ନୀୟ ଯୋଗ ଦେଲେ ଅଧିକତର ସୁଖରେ ରହି-
 ବାର ଆଶା କରିବୁ । ମାନ୍ଦ୍ରୀଜ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଓଡ଼ିଶା
 ଅର୍ଥାତ୍ ଗଙ୍ଗାମଜ୍ଜାର ଓଡ଼ିଶାଙ୍କର ଶୁଭକା
 ସଦାପେକ୍ଷା ଅଧିକ । ଗଙ୍ଗାମଜ୍ଜା ପ୍ରକୃତରେ
 ଓଡ଼ିଶାଦେଶ ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରୀଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଏହା
 ବିଲକ୍ଷଣ ଅବଗତ ହୋଇ ସେଠାରୁ ନିକଟେ
 ମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଶା ଶ୍ରାଣ ପ୍ରଭଳିତ ଦେଶର
 ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲେବେଁ ଉଚ୍ଚ କର୍ମରୂପମାନେ
 ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ କେଲଙ୍ଗା ଦେବାରୁ ସେମାନଙ୍କର
 ଅଦରକ ବାଧାହାର କାର୍ଯ୍ୟତା ସେ ଅଦେଶ
 ପ୍ରପାତକ ଦେଇ ନାହିଁ ଏବଂ ନାନା ଅପରାଧ
 ଦେହୁ ଓଡ଼ିଶାମାନେ କୌଣସି ମତେ
 କେଲଙ୍ଗାଙ୍କ ସହ ବୋଇ ନ ଯାଉବାକୁ
 ବିଶେଷ କଷ୍ଟରେ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟ
 ନିରାନ୍ତ ବଳପଦ୍ଧିବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେଠାର ଗଙ୍ଗା-
 ଜମିଦାର ଓ ଜଳସାଧାରଣ ଗଙ୍ଗାମଜ୍ଜାକୁ ବଙ୍ଗାୟୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଅଧୀନ ଓଡ଼ିଶାସଙ୍ଗେ ଯୋଗ କରି
 ଏବଂ ଶାସନାଧୀନରେ ପଡ଼ିବା କାରଣ ମହା-
 ମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେତେକଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଅନୁ-
 ଦତ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଗୁଣ୍ୟ ସମାପ୍ତ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ
 ଏକାନ୍ତ ଅଗାଧରୁ ବି ମହାମନ୍ତ ଲର୍ଡ଼ କର୍ଲିକ
 କାହାଦୁର ସେମନ୍ତ ସୁଭକରପୂର୍ବକ ସମ୍ବଲପୁର
 ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୂର କରିଅଛନ୍ତି ତେଣୁ
 ଗଙ୍ଗାମଜ୍ଜାଓଡ଼ିଶାଙ୍କର ଦୁଃଖୀ ମୋକ୍ତ ଏବଂ
 ଉଦ୍ଧତର ମାର୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ସୁବନ୍ଧ
 କରନ୍ତେ । ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦୂର ହେବାର
 ଦୁଃଖି ଉପାୟ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ଏହି ବି
 ମୂଳ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରତି ବଙ୍ଗାୟୁଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ମେଉଁ
 ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଅଛନ୍ତି ଗଙ୍ଗାମଜ୍ଜାଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ପ୍ରତି
 ସେହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା କାରଣ ଆନ୍ଦ୍ରୀଜ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କୁ ଦୂରରୂପେ ଅନୁରୋଧ କରିବା
 ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗଙ୍ଗାମଜ୍ଜାଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଙ୍ଗେ
 ଗଙ୍ଗାମଜ୍ଜାର ଓଡ଼ିଶା ଅଂଶକୁ ମାନ୍ଦ୍ରୀଜକୁ
 କାଢ଼ିକେଇ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର ସହତ
 ବିକ୍ଷ ଅଧିକା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ

ଓ ଉପକ୍ରମାଳୟର ଅଧୀନରେ ରଖିବା । ପ୍ରଥମ
 ଲିଖିତ ଉପାୟଟି ସଦୃଶ ଓ ତାହା ପ୍ରତିପାଳନର
 ସୁଦ୍ଧି ଲୋକମାନେ ଧାର ଓ ବିନାତରାବରେ ସୁନ୍ଦର
 ଗଣନାମେଣ୍ଟ ଜଣାଇଲେ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ
 ଦୂର ହେବାର ଆଶା କୁଅର । ଅନ୍ୟ ଉପାୟଟି
 ଅଧିକ ବିବେଚନା ସାଧେନ । ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
 ଅଧିକାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିତା ବାଗ୍ନରେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା ଗେଜେଟ

ନିମ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବସ୍ଥିତ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେ
 କମିଶନର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ କଟକରେ ଅବସ୍ଥାପିତ
 ହେଲେ ଓ ସ୍ୱପ୍ନେଶୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରମଣା ପାଇଲେ ।

ମୌଲିକ ଅବଦୁଲ କାଦି ମଧ୍ୟ ଗେଜେଟ ସକଳ ପଦ
 ନିରା ପାସ ହେଲେ ।

ପଦବୀର ସାଧନକେତର ଅବୈରାଜ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବୁ
 ନରାୟଣ ସାହୁ ୧୮୯୯ ସନର ଅ ୪ ଇନାମ୍ବୁଆ ମୋକଦ
 ମାମଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାବାର ଶ୍ରମଣା ପାଇଲେ ।

କାହାଣୀ ଦେବତୀ ବିଗ୍ରହର ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟ
 ନିମ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଗାମୀ ଡିପ୍ୟୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେ
 କମିଶନର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ କଟକରେ ଅବସ୍ଥାପିତ
 ହେଲେ ।

କାହିଁକି ମାନେକର ସବୁଦେପୁଟି କଲେକର ବାବୁ ମୁରା
 ନିମ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରମଣା ପାସ ହେଲେ ।

ନିମ୍ନରେ ଉକ୍ତ ସୁପରିମାନ ପଦରେ ଓ ସୁପରି
 ନିମ୍ନରେ କୋଇ ପଦରେ ହୋଇଅଛି ।

ମୁଦ୍ରାଦା	ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମହାପାତ୍ର କୃତ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକେତର କୃତ
ସଂଳୋଚନା	କୃଷ୍ଣମାତ୍ର ପାମଳ କୃତ
ପରିଚ୍ଛେଦ	କୃଷ୍ଣମାତ୍ର ମହାପାତ୍ର କୃତ

(କେବଳ
 ଉପରେ ନିମନ୍ତେ)
 ପଠାକରଣର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କଲକତ୍ତା (କେବଳ
 ପୁସ୍ତକ ନିମନ୍ତେ)

ଏକ ସୋମବାର ଦିନ କେତେକ ମଧ୍ୟ ଦେ କାହାଣୀର ବନ୍ଧ
 ଠାରୁ ଦେଇ ଅଧିକାଂଶ ସମାପ୍ତ ହେଇ ପାହାଣୀର ଅଧି
 ଶିଳା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯେଠାର କୃଷିକାର ପାନ ସୁଦ୍ଧା
 ଏକ ବୃକ୍ଷର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁନିମନ୍ତମାନ ବନ୍ଧ ପା
 ସୁଦ୍ଧା ଉକ୍ତାଦ କରାବାରମାନ ମଧ୍ୟକ୍ଷେପ ଏକ ବିକ୍ରୀ
 ପଦବୀର ଅନୁନିମନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏହି ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରାପ୍ତ
 ହେବାର ପ୍ରକାଶ ।

ଏକା କି ଏକମେକ କିମ୍ପାକ ଦିନ ବାବୁ ନାମକ ଯେଉଁ
 ଯୋଗ୍ୟତା ବାବୁ ସୁବେଦୁକାୟ ଘୋଷ ଡାକ ମୋର ଉକ୍ତ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଏକ ଗର ବାବୁ ଦେଖିଲେ ତାହା ଉପରେ କଠିକ
 ପଦପତ୍ର ସହର କି ୧୮୯୯ ବାବୁକାୟ ଓ ୪ ୧୯୦୩ କା ଅଧି
 ପତ୍ର ହୋଇଅଛି ।

ଏକ ସୋମବାର ଅପରାହ୍ଣରେ ଏ ନଗରରେ ଉପମେଦ
 ପଠାଉଥିଲା ମାତ୍ର ସାମାନ୍ୟ ଦେପାଠରେ ଶେଷହେଇ ଚାହିଁ
 ସହାୟ ଅଧୀନ ନିର୍ମଳହୋଇଅଛି ଏବଂ ଠାଉକାହାଣୀ କଠିକ
 ଗର ସୋମବାର ସନ୍ଧ୍ୟାକେଳେ ଘୋରାଧା ପାଳକରେ
 ଦାଠାଏ ସହର ଏକପ୍ରକା ବିଲ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା ।

ବାସୁସମାନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସୁନ୍ଦର ଏ ନଗରରେ ଗର
 ପଦବୀକାହାଣୀ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଅଗ୍ରଣୀ ରବିବାର
 ପ୍ରକାଶ ହେଇ ଚଳି ସକାଳେ ଉକ୍ତାୟ ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟାକେଳେ
 ଦେଖାଦେଇ ଉପାପତ୍ର ହେବ ଓ ଉକ୍ତାହାଣୀରୁ ନୂଆଦ
 ଦେଖାଦେଇ କହୁଡ଼ା ହୋଇ ଉପକ୍ରମ ପେଷ ହେବ ।

ଅଠକଡ଼ର ଦେବୀର ବାବୁ ସୁବେଦୁକାୟ ପରିଲେଖପ୍ରାପ୍ତ
 ହୋଇଥିବାରୁ ତାହାଦ ଶ୍ରୀମତେ ଦେଖିହେଉ ମାନେକର
 ବାବୁ ଦାମୋଦର ପାଳାୟକଙ୍କୁ ଅଠକଡ଼ର ସୁବେଦୁକା
 ଦିଅନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

ଏ ନଗରର ପଦମାଣ ଉପକ୍ରମରେ ସେକଲର
 ପ୍ରକାରରେ ଦୋଷାଏ ଦାବୁ ଉପରେ ଅଧି ଦେଇ ମେଣ୍ଟା
 ଉପାଧି ମାତ୍ର ଶାନ୍ତସୁବାର ଲେକକର ବଳ କିମ୍ପା ହୋ
 ଇଅଛି । ଶୁଣିଲୁ ମେ ବାବୁ ମାଉସା ବାଉଣ ବାବୁ ପରି
 ଲୁଗଣ କିମ୍ପା ୪ ୫ ପା ପଦସାର ପାଉଅଛି ।

ସୁଦ୍ଧାହୋଇ ସାମାନ୍ୟତା ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ନାମକ ହେଇ
 କାହିଁକି ଏ ନଗର କଠିକରକାହିଁକି ପଦର ସାହୁ ଦୋଷାକରେ
 ଚିକା ବେଗ ସହର ଉପକ୍ରମରେ ବସାଇ ଦୋଷାକଠାରୁ
 ଏକ ସୁନାର ଡାଲ ଓ ଏକ ମୋହର ଡାହାଣ ମାଲକ
 ଦେଖାଇଥିବାବେଳେ ଯେଉଁ ନି ଅଧିକାରେ
 ଦୋଷାକ ଚୋରୀଦାସେକେ ଡାହାଣ ଶୋକି ସୁବେଦୁକା
 ଉକ୍ତ ରେକର୍ଡ଼ସନରେ ଥରଇ । ସୁଦ୍ଧା ଉପକ୍ରମରେ ବାବୁ
 ସୁବେଦୁକା ନାଥ ଦୋଷା ଉପକ୍ରମରେ ବସାଇ ମାତ୍ର
 ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ମାତ୍ର ସବଦପତ୍ର ହୋଇଅଛି ।

ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସମ୍ବାଦ ।

ପ୍ରାୟ ଏକପ୍ରକାର ହେଇ ଅଧୀନ ମୋହାହୁଇ ହୋଇଥିଲା ।
 ମାତ୍ର ବୁଝି ହୋଇ ନାହିଁ । ଏକ ନ ହେବାକୁ ଲେକମାନଙ୍କର
 ଦଶେଶ କିମ୍ପା ହେଉଅଛି ।

ଏ ଦର୍ଶି ଏଠାହା ଇଂ ସୁଲୁ ହେଉଅଛି ଏକ ପ୍ରଦେ
 ଶିଳା ପଦସା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ମନୋକାନ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବୁଝି ଅଧିକରୁ ଏ ଅଧିକରୁ ଅଧିକାଂଶ
 ଶ୍ରୀମତ୍ର ଧାନୀ ପଦଲ ନିମ୍ନ ହୋଇ ପାଉଥିବା ହେଉ ପ୍ରକା
 ମାନେ ଶ୍ରୀମତ୍ର ଅପାୟ କର ନ ପାଉବାକୁ ନିମନ୍ତେ ମାନେ
 ମଧ୍ୟ ଗର ନଦେଖର କିମ୍ପା ଏକପ୍ର ସରକାରରେ ଦାଖଲ
 କର ନାହାନ୍ତ ଏକପ୍ର ଏ ସକଳକ୍ରମର ଅଧିକାଂଶ
 ମାତ୍ରାକ ବାକାକ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତାହାଣୀ ଉକ୍ତାହାଣୀ
 ମାତ୍ରାକ ୨୪ ଉକ୍ତାହାଣୀ ପାଉଅଛି ଡାକ ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଉପକ୍ରମ ଘୋଷ ଏକପ୍ର ମୁନସତ୍ର ମହାପାତ୍ର
 ବିଦେଶ ଉକ୍ତାହାଣୀ ଏବଂ ଏଠାକ ଅଧିକ ଦେଖେକର ଅଧିକରୁ
 ପରିମେ କର ପାଉଅଛି ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସେ କର୍ତ୍ତମାନ
 ଅଧିକାଂଶ କରିଅଛି ।

ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରୀମତ୍ର ମୋଟ ଉକ୍ତାହାଣୀ ସେ ୧୨ ର
 ବାବୁ ସେ ୧୩ ର ଓ ମୁର ସେ ୧୦ ର ଲେଖାଏଁ କିମ୍ପା
 ହେଉଅଛି ।

କରଗୃହୀତ୍ୟୁର ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ଅଧିକରୁ ଶ୍ରୀମତ୍ର କର୍ତ୍ତମାନରୁ ଏକାକେଳକେ ଦବାୟ
 ଉକ୍ତାହାଣୀ କର ଦାନ ବାହାଣୀ ଲେକମାନଙ୍କର ମନକ ସାଧନ
 କରିଅଛି ।

କର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଅଧିକରେ କିମ୍ପା ଦେଖାଦେଇ ପ୍ରାକୃତ୍ୟ
 ଶ୍ରୀମତ୍ର ଦେଖା ପାଉଅଛି, ମଧ୍ୟ ଇଂ ଶିଳାଦାମାନେ
 ଶ୍ରୀମତ୍ର ଶିଳା ଦେଖାରେ କୃଷି କର ନାହାନ୍ତ ଏବଂ ଶିଳା
 ନପଲ ହେଉଅଛି ।

ମହାନଦୀ ଉକ୍ତାହାଣୀର ଏକକିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀର ଉପକ୍ର
 ଶ୍ରୀ ଅଧିକ ସାହୁକ ମହୋଦୟ ଏଠା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉକ୍ତାହାଣୀ
 ଅଧିକରୁ ବାଉଅ ସେକ୍ରମ ଅଧିକରେ ପାଂ ବିକ୍ରିରେ
 ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଗର କଲପେକର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶକର
 କଲ ନେବା ଅଧିକରେ ସେ ସମସ୍ତ ଅଧିକ ସୁବ ଦାହୁ
 ନିମ୍ନକ କରବା ଓ ଅଗାମୀ କଲପେକର ସମସ୍ତ ସୁବଦା ଅଧି
 ପ୍ରାୟକେ ପ୍ରକାଶ ସେକ୍ରମମାନଙ୍କରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରି ସେହି
 ସାମାମାନଙ୍କରେ ମାତ୍ରାକ ଉକ୍ତାହାଣୀ କର କର୍ତ୍ତମାନ ପାହା
 ସମସ୍ତ କରି ହୋଇଅଛି । ଏ ମହୋଦୟଙ୍କର ଦାବା ଓ
 ଏପରି ସୁବଦାରେ ଉକ୍ତାହାଣୀ ପ୍ରକାଶକର କଲ ନେବା
 ପ୍ରାୟ ଅଧି କୋଣି ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଇଂ

ପ୍ରେକ୍ଷକପତ୍ର
 ପତ୍ରପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କ ମହାନଦୀ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ
 ମାନେ ଦାବୁ ଦେଉ

ମହାପାତ୍ର !

କଲକତ୍ତା କାନ୍ଥାୟ ମାତ୍ର ତା ୧୮୯୯ ରୁଣ
 ବାର ଦିନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ଶ୍ରୀମତ୍ର ପ୍ରକାଶ ମଉଲି
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଉକ୍ତାହାଣୀ କଲେକି ଏକପ୍ରମରେ ଉକ୍ତ
 ପ୍ରକାଶ ଦିଗ୍ଵାସ ପାଉଅଛି ଶ୍ରୀମତ୍ର ସୁବେଦୁକା ମଉଲିକା
 ଶ୍ରୀମତ୍ରଙ୍କର ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ଉକ୍ତାହାଣୀକି ବସାୟ
 କିମ୍ପା ଉପକ୍ରମରେ ତପାୟ ସୁବୋଧ୍ୟ କିମ୍ପାପ୍ରକାଶ
 ସାଲେପୁର ଥାନାର ସକଳକ୍ରମରେ ମୁନସା
 ମହାପାତ୍ରଙ୍କର କର୍ତ୍ତକ ଓ ଅଧିକାଂଶ ସ୍ତାନର ଉକ୍ତ
 ଲେକ ଓ ବକ୍ତ୍ର ପରିକଳ ଉକ୍ତାହାଣୀକି ନିମନ୍ତେ
 କରାଥିବାରୁ ସେଠାରେ ଉକ୍ତାହାଣୀ ଅଧିକ ଲେକ
 ସମବେତ ହୋଇଥିଲା । କିମ୍ପାକାର୍ଯ୍ୟ ସୁଗରୁ
 ରୂପେ ସମାଧା ହେଲ ଉକ୍ତାହାଣୀ ସାମ୍ବାଦାଳରେ
 ପ୍ରଥମୋକ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଉକ୍ତା ଅଧିକାଂଶ ମଧ୍ୟ
 ଲେକ ଓ ପ୍ରତିବାସିମାନେ ଶ୍ରୀମତ୍ର ଉକ୍ତାହାଣୀକି
 ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ଇଂ ଲେକା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଉକ୍ତାହାଣୀ
 ଶ୍ରୀମତ୍ର ବୋର୍ଡ଼ିଂ ସୁବୋଧ୍ୟ ପରିକଳ କରିବାକୁ
 ଗଲେ । ସେଠାରେ କେତେକ ଶ୍ରୀ ଓ ଶ୍ରୀମତ୍ର
 ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତ୍ର ପଦସାକ୍ରମ ଉକ୍ତାହାଣୀ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଜମା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଗଲା ।
 ଉକ୍ତାହାଣୀ କାରଣ ପଦସାକ୍ରମରେ ଜଣାଗଲା ସେ
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉକ୍ତାହାଣୀ ପଦସାକ୍ରମ କରିବା ଉକ୍ତାହାଣୀ
 ଉକ୍ତାହାଣୀ ଓ ଉକ୍ତାହାଣୀକି ଉକ୍ତାହାଣୀ ପ୍ରାୟ
 ଉକ୍ତାହାଣୀ ଦାବୁ ଆଦାୟ ହେଲେ ଉକ୍ତାହାଣୀକି ଜମା
 ଶତ ଶ୍ରୀ କେବାକୁ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବାର ମଧ୍ୟ
 ଶ୍ରୀମତ୍ର ଶ୍ରୀମତ୍ର । ଏଥିରେ ମୁକ୍ତମହୋଦୟଙ୍କ ମହା
 ପାତ୍ର ଉକ୍ତାହାଣୀ ବିଷୟରେ ଉପକାରଣ ଓ ଉକ୍ତାହାଣୀ
 ସଦାଶେ କାୟମନୋବାକ୍ୟରେ ଦେଖାକରିବାର
 ଅବଶ୍ୟକତା ଉକ୍ତାହାଣୀରେ ବିଶଦରୂପେ ବୁଝାଇ
 ଦେଇ ଉକ୍ତାହାଣୀକି ଉକ୍ତାହାଣୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
 କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଉକ୍ତାହାଣୀକି
 ଅନୁସୂଚ କଲେ । ଉକ୍ତାହାଣୀକି ମଉଲିକା କିମ୍ପା
 ଲୁକ୍ତକ ଓ ମୁକ୍ତକ ମହୋଦୟଙ୍କର ବକ୍ତ୍ର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଶ୍ରୀମତ୍ରକାହାଣୀ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ଉକ୍ତାହାଣୀକି ମାନଙ୍କର
 ଅକ୍ତାହାଣୀକି ସହାୟତାର ପ୍ରଶଂସା ବାଦ କରି ଅଧିକ
 ବାଦ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସକଳକ୍ରମ ହେଲା ।

ଉକ୍ତାହାଣୀକି ଅଧିକାଂଶ

୧୯୦୩ । ୦୩

ମହାପାତ୍ର !

କିମ୍ପା ଅଧିକ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

କିମ୍ପା ଉକ୍ତାହାଣୀ

ଏମନ୍ତ ସମୟରେ କେତେଗୋଟି ଲୋକ ଶକିତ
 ଚିତ୍ତରେ ଅସି ସମ୍ପାଦ ଦେଲେ କି "ଉତ୍କଳ,
 ଛେଳ ଗୋଦାଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟେ ବାଉ
 ପତ୍ର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଛେଳ ମାରି ପଦାଞ୍ଚିତ୍ର"
 ଏକପ୍ରକାର ମାନବର ଗଜା ବାହାଦୂର ପ୍ରାପ୍ତି
 ଏକ ଘଣ୍ଟା ପରେ ଦରବାର ଲାଗି ନିର ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରାଦଳ ଗମନ କଲେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସଦାଶାସୀ ହୋଇ
 ଥିଲି । ଯାଇ ଦେଖିଲି ଲଜପ୍ରାସାଦର ଦକ୍ଷିଣ-
 ଦିଗପ୍ରାନ୍ତଦେଶରେ ଗୋରୁଗୋଦାଳ ସର୍ବା-
 ପବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଟିଏ ଶୁଭଲୀଳୟ ଅଛି । ସେଥିରେ
 ଶେଷବକ୍ତ୍ର ପ୍ରାୟ ୬୦ ଗୋଟି ଶୁଭଲ ରହନ୍ତି ।
 ଶୁଭଲୀଳୟର ଦକ୍ଷିଣପାର୍ଶ୍ୱ କାନ୍ଥର ଉପରଭାଗ
 ଉପୁ ଦେଇ ପ୍ରାୟ ୩୫ ଓ ପରସରର ଏକ
 ବାଟ ହୋଇଅଛି । ବ୍ୟାଗ୍ରୀ ଉକ୍ତ ପଥାବଳମୂଳକ
 କହି ଶରଭରକୁ ଯାଇ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଛେଳର
 ଲାବନ ନଷ୍ଟ କରୁଥିବା ଲାଳାଳ ଅକ୍ୟାନ୍ୟ
 ଛେଳଙ୍କର ଅର୍ଦ୍ଧଭୋଗ ଶୁଣି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅତି
 ଗୋଟେ ଘରେ ବାସ କରୁଥିବା ଗୋରୁ ଓ
 ଛେଳ ଉତ୍କଳ ଲ ୩୫ ଶ ମନୁଷ୍ୟ ଏକସଙ୍ଗେ
 ଆଲୋଚନାପ୍ରେ ଚଳି ଦରବାର ଦେଖି ବ୍ୟାଗ୍ରୀ
 ହସ୍ତରେ ମତସ୍ତରଣ ପରଦ୍ୟାଗ କରି ପଳାୟନ
 କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଉପସ୍ଥିତ ମାତ୍ର ଗଜା ବାହାଦୂର ଅଦେଶ
 ଦେଲେ କି "ଦକ୍ଷିଣପାର୍ଶ୍ୱର ଉତ୍କଳାନ୍ତ ଏହି
 ଦକ୍ଷେ ଦାଃ ବାଟ ଉପାଧି ଓ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
 ପିଟିତ ଏହି ପ୍ରାକର ଅନୁପ୍ରାଣ କର ।" ଏକା ଶୁଣି
 ଉପର ସ୍ୱାକରେ ପିଟିତ ନିର୍ମିତ ଦେଖିବା ଅଗ୍ରତ-
 ରେ ସେହି ପ୍ରାକରେ ଅପେକ୍ଷା କର ରହୁଲି, ପ୍ରାୟ
 ଏକଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଅପୌଜନ ହୋଇ
 ଶଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପିଟିତର ଉପର ଭାଗରେ ଓ
 କି ଛୋଟାଳରେ ନିର୍ମିତ ପାଠକବର୍ତ୍ତକ୍ତ ଶୁଣାଇ
 କୌତୁହଳ ବର୍ଦ୍ଧନ କରାଣୀ । ପିଟିତରେ ଦୁଇ
 ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲୁହାର ରଜା ବଥ ହୋଇଅଛି ଓ
 ଅପର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ୱ ମୋଟା ୨ କାଷ୍ଠକଣ୍ଠା ଦ୍ୱାରା
 ପୁରଣ କର ହୋଇଅଛି । ପିଟିତର ଦ୍ୱାରଟି
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦେଶକୁ ଉଦ୍ଭୋଳିତଭାବେ ରଖା
 ଯାଇ ରତ୍ନ ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦା ହୋଇ ପିଟିତବସିବା
 ପ୍ରାକାରୁ ପ୍ରାୟ ଏକପଦ ଦାତ ପରମତ ଦୁ-
 ରରେ ଏକ ଗୁମ୍ଫାରେ ବନ୍ଦା ଯାଇଥିଲା ।
 ଗଜା ବାହାଦୂର ସେହି ଘରମଧ୍ୟରୁ ପିଟିତର
 ବସାଦାର ଓ କହୁମୁଖି କର ରଖିବାର ଅ-
 ଦେଶ ଦେ ଥିଲେ । ଉପରେ ସ୍ୱୟଂ ଅନ୍ୟ
 ଦୁଇ ଜଣ ସାହାଯ୍ୟ ସୁବଦ୍ଧ ଘେନି ଉପସ୍ଥେତି
 ଦୁର୍ଗମଳରେ ଗେପନ ଲୁକରେ ସେହିଠାରେ
 କି ପିଟିତ ରଖି ବନ୍ଦା ଥିଲି ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ
 ରକ୍ତ କାଟି ପାରିଲେ ହିର କର ସମ୍ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟାପ

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ସେହିଠାରେ ବସି ରହୁଥିଲେ ।
 ମାତ୍ର ବ୍ୟାଗ୍ରୀ ଅସଲ ଲାହି । ପରଦରସ ପ୍ରାକର
 କାଳରେ ପିଟିତକୁ ସେହିପରି ଘରରେ ରଖା
 ବାର ଅଦେଶ ଦେଇ ଲଜପ୍ରାସାଦକୁ ଲେଉଟ
 ଆସିଲେ । ପରଦରସ ସତ୍ୟା ପ ୨ ଘା ବେଳକୁ
 ସୁକସ୍ତ ସେହିପରି ଲୁକରେ ରକ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଦୁର୍ଗ
 ଠାରେ ବସି ରହୁଥିଲେ । ଏକଘଣ୍ଟା ପରେ
 ପ୍ରାୟ ଘଟ ୮ ଠା ବେଳେ ବ୍ୟାଗ୍ରୀ ଧର ପକ୍ତି
 ବାର ସମ୍ପାଦ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ମୁଁ ଉକ୍ତ ପ୍ରାକକୁ
 ଯାଇ ଏକଦୃଶ୍ୟର ବ୍ୟାଗ୍ରୀ ପିଟିତା ମଧ୍ୟସ୍ତ
 ଦେଖି ମହାମାନ୍ୟ ରାଜା ବାହାଦୂରଙ୍କର କୁମୁର୍ଷୀ
 ପ୍ରଶଂସାବାଦ କଲି ।

ମନୁଷ୍ୟଦ୍ୱାରା ପିଟିତସମ୍ପର୍କ ବ୍ୟାଗ୍ରୀ ମହା-
 କୋଳାହଳରେ ବାଦ୍ୟବଜାଇ ଘେନି ଯିବାବେ-
 ଲେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେହି ଲୋକାରଖ୍ୟର ସଦ୍‌ଲୀନୀ
 ଦୋଇ ଗଜ ନିର୍ମିତ "ବାଦ୍ୟର" ନାମା ଏକ
 ବୃତ୍ତଳ ଅଟ୍ଟାଳନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଥିଲି । ଦେଖିଲି
 ସମଗ୍ରଲ୍ୟ ଅଛି ଏକ ବ୍ୟାଗ୍ରୀ ଉକ୍ତ ପରେ ଅବ-
 ଗ୍ରାଜ କରୁଅଛି । ସେ ଏହାର ଏକମାସ ପୂର୍ବେ
 ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଏହି ଉପାୟ ଅବଲ-
 ମନ କରି ଧର ଯାଇଥିବାର ଶୁଣିଲି ।

ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାହାଦୂରଙ୍କର ଏବଂ ଅଧ ପରମ୍ପରା
 ଦୁଃଖି ଅଲୌଚକ ଗରୁଡ଼ର ପରଦୟ ଯାଇ
 କିଏ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଗରୁଡ଼ର ଅବର୍ତ୍ତନ କି ବୋ-
 ଲିକି ? ଶୁଣିଲି ସେ ଉପସ୍ଥେତି ସିଦ୍ଧାର ଓ
 ଦ୍ୱାଜ ଧରରେ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ସାଦିଷ୍ଟଦ୍ୱାରା ଅ-
 ନେକାନେକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦକ୍ଷିଣୋଟି ଦାତ ଧର ଦାତାଗାଳରେ ରଖି
 ଅଛନ୍ତି ।

ଉଦାଗନ୍ତକ ଲୋକ ସମାଜରେ ଏପରି
 ସାହସିତ ବ୍ୟାଗ୍ରୀ କର ଅତି ଭଲ ଲକ୍ଷିତ
 ହୁଅନ୍ତି । ଯାହାଦେଉ କଥାଟା କରସମାଜରେ
 ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ମହାମାନ୍ୟ ରାଜା
 ବାହାଦୂରଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ନିମନ୍ତେ ମୁକ୍ତିକର୍ମରେ
 କରୁଣାମୟ ଜଗଦୀବଳକ ଠାରେ ସମ୍ପର୍କପ୍ରେ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି ଏକାନ୍ତ ବାସନା । ଇତି
 ମାଲଗିର } ଶ ଉପସ୍ଥାନାୟକ ଦାସ
 ୩୦/୧୨/୦୩ } ଜଣେ ଦକ୍ଷିଣ

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଚୋର ଚୋର ଚୋର	୧୨୨ ୫
ବୋଧନ ମହମଦ	୨୨୨ ୫
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ	୨୨୨ ୫
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ	୨୨୨ ୫
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ	୨୨୨ ୫
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ	୨୨୨ ୫
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ	୨୨୨ ୫

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅମ୍ଭର ଗୋଲପଦର ଉନ୍ମେ ଦେଖିବ କି ?
 ଏହା ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ ଉପାୟ କେତେକ ଅନୁ-
 ସୃଷ୍ଟିରେ ନିର୍ମିତ ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଏହା ଅମ୍ଭର ବିଶେଷ
 ଅଦେଶରେ ନିର୍ମିତ । ଏହାର ରଙ୍ଗ ନଦୀପ ନଷ୍ଟ
 ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ପ୍ରକୃତ ସୁବର୍ଣ୍ଣପତ୍ର ବୋଧହୁଏ ଏହାର ଜ୍ୟୋତି
 ଚରପ୍ରାପ୍ତୀ ଅଟେ । ଅଙ୍ଗୁଳର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଗରେ ଅଂଗୋଟି
 ଉତ୍କଳ ଉପାୟ ଗୋଲପଦର ଉପାୟ
 ଶରତ ଓ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଗୋଟିଏ

ବଡ଼ ଅଳ୍ପଦୂର କୁମ୍ଭମଧ୍ୟ ବା ମୋତ ଶରତ
 ଏହା ଦୁଇମସ୍ତକ ଶକା ମୁଲ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ଗୁରୁତ
 ଅଙ୍ଗୁଳପତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ।

କିନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଗୋଟାକୁ ୪ ୧ ୧
 ୪ ୧ ୧ ରେ—ଗୋ ୧ ୨ ୩ "ଗୋଲପଦର"
 ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳ କେତେକ ଅନୁ-
 ସୃଷ୍ଟିରେ ନିର୍ମିତ ଚେନ୍ ସହର ଉତ୍କଳାନ୍ତ
 ରୂପାର ଓ ୧୦

୪ ୨ ୧ ରେ—ଗୋ ୨ ୩ "ଗୋଲପଦର"
 ଅଙ୍ଗୁଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଚେନ୍ ସହର ଅଲଗା
 ସିଲିଭର ଦୃଷ୍ଟି ଓ ୩୦ ।

Miss. K. K. Ker
 No. 36 Cathedral Mission Lane
 CALCUTTA.

ADVERTISEMENT.

IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT
 COLD!
 It's so fatally easy to let that cold turn
 into Ague and fever.
 But it's easy also, to find a good remedy
 in Batliwalla's Ague Mixture or Pills for it
 which are equally usefull in Malarious,
 Intermittent, and Bilious Fevers, and mild
 form of Plague, Surgeon-Major Jayakar
 says: "That it is a safe and reliable remedy."
 Batliwalla & Co.'s Cholera, specific for
 cholera and Batliwalla's Ague Mixture or
 Pills may be had of Dr. H. L. BATLIWALLA
 Worli-Dadar Bombay, and everywhere.
 At Re 1 per bottle. Discount to the Trade.

WANTED

An Amin for Surveying the
 demarcated boundaries of the Reserved
 Forests of the Angul Division, Orissa
 for a period of two months certain and
 prospects of employment for a further
 3 months. The pay while employed
 on field work will be Rs. 30 per
 mensem, and when engaged on
 plotting work at Head Quarters
 Rs. 15 per mensem. Apply with
 certificates to Forest Officer, Angul
 Division, Orissa.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ତାଙ୍କୁ ମେଜର ସାହେବଙ୍କର ଅବସ୍ଥା-ସେହି
 “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା”

ପ୍ରଥମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଇନ ଅନୁସାରେ
 ରେଜିଷ୍ଟର କୃତ ।
 ବହୁ ସଫାକାର ! ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସିତ !!!
 ଅତି ଓ ଅନୁସିମ ।

ଅତି କାହାରିକୁ ଅସ୍ତ୍ରାୟୀ ଗୁଣକରିଷ୍ଟ ଦେଖି
 ବା ବିଲଗ ସାଲସା ବା ଉପାଦାନକ ପ୍ରକାର
 ଚୌଖି ପ୍ରକାର ଔଷଧ ସେବନ କରିବାକୁ
 ଦେବ ନାହିଁ ଅତି କାହାରିକୁ ଦେଖ ସଫାଣୀ
 ଶ୍ରେଣୀ କରିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ସେହେତୁ—
 ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା —ନିଜ ରୁଣରେ
 ଚିକିତ୍ସା ଜଗତର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର
 କରିଅଛି ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ପ୍ରତ୍ୟହ ଶ୍ରେଣୀ
 ହିତାତ୍ ସିଦ୍ଧି କରୁଥିବେ ହେଉଅଛି ଦେଖ ବିଦେ-
 ଶରୁ ସେହିପରି ଗୁଣୀ ସମାଚିତ ସଫଳାଭିପତ୍ତି
 ଲଭ କରିଅଛି ଓ କରୁଅଛି ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ନବୋଦ୍ଭାବିତ ଉପା-
 ସ୍ତରେ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକରଣରେ ବୈଦ୍ୟୁତ୍ତ
 ଶକ୍ତି ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ବିଦୁ
 ଔଷଧ ବିଦୁର ବେଗରେ ସର୍ବ ଶରୀର
 ସଫାକାର ହୋଇପଡ଼େ ଏକ ତାହାର ଅସେମ୍ୟ
 ଦାରିତ୍ୟ ଶକ୍ତି ଗୁଣରୁ ସଙ୍ଗେ ସେଗର ପ୍ରକ-
 ଲତା ଦମନ କରିବ ଏବଂ ୨୧ ମାସା ସେବନ
 ମାତ୍ରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛୋପସମ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତା ଅନୁଭବ
 କରାଯାଏ, ପୁଣି ୩୪ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଦେହର
 ମୂଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ପାଦନ କରି କବ ସାମ୍ପା, ନବ
 ଉତ୍ପାଦ ଓ ନବ ଉଲେକର ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଏ
 ଶୌକ୍ୟ ନାମୋଚ୍ଚ ବଳ ସର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି
 ସେହି ଅସେ ।

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା :—ବ୍ୟଗତ ପ୍ରଥମ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଶକ୍ତିରେ ପ୍ରଚଳନ ଓ ବିଜ୍ଞାପିତ
 ହେଉଥିବା ବି ସ୍ୱଦେଶୀ ବି ବଦେଶୀ ସବଳ
 ପ୍ରକାର ସାଲସା, ସବଳ ପ୍ରକାର ଔଷଧି ବିଦିମ

ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ଅତି ଓ ଅନୁସିମ
 ଅବସ୍ଥାଗୁଣୀ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନ,
 ଚିକିତ୍ସା ଜଗତରେ ନବସୂତ୍ର ବର୍ତ୍ତାଇଅଛି । ଏହା ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରକାଶ, ପାଦ୍ୟୋଷ ନାଶ
 କରିବାକୁ ଅମୋଦ, କାଳଗ୍ରସ୍ତ ସେହି ରୁଣସା, ଧାରୁଦୌଷଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରମେଦ ପୀଡ଼ାରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ
 ଓ ଅବ୍ୟର୍ଥ ।

ଅସଂଖ୍ୟ ଅସାଧିତ ସୁଖାଦିପତ୍ତି ଅବ୍ୟର୍ଥତାର, ଅଲୌକିକତାର ଅନୁସିମତାର ଜ୍ୱଳନ୍ତ ପ୍ରମାଣ,
 ଜ୍ୱଳନ୍ତ ସାକ୍ଷୀ ହେଉଅଛି ।

୧ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟା ସାର ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଦେଓ ବାମସ୍ତାରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି:—“* * * ମୁଁ
 ନିଃସନ୍ଦେହରୂପେ କହୁଅଛି ଯେ “ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା” ଦୁଷ୍ଟର ରକ୍ତ ପରସାର କରିବା ଓ ରକ୍ତ-
 ଗୁଣ୍ଡି ହେତୁ ବିକସ ସେଗ ଅସେମ୍ୟ କରିବା ପକ୍ଷରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ” ।

୨ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟା-ଗଭରୁଚନ୍ଦ ଦେଓ ରେଡ଼ାଗୋଲରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“* * *
 କିଛିଅନର ମୋହରେ ପତ “ଉପାଦାନକ” ଔଷଧ ମଗାଇଲି, ଉପକାର ହେବା ବ୍ରେ ଆଉ ଅନୁ-
 ପକାର ଦେଲି ସେଥିରେ ପାସ ଅଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ଗାୟତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ
 ସାଲସାର ଗୁଣ ମୁଁ ସୁଦ୍ଧି ପାରିବି ନାହିଁ । ମୋତେ ଅନୁର ୩ ଭଜନ ପଠାଇଦେବେ” ।

୩ । ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟା-ହରିହର ମର୍ଦ୍ଦରାଜ ଦେଓ ଖଲିକୋଟରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି—“ରକ୍ତ
 ପରସାର କରି ବଳ ସର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସାଲସା ସମତା ଅସୀମ ଅସେ” ।

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ :—ଉଦକଲିତ, ମେଜର ଏଣ୍ଡ କୋମ୍ପାନୀ, କଲିକତା, ବମ୍ବା ବୋମ୍ବାର ।